

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 897)

DYP Grup Başkanvekili ve Zonguldak Milletvekili Güneş Müftüoğlu, ANAP Grup Başkanvekili ve Kütahya Milletvekili Mustafa Kalemli, SHP Grup Başkanvekili ve İçel Milletvekili Aydın Güven Gürkan, RP Grup Başkanvekili ve Kocaeli Milletvekili Şevket Kazan ve CHP Grup Başkanvekili ve Ankara Milletvekili H. Uluç Gürkan'ın, Ülkemizin Çeşitli Yörelerinde İşlenmiş Faili Meçhul Siyasal Cinayetler Konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü Maddeleri Uyarınca Bir Meclis Araştırması Açılmasına İlişkin Önergesi ve (10/90) Esas Numaralı Meclis Araştırması Komisyonu Raporu

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Faili Meçhul Siyasal Cinayetler ülkemiz gündeminde uzunca bir süredir yer almaktadır. Bu cinayetlerin bir kısmı en son gazeteci-yazar ve araştırmacı Uğur Mumcu'nun öldürülme olayında olduğu gibi toplumu çok derinden sarsmıştır.

Siyasal nitelikli cinayetlerin önemlice bir kısmının suçlularının bulunamamış ve cezalandırılmamış olması, bir yandan bu cinayetleri yitirelendiriici bir ortam yaratırken; diğer yandan da devlete olan güveni ciddi bir biçimde sarsmaktadır.

Siyasal nitelikli cinayetlerin faillerinin meçhul kalması ayrıca, bu cinayetlerin kimler tarafından işlenmiş olabileceği yolunda çeşitli tahmin, spekülasyon ve suçlamalara da neden olmaktadır. Bazen bu suçlamalar çeşitli siyasal odaklara amaçlı olarak da yapılmaktadır. Bunun sonucunda çeşitli siyasal görüşler hatta çeşitli yabancı ülkeler zen altında kalmaktadırlar. Tahmin, spekülasyon ve suçlamalar bazen öyle boyutlara ulaşmaktadır ki, bunun sonucunda suçlamaları yönelten ve suçlama altında kalan siyasal görüşleri benimseyen kitleler arasında kırıgınlıklar, güvensizlikler ve zaman zaman da kutuplaşmalar doğmaktadır. Tüm bunlar toplumun iç bütünlüğünü, iç başarısını ağır bir biçimde sarsmakta ve devlet-toplum ilişkisini ciddi bir biçimde zedelemektedir.

Faili meçhul kalmış cinayetler genelinde olağanüstü bir profesyonellikle işlenmiş cinayetlerdir. Görünen odur ki, ülkemizin çeşitli yörelerinde işlenmiş bu cinayetlerin arkasında iyi eğitilmiş, disiplinli ve güçlü odaklarca desteklenen örgütler ve örgütlenmeler vardır. Bu cinayetlerin herbirinin gözdağı vermek, intikam almak gibi kendine özgü ayrı ayrı amaçları olsa da, hepsinin gene de bir ortak amacı vardır. O da demokratik rejimi güçsüz kılmak, yeni demokratik açılımları önlemek, toplumun demokratik rejime olan güvenini sarsmak ve rejimi baskıcı, yasakçı ve kapalı yönetimlere itmektir. Bununla Türkiye'nin iç ve dış dengelerinin ve istikrarının bozulacağı umulmaktadır.

Görünen odur ki, faili meçhul cinayetler bazı odaklarca bazı siyasal mücadele yöntemi olarak kamulaştırılmak istenmektedir. Bunlar, demokrasi dışı yollarla iktidar mücadelesi yapan iç odaklar olabileceği gibi, ülkemizin istikrar içinde gelişip güçlenmesini istemeyen dış odaklar da olabilir. Bunların birbirleriyle ilişkili olması ve birbirlerine destek vermesi de büyük bir olasılıktır.

Toplumun derinden sarsan siyasal cinayetlerin büyük bir çoğunluğunun faillerinin meçhul kalmış olmasının birçok nedeni olabilir. Örneğin güvenlik güçleri için çeşitli yetmezlikler söz konusu

olabilir. Ama asıl neden büyük bir olasılıkla bu cinayetlerin ardından son derece karmaşık bir siyasal örgütün var olmasıdır. Bu cinayetler basit birer öldürme olayı değildir. Bunların arkasında birbirleriyle iç içe geçmiş çok çeşitli siyasal motifler, ilişkiler ve örgütlenmeler bulunmaktadır.

Su kadar yoğun ve karmaşık siyasal motif, ilişki ve örgütlenmenin rol oynadığı bir cinayet türü ancak TBMM Araştırma Komisyonu gibi bir siyasal heyetin geliştirebileceği çeşitli siyasal önlemlerle Türkiye siyasal yaşamından silinebilir. Bu sorun yasal demokratik yollardan faaliyet gösteren tüm siyasal partilerin ortak sorunudur. Rejime ve siyasete, zorun, tehditin, kaba kuvvetin, silahın ve cinayetin bulaştırılmak istenmesi nihayi tabiihde, demokratik yasal ve açık siyasetin kurumları olan tüm siyasal partilere yönelik bir tehdit ve saldırdır. Bu nedenle biz aşağıda imzaları bulunan siyasal parti temsilcileri Anayasa'nın 98 inci, İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca "faili meçhul cinayetler" konusunda bir meclis araştırması talep etmekteyiz.

Saygılarımızla.

Güneş Müftüoğlu
DYP Grup Başkanvekili

Mustafa Kalemli
ANAP Grup Başkanvekili

Aydın Güven Gürkan
SHP Grup Başkanvekili

Şevket Kazan
RP Grup Başkanvekili

Uluç Gürkan
CHP Grup Başkanvekili

**Ülkemizin Çeşitli Yörelerinde İşlenmiş Faili Meçhul Siyasal
Cinayetler Konusunda Meclis Araştırma Komisyonu (10/90) Raporu**

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Ülkemizin Çeşitli Yörelerinde İşlenmiş
Faili Meçhul Siyasal Cinayetler Konusunda
Meclis Araştırması Komisyonu (10/90)
Esas No. : 10/90
Sayı No. : A.01.1.GEÇ/300-534
Karar No. : 10

12.10.1995

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Doğruyol Partisi Grup Başkanvekili ve Zonguldak Milletvekili Güneş Müftüoğlu, Anavatan Partisi Grup Başkanvekili ve Kütahya Milletvekili Mustafa Kalemli, Sosyal Demokrat Halkçı Parti Grup Başkanvekili ve İçel Milletvekili Aydın Güven Gürkan, Refah Partisi Grup Başkanvekili ve Kocaeli Milletvekili Şevket Kazan ve Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili ve Ankara Milletvekili H. Uluç Gürkan'ın, Ülkemizin Çeşitli Yörelerinde İşlenmiş Faili Meçhul Siyasal Cinayetler konusunda; Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir meclis araştırmasına ilişkin önergesi üzerine;

Genel Kurulun 9.2.1993 tarihli 65 inci birleşiminde kurulan Meclis Araştırması Komisyonu, 17.3.1993 tarihinde toplanarak görev bölümü yapmış, Kırıkkale Milletvekili M. Sadık Avundukluoğlu Başkan, Aydın Milletvekili Yüksel Yalova Başkanvekili, Sakarya Milletvekili Nevzat Ercan Sözcü ve Malatya Milletvekili Mustafa Yılmaz Katip Üye seçilmişlerdir.

Yapılan çalışmalar sonucu düzenlediğimiz işbu rapor Genel Kurulun bilgilerine arz edilmek üzere;

Yüksek Başkanlığa saygıyla sunulur.

M. Sadık Avundukluoğlu
Kırıkkale
Komisyon Başkanı

GİRİŞ

Bu raporda, herşeyden önce; ülkemizin Meclis araştırma komisyonlarının görev ve yetkileri diğer ülkelerdeki uygulamalarla da karşılaştırmalı bir şekilde ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir. Bunun da nedeni; Komisyonumuzun görev ve yetkilerinin açıklanarak bu bilgilerin ışığı altında raporumuzun incelenmesi düşüncesidir.

Bu bölümde de anlatıldığı üzere; Meclisin hükümeti denetleme yollarından biri olarak düzenlenen Meclis araştırma komisyonlarının yetkileri kendilerine verilen görevi yerine getirmeye yeterli değildir. Genellikle ülkemizde gündemi oluşturan bir konu karşısında Meclis araştırma komisyonları vasıtasıyla bu konu araştırılmaya çalışılmaktadır. Meclisin, araştırma komisyonu kurarak olaya el koyması üzerine de kamuoyu beklentiye itilmekte, Meclis araştırma komisyonlarının görevinin sonucunda somut bir sonuç görmek istemektedirler. Halbuki, Meclis araştırma komisyonlarının yetkileri somut sonuçları elde etmeye yeterli değildir. Bazı kamu kuruluşları ve üçüncü kişiler üzerinde yetkileri sınırlı bulunduğu anda, kamuoyunun ve Meclisin beklentilerine cevap verilememektedir.

Bu nedenle birinci bölümde bu hususlar vurgulanarak Meclis araştırma komisyonlarının yetkilerinin araştırılması gerektiği belirtilmiş, yetkisizlikten dolayı Komisyonumuzun görevini yerine getiremediği durumlar örneklenmiştir.

İkinci bölümde ise Komisyonumuzun somut olarak görev alanı ve yetkileri tanımlanmıştır.

Üçüncü bölümde; Komisyonumuzun yaptığı çalışmalar, ifadesine başvurduğu şahıslar, karşılaştığı zorluklar özetlenmiştir.

Dördüncü bölümde faili meçhul siyasal cinayetlerin yoğun olarak işlendiği, Olağanüstü Hal Bölge Valiliğinin genel görünüşü incelenmiş, cinayetler konusunda derinliğine araştırma yapılmış, bu olayların nedenleri devlet otoritesinin görünüşü, güvenlik güçlerinin ve istihbarat organlarının yapısı itiraflık ve koruculuk kurumları incelenerek bu olayların ortaya çıkartılmasında hükümetin bir kusurunun bulunup bulunmadığı araştırılarak, adeta kuralsızlığın ve keyfilikğin hüküm sürdüğü bu bataklık ortamında faili meçhul siyasal cinayetlerin aydınlatılmasının tamamen bir tesadüf olduğu ve üç-beş fedakâr kamu görevlisinin özverisi neticesinde ortaya çıktığı açıklanmıştır. Devlet içerisindeki bu aksaklıklar düzeltilmediği takdirde yasadışı örgütlere devleti yıkmak için uygun zemin hazırlanmış olacağı belirtilmiştir. Bu aksaklıklar ve eksiklerin hepsi Yüce Meclis adına hükümeti denetleyen Komisyonumuzca devlet ve hukuk hakimiyetinin tüm kurumlarda tesis edilmesi ve böylece de vatandaşın devletine güvenmesinin sağlanması için raporumuzda yer verilmiştir.

Beşinci ve altıncı bölümlerde faili meçhul siyasal cinayetleri işleyen yasadışı örgütlerin tarihçeleri, ideolojileri, takip ettikleri yollar, örgütlenmeleri ve amaçları detaylı bir şekilde incelenerek hükümet bu konuda uyarılmaya çalışılmıştır.

Ayrıca faili meçhul siyasal cinayetleri işleyen PKK örgütü yanında, bu örgütten daha büyük bir tehlike olarak faaliyetlerine devam eden Hizbullah örgütü kapsamlı bir şekilde incelenmiştir. Bilindiği üzere PKK terör örgütü siyasî iradenin kararlı tutumu nedeniyle gücünü kaybetmiş ve halkın nefret ve tepkisini çektiğinden ötürü de halk tabanı bulamamıştır. Yakın bir gelecekte alınacak ek tedbirlerle de bu örgütün büyük güç kaybedeceği ortadadır. Ancak Hizbullah örgütü böyle değildir. Halkımızın yüzde 99'unun müslüman olduğu gözönünde tutulursa, vatandaşın dini duygularını istismar eden Hizbullah örgütünün mîhsait zemin içerisinde nasıl güçleneceği ortadadır. Allah diyen ve vatandaşın dini duygularını istismar eden bu örgütün yok edilmesi için örgütün çok iyi

tanınması gerektiğinden, bu örgütle ilgili ayrıntılı bilgi Yüce Meclise sunulmuştur. Bu örgüte destek veren komşu ülkelerin faaliyetleri de raporda ayrıntılı açıklanarak bu konuda tedbirler alınması tavsiye edilmiştir.

Yedinci bölümde ise; toplumda infial yaratarak, toplumsal çatışmaya sebebiyet vermeyi amaçlayan faili meçhul siyasal cinayetler ile faili meçhul siyasal cinayetlerle irtibatlı olduğu iddia edilen cinayetler incelenmiştir.

Sekizinci bölümde sonuç ve alınması gereken tedbirlere dair önerilere yer verilmiş, raporun ekine ise ülkemizde işlenen faili meçhul siyasal cinayetlerin ayrıntılı bir dökümü eklenmiştir.

Her ne kadar gair Mehmet Akif Ersoy "Tarihi tekerrür olarak tarif ediyorlar, hiç ibret alınsaydı tekerrür mü ederdi?" diyorsa da, bu raporda yeralan hataların tekrar edilmeyerek devletin vatandaşın gözünde daha fazla yıpranmasının, daha fazla vatan evlatlarının şehit olmasının, ülke kaynaklarının plansız bir şekilde heba edilmesinin önlenebileceğini belirtirken, bu raporun yetkili merciler tarafından dikkate alınacağı umuduyla...

BİRİNCİ BÖLÜM

Meclis Araştırma Komisyonlarının Görev ve Yetkileri

Yasama organı diye adlandırılmasına rağmen, parlamentonun yetkisi; sadece yasama fonksiyonunu yerine getirmek, diğer bir deyişle, "kanun" adı altında çeşitli kurallar koymak değildir. Yasama organı, hükümet sisteminin türüne göre, yürütme organını yoğun veya düşük düzeyde denetleme yetkisine de sahiptir.

Yasama organı bu yetkilerini kullanırken, önceden bilgi edinme, aydınlanma gereksinmesini duyabilir. İşte, yasama organının; kanun koyma, yürütme organını denetleme veya yargısal nitelikteki yetkileri içine giren belirli bir konuda bilgi edinmek için kendi üyelerinden oluşan bir komisyon kanalıyla yaptığı incelemeye "meclis araştırması" denir.

Yasama organının; gerek kanun yaparken, gerek hükümeti denetlerken, gerek Anayasanın kendisine tanıdığı yargısal nitelikteki bir takım işlemlerde bulunurken, doğru, sağlam bir karar verebilmesi için ilk şart, yöneldiği konuda aydınlanmış olması, ayrıntılı bilgi sahibi bulunmasıdır. Ancak o zaman, vereceği kararın bir anlamı olabilir.

Yasama organının, ayrıntılarını bilmediği, tanımadığı bir konuyu düzenlemek için yapacağı kanunun rasyonel olması beklenemeyeceği gibi; yürütme organını etkin bir şekilde denetleyebilmesi için de, onun faaliyetleri hakkında bilgi sahibi bulunması gerekir.

Kısaca, yasama organının; objektif davranabilmesi, yerinde kararlar alabilmesi, daha önceden ayrıntılı bilgi edinmiş olmasına sıkı sıkıya bağlıdır.

A) YASAMA ORGANININ BİLGİ EDİNME YOLLARI :

1. Genel Olarak :

Önemli olan, yasama organının nasıl bilgi edineceğidir. Hükümet, gerek gördüğünde kendiliğinden yasama organına bazı bilgileri verebileceği gibi, hükümet sisteminin izin verdiği ölçüde, parlamenterler de yürütme organından belirli konuda bilgi isteyebilirler.

Ancak, parlamento sadece yürütme organının vereceği bilgilerle yetinmek; başka bir deyişle, verilen bilgileri, tartışılmaz, kesin bir gerçek olarak kabul etmek zorunda mıdır? Barthélemy'nin deyişimiyle "parlamento, Anayasa tarafından sadece hükümet aracılığıyla görme düzeyine indirilmiş kör bir varlık mıdır?"

Ancak parlamentonun bir gücünün varlığı söz konusu ise, belirli bir konuda doğrudan doğruya kendisinin bilgi edinmek isteyebileceğini de kabullenmek gerekir. Burada karşımıza, parlamentonun, kendiliğinden ne şekilde bilgi edinebileceği sorunu çıkmaktadır.

Yasama organının sahip bulunduğu bilgi, çoğu kez yeterli değildir; parlamento dışındaki kaynaklardan edinilecek yeni bilgilerle desteklenmesi gerekmektedir. Bu amaçla yasama organı, bir Meclis araştırması yoluna başvurmak zorunluluğunu duyabilir.

2. Meclis Araştırmasının Türleri :

Görüldüğü gibi, Meclis araştırmasının en geniş anlamıyla amacı, yasama organının bilgi edinmesidir. Ancak, yasama organının çeşitli yetkileri olduğundan, bilgi edinme arzusu da, kullanılan yetkinin türüne göre, farklı konulara yönelebilir. Yasama organı kanunla düzenleyeceği bir konu hakkında aydınlanmak isteyebileceği gibi, yürütme organını denetleme yetkisini kullanabilmek için, gerçeklerin saptanması arzusunu da gösterebilir. Aynı şekilde, yargısal nitelikteki bir takım görevlerini yerine getirirken de bilgi edinmek zorunluluğundadır.

Bu farklı amaçlar nedeniyle, Meclis araştırmasını, "yasama araştırması", "siyasal araştırma" olarak iki gruba ayırmak gerekir.

a) Yasama Araştırması :

Yasama organının, ileride düzenleyeceği konuyu öğrenmesi, ayrıntıları hakkında bilgi sahibi olması en doğal hakkıdır. Ancak, bu amaçla kendisinin bilgi toplayabilmek yeteneğinin de bulunması gerekir.

b) Siyasal Araştırma :

Hükümet sistemi ne olursa olsun kesin bir kuvvetler ayrılığı düşünilemeyeceğine göre, yasama organının, yürütme organını belli bir ölçüde de olsa denetleme yetkisi vardır.

Yasama organının, hükümet sistemine göre, ister düşük, ister yoğun düzeyde olsun, yürütme organının faaliyetleri üzerinde denetimde bulunabilmesi için; herşeyden önce, yürütme organının politikası, somut işlemleri hakkında bilgi edinmesi gerekir. İşte, yasama organının, bu bilgiyi edinmek için doğrudan doğruya kendisinin yaptığı inceleme, "siyasal araştırma" olarak adlandırılır.

Yürütme organı üzerinde yasama organının denetimi kabul edildiği zaman; yürütme organının özellikle belirli bir konuya ilişkin davranışlarının, yasama organınca doğrudan doğruya araştırılabilmesine de olanak tanımak gerekir. Aksi halde, yasama organı, üzerinde araştırmada bulunduğu yürütme organı kanalıyla bilgi edinmek zorunda kalır ki, bu da çelişkili bir durum doğuracaktır.

Kısaca belirtmek gerekirse, Meclis araştırmasının iki türlü olan yasama araştırması ile siyasal araştırmayı, birbirlerinden kesin çizgilerle ayırmak mümkün değildir. Çoğu kez bu ikisi içiçe girmiştir. Gerçekten, ancak araştırmanın sonucu, yeni bir kanunun mu gerektiğini, yoksa mevcut düzenlemenin yeterli olup, hükümetin uygulamasında mı aksaklık olduğunu gösterecektir. Bu nedenle, bilgi edinmek amacıyla yapılan bir araştırmayı, daha başından yasama araştırması veya siyasal araştırma olarak nitelendirmek çok kere olanaksızdır.

1927 yılında McGrain v. Daugherty davasında Yüksek Mahkemeye göre, Kongre, Anayasa ile tanınmış yetkilerin yanı sıra, bu yetkileri etkili bir biçimde kullanabilmek için, araştırma komisyonları kurarak Meclis araştırmasında bulunabilir. Bu davada Yargıç Van Devanter, araştırma gücünü, yasama fonksiyonunun uygun ve gerekli bir yardımcısı olduğuna değinerek; yasama organının çıkarılması düşünülen bir kanunun değiştireceği veya etkileyeceği durumlar hakkında bilgisi yoksa, bu konuda bilgi sahibi olanlara başvurmadan, yerinde ve etkili bir yasama faaliyetinde bulunamayacağını belirtmiş ve yasama yetkisini iki Meclise de veren anayasal hükümlerin, yasama fonksiyonunun etkin bir biçimde yapılabilmesi için, doğal olarak araştırmayı da kapsadığını ileri sürmüştür.

B) ÜLKEMİZDEKİ HUKUKİ DURUM :

1982 Anayasamızın 98 inci maddesinin 3 üncü fıkrasında; Meclis araştırmasının, belli bir konuda bilgi edinilmek için yapılan incelemeden ibaret olduğu belirtilmiş, bu konudaki ayrıntılı düzenleme ise; 5.3.1973 karar tarihli Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddelerinde yapılmıştır.

İçtüzüğü'nün 103 üncü maddesine göre; "Meclis araştırmasının yürütülmesi görevi, genel hükümlere göre seçilecek bir özel komisyona verilir.

Bu komisyon üye adedi, çalışma süresi ve gerektiğinde Ankara dışında da çalışabileceği hususu Meclis Başkanının teklifiyle Genel Kurulca tespit edilir.

Meclis Araştırma Komisyonu Bakanlıklarla genel ve katma bütçe dairelerden, mahallî idarelerden, muhtarlıklardan, üniversitelerden, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumundan, Kamu İktisadî Teşebbüslerinden, özel kanun ile veya özel kanunun verdiği yetkiye dayanılarak kurulmuş banka

ve kuruluşlardan, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından ve kamu yararına çalışan derneklerden bilgi istemek ve buralarda inceleme yapmak, ilgililerini çağırıp bilgi almak yetkisine sahiptir.

"Komisyon, gerekli gördüğünde uygun bulacağı uzmanların bilgilerine başvurabilir.

Devlet sırlarıyla ticari sırlar, Meclis araştırması kapsamının dışında kalır."

C) KOMİSYONUN YETKİLERİ :

Komisyonun, araştırmakta olduğu konuda ayrıntılı bilgi edinerek, gerçeği ortaya çıkarabilmesi için; çeşitli kimselerin bilgilerine başvurması, birtakım belgeleri incelemesi gerekir. Ancak bu şekilde, araştırılan konunun bütün yönleriyle öğrenilmesi mümkün olur. Ancak; yukarıda belirtilen içtüzüğün 103 üncü maddesine göre Meclis araştırma komisyonları ancak bu maddede sayılı olan tahdidi yerlerden bilgi isteme ve inceleme yapma yetkisine sahiptir. Bu maddede sayılmayan kurumlardan örneğin; Silahlı Kuvvetlerden bilgi isteme yetkisi bulunmamaktadır. Silahlı Kuvvetler ancak iyi niyet ölçüleri içerisinde komisyona istediği bilgileri göndermektedir. Bu nedenle bu maddenin yeniden düzenlenerek Meclis araştırma komisyonunun görev alanıyla ilgili olarak tüm kurumlardan bilgi isteme yetkisiyle donatılması gerekmektedir. Ayrıca, çeşitli kimselerin bilgilerine veya birtakım belgelere başvurma zorunluluğu, bazı sorunları da beraberinde getirir. Örneğin, çağrıyla uyulmayarak, araştırma komisyonuna, gerek bilgilerin açıklanması, gerek belgelerin verilmesi istenmezse ne yapılacaktır? Komisyonun bu durum karşısında yetkileri nelerdir? Bu sorunları çözebilmek için; araştırma komisyonunun, yürütme organı ve üçüncü kişiler karşısındaki yetkilerini ayrı ayrı ele almak gerekir.

a) Araştırma Komisyonunun Parlamenter Hükümet Sisteminde, Yürütmeye Karşı Yetkileri :

Parlamenter sistemde hükümetin, yasama organına karşı siyasal yönden sorumlu olması; Meclis araştırması Komisyonlarının, inceledikleri konu ile ilgili belgeleri ve gerekli bilgileri, hükümetten, -hiç olmasa teorik planda- kolaylıkla elde edebilmelerini sağlar. Çünkü, hükümet, bu konuda güçlük çıkarp, kendisinden istenilenleri araştırma komisyonuna vermezse, parlamentonun siyasal sorumluluk mekanizmasını harekete geçirmesi söz konusu olabilir.

Herhangi bir konuda açılan Meclis araştırmasını gerekli görmeyen, bu nedenle de istenen bilgileri vermek istemeyen Bakanın, yasama organının araştırmada ısrarlı bir tutum izlemesi üzerine yapabileceği tek şey, istifa etmesidir. Örneğin; İngiltere'de, 1855 yılında Avam Kamarasının, ordunun Sivastopol önterindeki durumu ve ordunun gereçlerini karşılamakla yükümlü olan idari birimlerin davranışlarını araştırma kararı vermesi, Lord Aberdeen Hükümetince güvensizlik belirtisi olarak yorumlandığından, istifa sonucunu doğurmuştur. Meclis araştırmasının yürütülmesi sırasında da, yeni hükümetin üç üyesi daha istifa yolunu seçmiştir. Bunlardan Gladstone; araştırmadan yürütülmesinin, idari birimleri elinde tutan Bakanlara olması gereken güvenle bağdaşmadığı görüşündeydi.

Buna karşılık, yasama organınca bir araştırma açılmasını uygun bulmadığından, araştırma komisyonunun istemlerini yerine getirmek istemediği halde istifa etmeyen hükümet, siyasal sorumlulukla karşı karşıya kalıyor demektir. Nitekim, Fransa'da üçüncü Cumhuriyet devrinde, Panama olayını araştırmak üzere kurulan Meclis araştırması komisyonunca istenen belgeleri Adalet Bakanının vermemesi, hükümetin düşmesi sonucunu doğurmuştu.

b) Araştırma Komisyonunun Üçüncü Kişiler Karşısındaki Yetkileri :

Bir Meclis araştırması komisyonunun, incelemekte olduğu konuda, üçüncü kişilerin bilgilerine de başvurması gerekebilir. Özellikle, ileride çıkarılması düşünülen bir kanun için yapılan Meclis araştırmasında, bu gereksinime daha belirgin bir durum gösterir. Ancak, rasyonel bir düzenlemede

bulunabilmek için yasama organınca gerekli olan bu bilgileri, üçüncü kişiler, araştırma komisyonuna vermek istemezlerse ne olacaktır? Yasama organı, bu kişilere bu baskıda bulunabilip, gerekirse zorla getirme yoluna gidebilecek ve belgelere el koyabilecek midir? Bu soruya, kuvvetler ayrılığı prensibini göz önüne aldığımızda, olumsuz cevap vermek gerekir. Çünkü, yargısal nitelikteki bu tür yetkiler, ancak yargı organınca kullanılabilir. Bu nedenle, araştırma komisyonunun, gerekli bilgiyi vermekten çekinip gelmeyen kişileri zorla getirme ve belgelere el koyma işini, doğrudan doğruya kendisinin veya temsilcisi bulunduğu yasama organının yapmaması gerekir. Araştırma Komisyonu, böyle bir durumda, yargı organının yardımını istemelidir.

Buna karşılık, uygulamada zaman zaman araştırma komisyonlarının, üçüncü kişiler üzerinde güçlü oldukları ve bir takım yetkilerle donatılmış buldukları görülmektedir.

Örneğin; İngiltere'de, bir araştırma komisyonu, herhangi bir konuyu incelerken, kişiler üzerinde geniş yetkilere sahiptir. Parlatmentonun, bu tür yetkileri tanımış olduğu durumlarda, araştırma komisyonu, bilgisine başvurduğu kişileri zorla getirebilir ve belgelere el koyabilir. Komisyonun, dinlemekte olduğu bir tanığa, yemin verdirebilme yetkisi de vardır. Bu husus, 1871 tarihli Parlamento Şahitlerinin Yemini Kanunu (Parliamentary Witnesses Oaths Act) ile düzenlenmiş bulunmaktadır. Bunların da ötesinde, bir kişinin, araştırma komisyonunun isteklerine uymaması parlamentoya saygısızlık (contempt of parliament) sayılır. Böyle bir durumda karşılaştan araştırma komisyonu, olaydan Kamara'yı haberdâr eder. Bunun üzerine Kamara, ilgili kişileri dinleyerek, hapis cezası ile cezalandırabilir. İngiliz parlamentosunun bu yargısal yetkileri, bir ölçüde, onun kaynağındaki yüksek mahkeme özelliğinin bir yansıması olarak görülebilir.

Amerika Birleşik Devletlerinde de üçüncü kişiler, araştırma komisyonlarının sorularını cevaplamak istenen belgeleri vermekle yükümlüdürler. Bu yükümlülüğü yerine getirmeyenler, geçen yüzyılın ortalarına kadar, doğrudan doğruya Kongre tarafından cezalandırılmaktaydılar. Ancak, Federal Yüksek Mahkeme, Kilbourn v. Thompson davasında, Kongreye herhangi bir şahıs yargılayıp cezalandırma yetkisi tanımadığından; hiçbir kimsenin, yasama organı tarafından değiştirilmeden yoksun kılınamayacağına karar vermiştir. 1857'den beri, Kongre tarafından sorulara cevap vermekten kaçınmak, bir suç olarak saptanmış bulunmaktadır. Bu tarihte bir araştırma komisyonunun incelemekte bulunduğu konu ile ilgili isteklerini yerine getirmeleri cezalandırma yetkisi, Federal Mahkemelere tanınmıştır. Federal Yüksek Mahkeme, sadece belgeleri vermemeyi değil, bunun yanısıra, bu belgeleri yok etmeyi de cezalandırma sebebi saymıştır. Böylece, Yüksek Mahkeme, belgeleri geri getirmede etkili olmayacağı halde, geçmiş bir çekinmeyi cezalandırmaktadır. Bu ise, araştırma komisyonlarının isteklerine uymayanlara verilen cezanın, bir tazyik aracı olmaktan ötede bir anlam taşıdığını gösterir. Bu kanun, araştırma komisyonunun çağırısına uymayarak gelmeyen veya istenen belgeleri vermeyenlerin, yüz dolarla bin dolar arasında para ve bir ay ile bir yıl arasında hapis cezası ile cezalandırılacaklarını saptanmıştır.

1924 yılında Adalet Bakanlığı bünyesinde yapılan bir başka araştırmada ise, Senato Araştırma Komisyonunun davetine uymayan bir kişi, Senato huzuruna zorla getirilmiş ve bu kişinin, konuya ilişkin sorulara cevap vermesi ve Senatunun ileride vereceği emirler için de göz altında bulundurulması kararlaştırılmıştır. Her ne kadar, ilgili kişinin başvurması üzerine Bölge Mahkemesi (District Court), "habeas corpus"a dayanarak onu serbest bıraktıysa da; Federal Yüksek Mahkeme, yasama organının, yasama görevi görürken kişilerin bilgilerine başvurabileceğini ve bu nedenle, gelmeyen kişileri ihzaren getirebileceğini belirtmiştir.

Ülkemizde ise; Meclis araştırma komisyonlarının görevleriyle ilgili olarak 3 üncü şahısları komisyona bilgi vermeye zorlayıcı veya komisyona zorla getirerek bilgi vermelerini zorlayıcı bir yetkileri bulunmamaktadır. 3 üncü şahıslar sadece iyi niyet kuralları çerçevesinde komisyona

istedikleri takdirde bilgi verirler veya istedikleri takdirde komisyonun davetine icab ederler. Bu durum komisyonun çalışmasını zaafa uğratmakta ve bu komisyonu bir noktadan sonra işlevsiz hale getirmektedir. Komisyonun çalışmalarını engelleyen bu durumun düzeltilerek, Meclis araştırma komisyonlarına bündükilerine benzer bir şekilde yetkiler verilmesi gerekmektedir.

c) Araştırma İsteminin Kapsamı :

Bir araştırma isteminin belirli konuya yönelmesi ve sadece bilgi edinmek amacıyla gütmesi yeterli değildir. Bu istemin, her konuyu kapsayıp kapsamayacağı üzerinde de ayrıca durmak gerekir.

Derhal belirtelim ki, Anayasanın 20 nci maddesi, özel hayatın gizliliğini güvence altına aldığına göre; kişilerin özel hayatlarına ilişkin bilgi toplamaya yönelik bir araştırma isteminde bulunmak, Anayasanın bu maddesi karşısında mümkün değildir. Ayrıca Millet Meclisi içtüzüğü devlet sırlarını ve ticari sırları Meclis araştırmasının kapsam dışında bırakmış; içtüzüklerde bir kural yer almadığı halde, parlamento uygulamasında, yargı organına intikal etmiş bir konuda da Meclis araştırması istenemeyeceği ileri sürülmüştür. Burada gösterdikleri özellik nedeniyle devlet sırlarını, ticari sırları ve yargı organına intikal etmiş bir konuyu ayrı ayrı ele almak ve Meclis araştırması karşısındaki durumlarına değinmek istiyoruz.

aa) Devlet Sırları :

Millet Meclisi içtüzüğünün 103 üncü maddesinin son fıkrası, devlet sırlarının, Meclis araştırması kapsamı dışında kalacağını belirtmiş bulunmaktadır. Böyle olunca, devlet sırrı sayılan bir konuda Meclis araştırması istenemeyecektir.

Askerî sırlar, uluslararası ilişkilerin bir kısmı, ülkenin ekonomik kalkınmasına ilişkin bazı bilgiler, devlet sırrı olarak nitelendirilebilir. Ancak, neyin devlet sırrı olup, neyin olmadığını önceden kesin bir şekilde belirlemek olanaksızdır. Bir bilgi, belirli bir öneme sahip bulunduğu anda devlet sırrı iken; bu önemi yitirdiğinde sırr olmaktan da çıkar.

Devlet sırrına ait kesin sınırlar bulunmamasına rağmen, bu konuyu Meclis araştırmasının kapsamı dışında bırakmak, özellikle siyasal araştırmanın etkinliğinin, önemli ölçüde yitirilmesi sonucunu doğuracaktır. Çünkü, hükümetin faaliyetlerine ilişkin bir konuda Meclis araştırması istendiğinde; Hükümet, bu konunun araştırılmasını arzulamıyorsa, sırr olduğunu ileri sürebilecek, böylece araştırma yolunu kapatabilecektir. Başka bir deyişle içtüzükteki bu kuralla, parlamentoya ait olan ve hükümetin denetlenmesine yönelik bir yetkinin kullanılması; bir ölçüde, denetlenecek olan hükümetin iznine bırakılmış bulunmaktadır. Bunun ise özellikle siyasal araştırmanın niteliği ve amacı ile bağdaştırılabilirliği mümkün değildir. Nitekim, bu sorunlar, içtüzük teklifi üzerinde Millet Meclisinde yapılan görüşmelerde de dile getirilmiş; ancak, kuralın içtüzüğe girmesine engel olunmamıştır.

Parlamentar sistemde, hükümetin, yasama organı karşısında sorumlu olması ve yasama organının bir takım denetim araçlarına sahip bulunması gerekirken; kaypak bir kavram olan devlet sırrı, araştırma kapsamının dışında bırakılmakta ve parlamento denetiminin işlemesi durdurulmuş olmaktadır. Bu nedenle, içtüzükteki bu kural, parlamenter sistemin gereklerine uymamaktadır.

Parlamentar sistemdekine oranla, yürütme organının yasama organınca denetlenmesinin çok daha düşük düzeyde olduğu Başkanlık Hükümeti Sisteminde bile, yasama organı, devlet sırrı sayılabilecek konuları araştırabilirken; bu kuralın, parlamenter sistem ile bağdaştırılması, söz konusu olamaz.

Kaldı ki, demokratik, açık bir toplumda, hükümetin bir takım bilgileri, ulusun temsilcilerinden oluşan parlamentodan esirgemesi demokratik sisteme de ters düşer.

Bütün bunlar, Millet Meclisi içtüzüğündeki bu kuralın, değiştirilmesi gerektiğini göstermektedir. Araştırma isteminin ve araştırma komisyonunun raporunun kapalı bir oturumda görüştürülmesi olanağı da gözönüne aldığımızda, araştırma sonunda devlet sırlarının yayılması sakıncası da söz konusu olmayacaktır. Bu nedenle, kanımızca, bu kayıtlamanın kaldırılması gerekir. Kaldı ki yukarıda da belirttiğimiz gibi, Meclis araştırma komisyonlarının içtüzüğün 103 üncü maddesine göre hangi kurumlardan bilgi isteyebileceği ismen sayılarak sınırlandırıldığından ve Türk Silahlı Kuvvetleri burada belirtilmediğinden, Meclis araştırma komisyonlarının Silahlı Kuvvetlerden bilgi istemek ve buralarda inceleme yapmak yetkisi bulunmamaktadır. Ancak Silahlı Kuvvetler iyi niyet kuralı içerisinde komisyona bilgi verebilmektedirler. Bu da Silahlı Kuvvetlerin görev alanını ve faaliyetlerini, görevinden dolayı incelemek zorunda kalan Meclis araştırma komisyonlarının görevlerini yapamaz hale getirmekte, bu komisyonların görevleri Silahlı Kuvvetlerin iyi niyetine bağlı olmaktadır. Örneğin; Komisyonumuza, görev sahamızla ilgili olarak Özel Kuvvetler Komutanlığı hakkında gelen müracaatlar ve iddialar konusunda, bu Komutanlığa komisyonu bilgilendirmesi hususunda bir yazı yazılmış, Komisyonumuzun yetkisi olmadığı halde yazmış olduğu bu yazıdan ötürü, bu komutanlık üst düzey bir görevlisini komisyon başkanımızı bilgilendirmek üzere göndermiştir. Yani Komisyonumuz görev alanıyla ilgili olarak Silahlı Kuvvetler hakkındaki bir iddiayı araştırabilmek için tamamen Silahlı Kuvvetlerin iyi niyeti ölçüsünde bu görevini yapabilmektedir. Bu nedenle yukarıda da belirtildiği üzere içtüzük de yapılacak bir düzenleme ile Meclis araştırma komisyonlarına görevleriyle ilgili olarak tüm kamu kurumlarından bilgi isteme yetkisinin verilmesi gerekmektedir.

bb) Ticari Sırlar :

Millet Meclisi içtüzüğünün 103 üncü maddesinin son fıkrası, devlet sırlarının yanısıra, ticari sırları da Meclis araştırmasının kapsamı dışında bırakmıştır. Böyle olunca, ticari sırların söz konusu olduğu hallerde, Meclis araştırması istenemeyecektir.

Ticari sır kavramı da, tıpkı devlet sırrı gibi, belirgin değildir. Ticari işletmenin çalışma biçimine, ürettiği mal veya hizmete ve gelişimine ilişkin başkalarından saklı kalmasını istediği, kanuna ve kamu düzenine aykırı olmayan herşey, ticari sır kavramı içine girebilir. Ancak ticari sır kavramı bu genişlikte kabul edilirse, Meclis araştırmasının kapsamı da o kadar daraltılmış olur.

cc) Yargı Organına İntikal Eden Bir Konu :

Anayasanın 138 inci maddesinin üçüncü fıkrasında,

“Görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclislerinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz...”

hükümlü yer almıştır. Bu kural karşısında, yargı organına intikal etmiş bulunan bir konuda Meclis araştırması istenip istenemeyeceği sorununun üzerinde de durmak gerekir.

Ancak, Anayasanın 138 inci maddesinin, yargı organına intikal eden bir konuda Meclis araştırması yapılmasına engel olmaması gerekir. Çünkü, Meclis araştırması ile olayın sadece siyasal yönü ele alınmakta, kesinlikle suçlu tespitine gidilmemektedir. Bu nedente, yasama organınca yapılacak meclis araştırması ile, mahkemelerin bağımsızlığının zedelenmesi, yargı organınca verilecek kararın etkilenmesi söz konusu olamaz. Esasen Anayasanın görülmekte olan bir dava hakkında yasama Meclislerine yasakladığı husus, sadece, yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulması, görüşme yapılması ve beyanda bulunulmasıdır.

Yargı organına intikal etmiş bulunan bir konu ile ilgili Meclis araştırmasının görüldüğünde, yargı yetkisinin kullanılmasına değinilmeyeceğine göre; böyle bir konudaki Meclis araştırması isteminin, 138 inci maddeye aykırılığı söz konusu olamaz.

Anayasa Mahkemesinin görüldüğü de, bu yöndedir. Yüksek Mahkeme, aynı konu yargı organına intikal etmiş bulunduğu için, Başbakan hakkında yürütülmekte olan Meclis araştırmasının, dava bitimine kadar ertelenmesine ilişkin TBMM Birleşik Toplantısı kararını Anayasaya aykırı bulduğundan, 18.6.1970 tarihinde iptal etmiştir. Anayasa Mahkemesi, yasama organındaki görüşmelere 138 inci madde ile getirilen kısıtlamanın, sadece belirli bir davada kullanılan yargı yetkisi ile sınırlı olduğu ve yargı yetkisiyle ilgili soru sorulmasına, görüşme yapılmasına, beyanda bulunulmasına yer vermeden de Meclis soruşturmasının sürdürülebileceği görüşünde olup; 138 inci maddenin, Anayasa düzenini olumsuz bir şekilde etkileyerek, yasama organına Anayasanın tanıdığı yetkilerin kullanılmasına engel olamayacağına karar vermiştir.

Herhangi bir olayda, yargı organı kovuşturma başlamış ise, bu organı etki altında bırakmamak için, kovuşturma sonuçlanmadan, bir Meclis araştırmasının yapılmaması gerektiği düşünülebilirse de; Meclis araştırması suçları saptamak gibi yargısal nitelikten sonuçlar elde etmeye yönelmeyeceğinden, yargı organının vereceği kararlar üzerinde bir etkisi de söz konusu olamaz. Bu nedenle de; bir olayı yargı organına intikal etmesi, aynı olayın siyasal yönlerinin incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması yapılmasına engel olmamalıdır.

ABD'de Yüksek Mahkeme, *Sinclair v. United States* davasında; devlet mülkünün hileli olarak kiraya verilmesi olayında, buna ilişkin bir yargısal kovuşturma yapılmasına rağmen, Meclis araştırması açılabileceğini kabul ederek; yasama organının yetkisini kısıtlamaya gerek olmadığını, çünkü; elde edilmesine çalışılan bilgilerin, aynı zamanda mahkemede de kullanılabileceğini ileri sürmüştür. (1)

Halbuki Komisyonumuzun faaliyetleri sırasında devam eden bölümlerde de görüleceği üzere; tüm yargı organları ve DGM'ler Komisyonumuza yardımcı olurken, Ankara DGM Başsavcılığı nedeni tarafımızca anlaşılabilen bir tutumdan ötürü Komisyonumuzun görev yapmasını engellemiş. Komisyonumuzun görev alanıyla ilgili bilgilerin Emniyet Müdürlüğü tarafından Komisyonumuza verilmesini engellemiştir. Komisyonumuz görev alanı içerisindeki bazı olaylarla ilgili belgeleri inceleyebilirken, bazı belgelerini de eksik olarak inceleyebilmiştir. Ankara DGM Başsavcılığının görev ve yetkisini aşarak bu şekilde davranmasının açık bir hukuka aykırılık oluşturması bir yana, yasama organının görev ve yetkisine de tecavüz ettiği her türlü tartışmadan uzak bir şekilde de ortada durmaktadır.

Bu sebeple; görevlerindeki ihmalleri ve hatalarını kamu oyunundan saklamak isteyen bir takım kamu görevlilerinin bu tip hareketlerini engelleyebilmek için içtüzükte bu konuda açık bir düzenleme yapılması gerekmektedir.

Diğer ülkelerin Anayasalarında da benzer nitelikte hükümler yer almaktadır.

İtalyan Cumhuriyeti Anayasasının 82 inci maddesinde, meclislerden her birinin kamu yararına ilişkin konularda araştırma açabileceği, bu amaçla kurulacak olan araştırma komisyonunun yargı makamının yetki ve sınırları ile araştırmalarda bulunabileceği hükme bağlanmıştır.

Federal Almanya Cumhuriyeti Anayasasının 44 üncü maddesi, Meclis araştırmasına yer vermiş ve mahkemelerle idari makamların, Meclis araştırmasını yürüten komisyona hukuki ve idari yardımla yükümlü olduklarını belirtmiştir.

Sonuç olarak belirtmek gerekirse, yargı organlarında Meclis araştırma komisyonlarına yardımcı olmak görevleri bulunmaktadır. Meclis araştırma komisyonlarının görevlerini yapmayı engellemeye çalışan her eylem ve işlem, sorumluluk doğurur. Bu tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de böyledir. Anayasa Mahkememizin mezkur kararıyla da, bu husus teyid edilmiştir.

(1) Bu konuda ayrıntılı bilgi için bk; *Erdal Onar, Meclis Araştırması Ankara - 1977. AÜHF Yayınları No. : 419*

İKİNCİ BÖLÜM

Komisyonumuzun Görev Alanı Olarak Faili Meçhul Siyasal Cinayet Tanımı

a) Genel Olarak :

Fail, hukukî netice doğuran bir fiili yapan kimsedir. (Türk Hukuk Lügatı. Ankara 1991 S. 91)
Faili Meçhul de; hukukî netice doğuran fiili yapan kimsenin bilinmemesi halidir.

Faili meçhul siyasal cinayet ise; siyasal düşüncesinden ötürü cinayet eylemine kurban gidenleri veya siyasal nedenden dolayı gerçekleştirilen cinayet eylemlerinin faillerinin bilinmemesi halini tanımlamak için kullanılmaktadır.

b) Komisyonumuzun Görev Alanı :

Komisyonumuzun kuruluşuna dair Türkiye Büyük Millet Meclisinin 9.2.1993 gün ve 217 sayılı kararına göre Komisyonumuzun görevinin konusu; "Ülkemizin çeşitli yörelerinde işlenmiş faili meçhul siyasal cinayetler konusunda araştırma yapmaktır." Yani Komisyonumuz siyasal düşüncesinden ötürü öldürme eylemine maruz kalıp da failleri bilinmeyenler ile siyasal nedenlerle gerçekleştirilen cinayet eylemlerinden failleri bilinmeyen olaylarla ilgili araştırma yapmak üzere kurulmuştur.

Özellikle de Güneydoğu'da şehir merkezlerinde aynı yöntemlerle birçok vatandaşımızın siyasal düşüncesinden ötürü öldürülmeleriyle, büyük şehirlerde toplumda infial uyandırıp, karışıklığa sebebiyet verebilecek bir şekilde, bazı yazar, öğretim üyesi, gazeteci ve hukukçunun öldürülme eylemlerine maruz kalmaları neticesinde toplumun tüm kesimlerinden meydana gelen tepkiler Komisyonumuzun kuruluşuna dayanak olmuştur.

Komisyonumuzun görevi, faili meçhul siyasal cinayetleri işleyen kişileri ortaya çıkarmak veya bunları yakalamak değildir. Komisyonumuzun görevi birinci bölümde de anlatıldığı üzere, TBMM adına hükümeti denetlemektir. Meclis araştırma komisyonlarının hükümeti denetleme görevi vardır. Komisyonumuzun kuruluşunun amacı bu denetleme görevini yerine getirerek, hükümetin faili meçhul siyasal cinayetlerin araştırılmasında bir ihmali veya kası olup olmadığını tesbitten ibarettir. Yani bu konuda TBMM adına denetleme görevini yapmaktadır. Yoksa kamuoyunda yanlış olarak bilindiği üzere faileri yakalama veya tespit görevi bulunmamaktadır. Ancak, tespit etmiş olduğu kanuna aykırı eylemleri de TCK'nun 235 inci maddesi gereğince ilgili birimlere bildirmek zorundadır.

Bu nedenle, terör eylemleri veya adi nitelikteki eylemler neticesinde meydana gelen faili meçhul cinayetler Komisyonumuzun görev ve yetki alanı dışındadır. Bu Anayasal zorunluluktan ötürü Komisyonumuz yetki ve görevi Anayasa ve içtüzük hükümlerine göre çizilmiş faaliyetlerini sadece faili meçhul siyasal cinayetler konusunda yapmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Komisyonun Çalışmaları

1. 17.3.1993 tarihinde toplanan Komisyonumuz Başkanlık Divanının belirlenmesinden sonra 15.4.1993 tarihinde yapılan ikinci toplantısında araştırma konusu ile ilgili yöntemi tespit etmiş ve önergede araştırılması istenilen konulara ilişkin olarak Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Başbakanlık, MİT Müsteşarlığı, Millî Savunma Bakanlığı, Genel Kurmay Başkanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Dışişleri Bakanlığı, TRT Genel Müdürlüğü, Ankara Üniversitesi Hukuk ve Siyasal Bilgiler Fakültesi Dekanlıkları, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanlığı, DGM Başsavcılıkları ve geçmiş dönemlerde İçişleri Bakanlığı yapmış bazı bakanlardan bilgi ve belgeler talep edilmiştir.

2. Faili meçhul siyasal cinayetlerle ilgili tespitleri yerinde yapabilmek amacıyla muhtelif terriblerde Diyarbakır, Batman, Silvan, Mardin ile İstanbul'da gerekli inceleme ve araştırmalar yapılmış, bu konuda yetkililerden gerekli bilgiler alınmıştır.

3. Komisyonumuzca faili meçhul siyasal cinayetlerin aydınlatılması amacıyla yönelik olarak gerekli görülen bazı kişi ve yetkililerin bilgilerine başvurulmuştur.

Bu cümleden olarak :

a) 5 Mayıs 1993 tarihinde Emniyet Genel Müdür Vekili Ali Akan ile İstihbarat Daire Başkan Yardımcısı Emrin Arslan'ın

b) 17 Haziran 1993 tarihinde MİT Müsteşarlığında görevli ve yetkili iki personel ile Dışişleri Bakanlığı temsilcisi Ali Arslan'ın,

c) 24 Haziran 1993 tarihinde Dışişleri Bakanlığı İstihbarat ve Araştırma Daire Başkanı Cenk Duatepe'nin

d) 15 Eylül 1993 tarihinde Ankara Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şube Müdürü Burhan Tansu ile Mustafa Bal'ın

e) 23 Eylül 1993 tarihinde Gazeteci-Yazar Uğur Mumcu cinayeti tanığı olduğu belirtilen Ayhan Aydın'ın

f) 13 Ekim 1993 tarihinde Uğur Mumcu'nun eşi Güldal Mumcu'nun,

g) 18 Ekim 1993 tarihinde TRT Genel Müdürlüğü Ateş Hattı Programı yapımcısı Reha Muhtar ile Celal Kazdağlı ve DEP Diyarbakır Milletvekili Sedat Yurttaş, Muş Milletvekili Sırrı Sakık, Batman Milletvekili Nizamettin Toğuş, Van Milletvekili Remzi Kartal'ın

h) 27 Ekim 1993 tarihinde oğlu Mustafa Güngör'ün TBMM lojmanlarında öldürülmesi ile ilgili olarak eski İzmir Milletvekili Erol Güngör'ün,

i) 15 Kasım 1993 tarihinde Uğur Mumcu cinayeti ile ilgili olarak eski Ankara Milletvekili Ömer Çiftçi'nin,

j) 23 Kasım 1993 tarihinde emekli Jandarma Binbaşı A. Cem Erzever Cinayeti ile ilgili olarak Aydınlik Gazetesi Ankara Haber Müdürü Hikmet Çiçek'in

bilgilerine başvurulmuştur.

4. 1979 yılından bu yana faili meçhul siyasal cinayetlerle ilgili olarak Adalet ve İçişleri Bakanlığından gelen listeler bilgisayara işlenmiş ve bilgisayardan istatistiki mahiyette bazı bilgiler elde edilmiştir.

1. Konu İle İlgili Çeşitli Kurum ve Kuruluşlardan Bilgi ve Belge Talep Edilmesi :

Komisyonumuzun kuruluşunu müteakip ilk olarak TBMM Genel Sekreterliği vasıtasıyla Adalet Bakanlığından, 26.4.1993 tarih, A.01.1.GEÇ/14-13 sayılı yazı ile komisyonumuz çalışmalarında uzman olarak yardımcı olmak üzere Başkanlığımızca isimleri belirlenen 4 Hâkim ve 1 Cumhuriyet Savcısının komisyonumuzda görevlendirilmesi talep edilmiştir.

Ancak Adalet Bakanlığının 7 Haziran 1993 tarih 30879 sayılı yazılarına ekli olarak gelen Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun 27.5.1993 tarih 377 sayılı kararında "TBMM Yüksek Başkanlığı Genel Sekreterliği yazısında isimleri geçen hâkim ve savcılarının -çalışma süresi sonuna kadar- görevlendirilmelerinin istenmesine, oysa Millet Meclisi İçtüzüğü madde : 31/Son gereğince komisyonların ancak -fikirlerini almak üzere- uzman çağırma yetkisine sahip bulunmasına, konusunda -uzman- olanları ise kurumumuzun belirleyebileceğine, kaldı ki, çağrılanların kıdemleri ve şimdiki görevleri itibarı ile henüz uzman sayılamayacaklarına göre talebin reddine" şeklinde bir gerekçe ile Komisyonumuz talep edilen uzman kişilerle çalışmaktan mahrum bırakılmıştır.

Bunun üzerine Komisyonumuzca Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanlığına gönderilen 16.6.1993 tarih ve 36-67 sayılı yazımızda aynen: "Bilindiği üzere Anayasamızın 2 nci maddesine göre devletimiz bir hukuk devletidir. Anayasamızın 11 inci maddesine göre de, Anayasamızın hükümleri herkesi bağlayan temel hukuk kurallarıdır. Hukuk devleti olan ülkemizde kişi ve kurumların yetkileri hukuk kuralları ile tespit edilmiş olup, ilgililer hukuk kuralları ile çevrili olan bu çerçeveden çıkıp, diğer kişi ve kurumların yetki ve görevlerine tecavüz edemezler. Bu hukuk devleti olmanın ve hukuk devletinde yaşayan bir fert olmanın zorunluluğudur. İstesek de, istemesek de bunu kabul etmeli ve buna göre davranmalıyız. Önyargılardan birtakım şahsî duygu ve düşüncelerden uzaklaşp objektif olarak hareket etmek zorundayız. Ancak bu şekilde hukuk devleti kuralları işletilebilir. Eğer İtalya'da, Amerika'da büyük yolsuzluklar uyuşturucu silâh kaçakçılığı ile benzeri diğer kokuşmuşlukların üzerine gidilebiliyor, bunları yapanlar devletin en üst noktalarında bile görev yapmalarına rağmen soruşturmaya tabi tutulabiliyorsa, bu toplumda hukuk devletinin kurum ve kuruluşlarıyla yerleşmiş olması ve bu toplumlarda yaşayan insanların hukuk devletinde yaşayan bir fert olma onur ve düşüncesine sahip olmalarından kaynaklanmaktadır. Hukuk devletinde yaşayıp, hukuk devleti ilkesine aykırı hareket eden kişi ve kurumlara toplumun ilerlemesini durduracağı ve bu sayede de kokuşmuşlukların bir örümcek ağı gibi tüm toplumu sarıp daha sonra da çöküntüye yol açacağı ortadadır. Bu nedenle Anayasasında hukuk devleti ilkesine sahip ülkemizde yaşayan her kişi ve kurumun kendisinden başlayarak hukuk kurallarına uyması, yetki ve görevini kurallar dışına çıkmadan yapması, böylece de toplumun ilerlemesine katkıda bulunması gerekmektedir.

Bu düşünce ve kurallar çerçevesinde hareket eden tüm partilerin ortak teklifi ile ülkemizde giderek artan faili meçhul siyasî cinayetleri araştırmak üzere Komisyonumuz kurulmuştur.

İlgi sayılı yazınıza ekli Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun 27.5.1993 tarih, 377 Esas Sayılı yazısında; Komisyonumuz emrinde çalışmalara yardımcı olmak üzere isimleri geçen hâkim ve savcılarının çalışma süresi sonuna kadar görevlendirilmeleri talebimizin, Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 31/Son maddesi gereğince, komisyonların ancak fikirlerini almak üzere uzman çağırma yetkisine sahip bulduklarını, konusunda uzman olanların ise H.Ş.Y. kurulunun belirleyebileceği, kaldı ki çağrılanların kıdemleri ve şimdiki görevleri itibarıyla henüz uzman sayılamayacaklarından bahisle talebimizin reddine karar verilmiştir.

Herşeyden önce Komisyonumuza çağrılan adı geçen hâkim ve savcılar TBMM İçtüzüğü'nün 31/Son maddesine göre değil, 103/Son maddesine göre çağrılmışlardır. İçtüzüğü'nün 103/Son maddesi

incelendiğinde de görüleceği üzere; Komisyonumuz, gerekli gördüğünde uygun bulacağı uzmanların bilgilerine başvurabilir. Yani bu madde hükümüne göre Komisyonumuz gerekli gördüğünde kendisinin uygun bulacağı uzmanların bilgisine başvurabilir. Bu konudaki tüm yetki Komisyonumuza ait olup, hangi uzmanın uygun bulunup, bulunmadığını da takdir edecek Komisyonumuzdur. İçtüzük hükümlerini yanlış yorumlayan ve Komisyonumuzun görev, yetki ve takdir hakkını düzenlemeyen bir maddeden hareket eden kurulun yanlış sonuca ulaşması da normaldir. İçtüzük hükümleri doğru ve yerinde olarak değerlendirilmiş olsa idi; bu hukuki hataya düşülmeyecek, açık olan hukuk kurallarına aykırı yorum getirilmeyecekti.

Kaldı ki kurulun kararına esas olan,uzman olanların kendilerince belirlenebileceği düşüncesi de tarafımızca anlaşılammıştır. Âdeta TBMM çatısı altında oluşan Komisyonumuzun yerine geçerek, Komisyonumuzun takdir yetkisine sahip bulunduğu düşüncesine yol açacak bu görüşün Anayasa ve diğer hukuk kuralları karşısında ne derece isabetli olduğu açıkça ortadadır.

Ayrıca çağrılanların kıdemleri ve şimdiki görevleri itibariyle henüz uzman sayılamayacakları görüşü ise, diğerine göre daha korkunç ve ürkütücü boyutlarda görülmüştür. Çağrılanların uygun bulunup, bulunulamayacağı yetkisinin Komisyonumuzda olması bir yana, kişilerin en kutsal hakkı olan özgürlüklerini kısıtlama yetkisine sahip bu insanların uzman, uzman olmayan diye ayırmanın sakıncaları ortadadır.

Sonuç olarak belirtmek gerekirse; TBMM İçtüzüğü'nün 103 üncü maddesi hükümlerine göre, gerekli gördüğünde uygun bulacağı uzmanların bilgisine başvurabilme yetki ve takdirine sahip Komisyonumuzun, ilgi sayılı yazınızla reddedilen talebine verilen nezaketten uzak cevabının, açık hukuk kuralları karşısında hukuki olmadığını belirtirken, hukuk kurallarına aykırı davranan kişi ve kurumlara birşey kazandırmayacağını, ülkemizin ve toplumumuzun zarar göreceğini tüzütlerle bildiririm." denilmiştir.

Komisyonumuzca Adalet Bakanlığına 15.4.1993 tarih A.01.1.GEÇ/10-11 sayılı yazı yazılarak ülkemizin çeşitli yörelerinde işlenmiş faili meçhul siyasal cinayetlere ilişkin Cumhuriyet Savcılıklarına intikal etmiş dosyaların okunaklı fotokopileri ile Adalet Bakanlığında bulunan ve Komisyonumuza yardımcı olacak bilgi ve belgelerin gönderilmesi istenilmiştir.

Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü'nün 4.8.1993 031501 sayılı yazılarında "keyfiyetin tüm Ağır Ceza Mahkemeleri ile Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılıklarına iletilmiş olup anılan belgeler dizi pusulasına bağlanarak ilişikte sunulmuştur." şeklinde bir ifade ile Komisyonumuza faili meçhul siyasal cinayetlerle ilgili dosyalar tomar halinde düzensiz ve karışık bir şekilde intikal ettirilmiştir.

Dosyaların tetkiki sonucu Adalet Bakanlığı bünyesinde faili meçhul siyasal cinayetler hakkındaki bilgilerin toplandığı ve incelendiği bir ünitenin mevcut bulunmadığı anlaşılmıştır. Komisyonumuzun çeşitli yazılarından sonra bu konu ile ilgili olarak Adalet Bakanlığında değerli bir hakim görevlendirilmiştir.

Komisyonumuzun 19.3.1993 tarih A.01.1.GEÇ/1-1 sayılı yazısı ile İçişleri Bakanlığında ülkemizde işlenen faili meçhul siyasal cinayetlerle ilgili olarak tanzim edilecek listeleri "maktulün adı ve soyadı, olay tarihi ve yeri, olayın özeti, cinayetin belirlenen nedeni, soruşturmanın geçirdiği aşama ile dosya numaralarını (savcılık ve mahkeme) da ihtiva edecek şekilde gönderilmesi talep edilmiştir.

İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü'nün 7.4.1993 tarih 092290 sayılı cevabi yazılarında ise "istenilen bilgilerin hazırlanıp gönderilmesi için tüm valiliklere gerekli talimat verilmiş olup

valiliklerden istenen bilgiler Bakanlığınıza ulaştığında en seri şekilde Komisyonunuza intikal ettirilecektir” şeklinde bir ifade kullanılmış. Adı geçen Bakanlıkça faili meçhul siyasal cinayetlerle ilgili dosyalar ancak 21.4.1993 tarih ve 106281 sayılı yazıları ekinde Komisyonunuza intikal ettirilmiştir.

Adalet Bakanlığında olduğu gibi, ülkemizin genel emniyet ve asayişinden sorumlu olan İçişleri Bakanlığında da ülkemizde işlenmiş olan faili meçhul siyasal cinayetlerle ilgili bilgilerin toplandığı bir üniterin olmadığı veya varsa da bu tür bilgilerin toplanması konusunda henüz tam ve yeterli bir çalışma yapılamamış olduğu müşahade edilmiştir.

Yine Komisyonumuzca İçişleri Bakanlığına 18.10.1993 tarihinde tekrar bir yazı yazılarak faili meçhul siyasal cinayetlerle ilgili elde mevcut listenin yeniden gözden geçirilmesi ve failleri tespit edilmişler varsa bunların bildirilmesi, mevcutsa diğer işlenmiş faili meçhul siyasal cinayetlere dair bilgilerin eklenerek yeniden liste halinde Komisyonunuza gönderilmesi istenilmiş. Bilahare Bakanlığın 31.12.1993 tarih 346077 sayılı yazıları ekinde talep edilen bilgi ve belgeler Komisyonunuza intikal ettirilmiştir.

Gerek Adalet Bakanlığından ve gerekse İçişleri Bakanlığından faili meçhul siyasal cinayetlerle ilgili olarak istenilen dosyalarda maktûllerin ve cinayetlerin sayısında bir mübayanet olduğu görülmüştür.

Örnek vermek gerekirse toplam 908 olan faili meçhul siyasal cinayetten 23 adedinin sadece İçişleri Bakanlığınca bildirilen faili meçhul cinayetler arasında yer aldığı ve bu isimlerin Adalet Bakanlığınca bildirilen listede yer almadığı, keza Adalet Bakanlığınca bildirilen listede ilgili olarak 126’sının İçişleri Bakanlığınca bildirilen listede yer almadığı ve 126 faili meçhul siyasal cinayetin yalnız Adalet Bakanlığı listesinde yer aldığı, her iki bakanlığın listesinde yer alan faili meçhul cinayet sayısının ise 759 olduğu görülmüştür.

Bu uyumsuzluğun ise cinayetlerin siyasal olup olmadığının tayininde her iki bakanlığın da farklı düşünce ile hareket etmesinden kaynaklandığı anlaşılmıştır.

Bu nedenle aradaki uyumsuzluğun giderilmesi bakımından Komisyonumuzca 26.1.1994 tarihinde her iki bakanlığa birer yazı yazılmıştır.

Komisyonumuzca Başbakanlık Makamına 28.4.1993 gün ve A.01.1.GEÇ/17-18 sayılı yazı yazılarak Başbakanlığa bağlı Millî İstihbarat Teşkilatından ülkemizin çeşitli yörelerinde işlenmiş faili meçhul siyasal cinayetler konusunda bilgi vermek üzere yetkili elemanların Komisyonunuza davet edilmeleri talep edilmiştir.

Talep yazılarımız üzerine Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığından iki yetkili Komisyonumuzun TBM Meclisinde bulunan toplantı salonuna gelerek faili meçhul siyasal cinayetleri işleyen yasa dışı örgütler hakkında Komisyonunuza bilgi vermişlerdir.

Yine Komisyonumuzun 18.10.1993 tarih ve A.01.1.GEÇ/135-246 sayılı yazıları ile Başbakanlık Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığından “Ülkemizde meydana gelen faili meçhul siyasal cinayetlerin birçoğunun yabancı istihbarat örgütlerinin veya bunlara taşeronluk yapan kişilerin eylemleri olduğu yolunda, gerek kamuoyunda ve gerekse devletin birçok kademesinde genel bir kani uyandırdığından bahisle, ülkemiz ile coğrafî, ekonomik, siyasî ve askerî bakımlardan doğrudan veya dolaylı olarak irtibatlı bulunan Rusya Federasyonu, Ermenistan, İran, Irak, Suriye, Yunanistan, ABD, Almanya, İngiltere, Fransa ve İsrail gibi ülkelerin istihbarat teşkilatlarının ülkemizdeki faaliyetleri ile ülkemizde işlenen faili meçhul siyasal cinayetlerle ilişkilerinin olup olmadıkları hususundaki bilgi ve belgelerin Komisyonunuza gönderilmesi” talep edilmiştir.

Bu yazımızdan sonra MİT görevlileri gelerek bu konuda Komisyonumuzu çeşitli defalar sözlü olarak aydınlatmışlardır.

Komisyonumuzun iktizadının 102 ve 103 üncü maddelerine göre çağırma ve bilgi almaya yetkili olmadığı halde 21.5.1993 tarih ve A.01.1.GEÇ/22-36 sayılı yazıları ile Millî Savunma Bakanlığına yazılan yazı ile; "Özel Kuvvetler Komutanlığının görev ve yetkilerinin dayanağı olan iç talimatları ve bu konudaki diğer bilgi ve belgelerin Komisyonumuza gönderilmesi istenilmiştir.

Millî Savunma Bakanlığınca Komisyonumuza gönderilen 12.7.1993 tarih 1993/640-TÖ sayılı cevabı yazılarında; "Özel Kuvvetler Komutanlığı 1324 sayılı Genel Kurmay Başkanının Görev ve Yetkilerine Dair Kanunun birinci maddesi uyarınca Genel Kurmay Başkanlığının emriyle kurulmuş, Genel Kurmay Başkanlığının kadro ve kuruluşuna dahil, yüksek kabiliyetli personelden oluşan, Türk Silahlı Kuvvetlerinin diğer unsurları gibi, Türkiye Cumhuriyeti Ülkesini savunmakta görevli ve yükümlü bir unsurdur.

Özel Kuvvetler Komutanlığının kuruluş, görev, yetki ve sorumlulukları açısından Silahlı Kuvvetlerin diğer unsurlarından bir farkı yoktur.

Bu Komutanlıkta görevlerini başta 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu ve Askerî Ceza Kanunu olmak üzere, diğer ilgili mevzuata uygun olarak yürütmektedir.

Özel Kuvvetler Komutanlığı gizli bir kuruluş olmayıp, kanun dışı eylem ve işlerle de herhangi bir ilgisi mevcut değildir. Nitekim zaman zaman basın mensuplarına birimin kuruluşu ve faaliyetleri hakkında bilgi verilmiş, soruları cevaplandırılmıştır.

Talep halinde Araştırma Komisyonu üyelerine de birifing verilmesi ve sorularının cevaplandırılmasının mümkün olduğu" bildirilmişse de, Komisyonumuzun 17.9.1993 tarih A.01.1.GEÇ/60-145 ve 26.7.1993 tarih ve A.01.1.GEÇ/69-165 sayılı yazıları ile Millî Savunma Bakanlığı Özel Kuvvetler Komutanlığından yetkili kişilerin Komisyonumuza gelerek bilgi vermeleri istenmesine rağmen her iki yazımıza da olumlu bir cevap almanız mümkün olmamıştır. Ancak iyi niyet kuraları içerisinde bir üst düzey yetkilisi Komisyon Başkanını ziyaret ederek çalışmalarını hakkında bilgiler vermiştir.

Komisyonumuzun 17.6.1993 tarih A.01.1.GEÇ/41-77, 17.6.1993 A.01.1.GEÇ/41-76 ve 17.6.1993 tarih A.01.1.GEÇ/30-75 sayılı yazıları ile Dışişleri Bakanlığına yazılı olarak ilgili Bakanlık bünyesinde bulunan İnsan Hakları Daire Başkanlığı, Avrupa Konseyi Daire Başkanlığı ile İstihbarat ve Araştırma Dairesi Başkanlığından ülkemizin çeşitli yörelerinde işlenmiş olan faili meçhul siyasal cinayetlerle ilgili olarak bilgi verebilecek yetkililerin Komisyonumuza gönderilmeleri istenilmiş bilahare konu ile ilgili yetkililer Komisyonumuza gelerek bilgi vermişlerdir.

Bunun dışında Komisyonumuzca Dışişleri Bakanlığına yazılan 29.9.1993 tarih A.01.1.GEÇ/115-216 sayılı yazıda "Ülkemizde büyük üzüntüye, tepkiye ve sansasyona yol açan siyasî cinayet olayları akabinde en yetkili şahısların dahi -bu cinayetler yabancı istihbarat örgütlerinin işidir- dediklerine şahit olunmakta aradan geçen süre zarfında fail veya faillerin bulunmaması da bu zehabın yaygınlaşmasına yol açtığından bahisle;

Ülkemiz ile coğrafi, ekonomik, siyasî, askerî bakımlardan doğrudan veya dolaylı olarak irtibatlı bulunan Rusya Federasyonu, Ermenistan, Azerbaycan, İran, Irak, Suriye, Yunanistan, ABD, Almanya, İngiltere ve İsrail gibi ülkelerin istihbarat teşkilatları ve bu teşkilatların ülkemizdeki faaliyetleri hakkında bilgi alınması" talep edilmiştir. Ancak Dışişleri Bakanlığının 15.10.1993 tarih 2455-756 sayılı Komisyon Başkanlığına hitaben yazılmış bulunan cevabı yazılarında, ülkemiz ile doğrudan veya dolaylı olarak irtibatlı bulunan çeşitli ülkelerin istihbarat teşkilatları ve bu teşkilatların Türkiye'deki faaliyetleri hakkında Bakanlıklarında somut bilgi bulunmadığı bildirilmiştir.

Komisyonumuzca, Türk Dış Politikasının belirlenmesinde görevli ve yetkili olan Dışişleri Bakanlığımızda talep ettiğimiz konu ile ilgili olarak bilgi bulunmamış olması son derece üzücü ve dikkat çekici bulunmuştur.

Komisyonumuz faili meçhul siyasal cinayetler konusunda bilim çevrelerimizin de görüşlerine baş vurulmasını benimsemiş ve bu amaçla Ankara ile İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanlıkları ve Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Dekanlığına 25.10.1993 tarihinde bir yazı göndererek; “özellikle ülkemizin Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi başta olmak üzere çeşitli yörelerinde meydana gelen terör olayları, işlenen faili meçhul siyasal cinayetler, bu siyasal cinayetlerin işlenmesine neden olan olaylar, terör ve bölücülükle mücadelede alınması gereken önlemler konusunda fakülte öğretim üyeleri ya da araştırma görevlilerince yayınlanmış bilimsel eser olup olmadığı varsa, hangileri olduğu, Araştırma Komisyonumuzca belirtilen konularda bilgisine başvuru- rabileceğimiz öğretim üyesi veya araştırma görevlisi varsa isimlerinin bildirilmesi” istenilmiştir.

Komisyonumuz çalışmalarına bilim çevrelerimizin en üst düzeyde katkıda bulunmaları beklenirken, Komisyonumuzun üç fakülte dekanlığına yazmış olduğu yazıya Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler ve Hukuk Fakültesi Dekanlıklarından cevap gelmiş olup İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanlığından herhangi bir cevap alınamamıştır. Yazımıza cevap veren her iki fakülte dekanlığının cevapları da faili meçhul siyasal cinayetlerin aydınlatılması konusundan uzak olup bu durum aynı zamanda bilim çevrelerimizin böyle önemli bir konuda çok duyarsız olduklarının da göstergesidir. Şöyle ki; Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanlığından alınan cevabî yazıda “ülkemizin çeşitli yörelerinde işlenmiş faili meçhul siyasal cinayetler konusunda Hukuk Fakültesi Ceza ve Ceza Usul Hukuku Anabilim Dalı Üyelerinden Prof. Dr. Zeki Hafizoğulları'nın basılmakta olan -Ceza Muhakemeleri Usul Kanununda Yapılan Değişiklikler- üzerine ve “Türk Ceza Hukukunun Esasları ve Pazar Ekonomisinin Oluşması ve İşlemesinde Önemi- adlı iki adet makalesi ilişikte gönderilmiştir” denilmektedir.

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Dekanlığından alınan cevabî yazıda ise “Komisyonumuz çalışmalarına ışık tutabilecek nitelikte görülen ve Fakültemiz öğretim üyelerince yayınlanmış ya da yayınına katkıda bulunulmuş eserler aşağıdaki gibidir.

- Doğu Ergil, Türkiye'de Terör ve Şiddet, Turan Yayınları, 1980, Ankara
- Polis ve Adliye Muhabirleri Derneği (Der) Terör ve Şiddet, 1990, Ankara

Şeklinde cevap verilmiş, bilgisine baş vurulmuş öğretim üyelerinin isimlerini bildirmekten kaçınmışlardır. Bilgilerinden istifade etmek istediğimiz bilim çevrelerimizin bu tutumu Komisyonumuzca fevkalade yadırganmıştır. Ayrıca faili meçhul siyasal cinayetlerin yoğun olarak işlendiği Diyarbakır İlimize komisyon üyelerimizin yapmış olduğu incelemeler sırasında ziyaret ettiğimiz, Diyarbakır Üniversitesinde Rektör Başkanlığındaki bir heyet tarafından faili meçhul siyasal cinayetlerle ilgili bir rapor hazırlanıp Komisyonumuza verileceği bildirilmiş olmasına rağmen, bugüne kadar Komisyonumuza Diyarbakır Üniversitesi Rektörlüğünden de herhangi bir rapor intikal etmemiştir.

Komisyonumuz, kuruluşunu müteakip basın aracılığı ile kamuoyuna faili meçhul siyasal cinayetlerle ilgili olarak açıklamada bulunarak, ellerinde faili meçhul siyasal cinayetlerle alakalı bilgi ve belge bulunanların bunları Komisyona intikal ettirmeleri istenilmiştir. Ancak Komisyonumuza faili meçhul siyasal cinayetlerin aydınlatılması konusunda gerek basın kuruluşlarından gerekse vatandaşlardan kayda değer bir bilgi veya belge almak mümkün olmamıştır.

Komisyonumuzca 26.7.1993 tarih ve 74-170 sayılı yazı ile Özgür Gündem Gazetesine, 26.7.1993 gün 72-168 sayılı yazımız ile Cumhuriyet Gazetesine, 26.7.1993 gün 73-169 sayılı yazımız ile Aydınlık Gazetesine yazılar yazılmış Komisyonumuzun çalışma alanını oluşturan konularda iddiaları varsa bu iddialarına dayanak teşkil eden ellerindeki tüm bilgi ve belgeleri Komisyonumuza iletmeleri istenmiş ancak bu güne kadar bu gazetelerden bir cevap alınmamıştır.

İnsan Hakları Derneği tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına hitaben verilen 5.3.1993 tarihli dilekçelerinin Komisyonumuza sevki üzerine, Komisyonumuzca İnsan Hakları Derneğine 9.6.1993 gün ve 26-46 sayılı yazımızla dilekçelerinde iddia ettikleri olaylarla ilgili olarak ellerinde bulunan bilgi, belge ve her türlü delilin Komisyonumuza gönderilmesi istenilmişse de buradan da bugüne kadar cevap almak mümkün olmamıştır.

Komisyonumuzca 17.11.1993 gün ve 164-301 sayılı yazımızla Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinden Komisyonumuzun görev alanı ile ilgili olarak kurumlarına intikal etmiş bilgi ve belge varsa bunların birer suretinin çalışmalarımıza yardımcı olmak üzere gönderilmesi istenilmişse de bugüne kadar buradan da olumlu veya olumsuz bir cevap almak mümkün olmamıştır.

Komisyonumuzca daha önce İçişleri Bakanlığı görevlerinde bulunan Sayın İsmet Sezgin, Sayın Mehmet Gazioglu, Sayın Abdülkadir Aksu, Sayın Sabahattin Çakmakoglu ve Sayın Mustafa Kalemli'ye 17.11.1993 tarihlerinde bir yazı gönderilerek;

“Özellikle 1980 ve onu takip eden yıllarda giderek artan faili meçhul siyasi cinayetler, bu cinayetlerin işlenmesine sebep olan olaylar, ülkemizin birlik ve bütünlüğünü tehdit eden terör ve bölücülük hareketleriyle bu hareketleri önlemeye yönelik tedbirlerin neler olabileceği konularında yazılı olarak görüşlerinin Komisyonumuza intikal ettirilmesi rica edilmiş, sadece Sayın Sabahattin Çakmakoglu'ndan bu konuda bir yanıt almamız mümkün olabilmıştır. Bu duyarlı davranışından dolayı Sayın Çakmakoglu'na Komisyonumuzun teşekkür ve takdirlerini belirtmek isteriz.

Komisyonumuz kamuoyunda büyük yankı uyandıran Gazeteci-Yazar Uğur Mumcu suikastı ile ilgili dosyaların incelenmesine de karar vermiş olup bu olayla ilgili olarak önce Ankara Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şube Müdürü Burhan Tansu ve Mustafa Bal davet edilerek bilgilerine başvurulmuş ve kendilerinden Uğur Mumcu suikastı ile ilgili olarak yapılan çalışmalar hakkında malumat alınmıştır.

Komisyonumuz ayrıca kamuoyunda büyük yankı uyandıran faili meçhul siyasi cinayetler arasında yer alan Prof. Dr. Muammer Aksoy ve Doç. Dr. Bahriye Üçok cinayetleri üzerinde de durmuş, bunlara ilişkin olarak ilgili makam ve mercilerden gerekli bilgi ve belgelerin istenilmesine karar verilmiştir. Bu doğrultuda ilk olarak 27.9.1993 tarihinde Ankara Emniyet Müdürlüğüne bir yazı yazılarak bu cinayetlerle ilgili tahkikat evraklarının birer suretlerinin Komisyonumuza gönderilmesi talep edilmiştir.

Ankara Emniyet Müdürlüğünün Valilik kanalı ile Komisyonumuza göndermiş olduğu 12.10.1993 tarih 13056 sayılı cevabî yazılarında “Komisyonun talebi ile ilgili hususların Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığına iletildiği,

Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığının 5.10.1993 gün Hz.1990/33 Esas ve Hazırlık 993/310 sayılı talimat yazıları uyarınca Prof. Dr. Muammer Aksoy ve Doç. Dr. Bahriye Üçok hakkındaki hazırlık soruşturmasının gizli olarak yürütüldüğü, Komisyon Başkanlığının tahkikat evrat suretlerini Adalet Bakanlığı marifetiyle istemesi halinde dosya örneklerinin Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığınca gönderilebileceği ifade edilmiştir.

Araştırma Komisyonumuz Ankara Emniyet Müdürlüğünden aldığı bu cevap üzerine Adalet Bakanlığına 14.10.1993 tarihinde A.01.1.GEÇ/131-233 sayılı yazı göndererek Prof. Dr. Muammer

Aksoy ve Doç. Dr. Bahriye Üçok cinayetleri ile ilgili olarak tanzim edilen tahkikat evraklarının tas-
tikli birer suretlerinin Araştırma Komisyonumuza gönderilmesi istenilmiştir.

Adalet Bakanlığının, Ceza İşleri Genel Müdürlüğü 17.11.1993 tarih 1990-45282 sayılı cevabı
yazılarında "Komisyonumuzun ilgi yazısının Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet
Başsavcılığına intikal ettirildiği ve ilgili Cumhuriyet Başsavcılığının 10.11.1993 tarih ve B-
1993/1527 sayılı ve 12.11.1993 tarih ve B.1993/1527 sayılı yazıları ekinde alınan 1990/33 ve
1990/310 Hz. sayılı dosyalarına ait 9.11.1993 tarih ve 1990/310 Hz. ve 10.11.1993 tarih ve
Hz.1990/33 sayılı inceleme tutanaklarının gönderildiği belirtilmiştir.

Komisyonumuzca adı geçen kişilere ait tahkikat evraklarının onaylı birer örneğinin gönderil-
mesi istenildiği halde Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığı Komisyonu-
muzun bu talebine uygun hareket etmeyerek, tahkikat evrakları ile ilgili bir dizi pusulası niteliğin-
de olan inceleme tutanaklarını göndermiş ve Araştırma Komisyonumuzun görev yapmasını bilerek
engellemiştir.

Yetkili makam ve mercilerden gerekli bilgi ve belgeler alamayan Araştırma Komisyonumu-
zun, faili meçhul siyasal cinayetler hakkında inandırıcı neticelere varmasının da mümkün olama-
yacağı aşikârdır.

Araştırma Komisyonumuz basında ve kamuoyunda faili meçhul siyasal cinayetler arasında de-
ğerlendirilen Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Eşref Bitlis, Jandarma Asayiş Bölge komutanı
Tuğgeneral Bahtiyar Aydın ve Emekli Jandarma Binbaşı Ahmet Cem Ersever'in ölümleri ile ilgili
olarak yapılan tahkikatla alakâli evrakların tasdikli birer örneklerinin gönderilmesi İçişleri Bakan-
lığı Jandarma Genel Komutanlığına yazılan 17.11.1993 tarih A.01.1.GEÇ/161-298 sayılı yazımız
ile talep edilmiştir.

Araştırma Komisyonumuzun bu yazısına Jandarma Genel Komutanlığının 17.12.1993 tarih
0621-1183-93/ASYŞ.Ş. Asayiş (1271) sayılı yazıları ile cevap verilmiş olup bu cevabı yazıda :
Uçak kazasında vefat eden Jandarma Komutanı Orgeneral Eşref Bitlis'in tahkikat dosyasının Kara
Kuvvetleri Komutanlığı Askerî Mahkemesinde,

Diyarbakır-Lice İlçesinde teröristlerce şehit edilen Jandarma Asayiş Komutanı Tuğgeneral
Bahtiyar Aydın'ın soruşturma evrakını Diyarbakır Devlet Güvenlik Mahkemesinde bulunduğu,

Emekli Jandarma Binbaşı A. Cem Ersever'in öldürülme olayı tahkikatının ise Ankara Devlet
Güvenlik Mahkemesi Başsavcılığınca yürütüldüğü bildirilerek sözkonusu tahkikat dosyalarının ad-
li makamlara intikal etmesi nedeniyle bu makamlardan talep edilmesi istenilmiştir.

Jandarma Genel Komutanlığından alınan bu cevap üzerine Araştırma Komisyonumuz
21.12.1993 tarih A.01.1.GEÇ/189-344 sayılı yazısı ile Kara Kuvvetleri Komutanlığı Askerî Mah-
kemesi Başkanlığından Jandarma Genel Komutanı Org. Eşref Bitlis'in ölümü ile ilgili tahkikat ev-
raklarının tasdikli birer suretinin Araştırma Komisyonumuza gönderilmesi istenilmiştir.

Bu konu ile ilgili tahkikat evraklarının onaylı birer örneklerinin bulunduğu dosya usulüne uy-
gun olarak tanzim edilmiş ve Kara Kuvvetleri Komutanlığı Askerî Savcılığının 23.12.1993 tarih
1993/291-273 Y.F. sayılı yazılarına ekli olarak Araştırma Komisyonumuza elden teslim edilmiştir.

Jandarma Asayiş Bölge Komutanı Tuğgeneral Bahtiyar Aydın'ın ölümü ile ilgili otopsi rapo-
ru Komisyonumuz uzmanlarının Diyarbakır'da yaptığı inceleme-araştırma gezisi sırasında Diyar-
bakır Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığından elden alınmış, yapılan inceleme-
de olayın PKK örgütünün eylemi olduğu anlaşılmıştır.

Jandarma Emekli Binbaşı A. Cem Ersever'in öldürülmesi ile ilgili tahkikat evraklarının onaylı birer örneği de Araştırma Komisyonumuzun 21.12.1993 tarih ve A.01.1.GEÇ/190/345 sayılı yazıları ile Adalet Bakanlığından talep edilmiştir.

Araştırma Komisyonumuzun bu yazılı talebine Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığının 27.12.1993 tarih B-1993/1764 sayılı yazıları ile cevap verilmiş olup verilen cevap Prof. Dr. Muammer Aksoy ve Doç. Dr. Bahriye Üçok cinayetleri ile ilgili olarak Komisyonumuza verilen cevaptan pek farklı değildir.

Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığının cevabı yazılarında : "Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının yargı başlığını taşıyan üçüncü bölümünde;

"Hiçbir organ, makam, merciî veya kişinin yargı yetkisinin kullanılmasında mahkeme ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı",

Devlet Güvenlik mahkemelerinin kuruluşu ile ilgili 143 ve 144 üncü maddelerinde de; Devlet Güvenlik Mahkemeleri Cumhuriyet Başsavcılığının görevi gereği yaptıkları işlemlerin öğrenilmesi,

"Kanun, tüzük ve yönetmelikler ve genelgeler aracılığı ile Adalet Bakanlığı ile yapılacağı" hususundaki açık hükümleri yanında,

Yine TBMM İçtüzüğü'nün 103 üncü Maddesinde Meclis araştırma komisyonlarının yetki sınırını açıkça çizerken yargıya intikal eden işlemlerin sorulması ve araştırılması söz konusu edilmediği ve bu sınır içinde gösterilmediği,

Bu nedenle Emekli Binbaşı A. Cem Ersever ve arkadaşlarının öldürülmeleri olayı ile ilgili tahkikat evraklarının tasdikli birer suretinin amlan Komisyona gönderilmesinin mümkün olamayacağı" gerekçesi ile evrak örneklerinin çıkarılıp sunulamayacağı, "ancak Komisyonun evrak içeriği olan işlemleri öğrenilmesi bakımından soruşturmalarda yapılan işlemlerin inceleme tutanağı içinde serdedilmesinin yasalara aykırı olamayacağı düşünülerek üç olay hakkında yapılan işlemleri gösterir Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcısı Kemal Ayhan tarafından düzenlenen 27.12.1993 günlü dosya inceleme tutanağı üç sayfadan ibaret olarak birlikte sunulmuştur." denilerek Araştırma Komisyonumuzun Adalet Bakanlığı kanalı ile adigeçenler hakkında yapılan tahkikat evraklarının onaylı birer örnekleri istenmesine rağmen yine bu talebimiz yerine getirilmemiş ve bir dizi pusulası sayılabilecek inceleme tutanağı gönderilerek Araştırma Komisyonumuzun çalışması ciddi bir şekilde engellenmiştir.

Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcılığının bu cevabı yazıları içerisinde, Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcılarının görevi gereği yaptıkları işlemleri öğrenilmesinin Adalet Bakanlığı aracılığı ile mümkün olabileceği belirtilmiş olmasına rağmen Adalet Bakanlığı aracılığı ile istenilen tahkikat dosyalarının birer onaylı örneğinin gönderilmemiş olması Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığının kendi cevabı yazıları ile de bir çelişki teşkil etmektedir.

Komisyonumuzca, Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığının 27.12.1993 tarih B-1993/1764 sayılı yazılarına verilen, 17.2.1994 tarih A.01.1.GEÇ/210-408 sayılı cevabı yazımızda "Savcılıkça Komisyonun -bilgi edinme- faaliyetinin -mahkemeleri denetleme- şeklinde yorumlandığı Cumhuriyet Savcılarının hâkim mevkiine konularak, Anayasanın -mahkemelerin bağımsızlığı- esasına uygun olarak hâkimlere tanıldığı -bağımsızlık-tan faydalandırıldığı sonucuna varıldığı ifade edilmiş bu doğrultuda Anayasa Mahkemesince verilmiş bulunan 27.12.1966 tarih 26/47 sayılı kararda da belirtildiği üzere Anayasamızın hâkimlik ve savcılık mesleklerine -yargı- bölümünde, fakat ayrı ayrı maddelerde yer verdiği, görevleri ve hukukî durumları bakımından bu iki mesleste arasında önemli ayrılıkların bulunduğu.

Yine Anayasanın 137. (1982 Anayasasının 139.) Maddesinin 1. Fıkrası hükmünden teminatını alan savcılardan -hâkim- terimi içerisinde dahil olmadıkları, bağımsızlığın hâkimler ve mahkemeler için olduğu savcının ise hâkim olmadığı,

Anayasa Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararında "Anayasanın uyumlu bir bütün olduğu, bir bölüm hükümlerinin öteki hükümlerini işlemez duruma getirmesi veya işlemlerini aksatmasının dışlanılamayacağı, mahkemelerin bağımsızlığını korumak üzere konulmuş bir hükmün TBMM'nin bir Anayasal yetkisini ve adli görevini engelleyebileceğinin hukukça savunulabilir bir görüş olmadığı..."nın zikredildiği,

Anayasa Mahkemesinin bu açık hükmü karşısında Cumhuriyet Savcılığının, Anayasanın Hâkimlerle ilgili hükümlerine atıfta bulunarak TBMM'ne bilgi ve belge vermekten kaçınmasının hukuka mazur görülmemesi,

Kaldı ki Cumhuriyet Savcılarının mevzuatımıza göre Adalet Bakanının idaresi altında olduğu, Komisyonumuzun TBMM tarafından verilen araştırma yetkisini kullandığı,

Ayrıca TBMM'nin araştırma, bilgi edinme faaliyeti öntüne savcılığa yasal ve hukuksal dayanağı olmayan -yargıya intikal etmiş olma- şartının çekilmesinin kabul edilemeyeceği zaten Anayasanın 9. Maddesi gereğince yargı yetkisini kullanan bağımsız mahkemeye intikal etmiş bir davanın da bulunmadığından" bahsedilerek,

21.12.1993 tarih 190-345 sayılı yazımızla istenilen evrakların Komisyonumuza gönderilmesinin icabetiği savcılığa tekrar bildirilmiştir.

2. Komisyonumuzun konu ile alakalı yaptığı araştırma ve inceleme gezileri :

Araştırma Komisyonumuz 9.6.1993 tarihinde almış olduğu karar gereğince faili meçhul siyasal cinayetlerle ilgili tespitleri yerinde yapabilmek amacıyla 13.6.1993 - 15.6.1993 tarihleri arasında İstanbul'da inceleme ve araştırmalarda bulunmuştur.

Komisyonumuz faaliyet sahasına giren konularda İstanbul Emniyet Müdürlüğü yetkililerinin bilgilerine başvurmuş, ikinci araştırma ve inceleme gezisini ise faili meçhul siyasal cinayetlerin yoğunlukta bulunduğu Doğu ve Güneydoğu Anadolu'daki il ve ilçelerimizde gerçekleştirmiştir.

Komisyonumuz 22.7.1993 tarihinde almış olduğu üç sayılı karar uyarınca merkezi Diyarbakır olmak üzere Batman ve Silvan'da inceleme ve araştırmalar yapmak amacıyla 26.7.1993 tarihinde bu bölgeye gitmiş ve 30.7.1993 tarihine kadar inceleme gezisine devam etmiştir. Bu süre içinde Demokratik Kitle Örgütlerini, Siyasi Parti Temsilcilerini, Sendika Temsilcilerini, İnsan Hakları Derneği Temsilcilerini, Baro Temsilcilerini, Mimarlar ve Mühendisler Odası Temsilcileri ile Esnaf ve Sanatkarlar Derneği Temsilcilerini ve Muhtarlar Derneği Temsilcilerini dinlemiş, faili meçhul siyasal cinayetlere kurban giden vatandaşlarımızın yakınları ile ziyaret ettiği kamu kuruluşlarının yetkililerinden olaylar hakkında malumat almıştır.

Araştırma Komisyonumuz 22.11.1993 tarihinde almış olduğu 7 sayılı Karar uyarınca 29.11.1993 ile 3.12.1993 tarihleri arasında inceleme ve araştırmalarda bulunmak üzere İstanbul'a gitmiş ve bu inceleme gezisinde İstanbul Valisi, İstanbul Emniyet Müdürü, İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcısı ziyaret edilerek İstanbul'da meydana gelen faili meçhul siyasal cinayetler ile bu cinayetleri işleyen yasa dışı örgütler hakkında kendilerinden gerekli bilgiler alınmıştır.

Komisyonumuzun bu seyahatinde, İstanbul'da öldürülen gazeteci-yazar Çetin Emeç'in, katillerinin bulunması konusunda İstanbul Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şube Müdürü, Asayiş Şube Müdürü, İstihbarat Şube Müdürü'nden briefing almış ve bu arada Çetin Emeç'i öldürmeye azmettirmekten İstanbul Emniyet Müdürlüğünce gözetim altına alınıp daha sonra serbest bırakan

kılan Suriye uyruklu iken Türk vatandaşlığına kabul edilen Muhammet Celal Zehebi (Özel) nin bilgisine başvurmuştur.

Komisyonumuz, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nı da ziyaret ederek yetkililerinden konu ile ilgili bilgiler almıştır.

İstanbul Emniyet Müdürü ve diğer ilgili şube müdürleri ile yapılan görüşmelerde ise faili meçhul siyasal cinayetleri işleyen yasa dışı örgütlerden İslamî Hareket, PKK ve Hizbullah Örgütü ile bu örgütlerce işlenen siyasal cinayetlerden faileri belirlenememiş olanlarla ilgili olarak yapılan çalışmaların hangi aşamada olduğu konusunda bilgiler almıştır.

Komisyonumuzun almış olduğu karar uyarınca Komisyonumuz adına araştırma ve incelemelerde bulunmak üzere Komisyonumuzda görev yapan iki uzman, 22.12.1993 - 26.12.1993 tarihleri arasında Diyarbakır ve Mardin'e gitmişlerdir.

Uzmanlarımız Olağanüstü Hal Bölge Valisi, Diyarbakır Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcısı, Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü ve Diyarbakır İnsan Hakları Demekçi Yetkilileri ile Mardin Emniyet Müdürü ve Mardin Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şube Müdürü ile görüşmelerde bulunarak, özellikle bu illerimiz ile civar bazı il ve ilçelerde işlenen faili meçhul siyasal cinayetler hakkında bilgiler almışlardır. Bu temaslar sonucunda özellikle Bingöl ve Diyarbakır'da Hizbullah Örgütüince işlenen faili meçhul siyasal cinayetlerin aydınlatılması konusunda önemli sayılabilecek bir aşamaya gelindiği ve pek çok faili meçhul siyasal cinayetin aydınlatıldığı tespit edilmiştir.

Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü yetkililerince yörede faaliyette bulunan Hizbullah Örgütünün örgütsel yapısının henüz tam olarak çözülemediği, çünkü bu örgütün hücre sistemi ile faaliyet gösterdiği, yakalanan militanlarının hücre örgüt dışında kimseyi tanımadıkları ifade edilmiştir. Ancak daha sonra yapılan operasyonlarla örgüt büyük darbe yemiş, silahlı militanların çoğu yakalanmıştır.

3. Komisyonumuz toplantı salonunda bilgisine başvuru olan kişiler :

Komisyonumuz TBMM'de kendisine tahsis edilen çalışma salonunda muhtelif tarihlerde gündeme toplanmış ve faili meçhul siyasal cinayetlerle ilgili olarak bilgisine başvurulmasında yarar gördüğü kişileri davet ederek kendilerinden malumat almıştır.

Bu doğrultuda;

a) 5.5.1993 tarihinde yapmış olduğu toplantıda Emniyet Genel Müdür Yardımcısı ve Vekili Ali Akan ile Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkan Yardımcısı Emin Arslan'ın bilgisine başvurulmuştur. Adı geçenler Türkiye'deki Terör Örgütlerinin genel bir sıralamasını yaparak çok önemli gördükleri PKK, Dev-Sol, Hizbullah ve TIKKO örgütlerinin kuruluşları, faaliyetleri, eylemlerinin sebepleri ve kimlere yönelik olduğu, Türkiye'deki uyuşturucu ve silah kaçakçılığı ile aralarındaki irtibat, eylemlerin Türkiye genelinde illere göre dağılımı, finansal kaynakları, dış ülkelerle bağlantıları ve Emniyetin faili meçhul olayları araştırma usul ve esasları hakkında Komisyonumuza bilgi vermişlerdir.

b) Komisyonumuz 17.6.1993 tarihli oturumunda ise Millî İstihbarat Teşkilatından yetkili iki kişinin bilgisine başvurulmuş olup, şifahi olarak kendilerinden faili meçhul siyasal cinayetler hakkında ve MİT'in fonksiyonuna ilişkin genel bazı bilgiler alınmıştır.

c) Komisyonumuz yine 17.6.1993 tarihli toplantısında Dışişleri Bakanlığı temsilcisi (elçi) Ali Arslan'ın bilgisine başvurulmuştur. Adı geçen kişi, Türkiye'nin konumu, komşuları ile olan ilişkileri ve problemleri hakkında bilgi vermiş, ayrıca Almanya ve Amerika'nın dış mihraklı terör olaylarındaki rolü hakkında geniş ve açıklayıcı bilgiler vermiştir.

d) Araştırma Komisyonumuz 24.6.1993 tarihinde yapmış olduğu toplantıda Dışişleri Bakanlığı İstihbarat ve Araştırma Daire Başkanı Elçi Cenk Duatepe'nin bilgisine başvurmuştur.

Elçi Cenk Duatepe 24.6.1993 tarihli açıklamasında :

Asala Terörünün Türkiye'de ve Türkiye dışındaki faaliyetlerinin takibi ile önlenmesi için uluslararası düzeyde faaliyet göstermesi amacıyla 1980 yılında kurulan Dış İşleri Bakanlığı İstihbarat Araştırma Dairesi'nin görevleri hakkında bilgi vermiş olup bu görevler arasında Ermenilerin soykırım iddialarını incelemek, 1983-1984'den itibaren Asala'nın görevini üstlenen PKK terör örgütü faaliyetlerini izlemek, yurt dışındaki misyonların güvenliği ile yurt içindeki yabancı misyonların güvenliği ile ilgilenmenin yer aldığını belirtmiştir. Ancak faili meçhul siyasal cinayetler diğer devletlerce insan hakları ihlali olarak değerlendirildiğinden konunun Avrupa Konseyi ve İnsan Hakları Bölümünün ilgi alanına girdiğini ve bu dairenin doğrudan konu ile ilgili olmadığını ifade edilmiştir.

Cenk Duatepe, açıklamasında ayrıca Asala'nın kuruluşu ve faaliyetleri, daha sonra bu işi üstlenen PKK'nın örgütlenmesi, PKK'nın Suriye, Irak, İran (Halkın Mücahitleri Örgütü) Türkiye ile Barzani ve Talabani grupları arasındaki görüşme ve ilişkiler, Çekiç Güç, PKK'nın Batı Avrupa ülkeleri nezdinde yaptığı faaliyetler, Dev-Soğ ve Dev-Yol adlı yasa dışı örgütler hakkında bilgi, Uğur Mumcu cinayetinin, özellikle İran olmak üzere dış güçlerle olan ilgisi, terör olaylarında İran'ın etkisi konusuna yönelik olarak İçişleri ve Dışişleri Bakanlıkları ile Millî İstihbarat Teşkilatı ve Jandarma İstihbarat arasındaki çalışma ve işbirliği, Türkiye'ye mülteci olarak gelip Türkiye'de yaşamakta olan İranlıların terör olaylarında fonksiyonlarının olup-olmadığı konularında Komisyonumuzca gerekli bilgileri vermiştir.

e) Aynı tarihte Dışişleri Bakanlığı Avrupa Konseyi ve İnsan Hakları Genel Müdür Yardımcısı Elçi Türel Özkarol'un da Komisyonumuzca bilgisine başvurulmuştur.

Elçi Türel Özkarol 24.6.1993 tarihli açıklamasında; faili meçhul cinayetlerin, İnsan Hakları açısından Türkiye'nin imajını etkilemesine ilişkin sorunlar, Avrupa Konseyi ve diğer uluslararası kuruluşlarda cinayetlerin etkileri, Türkiye üzerindeki baskıları, Türkiye'ye bunlardan dolayı yapılan eleştiriler hakkında bilgi vermiştir.

f) Komisyonumuz 15.9.1993 tarihinde, Ankara Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şube Müdürü Burhan Tansu ile Mustafa Bal'ı Komisyonumuzun TBMM'de bulunan çalışma salonuna davet ederek kamuoyunda büyük yankı uyandıran Gazeteci-Yazar Uğur Mumcu'nun katledilmesi ile ilgili soruşturma hakkında bilgisine başvurulmuştur. Adı geçenlerin 15.9.1993 tarihli açıklamalarında: Uzun zamandan beri Uğur Mumcu cinayeti üzerinde durduklarını, 24 Ocak 1993 tarihinde vukuu bulunan bu cinayetten sonra (6) sı yabancı uyruklu, (12) si Türk vatandaşı toplam 24 şahıs hakkında işlem yapıldığı, Uğur Mumcu cinayeti ile ilgili olarak İstanbul Emniyet Müdürlüğüne sürdürülen çalışmalarda 10 şahsın firarı şahıs olarak aranmakta olduğunu, Mısır Büyükelçiliğinde görevli Abdullah Hüseyin'in yaralanması, Balgat üstünde görevli Amerikalı Çavuş Viktor Marvik'in öldürülmesi olaylarında kullanılan patlayıcı maddeler ile Uğur Mumcu'nun öldürülmesi olayında kullanılan C-4 plastik patlayıcıların aynı cins olduklarının belirlendiğini, Mumcu cinayeti hakkında gelen bütün ihbarların tek tek değerlendirildiğini, Uğur Mumcu cinayeti üzerine İstanbul'da İslami Hareket Örgütüne karşı bir operasyon başlatıldığını ve uzantılarının Ankara'ya kadar geldiğini, C-4 plastik patlayıcısının yurt içinde hiçbir yasa dışı örgüt tarafından yapılamayacağı kanaatinde olduklarını, Türk teröristlerin içerisinde köklü içeride olan örgütlerin içinde hiçbir şekilde bugüne kadar patlayıcısı C-4 RDX maddesi kullanılmadığını, İslami Hareket Örgütünün oto çalmak ve satmak suretiyle örgüte gelir temin ettiğini, gizlilik kurallarına bu örgüt içerisinde son derece riayet edildiğini, bu örgütün İran'la bağlantısının söz konusu olduğunu, örgütün beyin kadrosunun firarda olduğunu, Uğur Mum-

cu cinayetinde görgü tanığı olduğunu ifade eden Ayhan Aydın isimli şahsın boşta gezer, iş bulamamış bir kişi olduğunu, ifadesinin hayal mahsulü olduğunu, Ayhan Aydın'ın bunu daha sonra itiraf ederek böyle bir şeyin olmadığını kendilerine söylediğini,

Yasadışı İslami Hareket Örgütünün İran Rejim Muhafızları olan Halkın Mücahitleri Örgütünden bazı kişilerin öldürülmesinde rol oynadıkları, bu nedenle İslami Hareket Örgütünün İranlılarla mütâhâre hareketleri olduğunu, onların emir ve direktifleriyle hareket eden taşeron bir örgüt olduğunu, Ayhan Aydın tarafından teşhis edildiği iddia edilen Mehmet Zeki Yıldırım ve Mehmet Ali Şeker'in yakalanması ile ilgili tutanaklarda bulunan tarihlerde tahrifatın söz konusu olmadığını, bu tarihlerin olayın esasını etkilemeyeceğini, Uğur Mumcu'nun öldürüldüğü tarih olan 24.1.1993 tarihinde her iki şahsın da İstanbul Emniyet Müdürlüğünce gözetim altında tutulduklarını,

İl Emniyet Müdürlükleri arasında bilgi alışverişinin devamlı olduğunu, bu konuda bir gecikme olduğunu sanmadığımı, İslami Hareket Örgütü ile Hizbullah Örgütü arasındaki bağın somut bir şekilde ortaya konulmadığını,

İslami Hareket Örgütünün amacının Türkiye'de şer'î düzeni getirmek olduğunu, fikir ve silahla mücadele ederek laik düzeni yıkmak ve yerine halifenin yönettiği şer'î düzeni kurmak olduğunu, Hizbullah örgütünün ise İslami bir Kürt devletini amaçladığını ifade etmişlerdir.

g) Araştırma Komisyonumuz 21.9.1993 tarihinde Gazeteci-Yazar Uğur Mumcu'nun öldürülmesi olayında görgü tanığı olduğunu ifade eden Ayhan Aydın'ın, 21.9.1993 tarihinde polis nezaretinde Komisyonumuzun TBMM'de bulunan çalışma salonuna getirilmesi üzerine bilgisine başvurulmuş, olay mahalline de götürülerek bildiklerini uygulamalı olarak söylemesi kendisinden istenmiştir. Ayhan Aydın 21.9.1993 tarihli ifadesinde 24 Ocak 1993 tarihinde iş aramak amacıyla olay mahallinde bulunduğunu, taksi durağına gittiği sırada 1.70 boylarında siyah dalgalı saçlı, gözünde siyah gözlük bulunan, deri mont ve kot pantolonlu birisinin kendisine doğru gelerek konuşmak istediğini ve bir süre konuştuklarını, bu sırada lacivert renk doğan marka bir otomobilin sol arka tekerleği inik olduğu halde Uğur Mumcu'nun arabasının hemen yanında durduğunu, arabadan inen iki kişinin lastik değiştirmek için indiklerini, bu sırada birisinin bijon arama amacıyla Uğur Mumcu'nun arabasının altına girerken gördüğünü, daha sonra Emniyet Genel Müdürlüğünce yapılan teşhiste İstanbul'da yakalanan İslami Hareket Örgütü militanlarından ikisini tanıdığını ve bu kişilerin olabileceğini ve bu durumun Emniyet Müdürlüğünde teşhis tutanağı şeklinde düzenlendiğini, Uğur Mumcu'nun arabasının altına giren kişilerin beş dakika sonra gittiklerini, bundan bir süre sonra, sonradan Uğur Mumcu olduğu şahsın arabasına doğru geldiğini, arabasını açıp içine girdiğini ve arabanın 10-15 cm. geri geldiğini, bu sırada patlama olduğunu, bu olaydan sonra evine geldiğini ve korkudan bir hafta evinden çıkmadığını, 30 Ocak 1993'ü 31 Ocak'a bağlayan gece karakola giderek ifade verdiği, kimseden bir menfaat beklemediğini, bu işi bir vatandaşlık görevi kabul ettiğini, TRT 1 inci kanalda yayımlanan Ateş Hattı Programına kendisini polisin götürdüğünü, TRT'de kurulmuş olan düzenin içerisine atıldığını, kendisinin Komisyon toplantısına götürüldüğü polislerce ifade edilmesine rağmen, gittiği yerin televizyon stüdyosu olduğunu gördüğünü, belirtmiştir.

h) Komisyonumuz, 13.10.1993 tarihinde TBMM'de kendisine tahsis edilen çalışma salonunda Uğur Mumcu cinayeti ile ilgili olarak Uğur Mumcu'nun eşi Güldal Mumcu'nun ifadesine başvurmuştur. Güldal Mumcu söz konusu ifadesinde özetle : Olay günü sabahleyin evlerinin camını açıp oturma odasını havalandırmak istediklerinde komşuları Ömer Çiftçi'nin kendilerine dışarı çıkıp çıkmayacaklarını sorduğunu, bu nedenle kendisinden şüphelendiğini, Uğur Mumcu'nun kendisinden evvel evden çıktığını ve arabasına gittiğini, kendisinin de evin sokak kapısına geldiği sırada arka arka üç kez patlama olduğunu işittiğini, etrafın duman ve sis içinde kaldığını, sokaklarında taksi dura-

ğı kurulmasına Ömer Çiftçi'nin karşı çıktığını, oysa Uğur Mumcu'nun ölmeden önce burada bir taksi durağının sokağın emniyeti açısından faydalı olacağını söylediğini, Ömer Çiftçi'nin eski sendikacı ve milletvekili olduğunu,

Uğur Mumcu'nun öldürüldüğü olay mahalline kısa sürede pekçok kişinin geldiğini ve polislerin olay mahallinde bazı şeyleri naylon torbalara doldurdıklarını, Siyasi Şube Müdürü Ali Akan tarafından ifadesine başvurulduğunu, eşi Uğur Mumcu'nun genelde tehdit edildiğini, ancak ölümünden önce birkaç gün içinde bir tehdit olup olmadığını bilmediğini, komşusu Ömer Çiftçi'nin evinin, Uğur Mumcu'nun aracını hiçbir şekilde görmesinin mümkün olmadığını, çünkü Ömer Çiftçi'nin oturduğu dairenin arka cephede olduğunu, olaydan sonra polis yetkililerinin (Ter. Múc. Şb. Md.) aracın enkazının kaldırılmasının kendisinden istediklerini fakat kendisinin bunun bir delil olduğunu ve kaldırılmaması gerektiğini söylediğini, çünkü olayın henüz mahkemeye intikal etmediğini, polis yetkililerinin bu sözünü DGM savcısı Ülkü Coşkun'a itediğini ve onun da kendisiyle aynı fikirde olduğunu, aracın korunmaya alınmasını isteyeceğini söylediğini, olayın görgü tanığı olduğunu söyleyen Ayhan Aydın'ın, ifadesinde çelişkiler olduğunu, örneğin, Uğur Mumcu'nun giydiği kıyafet konusunda verdiği bilgilerin tamamen yanlış olduğunu,

Özgür Gündem Gazetesinde çıkan bir yazıda Uğur Mumcu'nun hedef gösterilmiş olduğunu, bu gazeteyi Uğur Mumcu okuyunca kendisine "beni öldürecekler" dediğini, bunu nereden çıkarıyorsun diye sorduğunda "halkın dinamiği bunun üstesinden gelecektir" sözünün bu anlama geldiğini kendisine söylediğini, bu nedenle eşinin bu çevrelerce öldürülmüş olabileceğini, eşi Uğur Mumcu için emniyetçe hazırlanan bomba raporunun televizyondan açıklanmasının doğru olmadığını, bunu DGM savcısına söylediğini, savcının isteğine rağmen yayınlanmış olduğunu, Ayhan Aydın'ın olaya şu veya bu şekilde müdahil olduğunu sandığını, bazı kişileri açıklayabilmek ya da olayı bazı kişilerin üzerine yıkabilmek için bu şahsın kullanılmış olabileceğini, olayı yönlendirme amacıyla bu şahsın ortaya çıkarılmış olabileceğini, bu şahsın Komisyonca adresinin istenmesine karşın polis tarafından televizyona çıkarılmasının da dikkat çekici olduğunu ifade etmiştir.

1) Komisyonumuz, 15.11.1993 tarihinde Uğur Mumcu olayı ile ilgili olarak, basında hakkında bazı yazılar çıkması üzerine Komisyonumuza bilgi vermek talebinde bulunan Ankara Eski Milletvekili Ömer Çiftçi'nin bilgisine başvurulmuştur.

Ömer Çiftçi 15.11.1993 tarihli açıklamasında : Gazeteci Yazar Uğur Mumcu'nun öldürülmesi olayı ile ilgili olarak EP isimli bir dergide hakkında yazı yazıldığını, hakkında ileri sürülen iddiaların gerçekte bir ilgisi olmadığını, apartmandaki komşuları ve çevredeki komşuları kurulacak taksi durağından rahatsız olacaklarını kendisine söylemeleri üzerine başlangıçta taksi durağı kurulmasına karşı olduğunu, taksi durağının kurulmasının mevcut yönetmeliğe de aykırı olduğunu, ancak daha sonra Uğur Mumcu'nun taksi durağını kuracak olanların Kırşehirli ve hemşehrileri olduğunu, bu işe karışmamasını söylemesi üzerine, taksi durağı kurulmasına karşı olma fikrinden vazgeçtiğini ve taksi durağının kurulduğunu, evinin taksi durağını görmediğini,

Olay günü Uğur Mumcu ile balkondan konuşmasıyla alakalı olarak :

O günlerde hipertansiyondan rahatsız olduğu için evinden dışarı çıkmadığını, olay günü evinde televizyon seyrettiğini ve Uğur Mumcu ile arasında herhangi bir konuşma geçmediğini, patlamayla birlikte çoluk çocuk herkesin dışarıya fırladığını, dışarıya çıktıklarında Güldal Mumcu ile karşılaşmalarını ve daha sonra Güldal Mumcu'yu evlerine aldıklarını ve Güldal Mumcu'nun isteği üzerine Cumhuriyet Gazetesine telefon ettiklerini, daha sonra da diğer yetkililerin olay mahalline geldiklerini ve birkaç saat Güldal Mumcu'nun evlerinde misafir olarak kaldığını, Uğur Mumcu ile samimiyetinin olduğunu, ayrıca eşinin de Güldal Mumcu ile görüştiklerini ve zaman zaman gidip geldiklerini

ni, Uğur Mumcu'nun öldürüldüğü gün kendisinin telefonla kimseyi arayıp görüşmediğini, beyan etmiştir.

j) Araştırma Komisyonumuz 18.10.1993 tarihinde TRT Ateş Hattı Programı yapımcıları Reha Muhtar ile Celal Kazdağı'nın 20.9.1993 tarihinde TRT 1 kanalında yayınlanan Ateş Hattı Programında Gazeteci-Yazar Uğur Mumcu cinayetinde görgü tanığı olarak adı geçen Ayhan Aydın'ı televizyona çıkararak, yüzü açık bir şekilde 60 milyon kişiye izlettirmiş olması ile ilgili olarak bilgisine başvurmak ihtiyacı duymuş ve bu nedenle Ateş Hattı Programı yapımcılarını TBMM'de bulunan çalışma odasına davet etmiştir. Komisyonumuzca Reha Muhtar'a bu tanığı programa çıkarmak gereği neden duyulduğu sorulmuş olup Reha Muhtar 18.10.1993 tarihli Komisyon toplantısında yaptığı açıklamada : Tanık Ayhan Aydın'ın ifadesi ile ilgili programın hiçbir yerinde yalancı tanık olduğunu söylemediğini, sadece tanışan ifadelerinde çelişkiler olduğunu vurguladığını, bunun bir gazetecilik olayı olduğunu ve gerçeğe yaklaşmak istediğini, Uğur Mumcu olayı ile ilgili olarak basında çıkan yazılar üzerine böyle bir program yapmak gereğini duyduğunu, bu tanığı kendisine kimsenin getirmedığını, gazeteci olarak bu tanığa ulaştığını, Ayhan Aydın'ı kendisine polislerin getirmedığını,

Ayhan Aydın'la stüdyoda röportaj yapılırken yanlarında polis olmadığını, gazeteci olarak devletin bütün makamlarıyla ve yetkili kişilerle irtibat kurabileceğini ve bu kuruluşlar içerisinde kaynakları olduğunu, polis içerisinde de bu tür kaynakları bulunduğunu, ancak emniyet makamları ile resmî bir ilişki içerisinde olmadığını, çeşitli kuruluşlarda bulunan haber kaynaklarını açıklamak durumunda da bulunmadığını, Ayhan Aydın'a cumartesi günü ulaşabildiğini ve pazartesi akşamı (20.9.1993) Ateş Hattı Programında yapılan çekimin yayınlanacağını bu şahsa söylediğini, Ayhan Aydın'ın da ne zaman yayınlanırsa yayınlanırsın diyerek cevap verdiğini, Ayhan Aydın'ın TRT'ye bilerek ve isteyerek geldiğini, Ayhan Aydın'ın 21.9.1993 Pazartesi günü Faili Meçhul Siyasal Cinayetleri Araştırma Komisyonuna gideceğini kendisine söylediğini, Araştırma Komisyonunun toplantısının basına tamamen açık olmasına ve basın mensuplarının huzurunda kendisinin bilgisine başvurulmasının merakını celp ettiğini ve buna bir anlam veremediğini ifade etmiştir.

k) İzmir Eski Milletvekili Erol Güngör'ün Araştırma Komisyonumuza başvurarak oğlu Mustafa Güngör'ün TBMM Milletvekili Lojmanlarında bir cinayete kurban gittiğini ve bu konuda faili meçhul siyasal cinayetler hakkında Araştırma Komisyonuna bilgi vermek istemesi üzerine Komisyonumuzca Erol Güngör'ün 27.10.1993 tarihinde TBMM'de bulunan çalışma salonunda bilgisine başvurulmuştur.

Erol Güngör 27.10.1993 tarihli açıklamalarında : Meclis lojmanları 6 ncı Sokak No. 23'de oğlu Mustafa Güngör'ün bir cinayete kurban gittiğini ve oğlunun katillerinin bugüne kadar tespit edilip yakalanmadığını ve cinayetin esrarını korulduğunu, cinayetin siyasî olmadığı yolunda yetkili ağzardan açıklamaların basında ve kamuoyunda yer almasına rağmen bu yetkili makam ya da kişilerle yaptığı görüşmelerde, cinayetin siyasî olmadığı hususunun teyit edilmediğini, Ankara Emniyet Müdürlüğüne cinayet mahallinde yapılan inceleme ve tetkiklerin bilimsel nitelikten yoksun olduğunu, hatta gerekli tetkikatın tam olarak cinayet mahallinde yapılmadığını ve delillerin değerlendirilmediğini, Cumhuriyet Savıllığının da, cinayete gerektiği gibi ilgilenmediğini, cinayete ilgili olarak bazı milletvekillerinin adı bile geçtiği halde Cumhuriyet savcılıklarınca bu kişilerin ifadelerine dahi başvurulmadığını, bu yüzden bugüne kadar oğlunun katledilmesi ile ilgili cinayetin aydınlatılmadığını mümkünse Komisyonun bu konu ile ilgilenmesinin uygun olacağını beyan etmiştir. Ancak Adalet Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünden gelen FMS cinayete kurban gidenler listesinde Mustafa Güngör'ün ismi bulunmadığından ve Komisyonumuzun görev ve yetkisi de sadece FMS cinayetlerle sınırlı olduğundan bu konuda araştırma yapılması mümkün olmamıştır.

1) Demokrasi Partisi Diyarbakır Milletvekili Sedat Yurttaş, Muş Milletvekili Sırrı Sakık, Batman Milletvekili Nizamettin Toğuş, Van Milletvekili Remzi Kartal'ın Komisyonumuza başvurarak faili meçhul bazı siyasî cinayetler hakkında bilgi vermek istemeleri üstüne Komisyonumuzca 18.10.1993 tarihinde adı geçen milletvekillerinin bilgilerine başvurulmuştur.

Diyarbakır Milletvekili Sedat Yurttaş 18.10.1993 tarihli açıklamasında : HEP Diyarbakır İl Başkanı Vedat Aydın, İsmail Hakkı Kocakaya, Musa Anter, Dr. Hasan Kaya, Avukat Metin Can, Veysi Kaymaz, Elif Liman, Nuriye Ak, Kudbettin Tekin, Mehmet Ertak ve Aysel Malkaç'ın öldürülmesi ilgili cinayetlerin siyasî olduğunu ve araştırılmasını istemiştir.

Muş Milletvekili Sırrı Sakık da 18.10.1993 tarihli açıklamasında : Muş'ta 3 PKK militanı ile 2 sivil vatandaşın Muş Jandarma Alay Komutanlığından alındıktan sonra cesetlerinin bulunduğunu ve bu olayın araştırılmasını talep etmiştir.

Batman Milletvekili Nizamettin Toğuş da aynı tarihli ifadesinde Sıddık Tan isimli vatandaşın Şefik Polat tarafından evine davet edildikten 2 saat sonra bu evde ölü bulunduğunu ve bu cinayetin faillerinin henüz yakalanmadığını,

Mehmet Sincar'ın öldürüldüğü sırada Batman'da hiçbir güvenlik yetkilisinin olay yerinde bulunmamasını tuhaf karşıladıklarını belirtmiştir.

Van Milletvekili Remzi Kartal'da ifadesinde : Komisyon Üyesi Süleyman Ayhan'ın Uğur Mumcu cinayetinde eski SHP'li ve bir HEP'li milletvekilinin bulaştığı yolundaki iddiaların gerçekte ilgili olmadığını,

HEP Bitlis İl Başkanı İshak Tepe'nin oğlu Ferhat Tepe'nin Diyarbakır'da askerî bir birimde, gözaltına alınan bazı kişiler tarafından görüldüğünü beyan etmişler ve komisyona verdikleri bilgileri ihtiva eden ve kendilerince hazırlanmış olan dosyaları bilgi amacıyla Komisyonumuza takdim etmişlerdir.

4. Komisyonumuzca Elde Edilen Bilgilerin Bilgisayara Yüklenmesi :

Komisyonumuz Adalet ve İçişleri Bakanlıklarınca gönderilen faili meçhul siyasal cinayetlerle ilgili bilgi ve belgeleri değerlendirmek ve bazı istatistiki mahiyette bilgiler çıkarmak amacıyla bir bilgisayar alınmasının yararlı olacağını düşünerek 13.7.1993 tarihinde TBMM Genel Sekreterliğine yazı ile başvurarak Komisyonumuza bir adet bilgisayar alınması talep edilmiş, talebimiz doğrultusunda bilgisayar 13.8.1993 tarihinde satın alınmış olmasına rağmen ancak 6.9.1993 tarihinde Komisyonumuza teslim edilebilmiştir.

Ayrıca bu arada belirtmek gerekir ki; Komisyonumuzun çalışmalarına Sayın Meclis Başkanı Hüsamettin Cindoruk elinden gelen her türlü kolaylığı gösterip yardımcı olmaya çalışmasına rağmen, maalesef Meclisteki bürokratlar Komisyonumuzun çalışmalarını ellerinden geldiğince her vesile ile yavaşlatmaya ve engellemeye çalışmışlardır.

Bilgisayarın Komisyonumuza teslimi ile birlikte Adalet ve İçişleri Bakanlığından gönderilen faili meçhul siyasal cinayetlerle ilgili bilgiler bilgisayara yüklenmeye başlanmıştır. Bu amaçla önce bir program hazırlanmış olup bu programda maktûlün adı soyadı, siyasî görüşü, mesleği, ili, olayın geçtiği yer, olayın tarihi, olayın sebebi, cinayette kullanılan silâh ve mermi, bulgular, sanığın siyasî görüşü, savcılık numarası, mahkeme numarası ve evrakın geldiği yer belirtilmektedir.

Komisyonumuzun görev süresi içerisinde ilgili Bakanlıklarca bildirilen faili meçhul siyasal cinayetlerin toplam sayısı 908 olup tamamı bilgisayara yüklenmiştir. Adalet ve İçişleri Bakanlığına toplam 34 ilimizde faili meçhul siyasal cinayete ilgili bilgiler intikal etmiştir. Gönderilen bilgilerin

bilgisayara yüklenmesi ile birlikte bilgisayardan istatistiki mahiyette bazı bilgiler almak mümkün olmuştur. Faili meçhul siyasal cinayetlerin bir dökümü yapıldığında 259 faili meçhul siyasal cinayete ilgili olarak Diyarbakır ilimiz ilk sırada yer almaktadır. Bunu sırası ile 155 ile Mardin, 145 ile İstanbul, 125 ile Batman, 34 ile Şırnak, 25 ile Malatya, 23 ile Adana, 15 ile Tunceli gelmektedir. Diğer illerimizde ise işlenen faili meçhul siyasal cinayetlerin, bahsi geçen illerimize oranla çok daha az olduğu görülmektedir.

Ayrıca; bu süre içerisinde 218 faili meçhul siyasal cinayetin de failileri bulunmuştur.

Faili meçhul siyasal cinayetlerin meslek gruplarına göre dağılımına gelince; 1 inci sırayı 152 faili meçhul siyasal cinayet ile serbest meslek mensupları, 2 nci sırayı 51 faili meçhul siyasal cinayete öğrenciler, 3 üncü sırayı 44 cinayete işçiler, 4 üncü sırayı 35 faili meçhul cinayete çiftçiler, 5 inci sırayı da 29 faili meçhul cinayete öğretmenler almaktadır. Bu meslek gruplarını 26 cinayete öğretmenler, 14 cinayete memurlar, 10 cinayete muhtarlar, 9 cinayete imamlar, 9 cinayete gazeteciler takip etmektedir. Bu meslek grupları dışında da faili meçhul siyasal cinayetler mevcut olup, diğer meslek gruplarına göre sayısı daha azdır.

Bu istatistiki verilerden de anlaşılacağı gibi faili meçhul siyasal cinayetler özellikle kamu görevlilerini hedef almakta olup bundaki nihai amacın da devleti çalışmaz hale getirmek, toplumda bir yılanlık ve bezginlik yaratmak ve bu kargaşa ortamından istifade ederek hain emellerine ulaşmak ve vatanın bölünmez bütünlüğünü tehlikeye düşürmektir.

Yine bilgisayardan elde edilen verilere göre, faili meçhul siyasal cinayetlerin en çok tabanca ile vurularak öldürme olayı olduğu ve 468 ile ilk sırayı aldığı görülmektedir. 2 nci sırayı 234 ile silâhla öldürülme olayı almaktadır. Bunları sırasıyla kalashnikof marka otomatik silâhla 55, bomba ile 22, otomatik silâh ile 14, bıçak ile 14, uzun namlulu silâh ile 10, asılarak 9, boğarak 8, ip ile 6, sert bir cisim ile 4, darpedilerek 4, kesici-delici alet ile 4, sopa ile 2 izlemektedir. Bunların dışında da çeşitli yöntemlerle de öldürme olayları mevcuttur.

5. Komisyon üyelerinin komisyon toplantılarına iştirak sayısı şöyledir :

Komisyonumuzun yapmış olduğu 27 resmî toplantıdan;

M. Sadık Avundukluoğlu : 27'sine

Yüksel Yalova : 13'üne

Mustafa Yılmaz : 25'ine

Melih Pabuçcuoğlu : 10'una

Hüsamettin Korkutata : 22'sine

Süleyman Ayhan : 12'sine

İsmail Köse : 18'ine

Osman Seyfi : 6'sına

Eyüp Aşık : 3'üne

katılmışlardır.

Komisyonumuza, üye boşaldığından dolayı 16.2.1994 tarihinde katılan Sayın Sinop Milletvekili C. Sadık Keseroğlu 8 toplantısının 7'sine katılmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

OHAL'de Genel Görünüm

Bölgede terör olayları yüzünden, a) Köyden ilçeye, b) İlçeden ile, c) İlden batudaki büyükşehir-
lere göç olmaktadır. Vatandaş malî durumuna ve yaşama şartlarına göre kendisi için uygun olacak bir
merkeze göç etmektedir. Bu durumda eskiden beri zaten çarpık kentleşmenin olduğu il merkezlerin-
de yaşamın zorlaşmasına ve suç oranının artmasına yol açmaktadır. Örneğin; Diyarbakır merkezine
köylerden ve ilçelerden yoğun göç nedeniyle şehir merkezindeki imarsız yapılar çoğalmış, şehir mer-
kezi çarpık kentleşme ve yoğun nüfus artışı nedeniyle yaşanmaz hale gelmiştir. Göçler nedeniyle bir
odali evlerde bazen on-onbeş nüfus insanın yaşadığı tespit edilmiştir. Bu çarpık kentleşmeye dayana-
rarak da şehirdeki suç oranının artmasına müsait yeni bir ortam oluşmuştur. Böyle bir ortam içeri-
sinde yerel yönetimlerin görevi, mümkün olduğu kadar sağlıklı kentleşmeyi organize etmek ise de;
Diyarbakır'da bunun tam tersi bir durum ile karşılaşılmış, tüm yeşil alanlar imara açılmış, şehir mer-
kezindeki tüm belediyeye ait yeşil sahalara ya satılmış, ya da imarsız gecekondu yapılmalarına göz
yumulmuştur. Hatta bir derece daha ileri gidilmiş, Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait bir taşınmaz, bu
taşınmazla hiçbir ilgisi olmayan vatandaş adına imar izni bile verilmiştir. (Ek.1)

Bunun yanında tüm bölgede Devlet elektrik, su parasını tahsil edemez hale getirilmiştir. Gerek
belediyeler, gerekse TEK memurları kendilerine yönelik bir tehdidin ve saldırının gelmesinden kor-
karak tahsilat yapmaya gidememiştir. (Ek. 2) Bankalar çiftçiye, köylüye verdiği kredileri tahsil ede-
memekte, tahsilî içinde korkularından icraya vorememektedirler. Bunun sonucu olarak da bankalar
teminat mektubu ve kredi talepleri için başvuran vatandaşların bu bölgedeki taşınmazlarını teminat
olarak kabul etmemekte, balı bölgesinden bir taşınmaz göstermesini istemektedir.

Çarpık kentleşme ve yoğun işsizliğin yaşandığı ve vatandaşların terör yüzünden, birşey yapama-
dikları bu ortamda, şehir merkezine göç eden insanlar, gelirken sattıkları şeylerin paraları ile bir müd-
det hayatlarını idare ettirmeye çalışmaktadırlar. Asıl tehlike vatandaşın ellerindeki bu paraların bit-
mesinden sonra başlayacaktır. Satacak hiçbirşeyleri kalmayan, 100 bin lira günlük ile amele olarak
dahi iş bulamayan vatandaşlar yasa dışı örgütler için çok büyük bir nimet olacaklardır. Yasa dışı ör-
gütlerin, vatandaşın bir kısmının bu durumdan istifade ederek, bunları kandırıp, kendi amaçları doğ-
rultusunda eylem yapacaklarını bilmek için dahi olmak gerekmemektedir.

DEVLET OTORİTESİNİN GENEL GÖRÜNÜMÜ

Yoğun terör faaliyetlerinin altında kalan vatandaş, babu gibi gördüğü devlete bakarak tüm umu-
dunu devlete bağlamaktadır. Ancak vatandaşın karşısına, elektrik ve su parasını tahsil edemeyen her
türlü çarpık kentleşmeyi teşvik eder görünen bir devlet görünmektedir.

Vatandaş işçi alımlarına müracaat ettiğinde taraf tutmak ve aşırı derecede yapılan partizanlıkla
karşılaşmakta, çoğu gariban vatandaş başvurmaya dahi cesaret edememektedir. Bunun yanında böl-
gede yapılan bir liyakata dayalı olmayan politik atamalarda vatandaşta devlet organlarının partizan-
lık yaptığı duygusunu kötrülemektedir.

Herhangi bir nedenden ötürü, örneğin; pasaport almak için, kaybolan yakını sormak için, ka-
rakola giden vatandaş hakaretlere maruz kalmakta, PKK'lı olmakla suçlanmaktadır. Vatandaş kara-
kollarda insanca muamele görememekten şikâyetçidir. Vatandaşın çoğunluğu da cahil olduğundan,
kimi kime şikâyet edeceğim mantığı ile hareket ederek, kendisine kötü davrananları şikâyet etmeye
çekinmektedir.

Yıllardan beri batıda yer edinememiş veya cezalı bürokratların sürgün yeri olarak görülen böl-
geye gelen bürokratların çoğu sürgün edilmişlerinin veya cezalandırılmışlarının sebebi olarak burada ya-

gayan vatandaşlarımızcasına bunlardan hıncılarını almaya çalışmakta, isteksiz geldiği için de verimsiz olarak çalışarak, herşeyin tüm otoritenin merkezi olarak kendisini görmeye başlamaktadır. Örneğin; sadece mensuplarına açık olan bir kamu kuruluşunun dinlenme tesislerine oğlunu haklı olarak almayan, kamu kuruluşunun güvenlik görevlilerini, emrindeki askerlerine dövdürebilen bir albay, herkeşi tehdit ederek olayı kapattırabilmektedir.

İdarî makamların çoğu vekaletle yürütülmekte, çoğu kaymakamlık, başkomiser ve komiser yardımcısı unvanına sahip emniyet görevlileri tarafından icra edilmektedir. Daire amirliklerinin çoğuna tecrübesiz insanlar vekalet ettirilmiştir. Bu da bölgede vatandaşın devlete başvuru mekanizmasını tukamaktadır. Vatandaşın hukuk devletinde başvuru mercii olan adalet mekanizmalarına Kur'andan yeni mezun olan hâkim ve savcılar atanmakta, adalet mekanizması bu bölgede bunlar üzerine inşa edilmek istenilmektedir. İdealist fakat tecrübesiz olan bu insanların yasa dışı örgütle olan mücadelede yetkilerini tam olarak kullanamamalarından kaynaklanan bir sıkıntı olduğu gözlemlenmiştir. Kaldı ki bu bölgede görevli az sayıdaki deneyimli hâkim ve savcı da bir takım kişilerin etkisiyle görev yapamaz hale getirilmeye çalışılmaktadır. Örneğin; Diyarbakır 3 üncü Ağır Ceza Mahkemesinin 24505 sicil nolu Mahkeme Başkanı, 1994-134 esas nolu dava dosyasında yazmış olduğu çekilme gerekçesinde; 'Cebri İrtikap ve bu suça iştirak suçundan sanık olarak yargılanan emniyet görevlileri hakkında kendilerine intikal eden davanın yapılan yargılaması sırasında, bir takım şahısları karakolda gerekçesiz olarak göz altında tuttuktan sonra para karşılığı serbest bırakan bu sanıkların arkadaşlarının, suç teşkil eden davranışları müsamaha ile karşılandığı izlenimi edinilen ve polisin içerisinde görevli bazı şahıslarca tarafına fiili saldırılara yönelik tecavüzlerin olduğunu, daha önce Diyarbakır adliyesi içinde bir kısım adliye görevlilerine karşı bu şahısların hakaret ve dövmeye şeklinde ortaya konulan tavırlarının hiçbir yaptırımla karşılaşmadığını, terör olaylarına karşı uğraş verenlerin çabalarına gölge düşüren devlet yetkisini kişisel güçleri şeklinde algılayıp uygulayan, kişileri güvenlik gerekçesiyle kural tanımaz davranışlarına boyun eğmeye eylemlerle zorlayan polis oldukları konusunda tereddütün bulunmadığı bazı kişilere karşı hiçbir güvenliğinin olmadığını, tedbir alınmadığı bir ortamda görülmekte olan davayı bu aşamadan sonra yürütmeye çalışmasının ciddi engelleri bulunduğunu, adliye görevlilerinin tümünün aynı durumda bulunmasına karşın çocuklarının dahi koruma ordusu sayılabilecek şekilde görevlerce güvenlikleri sağlananların durumu yok saymaya yönelik muhtemel karşı iddialarının gerçeği değiştirmeyeceğini, bilinmesi gereken gerçek sadece bir bölümü yine kendilerince yapılmış, soruşturmaların yargı önüne gelebilen olaylarda, yargı mensuplarının idarenin bir diliminde bulunan bazı kişilerin telkin veya değişik şekillerde iletilip fiilen gösterilen mesajlar ile değil yasal düzenlemelere uygun olarak hareket edeceklerdir. Doğrudan bu dava ile ilgili olarak çeşitli bahanelerle ve düzenli olarak yapılan fiili saldırılar karşısında yargılama görevini sağlıklı olarak yapacak ortam ortadan kaldırılmış olduğundan davadan çekilmekteyim' demmiştir. (Ek. 3) Bu çekilme gerekçesinde de açıkça görüldüğü üzere, vatandaşın hakkını aramak için başvuracağı ve her hukuk devletinde bağımsız olan yargı organını oluşturan, mensuplarının hiçbir güvencesini bu bölgede olmadığı ve yargı mensuplarına yapılan fiili saldırıların cezasız kaldığı kesindir. Yargı organına yapılan baskı ve fiili saldırıların cezasız kaldığını gören vatandaşın nasıl bir umutsuzluk ve karamsarlık içine düşeceğini tahmin etmek güç değildir. Tabii bu durumda yasa dışı örgütlerin zemin bulma çalışmalarına yardımcı olmaktan başka hiçbir işe yaramayacaktır.

Kamu kuruluşu idarecilerini ve yasa dışı terör örgütlerini şikâyet edecekleri adlî makamlarında yetersiz kalması vatandaşın devletten soğutmakta, bu oluşan boşluk neticesinde ortaya çıkan birtakım yasa dışı oluşumlardan medet ummaktadır. Kabiliyetsiz ve sürgün olan bir kısım bürokrat keyfi olarak vatandaşa eziyet etmekte üst yönetime herhangi bir bilgi vermemektedir. Bu bölgeye tecrübeli emniyet görevlisi gönderilmesi gerekirken tecrübesiz ve eline hiç tüfek almamış bir kısım insanlar

görevlendirilmektedir. Örneğin; Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi ile ilgili mülkiye müfettişlerince hazırlanan brifing raporlarının asayişe ilişkin gencl değerlendirilmesinin Şırnak İli ile ilgili bölümünde; "Şırnak Emniyet Müdürlüğünde görev yapan polis memurlarının bir bölümünün, henüz askerlik görevini dahi yapmamış, yeni polis okulu mezunu memurlar olduğu, terör olaylarının yoğun bir şekilde yaşandığı bu bölgede gerekli bilgi ve teknik deneyime ulaşmamış polis memurlarından istenilen düzeyde verim alınmadığı, İl Emniyet Müdürlüğü bünyesinde yeterli miktarda şube müdürü bulunmadığı için belli bir zafiyete neden olduğu, şube müdürlüklerinin büyük bir bölümünün vekaletle idare edildiği belirtilmiştir. (Ek. 4)

Bu otorite boşluğu içerisinde vatandaş gözaltına alınmalarda başvuracağı makamı bulamamaktadır. Savcıya giden vatandaş emniyete gönderilmekte, emniyete giden vatandaş jandarmaya havale edilmekte, jandarma ise Devlet Güvenlik Mahkemesine vatandaş göndermekte, vatandaş gözaltına alınan yakınının nerede olduğunu bilememenin verdiği üzüntüyle rahatsızlıkla devlet aleyhine kullanılabilmektedir.

Kamu görevlileri vatandaşa böyle davranırken, tüm bu olumsuzluklara rağmen kamu görevlileriyle samimi olan vatandaş örgüt militanları tarafından hain olarak ilan edilmekte, ortadaki vatandaş örgütten korktuğundan bu vatandaşla selamı sabahu bile kesmektedir.

Vatandaş, acil hastalarını bile belli bir saatten sonra, örneğin; köyden şehire can güvenliği olmadığından dolayı götürememekte, cenazelerini bile kaldıramamaktadır.

Vatandaş, köyüne gelen örgüt mensuplarına korkudan yardım etmekte, bu defa da güvenlik güçleri tarafından gözaltına alınmaktadır. Vatandaşın çoğu PKK örgütü ile devlet arasında ne yapacağını şaşırılmış bir vaziyette bulunmakta, devlet otoritesi zafiyet içerisinde olduğundan ötürü de, devlete yardım etmeye korkarak, şüursuzluk içinde, tedirgin bulunmaktadır. Devletin otorite boşluğundan ötürü de, kim güçlü ise yaşama mücadelesi verebilmek için onun yanında görünmeye çalışmaktadır.

Güvenlik güçlerinin çok yakınlarında olan terör eylemlerine, zamanında müdahale etmemesi neticesinde vatandaşın devlete karşı güveni azalmakta, PKK örgütünün güçlü olduğu yolundaki propagandalara inanmaktadır. Örneğin; çok işlek Silvan-Batman karayolu haftada bir iki gün, iki üç saat kesilmesine rağmen güvenlik güçlerinin geç intikal etmesi, vatandaşın bu tür propagandalara inanmalarına yol açmakta, devletin çaresiz ve güçsüz olduğuna inanmasına sebebiyet vermektedir.

Bölgede, devletin otoritesi zafiyet içerisinde olduğundan kimin ne yaptığı belli olmamaktadır. İki kişi kendilerine örgüt militanı sırası vererek rahatlıkla vatandaşın para toplayabilmektedir. Kimin ne yaptığı belli olmadığından ve devlette vatandaşın güvenliğini sağlayamadığından vatandaş bu durumu hiçbir makama iletememektedir. Otorite boşluğu yasa dışı oluşumların işine yaramakta, asker, polis kıyafetinde bir takım kişiler yaptıkları öldürme, yağmalama eylemlerini de güvenlik güçlerine mal etmektedir. Elinde şehir merkezinde otomatik silahlarla dolaşan kişileri vatandaş "Bu ya teröristtir, ya da polisdir" diye tanımlamaktadır. Yani herşey bu kadar birbirine karışmaktadır. Jandarma subayları ve görevi olmayan bir takım şahısların verdiği silahlarla, bir takım görevsiz ve yetkisiz şahıslar şehir içerisinde silahla dolaşabilmektedir. Örneğin ekteki belgede de görüleceği üzere Murat Bayram isimli bir şahsa Jandarma Asayiş Komutanlığı tarafından yetkileri olmadığı halde silah ruhsatı verilmiş ve bu şahsın asayiş komutanlığı tarafından görevlendirildiğinden belirtilen silahı her yerde zabta memuru yetkilerine haiz olarak taşıyabileceği ifade edilmiştir. İş olarak mülteahhit yazılan bu şahsın hangi sıfatla ve hangi yetkiyle yasalara aykırı bir şekilde bu silahı taşıdığı anlaşılamamıştır. Kaldı ki asayiş komutanlığının da bu şekilde silah taşıma vesikası verme yetkisi de bulunmamaktadır. (Ek: 4 A) Yine aynı şekilde Silopi İlçe Jandarma Komutanı tarafından

ekte görülen belgedeki şahsa komutanlıklarıyla iyi ilişkilerinden dolayı kendisine ait olan ruhsatsız silahı yanında taşımasında bir sakınca olmadığı bildirilerek resmî belge verilmiştir. (Ek: 4-B) Devletin denetiminden uzak olan bu şahıslara verilen silahların hangi amaçlarla kullanılacağı bir yana yetkisiz olan makamların hangi güçten cesaret alarak bu belgeleri düzenleyip, yasaya aykırı bir şekilde bu şahısların silah taşımalarına izin vermeleri düşündürüktür. Devletin, mekanizması içinde yeralan ve görevleri hukuk kurallarını uygulamak olan kamu görevlilerinin keyfî bir şekilde hukuka aykırı olarak yapmış oldukları bu eylem ve işlemler neticesinde toplumun içine sürüldüğü kargaşa ortamında, PKK veya Hizbullah örgütleri de kendilerine asker, polis süsü vererek birçok eylemler yapmakta, bu eylemlerin faillerinin bulunamaması halinde devlet zan altında kalmaktadır.

Kaldı ki diğer bölümlerde de örnekleriyle açıklanacağı üzere; güvenlik güçlerinden ve itirazcılarının korucularla birlikte karıştıkları yasal olmayan bir takım olaylarda bu konudaki iddiaların adeta çanak tutmaktadır.

Failli Meçhul Siyasal Cinayetler ve Bunların Vatandaş Üzerindeki Etkileri ve Kontr-gerilla İddiaları:

1991 yılından itibaren bölgede F.M.S. cinayet sayısı artış göstermiş bulunmaktadır. Bu cinayetlerin PKK- Hizbullah Örgütü ile Kontrgerilla tarafından işlendiği iddia edilmektedir.

Bölgede örgütün yaptığı propagandalar etkili olduğundan vatandaş her F.M.S. cinayetin arkasında devletin gülgesini aramakta, PKK örgütü sistemli bir şekilde her cinayeti Kontrgerilla ya da Hizbu-Kontra eylemi olarak vatandaş arasında propagandasını yapmaktadır. Bu olaylar aydınlatılmadığı sürece de, örgütün sistemli propagandası neticesinde devlet şaibe altında kalmaktadır. Örgütün bu cinayetlerin devletin yaptığına ilişkin propagandası başarılı olmaktadır. Devlet buna karşılık birşey yapamamakta yapsa da etkili olamamaktadır. Örgüt devamlı olarak, devlet PKK'nın işlediği cinayetlerin faillerini hemen yakalıyor, demek diğerlerini yakalamadığına göre, bu cinayetleri kendisi işliyor diyerek vatandaşa telkinde bulunmaktadır.

Bölgede yoğun olarak faili meçhul cinayetlerin devlet tarafından işlendiği iddia edilmekte ise de; görülen kişiler bu konuda somut deliller, bilgiler verememişlerdir. Kendilerine neden dolayı bu eylemleri kontr-gerillanın yaptığına inandıkları sorulduğunda, eylemlerin hep aynı şekilde işlenmesi ve bir merkezden hareket ediliyormuş gibi davranılması ve maktüllerin öldürülüş şekillerine göre devletin içerisindeki bir güç tarafından bu eylemlerin yapıldığı ileri sürülmüştür. Devletin içerisindeki herhangi bir grubun veya Devlet destekli bir grubun eylemlerini tanımlamak için ortaya atılan kontr-gerilla örgütü ile ilgili iddialara dayanak teşkil eden herhangi bir somut delil ileri sürülemezdir.

F.M.S. cinayetler genellikle cadde ortasında, şehrin en işlek yerlerinde gündüz işlenmektedir. Gündüz şehrin en işlek yerlerinde işlenen cinayetlerin faillerinin bulunamaması vatandaşta korku ve şüphe uyandırmaktadır. Güvenlik güçlerinin adı olaylarda işlenen cinayetlerin faillerini kısa sürede yakalaması veya tespit etmesine rağmen, siyasal içerikli cinayetlerde failleri yakalayamaması vatandaş tarafından bu cinayetlere devletin göz yumduğu şeklinde algılanmaktadır. Nitekim örgütte bunu çok iyi kullanıp, bu yönde propagandasını yapmaktadır. Vatandaştaki inanç devlet isterse, istediği an bu cinayetlerin faillerini yakalayabilir veya tespit edebilir. Silopi gibi küçük bir ilçede ve Batman, Silvan gibi ilçelerin en işlek caddelerinde F.M.S. cinayetler işleniyor ve failleri bulunamıyorsa, devlet bunları istemediğinden dolayı tespit etmemektedir intibası ortaya çıkmaktadır.

F.M.S. cinayetlerin devlet tarafından işlendiği iddiasının yoğun olarak propagandası yapıldığından ve bu cinayetlerin aydınlatılması için ilk zamanlarda tanıklık yapan vatandaşların akibetinin de faili meçhul bir cinayete kurban gitmek olmasından ötürü vatandaş tanıklık yapmamaktadır. Devlete giderek gördüğünü anlatanlar kısa sürede deşifre edilmekte, deşifre olan vatandaşta yukarıda belir-

üldüğü gibi en kısa süre içinde faili meçhul bir cinayete kurban gitmektedir. Şehrin en işlek merkezlerinde cinayetler işlenmekte, bir kahvede 20-30 kişinin arasında işlenen cinayetlerde, vatandaş akrabası, yakınları öldürülmesine rağmen tanıklık yapmaya korkmaktadır. Bölgede şehir komiteleri kurarak PKK örgütü bile gündüz şehrin en işlek caddesinde eylem yapamazken, Hizbullahçı olarak adlandırılan kişilerin eylem yapıp, yakalanmamasından ötürü, devlet zan altında kalmaktadır. Bu kararlık eylemlerin arkasında devletin olduğu propagandası da yoğun bir şekilde PKK örgütü tarafından körüklenmektedir. F.M.S. cinayetlerin hedefi toplumun tüm kesimi işçisi, köylüsü, memuru, sağcısı, solcusu olduğundan toplumda panik telaş ve korku uyandırmaktadır. F.M.S. cinayetlere kurban giden okur-yazar insanların çok olmasından dolayı, bu kesime "bakın bu işlerden uzak durun, akibetin bu olabilir" mesajı devlet tarafından verilerek yıldırma politikasının uygulandığı iddia edilmektedir.

F.M.S. cinayetler konusunda durum böyle olunca da iyi niyetli vatandaş bile devletin ya acz içerisinde olduğuna veya failerin yakalanmasında güvenlik güçlerinin iyi çalışmayıp yeterli gayreti göstermediğine, araç ve gereçlerinin eksik olduğuna inanmakta veya bu cinayetlerin devlet veya devletin içerisindeki bir grup tarafından desteklendiği inancının oluşmasına yol açmaktadır.

Bu konuda komisyonumuza intikal eden konular Komisyonumuz tarafından incelenmiş ve gereği için gerekli yazılar yazılmıştır. Örneğin; Komisyonumuzun 27 Temmuz 1993 tarihinde Batman Emniyet Müdürlüğünde, Komisyonumuza bilgi veren Emniyet Müdürü ve Vali Yardımcısı, Batman'a bağlı Gercüş ilçesinin Sekil, Gönüllü ve Çiçekli Köyleri bölgesinde Hizbullah örgütünün bir kampı bulunduğu ve yörede bulunan askerî birliğin bu kampa yardımcı olduğu yönünde haber aldıklarını, bu kamplarda Hizbullah örgütü mensuplarının siyasi ve askerî olarak eğitildiğini, bunun üzerine jandarma yetkilileri ile konuştuklarını, askerî yetkililerin bu örgüt militanlarının kendileriyle olan itibatlarını değişik yönlere çevirdiklerinden ötürü nefret ettiklerini ve bu nedenle de bunlarla itibatlarını kestiklerini beyan etmiş, bunun üzerine Komisyonumuzca yazılan müzekkereye verilen Jandarma Genel Komutanlığının 22.12.1993 tarih ve 3590-5338-93/İSTH.Ş. (9574) nolu cevabî müzekerelerinde: yapılan araştırma sonucunda iddianın asılsız bir haber olduğu, adı geçen bölgelerde Hizbullah'a ait bir kamp olmadığı gibi, bugüne kadar elde edilen bilgilerden de, Hizbullah'ın kırsal kesimde hiçbir kampının olmadığı ve kırsalda faaliyet göstermediği bildirilmiştir. Ancak vali yardımcısı ve emniyet müdürünün iddiaları gerektiği gibi araştırılmamıştır. Yörede bu iddialar doğrultusunda gerekli soruşturmanın yapılması gerekirken bu yapılmamış, konu yazılan cevabî yazı ile gündemden çıkarılmaya çalışılmıştır.

Komisyonumuza mezkûr açıklamayı yapan İl Emniyet Müdürü kısa bir süre sonra görevinde başarılı olup, terörle mücadelede mesafe kat ettiği halde hiçbir gerekçe gösterilmeden, merkezde pasif bir göreve atanmıştır. Yani Komisyonumuza bazı konularda açıklama yapan, samimi olarak bildiklerini anlatan kamu görevlisinin sonu görevden alınmak olmuştur. Bu olaydan sonra da, gözle görüldüğü bir şekilde kamu görevlilerinde komisyonumuza karşı tedirgin bir durum belirmiştir. Daha önceden Komisyonumuza bilgi veren birçok kamu görevlisi, bu olaydan sonra Komisyonumuza bilgi vermez olmuş, birçok bilgi ve belgeyi de ancak uzun yazışmalardan sonra komisyonumuza vermişlerdir.

Ayrıca Komisyonumuzca İçişleri Bakanlığına Silvan İlçe Jandarma Bölük Komutanı Yüzbaşı Bülent Eroğlu'nun Diyarbakır SHP İl Genel Meclisi üyesi Mehmet Menge'yi öldürmesi için Rifat Akış isimli şahsa emir vermesi ve vaatlerde bulunması ile ilgili olarak yazılan yazıya verilen 12.9.1994 gün 21-3/2596-119 sayılı cevabî müzakerenin ekinde gönderilen 71/43 sayılı fezlekede; "Silvan eski Jandarma Bölük Komutanı J. Yüzbaşı Bülent Eroğlu'nun Diyarbakır SHP İl Genel Meclisi üyesi Mehmet Menge'yi öldürmek için Rifat Akış isimli şahsı yönlendirdiği, bu nedenle adı geçen silah ve para verdiği, hususunun mahallinde soruşturulması sonucunda,

Silvan ilçesinin Kumgözü Rıfat Akış ismindeki kişinin adının, başka bir suçtan jandarmaca yakalanan bir şahsın PKK dağ kadrosuna katılmak üzere imzalı belgesinin bulunması üzerine gözaltına alındığı bilahare Rıfat Akış'ın Jandarma Bölük Komutanlığınca haber elemanı olarak kullanılmak istendiği ve bu hizmeti karşılığında kendisine yüzbaşı tarafından birkaç defa para verildiği, 1992 yılının Şubat ayı ortasında Yüzbaşı Bülent Eroğlu'nun Rıfat Akış'a yine para vererek Diyarbakır SHP İl Genel Meclis üyesi Mehmet Menge'yi öldürmesini istediği, bunun için 15 Şubat tarihinde Malabadi Köprüsünde yanında Silvan J. Karakol Komutanı J. Ast. Sb. Mehmet Güvenç ve bir er de olduğu halde Yüzbaşının kendisine 1 adet kalaşnikof tüfek, üç adet dolu garjör ve bir el bombası verdiğini, kendisini de köyünün yakınına kadar münibütle götürdükleri;

Silahları köyde ahıra sakladığı, aradan on gün geçtikten sonra silahların babası tarafından görülmesi üzerine kendisinin olmadığını söylediği, hatta ısrar etmesi halinde babasını bile vurabileceğini söylediği, olayı Mehmet Menge'nin duyması üzerine durumun ona açıklandığı, araya muhtarın girerek, küçüklüğünden sara hastası olan, düşüp bayılan ve bu nedenle boynunda muskası bulunan, sözüne güvenilmeyen dengesiz bir kişi olan Rıfat Akış'ın durumunu da gözününe alarak, silahların jandarmaya teslim edilmek istendiği, ancak Mehmet Menge'nin buna karşı çıkarak Yüzbaşığı şikâyet edeceğini belirttiği, bu nedenle Rıfat Akış'ı da Ankara'ya çağırarak olayı Diyarbakır Milletvekillerine söyledikleri, onların durumu Başbakan'a, İçişleri Bakanına ilettikleri, bunun üzerine Rıfat Akış'ın Emniyet Genel Müdürlüğünden Yüzbaşığı telefonla aradığı, santralden Yüzbaşının Batman'daki bir telefonunun verilmesi üzerine bu telefonda aradığı, konuştuğu telefona teyp bağlandığı, seslerin banta alındığı, sonra bantın içindeki konuşmaların bir tutanağa geçildiği, Rıfat Akış, Mehmet Menge ve muhtar tarafından ifade edilmiştir.

İddia konusu olayın incelenmesinde, Rıfat Akış ve Mehmet Menge, yani Yüzbaşı tarafından biri öbürüne vurdurulmak istenen ve olayı iddia eden iki kişidir. Rıfat Akış'ın babası da aynı durumdadır. Söz konusu iddiayı aydınlığa çıkaracak tarafsız bir tanık gösterilmemiştir. Sadece muhtarın olaya sonunda şahit olduğu anlaşılması üzerine ifadesine başvurulmuştur.

Muhtar, Rıfat Akış'ın akrabası olduğunu, yakinen tanıdığını, küçükken sara hastası olduğunu, düşüp bayıldığını, büyüdükçe bunun azaldığını ancak dengesiz davranışlarda bulunduğunu, sözlüce güvenilmeyeceğini ifade etmiştir. Rıfat Akış'ın ifadesinin bir yerinde babasının silahların kimin olduğunu kendisine sorduğunda bir ara babasını dahi vurabileceğini belirtmesi ve muhtarın ifadesinde söz konusu silahların kimin olduğunda ısrar etmesi üzerine, silahları Yüzbaşından aldığını, silahlarla, ya Mehmet Menge'yi vuracağını, ya Yüzbaşığı vuracağını ya da Yüzbaşının kendisini vuracağını söylemesi de çocuğun durumunun muhtarın söylediklerini doğrular niteliktedir.

Yine Yüzbaşı tarafından Rıfat Akış'a verildiği iddia edilen silahlar konusunda Mehmet Menge ile Rıfat Akış'ın ifadeleri arasında çelişki mevcuttur. Aynı şekilde Yüzbaşının Mehmet Menge'yi vurması için sıkıştırdığı tarih konusunda da çelişkili beyanlar göze çarpmaktadır. Rıfat Akış beyanında PKK dağ kadrosuna katılmaya karar verdiğini belirtmiş olduğundan kendisinin bulunan silah ve bombayı bu yolla temin etmesi de mümkündür.

Rıfat Akış'ın iddia konusu silahların Silvan J. Komutanlığında kendisine verildiğini söylemesine karşın, Silvan J. Komutanlığının yazısından bu silahların yakalanıp muhafaza altına alınan ya da adli emanet deposuna kayıtlı silahlar olmadığı bildirilmiştir. Araba ve yirmi milyon lira para da pek inandırıcı bir vaad olarak görülmemektedir.

Yine Rifat Akış'ın ifadesinde Yüzbaşının kendisine "Bak Mart ayı geliyor, halen Mehmet Menge'yi öldürmedin" şeklindeki sözlü sarfettiğinde karakolda olduğunu ifade ettiği J. Uzm. Çvş. Zeki Alagöz'ün sözlü söylendiği iddia edilen Şubat 1992 ayında Silvan'da görevli olmadığı hem ifadesinde hem de eski görev belgesinden anlaşılmaktadır. Ayrıca Rifat Akış'ın kendisine iddia konusu silahların Malabadi Köprüaltı yakınında verilirken orada bulunduğunu söylediği J.Asb.Kd. Üçvş. Mehmet Güvenç ifadesinde Rifat Akış'ı tanıdığını, Yüzbaşının bu kişiyi haber elemanı olarak kullandığını, aralarında kodlu konuşmalar yapıldığını bildiğini, buna karşın Rifat Akış'a silah vermediğini, böyle bir şey de duymadığını ifade etmiştir.

Sanki Silvan eski J. Komutanı J. Yüzbaşı Bülent Eroğlu 17.5.1992 tarihli savunmasında;

Silvan ilçesinde 1990 yılında göreve başladığını, önceleri pek fazla olayın olmadığı Silvan'da bölücü örgüt PKK'nın bölgedeki faaliyetlerine paralel olarak Silvan'da da olaylar çıkarttığını, çeşitli tarihlerde bölücü örgüt PKK ile çatışmalara girdiğini, bunların birçoğunda başarılı sonuçlar elde edildiğini, kendisinin Elazığlı oluşu ve Kültçe'yi iyi bilmesinden dolayı bölge halkıyla yakın ilişki kurduğunu, bu ilişkiler sayesinde iyi bir istihbarat ağı kurduğunu, bu sayede çok sayıda silah ve mühimmat ele geçirildiğini, gece gündüz demeden her ihbar ve emareyi değerlendirdiklerini,

Bu etkili çalışmalarını nedeniyle vatan hainleri tarafından 3 ayı zamanda pusuya düşürüldüğünü, bütük ve evinin roketlendiğini, buna rağmen Silvan'da çalıştığı dönem içerisinde hiçbir faili meçhul olay kalmadığını,

17.11.1991 tarihinde Uzm. J. Çvş. Ahmet Korkmaz'ın eşinin teröristler tarafından öldürülmesi olayının faili olarak yakalanan Ömer Lök'ün sorgulamasından aldıkları bilgileri doğrultularak sorumuları yakalayıp ilçenin Kazandığı Karakoluna dönerken karakol komutanının gelirken yolda karşılaştığı Rifat Akış isimli kişinin üzerine aradıklarında "Gerillaya Sevgiler" yazılı bir not bulduklarını, bu nedenle şahsı da alarak Silvan'a döndüklerini, Rifat Akış'ın yüzleştirmeden örgütle ilişkisinin olabileceğini ancak yaşının küçük olması nedeniyle serbest bırakıldığını, Rifat Akış'ın bir hafta sonra kendisini arayarak PKK ile ilgili bilgi vermek istediğini söylediğini, bu şahsın kendiliğinden haber elemanı olmak istemesinin garibine gittiğini, çocuğun parasal yönden zor durumda olduğundan bu işi yapmak istediğini söylediğini, haber elemanı olmakta ısrar ettiğini, bunun üzerine nasıl çalışacaklarını gösterdiklerini, kendisine Rambo kod adının verilmesini haber bırakacağı yerlerin kodlanmasını istediğini, bundan sonra kendisinin birkaç küçük haberi karşılığı olarak para verdiğini, bir ara İstanbul'a gittiğini, para istediğini postayla para gönderdiğini, döndüğünde kendisinin PKK'nın kamp yeriyile ilgili çok güzel bir haberinin olduğunu gerçekleşmesi halinde yirmi milyon TL. para isteyeceğini, bu haberi nereden öğreneceğini sorduğunda İl Genel Meclis üyesi Mehmet Menge'nin PKK ile ilgili olduğunu, örgüte lojistik destek sağladığını, Mehmet Menge'nin yakını olduğunu ondan öğrenebileceğini, PKK kampının yerini öğrenmesi halinde, kamp yerinin bomba, çadır sayısının silah ve ülfek, adam sayısına mermi, Mehmet Menge'de halo denilmesi şeklinde kodlu konuşmada anıştuklarını, MİT elemanlarıyla görüşmesinde de sözkonusu kamp yeri hakkında onların da bilgisinin olduğunu ancak tespit yapamadıklarını öğrendiğini, bunun üzerine karakol komutanına talimat vererek Rambo kod adlı birisi arasa dinlemesini istediğini, 13.3.1992 günü Batman'da bulunan bacanağına yemeğe gittiğini, Rambo'nun kendisini aradığının telsizle bildirildiğini, telefon numarası verdiğini, Rifat Akış'ın telefonda, Mehmet Menge'nin iki gündür Diyarbakır'da olduğunu, köye döneceğini ne yapayım dediğini, sonra da sanki kamp yeriyile ilgili kodlu bilgi veriyormuş gibi mermiden, bombadan bahsettiğini, kendisinin de açık konuşma şeklinde

uyarıldığını ve aralarında kendisinin korunması ve verilecek para konusunda konuşma geçtiğini, ancak başta adını açık söylemesi nedeniyle bunun bir senaryo olabileceğinin aklına geldiğini, savunması ekindeki rapordan anlaşılacağı üzere işleme kaybı nedeniyle telefondaki konuşmaları tam anlayamadığından uygun cevaplar vermeye çalıştığını,

Bunun hazırlanmış bir senaryo olduğunu, PKK'ya karşı başarılarından ötürü kendilerinin rahat-sız olduğunu, milletvekili adaylarının propaganda konuşmalarında kendisi aleyhine tehditler savurduklarını, hesap sorulacağını söylediklerini,

Mehmet Menge'yi yeğeninin düğününde yaptığı kırtçe propaganda nedeniyle mahkemeye sevkettiğini, örgütün üst düzey sorumlularından olduğunu, Mehmet Menge'ye bu görevi Muş Milletvekili Sırrı Sakık'ın kardeşi Şemdin Sakık isimli PKK bölge sorumlusu olduğunu, bu şahsın en az 250-300 kişinin kanına girdiğini, işte bu şahısların bu senaryo ile kendisine bu suçu yüklemek istediklerini, bu senaryonun nevrüz olaylarından bir hafta öncesinde ortaya atılmasının dikkat çekici olduğunu, amacın kendisinin nevrüz öncesinde Silvan'da uzaklaştırılmak olduğunu, kendisi ayrıldıktan sonra da Silvan'da olayların turmandığını, bu komplotu ile bunu başardıklarını, ikinci neden ise kontrgerilla iddiaları için zemin hazırlamak olduğunu, gazetelere kendilerinin haber vermesinin bunun kanıt olduğunu,

Görevindeki başarılarının savunması ekindeki belgelerden anlaşılacağını, bu nedenle kendisinin hedef olduğunu, kendisinin 16 yaşındaki bir çocuğa birisini öldürtmek için silah vermesinin mümkün olmadığını, Mehmet Menge'yi öldürmek istese kendisinin bunu yapıp başka bir kulf uydurabileceğini, sözkonusu silahları, Mehmet Menge, Sırrı Sakık ve Şemdin Sakık'ın Rifat Akıf'a vererek senaryo hazırladıklarını, telefonda var, öldür, kurşunla gibi talimat belirten sözler kullanmadığını, bu konunun tamamen senaryo ve iftira olduğunu,

belirtmiştir.

J. Yüzbaşı Bülent Eroğlu'nun savunması samimi ve inandırıcı bulunmuştur. Gerçekten bu iddianın nevrüz bayramı öncesine rastlaması ve iddianın normal hiyerarşik şikayet yollarına başvurulmadan basına intikal ettirilecek şekilde planlanması, sansasyon yaratılması, Yüzbaşının ilçeden nevrüz öncesinde tayin edilmiş olması, Yüzbaşı Bülent Eroğlu'nun savunmasında kanıtlamaya çalıştığı bir senaryo olasılığını kuvvetlendirmektedir. J. Yüzbaşı Bülent Eroğlu sözkonusu telefon konuşmasını yaptığını inkar etmemektedir. Ancak Rifat Akıf'ın da ifadesinde belirttiği gibi aralarında kodlu bir konuşma belirlendiğini, savunmasında bu kodlarla cevap verdiğini belirtmiştir.

Yüzbaşı Bülent Eroğlu savunmasında PKK'ya karşı verdiği başarılı, mücadelesinden dolayı, vatan hainleri tarafından bu komplonun hazırlanmış olduğunu ileri sürmüştür, gerçekten de dosyada mevcut tutanaklarda, Diyarbakır Milletvekili adaylarının propaganda konuşmalarında Yüzbaşı için savurdıkları tehditler bunu doğrular şeklindedir.

Yukarıda izah edilen nedenlerle J. Yüzbaşı Bülent Eroğlu'nun iddia edilen suçu işlediğini doğrulayacak yeterli delil, bilgi ve belge elde edilemediğinden hakkında men-i muhakeme kararı verilmesi gerektiği,

Görüş ve kanaatine varılmıştır." denilmiştir. (Ek. 5.) Ancak İçişleri Bakanlığının kendi mensubu ile ilgili olarak yaptığı soruşturma kamuoyunca yeterli görülmemiştir. Bu nedenle, güvenlik güçlerinin görevlerinden dolayı işledikleri bu tür iddiaların yargı mercileri tarafından araştırılması gerekmektedir. Yoksa devlet bu tür iddialar karşısında zan altında kalmaktan kurtulamayacaktır.

Komisyonumuza intikal eden diğerk bir konuda; 3 terörist tarafından zorla kaçırıldıktan sonra jandarmaca yakalanarak Muş Jandarma Alay Komutanlığına getirilen Saim Çelik ve Veysi Çağlayan'ın ifadeleri alınmak üzere teslim edildikleri görevliler tarafından 3 teröristle birlikte öldürülmeleri hadisesidir.

Bu cinayetler üzerine Muş Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma başlatılmış, soruşturma arasında Saim Çelik ve Veysi Çağlayan isimli şahısların ifadeleri alınmak üzere teslim edildikleri MİT görevlileri tarafından öldürüldükleri yolunda müşteki avukatları şikâyetinde bulunmuşlardır. Bunun üzerine Muş Cumhuriyet Başsavcılığının talebi üzerine Adalet Bakanlığınca konu Başbakanlığa intikal ettirilmiş, Başbakanlıkca Adalet Bakanlığınca verilen 13 Kasım 1992 tarih ve 26944 sayılı cevabi müzakerede; bir MİT mensubunun hakkında cezaı tahkikat yapılabilmesine izin verilebilmesi için bu personelin kimliğinin açıkca bilinmesi gerektiği bildirilmiştir. Bu cevabi müzakerede üzerine Muş Cumhuriyet Başsavcılığı 4.12.1992 gün 1992/361 hazırlık, 1992/307 karar sayılı takipsizlik kararı ile şahısların teslim edildiği görevliler hakkında takibata izin verilmediğinden bahisle takipsizlik kararı verilmiştir. Bu takipsizlik kararı üzerine müşteki vekillerinin itirazı ile Bitlis Ağır Ceza Mahkemesi 16.3.1993 gün ve 1993/46 D.İş esas, 1993/26 D.İş karar sayılı ilamı ile Muş Cumhuriyet Başsavcılığının Başbakanlığın yazısını yanlış yorumladığını belirterek herşeyden önce takibata konu suçun kesin faillerinin tespit edilmesi gerektiği gerekçesiyle Muş Cumhuriyet Başsavcılığının takipsizlik kararını kaldırmıştır. Bunun üzerine Muş Cumhuriyet Başsavcılığınca yapılan tahkikat evrakları 26.4.1993 gün Hz. 93-247 ve 93-25 görevsizlik nosu ile Diyarbakır Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcılığına intikal ettirilmiştir. Diyarbakır DGM Başsavcılığı tarafından yapılan soruşturma dosyasının incelenmesinde; Muş İl Merkez Jandarma Bölük Komutanlığının 2 Haziran 1992 gün istihbarat 0620-2148-92/3354 sayılı yazısında; '27 Mayıs 1992 günü Varto-Muş-Bingöl yol ayrımında yol kontrol ve yol araması yapan Jandarma ekibi tarafından bir minibüsün içinde 5 teröristin silah ve dokümanlarıyla yakalanarak İl Jandarma Alay Komutanlığına getirildiği, yakalanan teröristlerin sorgulamalarının yapılabilmesi için İl Jandarma Komutanlığında sorgulama odasının olmaması ve yetişmiş sorğu elemanının da bulunmamasından dolayı İl Emniyet Müdürlüğünden ve bu teröristlerin sorgulanmalarının yapılması konusunda talepte bulunulduğu, bu esnada İl Jandarma Komutanlığında bulunan İl Emniyet Müdürlüğünün sorgulama elemanlarına, Emniyet Müdürlüğünün emir vermesi üzerine teröristlerin Emniyet Müdürlüğü sorğu elemanları ile MİT mensupları tarafından Emniyet Müdürlüğüne götürülmek üzere Jandarmadan ayrıldıklarını, bilahare çatışma çıktığının haber alınması üzerine olay yerine gidildiği, olay yerinde teröristlerin ağır yaralı oldukları, bunların hastaneye yetişmeden öldüklerinin' bildirildiği görülmüştür. Bunun üzerine Muş Cumhuriyet Savcılığı ekte görüldüğü üzere 12.3.1993 tarihli yazısıyla İl Merkez Jandarma Alay Komutanlığından bu teröristlerin kime teslim edildiğinin ve bu konuya dair teslim ve teslim belgesinin gönderilmesini istemiştir. Cumhuriyet Başsavcılığının bu yazısına istinaden İl Merkez Jandarma Bölük Komutanlığı vermiş olduğu 8.6.1992 günlü cevabi yazısında bu teröristleri ismini bildirdikleri iki polis memuruna ve MİT mensuplarına teslim ettiklerini ve bu konuda düzenlenen teslim ve teslim belgesinin bulunmadığını bildirmemiştir. Muş Emniyet Müdürlüğü de 16.3.1993 tarihli Cumhuriyet Başsavcılığına yazmış olduğu cevabi yazıda teröristlerin Emniyet Müdürlüğü görevlilerine teslim edilmediğini ve personellerinden hiç kimsenin bu kişileri teslim almadığını böyle bir olay olmadığından dolayı da teslim ve teslim belgesinin düzenlenmediğini bildirmiştir. İfadelerine başvuru alan isimler ekteki ifade tutanağında yazılı polis memurları vermiş oldukları 15.6.1992 tarihli ifadelerinde kendilerinin beş teröristi kesinlikle teslim almadıklarını, teröristleri de

görmediklerini olayla da bir ilgilerinin olmadıklarını yalnız askerlerin konuşmasından 'pislikler götürüldüler' diye sözler işittiklerini beyan etmişlerdir.

Ek 6'daki evraklardan da açıkça anlaşılacağı üzere; beş teröristin emniyetin sorgulama elemanlarına veya MİT mensuplarına teslim edildiğine dair herhangi bir teslim tescillim belgesi bulunmamaktadır. Sadece bu konuda İl Jandarma Bölük Komutanlığının iddiası bulunmaktadır. Bu iddiada adigeçen polisler de teröristleri teslim almadıklarını beyan etmektedirler. Her iki kesimde jandarmanın iddialarını kabul etmemektedir. Beş teröristin Emniyet Müdürlüğü sorgu elemanlarına ve MİT mensuplarına teslim edilmedikleri tespit edilmişse de; bu konudaki müşteki vekillerinin şikâyetleri ve tüm iddialar göz önünde tutularak soruşturma kapsamlı bir şekilde Diyarbakır DGM Başsavcılığı tarafından yürütülmektedir.

Ayrıca PKK örgütü, FMS cinayetlerinin işlenmesinde daha çok cezaevindeki itirafçıların kullanıldığı yolunda iddialarda bulunmaktadır. İtirafçıların kanun gereğince, cezaevinden alınıp, gerekli işlemlerin yapıldığı vatandaşa anlatılmadığından, itirafçıları cezaevi dışında gören vatandaş, bunları devletin, suç işletmek amacıyla dışarı çıkarttığı söylentilerine inanmaktadır. İtirafçıları üzerinde de yeterli disiplin ve otorite sağlanamadığından, bu şahısları yaptığı disiplinsiz ve vatandaş tahrık eden davranışlarına, vatandaşın bu tür iddiaların doğru olduğuna inanmasına yol açmaktadır.

PKK ÖRGÜTÜNÜN PROPAGANDASINA KARŞI OHAL'İN FAALİYETLERİ :

PKK örgütü, OHAL Valiliğini çok iyi bir propaganda malzemesi olarak kullanmaktadır. Vatandaşa devamlı olarak devlet sizi farkı görüyor, bu bölge farklı ki, bu valilik kuruldu, yoksa neden böyle bir valiliğe ihtiyaç vardı diyerek olumsuz propagandalar yapmaktadır. OHAL Valiliğinin bu konudaki karşı propagandası ise yeterli ve başarılı olmadığından vatandaşın kafasında devlet hakkında şüpheler oluşmaktadır.

Gerek bu bölgedeki, gerekse milli basın FMS Cinayetlerin işlenmesini büyük manşetlerle duyurmakta, örneğin; faili meçhul cinayetler kentü Batman, Diyarbakır'da bir günde 7 faili meçhul cinayet manşetleriyle yayın yaparken, bu cinayetlerin faileri yakalandığında bunlara yeterli yer vermemektedir. Valilikte bu konuda yeterli bir çalışma yapılmadığından vatandaş PKK örgütünün propagandasına inanmaktadır.

Devletin aydınlatığı FMS cinayetleri çok iyi bir şekilde kamuoyuna duyurması ve bunun propagandasını yapması gerekmektedir. Yakalanan sanıkların mümkünse televizyonda gösterilmesi gerekmektedir. Örgüt devamlı olarak, PKK'lılar yakalandığında devlet televizyonunda gösteriliyor, demek Hizbullahçı olarak adlandırılan kişiler yakalanmadılar ki gösterilmiyorlar diyerek vatandaşın kafasını bulandırmaya çalışmaktadırlar.

Bölgede Hizbullahçı olarak adlandırılan kişilerin işledikleri FMS cinayetlerin faileri yakalandığında PKK örgütü bunu yanlış yöne çekerek, böyle bir şeyin olmadığına vatandaşın inandırmak için elinden gelen her türlü gayretü göstermektedir. Halbuki yakalanan bu kişilerin bir çoğu mahkemeler tarafından tutuklanıp, cezaevine gönderilmesine rağmen PKK'lılar bu sanıkların bırakıldıkları yönünde propaganda yapmakta, bu konuda devlet yeterli aydınlatma görevini yapmadığından vatandaş buna inanmaktadır. Örneğin; gazeteci Halit Güngen'in faili yakalanıp tutuklandığı ve halen de cezaevinde olduğu halde, bu tam olarak duyurulmadığından ötürü, örgüt bunu kullanarak, devleti zan altında bırakıcı açıklamalar yapmakta, vatandaş da buna inanmaktadır. Halbuki gazeteci Halit Güngen'i öldüren sanık Nedim Uysal Diyarbakır Devlet Güvenlik Mahkemesinin 29.4.1994 gün 1992/808 esas sayılı kararı ile idam cezasına mahkûm olmuştur. (Ek.7.) OHAL Va-

hiliği bu durumu kamuoyuna tam olarak duyuramadığından ve yeterli propaganda da yapamadığından kamuoyunda yasa dışı PKK örgütü hâlen Halit Güngen'in katili olan Nedim Uysal'ı devletin serbest bıraktığı yolunda bir takım iddialarda bulunmakta, yeterli açıklama yapılmadığından ötürü de vatandaşın kafası bulandırılmaktadır. Aynı olay gazeteci Burhan Karadeniz için de söz konusudur. Bu şahsı öldüren sanık Mustafa Gezer hakkında Diyarbakır Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcılığı tarafından 3.2.1994 tarih 1994/238 nolu iddianame ile dava açıldığı halde (Ek.8.), OHAL Valiliğinin bu konuyu tam olarak kamuoyuna duyuramamasından ötürü vatandaş arasında halen birtakım şüpheler dolmaktadır.

Bu nedenle OHAL'in bölgede çok iyi bir şekilde propaganda faaliyetlerini yitirtmesi ve vatandaşın arasında dolayan dedikodular hakkındaki gerçeği ilk ağızdan açıklaması gerekmektedir. Devlet bölgede olan her olayı ilk ağızdan kendisi anlatmalı, olan olaylara ilişkin haberlere sansür koymamalıdır. Devlet olan olayları tam ve doğru olarak kamuoyuna açıklayıp duyurmadığından vatandaş olan olaylar hakkında haberdar olabilmek için PKK'nın yandaşı olan yayınları okumakta, örgütte bunu kullanarak olan olayları kendi açısından yalan ve hatalı bir şekilde kamuoyuna duyurmaktadır. Bu durumda vatandaşın devlete olan güvenini sarsmaktadır.

Bu bölgede görev yapan basın mensuplarının güvenlikleri de sağlanamadığından, bunlar doğru habercilik yapamamaktadırlar. Olayları olduğu gibi yazsalar, başlarına geleceklere korkmaktadır. Devletin kendilerinin güvenliğini sağlayamadığını belirten tarafsız gazetecilerin olayları objektif olarak vermemesi de PKK örgütünün işine yaramakta istedikleri gibi kamuoyu oluşturmamaktadır.

BÖLGEDE GÖREVLİ KAMU GÖREVLİLERİNİN DURUMU :

Yukarıda da belirttiğimiz üzere; bölge devlet memuru için bir sürgün yeri olarak görülmektedir. Bu anlayışla da gönderilen devlet memuru burada görev yaparken halkı devletten soğutucu davranışlar içerisinde bulunmaktadır.

Ayrıca bölgeye tecrübesi olmayan, yeni idareciler gönderildiğinden bunlar, ne kadar iyi niyetli ve istekli de olsa, yeterli tecrübeye sahip olmadıklarından devletin işleyişinde ve otoritesinde zaafiyet doğmasına sebep olmaktadır.

Bu faktörleri ortadan kaldırmak ve vatandaşın devleti sevdirmek, devletin otoritesini bölgede tesis etmek için devletin bu bölgede belli kültür düzeyinde, tecrübeli, halkla ilişkileri bilen vatandaşı ve milletini seven personeli istihdam etmesi gerekmektedir. Bu personelin yetkisini kullanırken hukuk kurallarına uyması sağlanarak, duygularıyla değil, hukuk kurallarıyla hareket etmeleri ve böylece de vatandaşın, yöneticilerin uygulamalarında hukuk devletinin varlığını hissetmeleri temin edilmelidir.

Bölgede vatandaşın hepsi devletine bağlı kişilerden oluşmakta, çok az kısmı gerçekten yasa dışı örgüte destek vermektedir. Ancak yapılan yanlış uygulamalar vatandaşın devletten soğumasına sebep olmaktadır. Bunun için vatandaşla iyi diyalog içerisinde olabilecek personele ihtiyaç vardır. Bu personel sayesinde vatandaş devleti sevebilir ve itimatını kazanabilir. Halkın itimatı kazandıktan sonra da, vatandaş her türlü desteği devlete verecektir.

Vatandaşın gözünde devlet halen bahadır. Babanın, evladına gösterdiği yardımı ve sevgiyi kendisine göstermesini istemektedir. Vatandaşın mantığına göre, devlet devamlı olarak çocuğunu döverse, çocuğu asalak olur, beyni dağılır, sokağa düşüp haraz olur, suç işler, eline silah alabilir.

Her türlü şeye alet olabilir. Halbuki devlet şefkatli olursa bunların hiçbiri olmaz. Bu nedenle baba evladına daha iyi bakıp, ona güven verici davranışlar içinde bulunmalı, her zaman da hukuk kuralları içinde kendisinden güçlü bir oluşumun ve otoritenin olamayacağına halkı, yani evladını inan-
dırmalıdır.

GÜVENLİK GÜÇLERİNİN EKSİKLİKLERİ :

Emniyetin araç yetersizliği ve yetişmiş personel eksikliği söz konusudur. Genellikle bölgeye polis okulunda vasat eğitim gören personel gönderilmektedir. Gönderilen bu personelin ihtisaslaşması ise zaman almaktadır. Bu zaman kaybını önlemek için eğitim kurumları geliştirilerek, yetişmiş personelin mezun edilmesi sağlanmalıdır. Çoğu personel Kaleşnikof silahı bölgeye tayin edildiğinde görmektedir.

İstihbaratın güçlendirilmesi için yeterli mali ödeneğin ayrılması gereklidir. Bu konuda görev yapan elemanlara harcama yetkisi verip, hesabının da bunlardan sorulması gereklidir.

Devlet kendi personeline bile itimat etmez bir şekilde davranmakta, hareket kabiliyetini arttırabilmek için yeterli olan harcama yetkisini vermemektedir. Harcama yetkisi olmayan personel yapmış olduğu vadeleri yerine getiremediğinden, bilgi veren kişilerin devlete güveni kalmamakta, devletin bilgi akışında zaafiyet ortaya çıkmaktadır. İstihbarat elemanlarına devletin, her an kullanabilecekleri oranda, harcama yetkisini içeren ödenek vermeleri gereklidir.

Terör olaylarını önleyebilmek için de; terör olaylarına müdahale edecek tam yetkili bir birim oluşturulmalıdır. Teröre karşı mücadelede yetkinin kimde olduğu kesin olarak tespit edildikten sonra başarı kazanabilir. Şimdi ise karışıklık söz konusudur. Asker, polisin kendi bölgesinde operasyon yapmasına izin vermemekte, polisin hazır ve bu konuda yetişmiş personeli de boşu boşuna kullanılmamaktadır. Terör konusunda bir birim yetkili bulunmadığı sürece; sayısı ne olursa olsun geliş güzel gönderilen ve farklı amaçlar için istihdam edilen güvenlik güçlerinin başarılı olması mümkün değildir. Terörde başarı, ancak ihtisas sahibi personel sayesinde sağlanacaktır.

Halen kimin hangi görevle nasıl kullanılacağı belli değildir. Örneğin; yukarıda belirtilen ve millîye müfettişlerince hazırlanan brifing raporunun, Elazığ ili ile ilgili bölümünde; "Emniyet Teşkilatına bağlı Özel Harekât Şube Müdürlüğü'nün yetişmiş elemanlarının mevzuattan doğan sebepler ile sadece polis bölgelerinde faaliyet gösterdiği, çok istisnai hallerde valiliklerin özel izni ile diğer bölgelere gönderildiği, hukukî yetkileri itibarı ile araştırma, arazi taraması ve muhtelif yerlerde pusu kurma gibi hususlarda tıkanıklık bulunduğu" belirtilmiştir. Bunun örneklerini çoğaltmak mümkündür. Bazı şahsî kaprislerden ötürü, terör eylemlerini engellemek için kurulan polis özel harekât birlikleri atıl durumda bırakılmakta, bunun yanında deneyimsiz birçok vatan evladı teröristlerle girdikleri çatışmalarda şehit olmaktadır. Kaldı ki Silahlı Kuvvetlerde operasyon yaparken yetki karmaşası yaşamakta, örneğin; Olağanüstü Hal Bölge Valiliğinin mücavir sahaları içerisinde bulunan illerde operasyon yapan Ordu Kuvvetlerinin, Ordu Komutanlığının mı? Yoksa Asayiş Bölge Komutanlığının mı? emrinde olacağı hususunda tartışma olmuş ve boş yere güvenlik güçleri arasında huzursuzluk vukuu bulmuştur. Bunların örneğini çoğaltmak mümkündür. Bir güvenlik gücü kurulurken veya herhangi bir yerde görevlendirilirken bu gücün hukukî statüsü ve hukuk kuralları içerisindeki yetkisi çok iyi tespit edildikten sonra hukuk devleti ilkesi gözardı edilmeden memleket için en uygun çözüm bulunmalıdır.

Ayrıca terörle mücadele eden güvenlik güçlerinin güvencesi de sağlanmalı, örneğin; mahkemelerde yargılanan polislere devlet avukat tutmalı veya avukat ücretini peşin ödeyerek avukat tutmaları sağlanmalıdır.

Kısaca belirtmek gerekirse; bölgede iktisadî sorunları çözmeye çalışmadan önce devletin kurum ve kuruluşlarının yeniden organize edilmesi gerekmektedir. Yoksa devletin bugünkü haliyle, bölgeye yapacağı yatırımlar boşa gidecek, istenilen sonuç temin edilemeyecektir. İstenilen sonucun temin edilebilmesi için, tecrübeli, liyakatlı, vatanını ve milletini seven kamu görevlilerinin, kanunda yazılı yetkilerine bağlı kalmak ve hukuk kurallarından ayrılmamak üzere bölgeye gönderilmesi, vatandaşın devlete güveninin sağlanmasından sonra bölgeye yatırımların yapılması gereklidir. Alt yapısı temin edilmeden, bölgede yetkinin kimde olduğu tespit edilmeden yapılan yatırımların amacına ulaşmayacağı ve istenilen sonucu vermeyeceği açıkça ortadadır.

İTİRAFÇILIK KURUMU :

Kamuoyunda itirafçılık olarak bilinen kurumun yasal dayanağı 3419 Sayılı Bazı Suç Failleri Hakkında Uygulanacak Hükümlere Dair Kanundur. Bu Kanunun 1 inci maddesine göre; "siyasî ve ideolojik amaçla suç işlemek için Türk Ceza Kanununun 125 ve 131 inci maddeleri ile 146 ila 162 nci maddelerinde yazılı suçları işlemek üzere kurulmuş silahlı çete ve cemiyet mensubu olup da;

a) Bu teşekkül, çete veya cemiyet tarafından işlenen suçlara iştirak etmeyenlerden,

b) Bu teşekkül, çete veya cemiyet tarafından bu kanunun yayımı tarihinden önce işlenen suçlara iştirak etmiş olmakta beraber haklarında tahkikata başlanmamış olanlardan,

Teşekkül, çete veya cemiyetin teşekkülü ve faaliyetleri hakkında bilgi vermek suretiyle teşekkül, çete veya cemiyetin dağılmasına veya meydana çıkarılmasına sebep olanlar veya teşekkül, çete veya cemiyet üyeliklerinden mukavemet göstermeksizin kendiliklerinden çekilerek güvenlik kuvvetlerine silah ve malzemelerini teslim edenler veya verecekleri bilgi ve belgelerle veya bizzat gösterecekleri çaba ile teşekkül, çete veya cemiyetin amaçladığı suçun işlenmesine engel olanlar hakkında ceza verilmez.

Siyasî ve ideolojik amaçla suç işlemek için Türk Ceza Kanununun 313 üncü maddesine göre kurulmuş teşekkül mensubu olup da, bu kanunun yayımı tarihinden önce aynı amaçla suç işleyenlerden veya Türk Ceza Kanununun 125 ve 131 inci maddeleri ile 146 ila 162 nci maddelerinde yazılı suçları bu kanunun yayımı tarihinden önce işleyenlerden veya 171 inci maddedeki gizli ittifak mensuplarından biri, suçu ve diğer failleri, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra açılacak son tahkikata kadar yetkili makamlara ihbar ettiği ve ihbarın doğruluğu anlaşıldığı takdirde, hal ve şartlara ve hadisenin hususiyetlerine göre bu şahıslara verilecek cezalar indirilerek hükmotunur" denilerek mezkûr maddelerde yazılı olan fiilleri işlemek için teşekkül, çete veya cemiyete mensup olup, bir suç işledikten sonra veya suç işlemeyen önce pişmanlık duyarak Devlete başvurular hakkında ceza indirimine gidilmesi öngörülmüştür. Bu Kanunun 2 nci maddesinin 2 nci fıkrasında ise bu itirafçılar hakkında uygulanacak koruma tedbirleri olarak; "estetik cerrahi yoluyla fizyolojik görünümün değiştirilmesi, sınav ve sabıka kaybı aranmaksızın eşinin ve kendisinin yurt içinde veya yurt dışında bir işe yerleştirilmesi; ana, baba, eş ve çocukları dahi nüfus kaydı, ehliyetname, evlenme cüzdanı, diploma ve benzeri belgelerin değiştirilmesi, askerlik işlemlerinin düzenlenmesi, menkul ve gayrimenkul mal varlıkları ile ilgili hakları, sosyal güvenlik ve diğer müktesep haklarının korunması gibi tedbirler" sayılmıştır.

Bu kurumun kurulmasındaki amaç yukarıda da belirtildiği üzere; işlediği suçlardan pişmanlık duyarak, gelip güvenlik güçlerine sığınan teröristlere devletin yardımcı olması temeli esasına dayanmaktadır. Ancak yapılan uygulamalarla bu amaçtan çıkılmış, çatışma neticesinde güvenlik güçlerince yakalanan veya örgütle ihtilafı olduğundan veya örgütün malî kaynaklarını kendi imkânları için kullandığı tespit edilen teröristlere de bu yasal kolaylıklar uygulanmış, kapsamlı uygulama sırasında genişletilerek saptırılmıştır.

Uygulamanın kapsamının bu kadar geniş tutulması, gerçekten iyi niyetli olmayan ve pişmanlık duymayan kişilerin de bu uygulamanın imkânlarından faydalanmalarını sağlamıştır. Bunun sonucu olarak da, güvenlik güçlerine verdikleri ifadelerde itirafçı olmak istediklerini beyan eden birçok terörist, bir aşamadan sonra ifadelerini değiştirmişler ve güvenlik güçlerinin kendilerini baskı ile itirafçı olmaya zorladığını, söylediklerinin gerçekte bağdaşmadığını iddia ederek ifadelerini değiştirmişlerdir.

Devletin koruma şemsiyesinden istifade eden ve hatta Diyarbakır İl merkezinde devletin polisler için satın aldığı lojmanlarda ikamet ettirilen itirafçılar, devletin bunları üzerinde yeterli disiplin sağlayamamasından istifade ederek suç örgütleri kurmuşlar, silah kaçakçılığı, adam öldürme, uyuşturucu kaçakçılığı gibi olaylara karışmışlardır. Bu suçlardan ötürül yakalanan birçok itirafçının suçlarının ise; bazı üst düzey kamu görevlilerinin devreye girmesiyle kapatıldığı komisyonumuzca tespit edilmiştir. Bu olaylara dair örnekler diğer bölümlerde açıklanmıştır.

Güvenlik güçleri itirafçıların beyanlarına ilk derecede önem vermiş, bunlardan aldıkları bilgiler doğrultusunda operasyon yapmaya zorunluymuşçasına davranmıştır. Bölgede vatandaşın tanıklık yapmadığı ve devlete bilgi vermeye de korkutulduğu göz önünde tutulursa, bunların ne derece kıymetli bir şekilde el üzerinde tutulduklarını anlamak zor olmayacaktır. Ancak itirafçıların büyük bir çoğunluğu bu durumu kendi lehlerine kullanmışlar, devlet bunları kullanacağına, bunlar devleti kullanarak istedikleri işi yaptırma aşamasına gelebilmişlerdir.

3419 sayılı Kanununun 2 nci maddesinde yazılı olan koruma tedbirleri zamanında ve yeterli olarak uygulanmamış, bu uygulama eksikliğinden dolayı gerçekten pişmanlık duyduklarından dolayı itiraflarda bulunan bir kısım şahıslar mağdur edilmiştir. Devlet samimi olarak itirafta bulunanları koruyamamıştır. Örneğin; Şahin Dönmez isimli şahıs 3.4.1990 günlü itirafçı olduğundan dolayı PKK örgütü tarafından öldürülmüştür. Bu ve benzeri örneklerden ötürü de itirafçılık kurumu tam olarak işleyememiş, samimi olmayan birtakım insanlar bu kurumu kullanmaya çalışmışlardır. Ayrıca koruma tedbirlerinin zamanında uygulanarak itirafçıların bölgeden uzaklaştırılmamaları bölgede Devlet aleyhine propaganda yapan örgüte yaramış, itirafçıların karıştıkları adı nitelikteki eylemler baz alınarak Devlet töhmet altında bırakılmaya çalışılmıştır.

Bölgede işlenen F.M.S. cinayetlerin faillerinin bulunmaması da PKK örgütü tarafından çok iyi bir şekilde işlenmiş itirafçıların karıştıkları bazı adam öldürme ve kaçırma olayları emsal gösterilerek bölgedeki tüm F.M.S. cinayetleri devletin bu itirafçılar vasıtasıyla işlediği propaganda yapılarak vatandaşın kafasında şüphe uyanmasına ve devlete karşı güvensizlik ortamı oluşmasını sağlamışlardır. Bu duruma itirafçılarda yaptıkları eylemler ile adeta çanak tutmuşlardır. Örneğin; OHAL Bölgesinde uzun süre kalan ve daha sonra koruma tedbirlerinden istifade ettiğinden dolayı başka bir ilde ikamet eden General Zinnar Kod adlı Alaattin Kanat isimli itirafçı koruma tedbirlerinden istifade ederek başladığı yeni yaşantısında Silivri yakınlarında bir iş adamından zorla ve tehditle para almaya çalışırken suç üstü yakalanmıştır. Bunun benzerlerini çoğaltmak mümkündür. Bu ve benzeri olaylar da göstermektedir ki; Devlet samimi itirafçıları koruyamamasının yanında, Alaattin Kanat gibi kötü niyetli itirafçıları da zapt edememektedir.

İtirafçıların çok yanlış bir şekilde polis ve jandarma arasında adeta paylaşılması bunların adı nitelikteki bir takım eylemlerinin zaman zaman örtbas edildiği iddialarının vatandaş arasında şüphe bulmasına yol açmıştır. Ayrıca bazı güvenlik gücü mensuplarının itirafçılarda aşağıdaki bölümde örnekleriyle açıklandığı üzere yasa dışı olaylara karışmaları bu şüphelerin oluşmasına çanak tutmaktadır.

Yine 3419 sayılı Kanununun 3 üncü maddesinin 3 üncü fıkrası; "itirafın doğruluğunun araştırılması bakımından zorunlu görülen hallerde hükümlü veya tutuklular, araştırmayı yürütmekle görevli makamca vaki istek üzerine, savcının talebine binaen, hükümlü veya tutuklunun muvafakatının mahkemece tespitinden sonra, hükümlü veya tutuklunun bulunduğu yerdeki mahkemenin kararıyla ceza infaz kurumu veya tutukeviden alınabilirler. Zabta muhafazasında kalınacak süre, işin niteliğine göre mahkemece tespit olunur. Ancak bu süre hiçbir surette 15 günü geçemez." hükmüne amir bulunmaktadır.

Bu hükmün de bölgede keyfi olarak uygulandığı, itirafçıların dışarda rahat hareket etmelerini sağlamak ve bu şahısları dışarıya çıkararak bir takım yasa dışı işlerde kullanmak için araç olarak kullanıldığı iddia edilmiş ise de bu konuda iddia sahipleri iddialarını ispatlayamamışlardır. Ancak bu konudaki iddiaların en fazla yoğunluk kazandığı Alaattin Kanat isimli itirafçı hakkında yazılan müzekkereye Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından verilen 24.8.1993 günlü cevabı müzekerrede Alaattin Kanat isimli itirafçının 24.7.1991 tarihinden 18.5.1993 tarihine kadar çeşitli tarihlerde 11 defa güvenlik güçlerine yardımcı olmak amacıyla Devlet Güvenlik Mahkemesi kararıyla dışarı çıkarıldığı bildirilmiştir.

Koruculuk

Koruculuk da yasal olarak oluşturulmuş bir kurumdur. 442 sayılı Köy Kanununun 74 üncü maddesinde yapılan düzenlemeye göre; "köy muhtarı ve ihtiyar meclisi mahsul zamanlarında çapulcular ve eşkıya türemiş ise yağmadan köy halkını korumak için köylünün eli silah tutanlarından lüzumu kadarını gönüllü korucu ayırarak bunların isimlerini bir kâğıda yazıp kaymakama götürür. Kaymakamın müsaadesi olursa bu gönüllü korucular asıl korucularla beraber yağmacılara ve eşkıyaya karşı köy ve köylüyle korurlar.

Bakanlar Kurulunca tespit edilecek illerde; olağanüstü hal ilanını gerektiren sebeplere ve şiddet hareketlerine ait ciddi belirtileri köyde veya çevrede ortaya çıkması veya ne sebeple olursa olsun köylünün canına ve malına tecavüz hareketlerinin artması hallerinde de; Valinin teklifi ve İçişleri Bakanlığının onayı ile yeteri kadar geçici köy korucusu görevlendirilebilir. Bu şekilde görevlendirilen geçici köy korucularına görevleri süresince ödenecek ücret ile hizmetin bitiminde verilecek tazminat miktarı ve giyim bedelleri İçişleri ile Maliye Bakanlıklarınca müştereken tespit edilir ve Maliye ve Gümrük Bakanlığı Bütçesinin ilgili transfer harcamaları bölümünden İçişleri Bakanlığı bütçesine aktarılacak ödenekten bu Bakanlıkça karşılanır."

Ancak bu kurum da itirafçılık gibi amacından sapırılmış, bölgede bazı kimselerin devletten geçinme yolu olarak görülmesine yol açılmıştır.

Korucu olanların seçiminde 86/9759 sayılı İçişleri Bakanı onayı ile yürürlüğe konulan 24.10.1986 tarihli geçici köy korucuları yönetmeliği ile tespit edilen esaslara uyulmuştur (Ek : 9). Bu yönetmeliğin 10 uncu maddesine göre koruculuk için yapılan müracaatlar Valilik ve Kaymakamlıklarca, İlçe Jandarma Bölük Komutanlığına havale edilir. Müracaatçıların durumu, Jandarmaca; gerek kendi kayıtlarında, gerek diğer resmi kurum ve kuruluşlardan araştırılıp, soruşturularak toplanan bilgiler değerlendirilir. Jandarma Bölük Komutanlarının kanaatıyla birlikte, müracaatçılara ait işlemler evrak, valilik ve kaymakamlıklara sunulur. Valinin onayı ile atama işlemi tamamlanır. 16 ncı maddesine göre de; köy korucuları; idari bakımdan köy muhtarına bağlı olup onun gözetim ve denetimine tabidir. Köy korucuları mesleki bakımdan; görev yaptıkları köyün bağlı olduğu Jandarma Karakol Komutanının emir ve komutası altındadır. İlçe Jandarma Bölük Komutanı; geçici köy korucusu teşkilatının eğitimi ve özlük işlerini yürütmek ve görevlerini etkin

bir biçimde yapılmasını sağlamak ve denetlemede mülki amir adına yetkili ve sorumludur. Ancak bu yönetmelikte geçici köy korucularının eğitim ve denetimlerinin nasıl yapılacağı tam olarak açıklanmamış, bu konuda Jandarma Bölük Komutanına geniş yetkiler verilmiştir. Atamayı yapan valilik makamının, bu atamayı imzalamaktan başka bunların atanmasında hiçbir fonksiyonları bulunmamaktadır. Bunların tahkikatını Jandarma yapmakta, bu şahıslar maaşlarını Jandarmadan almakta, bunların üzerindeki denetim yetkisi de Jandarma tarafından yapılmaktadır.

Bu şahısların korucu olabilmeleri için yönetmeliğin 7 nci maddesinde düzenlenen genel ve özel şartlar arasında bu şahısların aşiretler ve aileler arası kan davasına karışmamış olma şartı bulunmasına rağmen bu şarta uyulmadığı, korucu olan şahısların büyük bir çoğunluğunun kan davasına karışan kişilerden oluştuğu, hatta kan davasından dolayı diğer ailelerle hasım olan bir takım şahısların kan davalarında kullanmak için özellikle koruculuğa müracaat ettikleri, bu konuda Jandarmaca yapılan tahkikatların yeterli olmadığı, yaş küçük çocukların sahtecilikle yaşlarının büyük gösterildiği, sabıkalı olan şahısların ise sabıkasız gibi korucu yapıldıkları, Komisyonumuzca yapılan araştırmalar sırasında tespit edilmiştir. Örneğin : Kan gülmeye saikiyle adam öldüren Bismil ilçesi Çatal Köyü geçici köy korucusu Hacı Ekin, Bismil Kaymakamlığının 7.10.1994 gün 462 sayılı yazısında 1975 doğumlu olduğu bildirilmiş olmasına rağmen, bu şahsın yaşının Bismil Nüfus Müdürlüğünü kaydına göre 23.4.1979 olduğu anlaşılmıştır. Yani 1979 doğumlu çocuğu 1975 doğumlu gösterip sahtecilikle korucu yapmışlardır (Bk : 10). Yine çeşitli tarihlerde hırsızlık ve bıçakla yaralama suçlarından sabıkalı Cengiz Kaya isimli şahıs da kanuna aykırı bir şekilde bu sabıkalarına rağmen korucu yapılmıştır (Ek : 11). Görüldüğü üzere; korucuların alınmasında tespit edilen esaslara uyulmamış, mülki idare amirlerinin korucuların seçiminde ve denetimlerinde yeterli yetkileri olmadığından da bu kurumdaki aksaklıklar ve kanuna aykırılıklar denetlenememiştir. Jandarmanın yapmış olduğu tahkikatta bağlı olan mülki idare amirleri, korucuların atanmalarında imza makamı gibi kullanılmıştır.

Bölgede vatandaş, Devletin otoritesi zaafiyetini görüp korkudan devlete bilgi verme akışını durdurduğundan, bazı kamu görevlileri korucuları kullanarak bunu sağlamaya çalışmışlar, bunda da başarılı olamamışlardır. Korucu olan bazı şahıslar, hem yasa dışı örgütlere korkudan veya istemeyerek yardımcı olmuşlar, hem de devletten her ay maaşlarını almışlardır. Bunlardan bazıları da koruculuk kimliğini kullanarak rahatça, aranmadan silah ve uyuşturucu kaçakçılığı yapmışlardır. Bölgede halen de silah ve uyuşturucu kaçakçılığının büyük bir kısmının denetimi korucuların elinde bulunmaktadır. Yörede etkili olan kişiler koruculuğu hâkimiyetlerine dayanak olarak kullanmışlar, korucu bağı olan aşiret ağaları eskisinden daha beter kural tanımaz ve acımasız bir şekilde bölgede kendi yandaşları olmayanlara baskı kurmuş, bunları PKK mensubu diye güvenlik güçlerine bildirmişlerdir. Bir kısım korucular kan davalı oldukları köylülere PKK örgütüne mensup olduğu iddiasıyla öldürmüştü, baskı yapıp köylerini terke zorlamıştır. 9.8.1993 tarihli ara raporumuzda da kamuoyuna duyurduğumuz üzere; Silvan İlçesinin Ormandışı Köyüne komşu köyün korucuları tarafından baskın düzenlenmiş iki vatandaş öldürülmüştür. Bu korucular jandarmaya verdikleri telsiz mesajında ise Ormandışı Köyünü PKK'nın bastığı ve kendilerinin yardıma gidecekleri doğrultusunda. Bunun üzerine jandarma helikopteri ile PKK'cılar tarafından baskına uğrayan Ormandışı Köyüne yardıma gidilmiş, korucuların saldırısından kaçan vatandaşların korucular tarafından PKK'cılar kaçıyor diye bildirilmesi üzerine jandarma helikopterinden bu vatandaşlara ateş etmek zorunda kalmıştır. Ancak bu olayda her hangi bir ölüm olayı meydana gelmemiştir (Ek: 9-a). Bölgede korucuların karışmış olduğu bu ve benzeri birçok hadise tespit edilmiştir. Aşağıdaki bölümde de belirtileceği üzere: Mehmet Şerif Avşar isimli vatandaşın Diyarbakır il merkezindeki iş yerin-

den alınıp, şehir dışında bir yerde öldürülmesi olayında yakalanan sanık korucular bu eylemlerinden dolayı yargılandıkları Diyarbakır Ağır Ceza Mahkemesinde verdikleri ifadelerinde, kendilerinin Jandarma yetkililerinin emri ile Diyarbakır il merkezinde, yani polis bölgesinde operasyona katıldıklarını belirtmişlerdir. İsmi köy korucusu olan bu şahıslar, bu örnekte de görüldüğü gibi hukuk kurallarını açıkça ihlal ederek yetkisiz bir şekilde polis bölgesinde operasyona katılmaktadırlar. Devletin içine düştüğü aczi bu örnekten daha iyi açıklayacak bir durum yoktur. Devlet bu konuda hata üzerine hata yapmış, koruculuğun yasal dayanağı olan 442 sayılı Köy Kanununun 74 üncü maddesinde ve 86/9759 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan 24.10.1986 tarihli geçici köy korucuları yönetmeliğinde yer almamasına rağmen kanuna aykırı bir şekilde "gizli" geçici köy koruculuğu ihdas etmiş ve bunları il merkezlerinde kanuna aykırı bir şekilde görevlendirmişlerdir (Ek:12). Kanunen köyümlü eşkıyalara karşı korumak için var olan köy koruculuğu kurumu amacından tamamen uzaklaştırılarak, ne amaca hizmet ettiği belli olmayacak biçimde il merkezlerinde gizli görevli köy korucularına görev verilmiştir. Yönetmeliğin 12 nci maddesinde açıkça korucuların görevlendirilecekleri bir köyün bulunması gerektiği belirtilmiş olmasına rağmen kanuna ve yönetmeliğe açıkça aykırı bir şekilde gizli geçici köy koruculuğunun kurulması da yapılan uygulamaların ne derece hukuka bağlı olarak yapıldığına iyi bir örnek teşkil etmektedir. Ek 12'de bulunan resmî belgede gizli GKK olmalarından herhangi bir sakıncanın bulunmadığı belirtilen şahısların kimlikleri de dikkat çekicidir. Gizli GKK kadrosuna atananlardan Cengiz Kaya Ek 11'deki evrakta da anlaşılacağı üzere hırsızlık ve bıçakla yaralama suçlarından eski bir sabıkalı, Dalyan Ay ve Muhsin Gülde bir takım yasadışı suçlara karıştıklarından hakkında işlem yapılan itirafçılardır. Bu örneklerde Kanuna aykırı bir şekilde gizli GKK'nın neden dolayı kurulduğu konusunda şüphelere yol açmaktadır.

T.B.M.M.'nin komisyonlarına tahsis edilmeyen devletin helikopterleri korucu başlarının emrine tahsis edilmiş, bunlar istedikleri gibi devletin imkânlarını kullanmışlardır. Korucular, kimliklerine dayanarak yaptıkları silah kaçaklığından dolayı haklarında çıkarılan giyabi tevkif müzakerelerine rağmen ve her ay jandarma bölük komutanlığından maaş almalarına rağmen bir türlü yakalanamamışlardır. (Aşağıda da belirteceğimiz üzere bu şahıslar Şırnak Uludere İlçesi Şenoba Köyü korucuları Ahmet ve Şeyhmuza Babat'ır.)

Yapılan bu yanlış hareketler sonucu olarak da, giyabi tutuklu korucu başına muhtaç duruma düşürülen devlete vatandaş güvenmemekte, söylediklerine de inanmamaktadır. Korucularla ihtilafı olan vatandaşlar jandarma karakollarına gitmeye korkmaktadırlar. Koruculardan şikâyetçi olmak için karakollara gittüklerinde, bazı kamu görevlilerinin korucular savunmalarından ötürü haklı iken haksız duruma düştüklerini iddia etmektedirler.

Yapılan bu yanlış uygulama artık öyle bir hale gelmiştir ki; devlet her ay maaş verdiği ve silahını teslim ettiği bu şahısların maaşlarını kesip silahını istediğinde ne ile karşılaşacağı belli değildir. Çünkü korucular her ay maaşlarını almakta, bunun belli bir oranını da korucubaşlarına vermektedirler. Bu miktarlar çok büyük rakamlar tuttuğundan, bu kaynağın kuruması halinde bunların nasıl bir davranış içinde bulunacaklarını kestirmek mümkün değildir. Ayrıca, ellerindeki silahlarla bölgede kendi hükümranlıklarını sürdürmekte, menfaatleri çakıştığı anda da bu silahları güvenlik güçlerine bir an bile olsa düşünmeden çevirebilmektedirler. Örneğin; köpeklerine müdahale edildiğini ileri süren köy korucuları askerlerle silahlı çatışmaya girmişler ve güvenlik güçlerini yaralamışlardır. Bu nedenle bu kurumun alınacak alternatif tedbirlerle zaman içerisinde tasviye edilmesi gerekmektedir. Çarpık oluşan bu kurum tasfiye edilmediği takdirde son günlerde görüldüğü üzere maaş artışlarını ve benzeri taleplerini dile getirerek kendi içinde kenetlenmiş bir kurum

olarak devletin karşısına silahlı bir güç olarak çıkacaktır. Devletin yanında olmayı ayrıcalık sayan ve devletin yanında yer aldıklarından dolayı hak talep eden ve bu doğrultuda örgütlenen korucular hakkında zamanında tedbir alınmadığı takdirde, bunların PKK'dan sonra devlete yönelik silahlı eylemlerine rastlanabilecek, bu defa da bunlar bir takım kişiler tarafından devlete yönelik olarak kışkırtılabilecektir. (13 Mart 1995 Cumhuriyet)

BÖLGEDE MEYDANA GELEN OLAYLARA KARIŞAN VE HAKLARINDA İŞLEM YAPILAN KORUCU-İTİRAFÇI DURUMUNDA BULUNAN KİŞİLERE GENEL BAKIŞ

Yukarıda da belirtildiği üzere korucu ve itirafçılar bölgede çeşitli olaylara karışmışlardır. Bunlardan bazı örnekler vermek gerekirse:

DIYARBAKIR İLİ MERKEZİ;

Tabanca ile Adam Yaralama :

3.12.1992 günü saat 16.45 sıralarında, müşteki Abdulhalim Soysal'ı Bağlar Çirne Caddesi 65 sayılı dükkânı önünde, Tabanca ile ateş etmek suretiyle yaralayan G.K. Korucuları M. Emin oğlu 1970 doğumlu sanık-Süleyman Ötünç ile Abdulkadir oğlu 1975 doğumlu sanık-M. Emin Paçal suçta kullanmış oldukları 9 mm. çaplı 14'lü Belçika-Browning marka tabanca ile birlikte yakalanarak haklarında düzenlenen tahkikat evrakı ile birlikte sevk edildikleri C. Başsavcılığında ilk sorgularını müteakiben tevkif edilmişlerdir.

6136 SKM. Tabancalara Sahte Ruhsat Düzenlemek :

1989-1993 tarihleri arasında, sanıklardan; Murat Bayram, Ahmet Kaplan, Hüseyin Al, Ali Öken, Mehmet Poçak, Muharrem Akkurt, Cemal Kaplan, M. Şerif Karayel, Hakkı Oğurlu, Nakif Salgar, Cihat Alpay, Bahri Güler, Mehmet Demir'e ait 6136 SKM. tabancalara, mahallin en büyük Mülkiye Amirine müracaatla alınması gereken ruhsat yerine sarı renkte menfaat karşılığı sahte ruhsat düzenleyen izci lakaplı G.K. Korucusu Mustafa oğlu 1934 doğumlu sanık Nafiz Çelik ve diğerleri suç aleti 13 tabanca, 13 ruhsat, 1 adet daktilo, 1 adet PVC makinesi, 2 adet mühür ile birlikte yakalanarak sevk edildiği C. Başsavcılığınca ilk sorgusunu müteakiben tevkif edilmiştir.

Tabanca ile Adam Öldürme :

29.9.1993 günü saat 14.30 sıralarında, Turistik Caddesi Yedi Kardeşler Burcu Beden üstünde, Hazro-Kavaklıbağı Köyünde G.K. Korucusu iken yasadışı PKK örgütünden korkarak il merkezine kaçan maktül-Aziz Türeñç'in; faili meçhul G.K. Korucuları tarafından öldürülmüş olabileceği değerlendirilmektedir.

Tabanca ile Adam Öldürme :

22.10.1993 günü saat 09.00 sıralarında, Şehitlik Mahallesi Bentüsen Deresi Mardinkapı Mezarlığı yanında, elleri arkadan bağlı olarak tabanca ile vurulup öldürülen kimliği meçhul şahsın faili meçhul G.K. Korucuları tarafından öldürülmüş olabileceği değerlendirilmektedir.

Silahlı Gasp :

10.3.1994 günü Müşteki-Yusuf Duruk'un evine tuzak silah koyarak bitahare ikametine giden sanık G.K. Korucuları; Diyaden Gülcü, Süleyman Aşkan, Sezai Gülcü, Mahmut Ateş, Cezayir Kaya, Çolak Açıncıoğlu, Mahmut Açıncıoğlu, Muharrem Açıncıoğlu, Talat Açıncıoğlu ve Ensari Açıncıoğlu'nun müştekiye ait Türk Lirası, Altın Markı ve altınlarını gasp etmişler, sanıklar-

dan; Çolak Açanlaroğlu, Süleyman Aslan, Cezayir Kaya olayı müteakip yakalanarak sevk edildikleri C. Başsavcılığınca ilk sorgularını müteakiben tevkif edilmişler, Diyardın Gülcü, Sezai Gülcü ise C. Başsavcılığına kendiliğinden teslim olarak serbest bırakılmışlar, diğer sanıklar ise halen aranmaktadır.

Tabanca ile Adam Öldürme :

17.2.1994 günü saat 17.45 sıralarında, Şehitlik Mahallesi Boden Sokak 75 sayılı ev önünde tabanca ile öldürülmüş olarak bulunan maktül-Mehmet Pektaş'ın kahvede oturduğu sırada; faili meçhul G.K. Korucuları tarafından silah tehdidi ile götürüldüğü alınan tank ifadelerinden anlaşılmıştır.

Silahlı Gasp, Müessir Fiil ve PKK Terör Örgütü Adına Para İstemek :

2.4.1994 günü saat 10.00 sıralarından, On Nisan Karakol Amirliği Bölgesinde bulunan Özge Ticaret Muhasebecisi Müşteki Mahmut Askar'ı tabanca ile tehdit ederek, müessir fiil sonucu para, döviz, kimlik ve ehliyetinin gasp edilmesi eylemini gerçekleştiren G.K. Korucusu Mehmet oğlu 1970 doğumlu sanık-Cengiz Kaya korucu olmayan suç ortakları birlikte yakalanarak, sevk edildiği adli mercilerce tevkif edilmişlerdir.

Silahlı Olarak Adam Kaçırarak :

5.4.1994 günü saat 01.00 sıralarında, Şehitlik Mahallesi 75 nci Sokak 31 sayılı ikametgâhından, kendilerinin polis olduklarını beyan eden silahlı ve telsizli faili meçhul kişilerce kaçırılan Çelebioğlu 1965 doğumlu, halen hakkında herhangi bir bilgi edilemeyen müşteki-Bayram Kanat'ın faili meçhul G.K. Korucuları tarafından kaçırılmış olabileceği değerlendirilmektedir. Olay ile ilgili düzenlenen tahkikat evrakı Karakol Amirliğince 11.4.1994 günlü Terörle Mücadele Şube Müdürlüğüne gereği için gönderilmiştir.

Silahlı Olarak Adam Kaçırarak Suretiyle Öldürmek :

G.K. Korucusu Ömer adlı şahsın kırsalda kardeşini öldüren ve halen E-Tipi Cezaevinde hükümlü olarak bulunan Abdülkerim Avşar'dan intikam almak amacıyla, 22.4.1994 günlü saat 11.30 sıralarında, Diyarbakır İl Merkezi Yenişehir-Aliemiri Caddesi 1. Sokak Toptan Apt. altı Baran Gübrecilik işyerinde bulunan kardeşlerinin yanına gelerek Süleyman oğlu 1965 doğumlu, Silvan-Köprübaşı köyü 25 Km. de bilahare ölü olarak bulunan maktül-M. Şerif Avşar'ın kaçırılması olayını gerçekleştirdiği İl Merkez Jandarma Komutanlığının 6.5.1994 gün ve HRK: 0621-357-94/2497 (580) sayılı yazısı ile tespit edilen ve G.K. Korucuları ile itirafçı durumunda bulunan şahısların açık kimlikleri aşağıya çıkartılmıştır.

1. Feyzi Gökçen : Abdulaziz oğlu 1960 doğumlu, Hazro-İncekavak Köyü Nüf. Kay.
2. Yaşar Günbatı : Mehmet oğlu 1966 doğumlu, Hazro-Gözebaşı Köyü Nüf. Kayıtlı,
3. Ömer Güngör : Ali oğlu 1966 doğumlu, Lice-Oyuklu Köyü Nüf. Kay.
4. Aziz Erbey : Tevfik oğlu 1965 doğumlu, Hazro-Bahçe mahallesi Nüf. Kay.
5. Zeyyat Akçıl : İbrahim oğlu 1969 doğumlu, Hazro-Ormankaya Mah. Nüf. Kay.
6. İtirafçı-Mesut Mehmetoğlu : Mehmet oğlu 1974 doğumlu, Hazro-Elhuan Mah. Nüf. Kay.

Her ne kadar yukarıda da belirtildiği üzere; Mehmet Şerif Avşar isimli vatandaşın G.K.K. Ömer Güngör'ün kardeşinin, bu şahsın yakınları tarafından öldürülmesi üzerine, GKK'nun intikam saikiyle bu şahsı öldürdüğü belirtilmişse de, bu şahıslar Diyarbakır Ağır Ceza Mahkemesinin 1994/75 Esas sayılı dava dosyasının duruşması sırasında verdikleri ifadelerinde; kendilerinin daha önce verdikleri ifadelerinin jandarma tarafından verildiğini, jandarma tarafından yazılan ifade

tutanaklarını okumadan imzaladıklarını beyan ederek, sanık Ömer Güngör duruşmada vermiş olduğu ifadesinde; olay günü tedavi olmak maksadı ile Hazro'da bulunduğunu, Hazro jandarmasıyla Diyarbakır'da bazı şüpheli şahısların alınması ile ilgili olarak görevlendirildiğini öğrenip Diyarbakır'a gittiğini, Diyarbakır'da Jandarma Terörle Mücadele Şube Müdürü ile görüştüğünü, daha sonra aranan 4 kişiyi jandarmalarla birlikte jandarma karakoluna getirerek teslim ettiğini, o gece polis bölgesinde jandarmalarla birlikte aranan şahısları yakalayıp teslim ettikten sonra jandarma misafirhanesinde kaldığını, sabahleyin amcasını ve kardeğini öldüren PKK'lı şahsın yakını olan Mehmet Şerif Avşar'ın iş yerine gittiklerini, bu şahsa polis olduklarını söylediklerini, ancak şahsın kendisine inanmadığını, bu arada yanında diğer köy korucusu olan Fevzi, Yaşar, Aziz, Zeyyat'ın bulunduğunu, bunun üzerine Fevzi ve Aziz'in polis çağırarak gayesiyle dışarıya çıktıklarını, bu şahısların itirafçı sanık Mesut ile birlikte işyerine geldiklerini, Mesut'un polis olduğunu söyleyip kimlik göstermesi üzerine Mehmet Şerif Avşar'ın direnmeyi bırakarak kendileriyle geldiğini, bu arada Mesut'un yanında adını bilmediği bir şahsın olduğunu, bu şahıslarla birlikte Saraykapı'daki jandarmaya geldiklerini, bu arada jandarma önünde bir kısım şahısların arabadan indiğini, daha sonra kendisinin Fevzi, Mesut ve ismini bilmediği şahsla birlikte Mehmet Şerif Avşar'ı Lice yolunda yıkık bir binanın önünde indirdiklerini, Mesut ve yanındaki şahsın maktulle birlikte binanın içine girdiklerini, burada sorguladıklarını, daha sonra dışarı çıkan Mesut'un Mehmet Şerif Avşar'ı öldürmesini istediğini, bunun üzerine kendisinin de maktule 2 el ateş ettiğini ve öldürdüğünü, kendilerinin zaman zaman, korucu oldukları köyün dışında da suçlu bildikleri şahısları alıp jandarma ve polise teslim etme görev ve yetkisinin verildiğini beyan etmiştir.

Bu konuda Ağır Ceza Mahkemesi Başkanlığına 27.7.1994 tarihinde dilekçe ile başvurarak diğer sanık Fevzi Gökçen de, Mesut isimli itirafçı sanığın yanında bulunan ve Ömer'in ismini bilmediği şahsın jandarma istihbaratta görevli olduğunu ve ismini bilmediklerini beyan etmiştir. (Ek: 13) Bu konudaki yargılama halen Diyarbakır 1 inci Ağır Ceza Mahkemesinde yapılmaktadır. Ancak bu olayın dışlandırtıcı bir çok yanı bulunmaktadır. Maktül Mehmet Şerif Avşar'ın kaçırılması üzerine, yakınları kaçırarak arabayı takip ettiklerini ve bu şahsın Diyarbakır Jandarma Komutanlığına gittiğini gördüklerini komisyonumuza verdikleri ifadelerinde belirtmişlerdir. Bundan sonra maktülün yakınları Diyarbakır Milletvekili Salih Sümer'i aramışlar, Salih Sümer'in görüşmeleri ile konudan başta Cumhurbaşkanı olmak üzere, İçişleri Bakanı ve diğer yetkililer haberdar olmuş, ancak devletin tüm yetkililerinin kaçırılan şahsın sağ olarak kurtarma gayretleri sonuç vermemiş ve devletin en üst düzeydeki yetkililerine rağmen bu şahıs öldürülmüştür.

Hangi açıdan bakılırsa bakılsın, bu olay kurumların ve hangi adla görevli olursa olsun kamu görevlilerinin yetki ve görevlerinin sınırlarını aşmaları halinde Devletin ne hale düşürülebileceğine iyi bir örnek teşkil etmektedir. Korucular görevleri ve yetkileri olmadığı halde, köyleri dışında polis bölgesinde operasyon yapmakla görevlendirilmekte, bu şahıslarda bu kanun dışı durumdan istifade ederek olayları istedikleri şekilde yönlendirilmektedirler.

Adam Öldürme ve Gasp :

Yakalandığı tarihte Cizre Emniyet Müdürlüğü misafirhanesinde ikamet eden eski itirafçı ve sabıkalı İsmail Yeşilmen vermiş olduğu ifadesinde 11.3.1994 günü yanında Şırnak Emniyet Müdürlüğü özel hareket şubesinde görevli polis memuru Hüseyin Albaş veya Akbaş soyisimli şahıs ile birlikte ismini bilmediği iki polis memuru ile birlikte Diyarbakır İl merkezinde bulunan Kültür Sarayı önündeki Kültür Pastanesine gittiklerini, burada çay içmekte iken Seydo kod adlı Şehmuz Ya-

vuz'u gördüğünü, bu sırada Şehmuz'un pastaneden dışarıya çıktığını, kendisinin de polislerle birlikte bunun peşinden çıktığını, Şehmuz'a kendisinin PKK örgütünün Amed Eyaleti birinci cephe sorumlusuna bağlı olarak Meclis Yürütme Komitesinde görevli olduğunu söylediğini, Hüseyin ve diğer polislerin Şehmuz'un koluna girdiklerini, bu arada kendisinin otunun direksiyonuna geçtiğini ve diğer polislerin Şehmuz'u arabasının içine bindirdiklerini daha sonra Şehmuz'u alarak şehir içinden Silvan yoluna gittiklerini, burada müsait bir yer bulunca boşluk arazide durduğunu, burada bir süre PKK terör örgütü mensubu olmaktan kaydı bulunan maktul Şehmuz'u sorguladıklarını, daha sonra da Hüseyin adlı polisin kendisinin üzerinde bulunan silahı alarak Şehmuz'a iki el ateş ettiğini, Şehmuz'un cebinden 3 bin mark para çıktığını, bunu da polislerin aldığını, kendisine bir şey vermediklerini beyan etmiştir.

Sanıklar hakkındaki yargılama halen Diyarbakır 1 nci Ağır Ceza Mahkemesinde devam etmektedir. (Ek: 14)

Kan Gütme Sefki ile Adam Öldürmek :

Yukarda Ek 10'daki belgelerden de anlaşılacağı üzere; yaşı küçük iken sahteçilik ile yaşı büyük gösterilerek korucu yapılan Hacı Ekin isimli çocuk 1987 yılında amcasını öldüren Naif Çelik'i devletçe kendisine verilen Kaleşnikof marka silahla 26.9.1994 günü öldürmüştür. Halen bu şahıs hakkındaki yargılama Diyarbakır Ağır Ceza Mahkemesinde yapılmaktadır.

6136 SKM. Tüfek Bulundurmak, Dolandırıcılık Süretiyle Çalıntı Otuyu Sahte Plaka ile Kullanmak:

Yasadışı örgüt üyesi iken, yakalanarak pişmanlık yasasından yararlanıp serbest bırakıldıktan sonra, Diyarbakır Jandarma Özel Harekat Komutanlığında işçi olarak çalışmaya başlayan ve Kurdoğlu Polis Lojmanları C-3 Blok No: 5/19 sayılı yerde ikamet eden, Siirt-Eruh-Ağaçyurdu Köyü nüfusuna kayıtlı, Ahmet ve Makbule oğlu 1964 doğumlu Saruk-Adil Timurtaş; evinde birlikte kalan arkadaşı İrfan Bayar ile birlikte kendilerine polis sırası vererek müşteki-Yüksel Kava'ya ait 34 JZH 59 plaka sayılı Mazda marka otomobili çalıntı olduğu gerekçesiyle dolandırıcılık ederek, sahte plaka ile kullandıkları, müştekiye 6136 SKM. kaleşnikof marka silahı teğhir ederek para istedikleri tespitle sevk edildikleri adli mercilerce ilk sorgularını müteakiben tevkif edilmişlerdir.

6136 SKM. Tüfek Bulundurmak :

8.10.1993 günü saat 14.15 sıralarında, Bağlar-Oryol kavşağında bulunan, 21 AK 006 plaka sayılı Ford marka kamyonunda yapılan aramada, kamyon şoför mahalli koltuk arkasındaki bantaniyeye sarılı 1 adet Diyarbakır-Lice-Sergenli Köyü nüfusuna kayıtlı, aynı yerde ikamet eden G.K. Korucusu Kasım ve Kudret'ten 1958 yılında olma sanık-Zülfü Tokay'a ait 7.62 mm. çaplı 68 U 1624 seri numaralı kaleşnikof marka tüfek, 5 adet şarjör, 7.62 mm. çaplı 126 adet fişek ile birlikte yakalanarak 10.10.1993 günü sevk edildiği adli mercilerce ilk sorgusunu müteakiben serbest bırakılmıştır.

6136 SKM. Tabanca Taşınak :

1992 yılı içerisinde, Reşit oğlu 1966 doğumlu, Hazro-Meşebağlar köyü nüfusuna kayıtlı, aynı yerde ikamet eden, G.K. Korucusu Sanık-Mehmet Toptaş'ın üzerinden 6136 SKM. tabanca elde edilerek, hakkında düzenlenen soruşturma evrakı ile birlikte sevk edildiği C. Başsavcılığınca ilk sorgusunu müteakiben tutuklanmıştır.

6136 SKM. Tabanca Taşınak :

21.6.1990 günü saat 22.00 sıralarında, Bölge Trafik Denetleme Şube Müdürlüğü önünde yapılan kontroller sırasında, Diyarbakır-Merkez-Kuşlukbağı Köyü nüfusuna kayıtlı, halen aynı köy-

de G.K. Korucusu olarak görev yapan Bedri oğlu 1964 doğumlu sanık-Abdulaziz Çelik'in üzerinden 1 adet 6136 SKM. 9 mm. çaplı C-18263 seri numaralı 14'lü tabir edilen Belçika-Browning marka tabanca, şarjör, 13 adet fişek ile birlikte yakalanarak, sevk edildiği C. Başsavcılığınca ilk sorgusunu müteakiben tutuklanmıştır.

6136 SKM. Tabanca Taşınak :

4.5.1992 günü saat 23.30 sıralarında, Bölge Trafik Denetleme Şube Müdürlüğü önünde, görevlilerce yapılan kontroller sırasında, il merkezi Melikahmet Mahallesi nüfusuna kayıtlı, halen merkez Kuşlukbaşı Köyünde ikamet eden ve aynı yerde G.K. Koruculuğu yapan Mürsel oğlu 1962 doğumlu sanık Abdulkadir Çelik'in üzerinden 1 adet 9 mm. çaplı 101045 seri numaralı Çek yapısı 16'lı C-Z marka tabanca, şarjör, 14 adet fişek elde edilerek, hakkında düzenlenen soruşturma evrakı ile birlikte sevk edildiği C. Başsavcılığınca ilk sorgusunu müteakiben serbest bırakılmıştır.

6136 Sayılı Kanuna Muhalefet :

EK 14'deki belgede de açıkça belirtildiği üzere itirafçı İsmail Yeşilmen ve gizli köy korucusu kimliği taşıyan eski itirafçı Muhsin Gül yapılan arama sırasında üç adet Browning marka 14'lü tabanca, bir adet Kaleşnikof marka tüfek ile yakalanmışlar ve savcılığa sevk edilmişlerdir.

Tabanca Çekme İddiası, Müessir Fiil ve Lisanen Hakaret :

22.3.1992 günü saat 10.30 sıralarında, Gazi Caddesi Balıkçılarbaşı Vakıflar Bankası önünde, ailevi nedenlerden dolayı yapılan münakaşa neticesi; Halit oğlu 1940 doğumlu Davacı-sanık-Fahri İlhan'a taşıma ruhsatlı tabancasını çektiği iddia olunan, müessir fiil ve lisanen hakarete bulunan Aziz oğlu 1965 doğumlu G.K. Korucusu sanık-davacı-Hacı İlhan olayı müteakip yakalanarak hakkında düzenlenen soruşturma evrakı ile birlikte sevk edildiği C. Başsavcılığınca ilk sorgusunu müteakiben serbest bırakılmıştır.

6136 SKM. Tabanca Taşınak :

19.3.1992 tarihinde, Yeni Mardin yolu tikama noktasında yapılan uygulama sırasında, Bismil-Başhan Köyü nüfusuna kayıtlı, halen aynı yerde ikamet eden ve G.K. Koruculuğu yapan, Kasım oğlu 1941 doğumlu sanık-Hüsnü Aydın'ın üzerinden 1 adet 6136 SKM. tabanca elde edilerek, sevk edildiği C. Başsavcılığınca ilk sorgusunu müteakiben serbest bırakılmıştır.

Silah Teşhiri İddiası, Müessir Fiil, Lisanen Hakaret :

14.12.1993 günü, silah teşhirdinde, müessir fiil ve lisanen hakarete bulunduğu bahisle hakkında adli işlem yapılan Diyarbakır-Silvan-Taşpınar Köyü nüfusuna kayıtlı, İl Jandarma Bölük Komutanlığında ikamet eder, Merkez İlçe Sarıkış Köyünde G.K. Korucusu olarak görev yapan M. Sıddık oğlu 1965 doğumlu sanık-Abdulvahap Yıkılmaz sevk edildiği C. Başsavcılığınca ilk sorgusunu müteakiben serbest bırakılmıştır.

Toplu Silah ve Mermi Kaçaklığı :

27.12.1993 günü, ilimiz merkezi Bölge Trafik İstasyonu önünde yapılan uygulama sırasında, Hasan ve Necibe oğlu 1966 doğumlu, Hakkari Çukurca-Çığı Köyü nüfusuna kayıtlı, aynı yerde G.K. Koruculuğu yapan sanık-İdris Ediş'e ait 3 adet 6136 SKM. 9 mm. çaplı 14'lü tabanca, 825 adet 9 mm. çaplı tabanca fişegi, 14100 adet ise 7.62 mm. çaplı Kaleşnikof fişegi elde edilerek, Van İli Emniyet Müdürlüğünce adli mercilere sevk olunan sanık ilk sorgusunu müteakiben tutuklanmıştır.

6136 SKM. Tüfek Tapınak :

22.6.1993 günü, Siirt-Eruh-Ağaçyurdu Köyü nüfusuna kayıtlı, itirafçı sanık-Adil Timurtaş'a ait 06 TE 962 plaka sayılı otomobil içerisinde kendisine ait 1 adet 6136 SKM. 7.62 mm. çaplı EO-1558 seri numaralı Kalaşnikof marka tüfek yakalanarak, 25.6.1993 günü 1993/C-196 tahkikat evrakı ile birlikte sevk edildiği C. Başsavcılığınca ilk sorgusunu müteakiben tutuklanmıştır.

Toplu Silah ve Mermi Kaçaklığı :

22.4.1993 günü yapılan operasyon sırasında, yönetimindeki 34 CZY 57 plaka sayılı Doğan marka otomobil içerisinde 26 adet kalaşnikof tüfek, tabanca ve mermiler ile yanında suç ortakları olduğu halde birlikte yakalanan G.K. Korucusu Abdullah oğlu 1973 doğumlu Şımak-Uludere-Hilal Köyü nüfusuna kayıtlı, ilçe merkezi Şenoba Köyünde ikamet eden, sanık Abdurrahman Babat hakkında düzenlenen soruşturma evrakı ile birlikte sevk edildiği C. Başsavcılığınca ilk sorgusunu müteakiben tutuklanmıştır.

Toplu Silah ve Mermi Kaçaklığı :

12.10.1991 günü, Urfa-Siverek ilçesinde yapılan operasyonda yakalanan sanıklardan elde edilen 30 adet 7.62 mm. çaplı kalaşnikof marka tüfek, bu silahlara ait 7.62X39 mm. çaplı 121 000 adet fişğin bu sanıklara; Şımak-Uludere-Hilal Köyü nüfusuna kayıtlı, aynı ilçe Şenoba Köyünde ikamet eden, G.K. Korucusu Yusuf ve Güllü oğlu 1950 doğumlu sanık-Ahmet Babat, Şımak-Uludere-Hilal Köyü nüfusuna kayıtlı, aynı ilçe Şenoba Köyünde G.K. Korucusu, Tahir ve Aysel oğlu 1942 doğumlu sanık-Ahmet Babat, Şımak-Uludere-Hilal Köyü nüfusuna kayıtlı, aynı ilçe Şenoba Köyünde G.K. Korucusu Tahir ve Hacer oğlu 1947 doğumlu sanık-Şehmus Babat ile Şımak-Uludere-Şenoba Köyü nüfusuna kayıtlı, halen aynı köyde G.K. Korucusu Hamit ve Hacer oğlu 1970 doğumlu sanık-Hasan Çabuk tarafından temin edildiği tespit edilerek, yakalanmalarını bugüne kadar mümkün olmayan G.K. Korucularının yakalanmalarına çalışılmaktadır.

Toplu Silah ve Mermi Kaçaklığı İddiası :

22.4.1993 günü, toplu silah ve mermi kaçaklığı iddiasından hakkında adli işlem yapılarak, adli mercilere tevdi edilen, Şımak-Uludere-Şenoba Köyü nüfusuna kayıtlı, aynı köyde G.K. Koruculuğu yapan, Mustafa ve Saliha oğlu 1976 doğumlu sanık-Turan Babat hakkında düzenlenen soruşturma evrakı ile birlikte sevk edildiği C. Başsavcılığınca ilk sorgusunu müteakiben serbest bırakılmıştır.

Meskûn Mahalde Silah ile Ateş Etmek :

8.5.1994 günü saat 22.30 sıralarında, ilçe merkezi Cumhuriyet Mahallesi cezaevi civarında, Çınar çıkışı Göksu Barajında G.K. Korucusu olarak görev yapan Abdullah oğlu 1961 doğumlu sanık-Ahmet Kızılkın'ın kendisine ait kalaşnikof marka tüfek ile meskûn mahalde rastgele sağa-sola ateş ettiği tespitle hakkında yasal işleme başlanılmıştır.

HAKKÂRİ İL MERKEZİ :

Yasadışı PKK Terör Örgütüne Yardım ve Yataklık Yapmak :

Diyarbakır DGM Başsavcılığının 1.3.1994 gün 1994/472 nolu iddianamesi ile sanık muhtar Fazıl Şahin hakkında örgüte sempati duyduğundan GKK'lardan 28 milyon para toplayıp örgüt mensuplarına verdiğiinden Şürü hakkında kamu davası açılmıştır. (EK: 15)

YÜKSEKOVA İLÇESİ :

Yasadışı PKK Örgütüne Yardım ve Yataklık Yapmak :

Sanıklar GKK'ları Sabri Polat, Bahrem Polat, Osman Polat hakkında PKK örgüt mensuplarını barındırıp yiyecek ve içecek vermek ve ayrıca da zimmelerinde bulunan silahları örgüt mensuplarına vermekten ötürü 12.10.1993 gün 1993/1623 nolu iddianame ile Diyarbakır DGM Başsavcılığı tarafından dava açılmıştır. (Ek: 16)

MAZIDAĞI İLÇESİ :

Adam Öldürmek :

Sanıklar GKK'ları Ali Ertaş ve Orhan Ertaş hakkında adam öldürme eylemine katışıklarından ötürü Diyarbakır DGM Başsavcılığı tarafından 6.1.1994 gün ve 1994/18 nolu iddianame ile kamu davası açılmıştır. (Ek: 17)

SOLHAN İLÇESİ :

Devlet Topraklarını Bölmeye Yönelik Eylemlerde Bulunmak :

GKK'ları sanıklar Bedri Sarp ve Atık Kaya hakkında PKK örgütü adına komiteler oluşturarak örgüt mensuplarıyla beraber jandarma karakoluna silahlı saldırıda bulunmaktan ötürü TCK 125 inci maddesi gereğince 15.2.1994 gün 1994/342 nolu iddianame ile kamu davası açılmıştır. (Ek: 18)

MUTKI İLÇESİ :

Yasadışı PKK Örgütüne Yardım ve Yataklık :

GKK olan Curu Bugon'un yasadışı PKK örgütüne yardım ettiği Diyarbakır DGM Başsavcılığının 9.2.1994 gün 1994/274 nolu iddianamesinde belirtilmiştir. (Ek : 19)

DİYARBAKIR İL MERKEZİ :

Teşekkül Halinde Mermi ve Silah Kaçakçılığı :

Çukurca İlçesi Çiğli Köyünde GKK sanık İdris Ediş hakkında teşekkül halinde mermi ve silah kaçakçılığı yaptığından ötürü Diyarbakır DGM Başsavcılığının 28.1.1994 gün 1994/183 nolu iddianamesi ile kamu davası açılmıştır. (Ek: 20)

CİZRE İL MERKEZİ :

Teşekkül Halinde Silah ve Mermi Kaçakçılığı :

GKK sanıklar Abdullah Değer ve Hivil Polat hakkında teşekkül oluşturarak silah ve mermi kaçakçılığı yaptıklarından ötürü Diyarbakır DGM Başsavcılığının açmış olduğu dava neticesinde üzerlerine atılı bu suçtan ötürü DGM tarafından 2.3.1994 gün ve 1994/83 karar sayılı ilamıyla mahkûm olmuşlardır. (Ek: 21)

Yukardaki bu örnekleri çoğaltmak mümkündür. Bu örneklerden de açıkça anlaşıldığı üzere; itirafçılık ve koruculuk kurumları uygulama sırasında kanuni amaçlarından saptırıldığından, bu kurumlar bu sifaları kullanan kötü niyetli kişilerin amaçlarına alet olmaktadır.

CEZAEVLERİNİN DURUMU

Bölgedeki cezaevlerinin durumu, ülke genelindeki mevcut cezaevlerinin durumundan farklılık arz etmemektedir. Cezaevlerinde tutuklu veya hükümlü bulunan yasa dışı örgüt militanları rahatça hareket edip, istedikleri şeyi yapabilmektedirler. Adeta cezaevlerinin yönetimi idarecilerde değil, mahkûmlardadır. Bunun da sebebi devlet otoritesinin zaafa uğramış olması ve bölgedeki me-

murların can güvenliklerinin cezaevi dışında bulunmamasından kaynaklanmaktadır. Cezaevinin dışında can güvenliği olmayan memurlar, korkudan rahatça görev yapamamaktadırlar. Yapmaya çalışan bir kısmı da dışında örgüt militanların saldırılarına uğramaktadır. Devlet, memuruna sahip çıkmadığından, faileri yakalayamadığından, ölenlerin geride kalanlarına yardım da edilmediğinden; memur cezaevindeki militanın dediklerini yapmak zorunda bırakılmaktadır. Yani devletin cezaevi dışındaki otorite zaafiyeti ve hataları, direkt olarak cezaevinin içindeki yönetime de yansımaktadır.

Bu kadar rahat ortam bulan örgüt militanları cezaevlerinden dışarda yapılacak eylemleri planlamakta ve uygulama emirlerini rahatça verebilmektedir. Sempatizan olarak cezaevinde tutuklu bulunan kişiler, cezaevlerinden çok iyi bir siyasal ve askerî eğitim almış militan olarak çıkmaktadırlar. Cezaevleri adeta militan yetiştiren birer örgüt okulları haline getirilmiştir. Diyarbakır 1 nolu tutukevinin ismi örgüt mensupları arasında akademi olarak anılmaktadır. Devlet otoritesini tesis edip, cezaevlerinin idaresini yeniden gözden geçirmedikten sonra da bu durum artarak devam edecektir. Örneğin; Diyarbakır Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığının 1993/2170 nolu iddianamesinde de belirtildiği üzere, örgüt mensubu olan avukatlardan bir kısmı cezaevinde bulunan örgüt militanlarının verdiği basın açıklamalarının gazetelere verilerek yayınlanmasını temin etmiş, cezaevleri arasında koordinasyonu sağlayarak örgüt mensuplarının birbirlerine gönderdiği notları getirip götürmüş, bir takım suç alemlerini cezaevlerine sokmuş vb. eylemlerde bulunmuşlardır. (Ek: 22) Ayrıca Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcısı Komisyonumuza vermiş olduğu beyanında; kendilerinin Diyarbakır cezaevinin bazı koşullarına hâkim olmadıklarını belirtmiştir. Bu koşullara giren sempatizanlar bir kaç ay sonra militan olarak karşılımlarına çıkmaktadırlar. Bu örnekten de görüldüğü üzere örgüt militanları, Devletin cezaevlerindeki otorite boşluğunu en iyi şekilde kullanmışlar ve yakalanıncaya kadar rahatça faaliyet göstermişlerdir.

FAHRİ İMAMLIK KURUMU

Bölgedeki camilerde imam sayısı ne yazık ki yetersizdir. Bir çok camii uzun yıllardan beri imamsızlık yüzünden açılmamaktadır.

Halen kadrosuz ve kadrosu olup-açıktan atama izni bulunmadığından dolayı kapalı olan illere göre camiielerin dağılımı :

İli	I KADROSUZ CAMİİ		I KADROSU OLUP AÇIKTAN	
	I SAYISI		I ATAMA İZNI GEREKEN	I
	I	I CAMİİ SAYISI		I
	I.Hatip	M.Kayyım	I.Hatip	M.Kayyım
Kars	59	18	83	12
Ağrı	46	9	239	7
Van	120	65	264	13
Erzurum	65	32	258	16
Muş	37	7	116	7
Bilis	39	—	220	13
	I.Hatip	M.Kayyım	I.Hatip	M.Kayyım
Bingöl	32	5	103	4
Elazığ	34	15	58	15
Malatya	60	32	85	4
Tunceli	—	1	61	5

Erzincan	14	7	87	15
Hakkâri	15	2	115	3
Ardahan	8	5	58	2
İğdir	13	3	55	5
Şirnak	15	17	226	25
Siirt	33	15	173	4
Mardin	18	—	244	11
Batman	31	11	150	2
Şanlıurfa	169	38	101	5
Adıyaman	82	34	17	2
Diyarbakır	101	4	299	16
Gaziantep	47	55	116	16
TOPLAM	1 039	375	3 128	202

Bölgede bulunan camilerin imamsızlık nedeniyle açılmamasından dolayı, bölgede yaşayan vatandaşın din bilgisi olan ve Arapça-Kürtçe bilen bazı kişilerle fahri imamlık adı altında camilerde vatandaşlara namaz kıldırılmaktadır. Devletin yapamadığını yapmaya çalışan bu kişilerin bir kısmı yasa dışı PKK veya Hizbullah Örgütünün mensubu olduğundan bunların lehine halkı devlete karşı tahrik edici telkinlerde bulunmaktadır. Bu imamlar buldukları yerin genel durumunu ve burası ile ilgili bilgileri düzenli olarak örgütlerine bildirmektedirler. (Ek: 22-A) Bu da bölgedeki yasa dışı faaliyetlere halkın katılımını temin etmek için kullanıldığından çok tehlikeli sonuçlar doğurmaktadır. Bu nedenle fahri imamlık kurumuna yol açan faktörler yok edilerek, bu kurum ortadan kaldırılmalı; devlet camilere kendisinin kadrolu imamlarını, atmalıdır. Örneğin; Batman il merkezindeki 60 camiden 40'ından Hizbullah'ın taraftarlarının ağırlığı bulunmaktadır. Bu camilerin büyük bir kısmında fahri imamlar görev yapmaktadır. Bu fahri imamlar vasıtasıyla da, Hizbullah örgütünün eylemlerinde kullandığı 13-15 yaşlarındaki çocuklar camilerin yanlarında bulunan ve medrese olarak adlandırılan odacıklarda örgüt eğitimidir geçirilmektedir. Nitekim Hizbullah'a yönelik olarak Güneydoğu'da ve Doğu Anadolu'da yapılan soruşturmalar sırasında yakalanan sanıkların ifadelerinden bu örgütün camilerde örgütlendiği ve camilerin üs olarak kullanılıp faaliyetlerini buradan yönlendirdikleri tespit edilmiştir.

İSTİHBARAT ORGANLARININ GENEL DURUMU

Bölgede M.İ.T., Emniyet İstihbarat, Genelkurmay, Kara Kuvvetleri, Deniz Kuvvetleri İstihbarat ile JİTEM görev yapmaktadır. Devletin F.M.S. cinayetleri aydınlatamamasının sebebi olarak genellikle istihbarat organları suçlanmakta, özellikle de M.İ.T. görevini yapamıyor, iyi çalışsa her şey anında çözümler denilmektedir. Ayrıca her karanlık olayın arkasında M.İ.T. aranmakta, teşkilat, organizasyonundaki kapalılıktan ötürü de, bu tür iddialara cevap veremediklerinden günah keçisi gibi, her şeyin sorumlusu olarak gösterilmeye çalışılmaktadır.

Bilindiği üzere; 2937 sayılı Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Millî İstihbarat Teşkilatı Kanununun 4 üncü maddesinde Millî İstihbarat Teşkilatının görevleri olarak şunlar sayılmıştır.

a) Türkiye Cumhuriyetinin ülkesi ve milleti ile bütünlüğüne, varlığına, bağımsızlığına, güvenliğine, Anayasal düzenine ve millî gücünü meydana getiren bütün unsurlarına karşı içten ve dıştan yöneltilen mevcut ve muhtemel faaliyetler hakkında Millî Güvenlik İstihbaratını devlet çapında oluşturmak ve bu istihbaratı Cumhurbaşkanı, Başbakan, Genelkurmay Başkanı, Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri ile gerekli kuruluşlara ulaştırmak.

b) Devletin milli güvenlik siyaseti ile ilgili planların hazırlanması ve yürütülmesinde; Cumhurbaşkanını, Başbakan, Genelkurmay Başkanı, Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri ile ilgili Bakanlıkların istihbarat istek ve ihtiyaçlarını karşılamak,

c) Kamu kurum ve kuruluşlarının istihbarat faaliyetlerinin yönlendirilmesi için Millî Güvenlik Kurulu ve Başbakana tekliflerde bulunmak,

d) Kamu kurum ve kuruluşlarının istihbarat ve istihbarata karşı koyma faaliyetlerine teknik konularda müşavirlik yapmak ve koordinasyonun sağlanmasında yardımcı olmak,

e) Genelkurmay Başkanlığınca Silahlı Kuvvetler için İhtizam görülecek haber ve istihbaratı, yapılacak protokole göre Genelkurmay Başkanlığına ulaştırmak,

f) Millî Güvenlik Kurulundan belirlenecek diğer görevleri yapmak,

g) İstihbarata karşı koymaktır.

Komisyonumuzun bölgeye yaptığı incelemeler sırasında tespit ettiği nokta, istihbarat faaliyetlerinin özellikle de M.İ.T.'in çalışmalarının başarılı olduğu, Devlet ve Cumhuriyet aleyhine faaliyetleri zamanında icraya bildirdiği yönündedir.

Örneğin; Bingöl'de teröristlerin yol kesme eylemi neticesinde 35 erimizin şehit edilmesi olayından önce Elazığ ili Palu İlçesi kırsalında 300 civarındaki PKK mensubunun Bingöl yöresine geçerek, Üçkaya, Haziran, Aşağıköy, Kurudere ve Atapark Köyleri civarındaki mezralarda barınmaya başladıkları ve bölgede Bingöl-Elazığ karayolunun kesilmesi, Bingöl il merkezi ile kendilerine yardımcı olmayan bazı köylere yönelik eylemler gerçekleştirilecekleri yolunda haber alınması üzerine Bingöl İstihbarat Şube Müdürlüğü 21.3.1993 gün ve 93/135 sayılı yazısıyla haberi teyitli olarak ilgili birimlere bu arada İl Jandarma Komutanlığına ve güvenlik komutanlığına bildirilmiş, 24.5.1993 gün ve 341 sayılı Emniyet Genel Müdürlüğü günlük istihbarat bülteni ile teyitli haber olarak ilgili makamlar haberdar edilmiştir. (Ek: 23) 35 erimizin şehit edilmesi olayından önce istihbarat organları bunu haber alıp, icra organlarına bildirmiş olmasına rağmen, icra organları gerekli tedbiri almamışlarından üçüncü kulliam gerçekleşmiştir. Her ne kadar bu olay neticesinde ihmalî görülen bazı görevliler hakkında görevi ihmalden dolayı dava açılmışsa da, bu ihmalin bedelini 35 vatan evladı şehit olarak ödemişlerdir. (Ek: 24)

Yukarıda da belirtildiği üzere; sebebi komisyonumuzca anlaşılamayan bir nedenden ötürü yürütme güçleri, M.İ.T.'ten ve diğer istihbarat organlarından gelen bilgilerin gereğini yapmamakta, örneğin; basılacağı nokta olarak bildirilen yerlerde gerekli güvenlik önlemleri alınmamakta, sonuçta da terör örgütünün daha önceden M.İ.T. veya diğer istihbarat organları tarafından bildirilen ancak yürütme gücü tarafından gereği yapılmayan eylemi neticesinde birçok vatandaşımız öldürülmekte, birçok vatan evladı da şehit olmaktadır. Herşeyden önce M.İ.T. ve diğer istihbarat organları tarafından daha önceden istihbaratları verilen ancak, yürütme güçleri tarafından hiçbir önlem alınmadığından dolayı birçok vatandaşın ölmesine sebebiyet verenler hakkında soruşturma yapılması gerekmektedir.

Ayrıca M.İ.T.'in kanundaki görevleri arasına verdiği istihbari bilgilerin gereklerinin yapıp yapılmadığını takibi ile bunların sonuçlarının üst makamlara bildirilmesi görevi de eklenmelidir.

Ayrıca istihbarat hizmetlerinin tek elden yürütülmesi sağlanmalı, 2937 sayılı Kanununun 4 üncü maddesi gereğince görev yetkili birim olan Millî İstihbarat Teşkilatına bırakılmalı, diğer istihbarat organlarının imkânları da kanun gereğince bu teşkilatın koordinasyonuna verilmelidir. Bu kadar çok istihbarat organının faaliyet gösterdiği bir bölgede kimin ne yaptığı belli olmamaktadır. Bölge-

de istihbarat organlarına yardımcı olan insanlardan bir kısmı kötü niyetli olarak hareket etmekte; aynı bilgiyi değişik şekillerde her istihbarat organına vererek, sonuçta tek kaynaktan çıkan ve çoğu zaman hatalı olan bilgilerin teyidli istihbarat bilgisiymiş gibi görünmesine yol açmaktadırlar.

Bölgede JITEM'in faaliyetlerinin de ne olduğu komisyonumuzca anlaşılamamıştır. Bu konuda Komisyonumuzda ifadesine başvuru olan Yzb. Ş. Dönmez, komisyonumuza vermiş olduğu beyanında Jandarma İstihbarat Timlerinin ayrı bir birim olmadığını, aynı bir kuruluşlarının bulunmadığını, normal askerî birlikler içerisinde yer aldıklarını bunların aynı bir teşkilatlanma kanunlarının bulunmadığını, 2803 sayılı Jandarma Teşkilatı Görev ve Yetkileri Kanununun 5 inci maddesi yine aynı yönetmeliğin 5, 44, 46, 42, 84 üncü maddeleri ve 6815 sayılı kanunun 4 üncü maddelerine istinaden Jandarma İstihbarat Timlerinin kurulduğunu OHAL bölgesinde terörle ilgili olarak haber toplama faaliyetlerinde istihdam edilmek üzere Jandarma Asayiş Komutanlığına bağlı olduğunu, İstihbarat Timlerinin, birinci öncelikli yıkıcı, bölücü terör, ikinci öncelikte de uyuşturucu maddeler ve silah kaçaklığına yönelik istihbari bilgiler topladığını ve bu bilgileri usulüne uygun olarak terörle mücadelede görevli icra makamlarına yani OHAL Bölge Valiliğine, il valilikleri ve ilgili güvenlik birimlerine ulaştırıldığını belirtmiştir. Komisyonumuza verilen bu bilgi bile Devletin organlarının kanunlarla sınırları çizili görev ve yetkilerini aşarak ve bir takım yasal boşluklardan istifade ederek yeni kurumsalmaya gittiğine iyi bir örnek teşkil etmektedir. Yukarıda da belirtildiği üzere 2937 sayılı Kanunun 4/a maddesine göre yıkıcı, bölücü terör ve Devlet, Cumhuriyet aleyhine faaliyetler hakkında Devlet çapında istihbarat toplayıp, bunları yetkili makamlara ulaştırmak Millî İstihbarat Teşkilatının görevidir. Görevli ve yetkili bu makam olduğu halde, Devletin başka organlarının bu veya başka organların görevine giren konularda yeni düzenlemelere giderek kendi görev ve yetkilerini aşmalarının karşılığa yolaçacağı her türlü izahattan varestedir. Kaldı ki bu kadar çok birimin yetkili ve görevli olmadığı halde bu alanda faaliyet göstermesi kimin ne olduğunu, ne yaptığını anlaşılamamasına da yol açmaktadır. Bu ortamdan da en iyi bir şekilde Devlet ve Cumhuriyet aleyhine faaliyet gösteren provokatörler ve terör örgütleri istifade etmektedir. Devletin bir takım organlarının yetkiyi ve görev sınırlarını aşarak faaliyet göstermeleri neticesinde ortaya çıkan bu karışık durumda terör örgütleri bir takım çaiyalar ileri sürerek vatandaşın kafasını bulandırmaktadır. Yukarıda itirazçılarla ilgili bölümde belirtildiği gibi bu konuda da Devletin yetkisiz ve görevsiz birimleri yaptıkları hareketlerle âdeta bu söylemlere çanak tutmaktadır. JITEM'in yetki ve görevsiz olduğu halde polis muntokasında polisten habersiz operasyon yapması ve benzeri olaylar neticesinde vatandaşın kafasında bir takım soru işaretlerinin oluşmasına sebebiyet verilmektedir. Ayrıca buna benzer bir takım olaylardan dolayı, vatandaşlar arasında JITEM'in itirazçıları kullandığı ve bunlardan dolayı da yasa dışı bir takım işlere karıştığı yönünde iddialar bulunmaktadır. Bunların silah ve uyuşturucu kaçakçılığına karışıklıkları iddia edilmektedir. 6 Nisan 1995 tarihinde yayınlanan bir haberde bu birimin çalışmalarına son verildiği bildirilmiştir. (Ek: 25) yasal dayanağı olmayan ve buna rağmen kuruluş amacından saparak bazı yasadışı olaylarla birlikte anılan bu kuruluşun faaliyetlerine son verilmesi hukukun üstünlüğüne inanan ve hukuk devleti olan devletimizin lehine olumlu bir davranıştır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Faaliyet Meçhul Siyasal Cinayetlere Karşın Yasa Dışı Örgütlerin Tarihçeleri, Faaliyetleri,
Takip Etikleri Strateji ve Esas Aldıkları İlkeler

Ekrem Baytap, Mehmet Kaya, Gurbettin Öbk, Tevfik Durmaz, Zübeyir Gülmüş, M. Zeki Yıldırım, Adil Ateş ve arkadaşlarından oluşan radikal dini esasları benimseyen ve dinî bakış açılarında birbirleriyle uyumlu, tebliğ dedikleri birbirlerine kendi bakış açılarından islami yaşamaya yönelik telkinlerde bulunan kitapçıkları, çay ocakları ve camilerde bulunan topluluk 1980'li yılların başlarında Batman'da bulunan ve Efrem Baytap'a ait olan Cem Kitabevinden kitap alıp, burada sohbetler ederken ülkemizde bulunan yönetimin aleyhine görüşler ileri sürerek, laik cumhuriyet rejiminin yıkılması gerektiği yolunda münferit ve müşterek görüşler ileri sürmüşlerdir. Hentz bir örgüt aşamasına gelmemiş bu topluluğun üyelerinden bazıları daha sonraki yıllarda yakalanan şahısların vermiş olduğu ifadelerden de anlaşıldığı üzere: kendi şahsî maddî geçim kaygılarından ötürü İstanbul'a taşınmışlar ve burada genellikle aynı arkadaş çevresinden iş bularak geçimlerini temin etmeye çalışmışlardır. Ancak bu şahıslar burada da kendi aralarında dinî çalışmalarına devam etmiş ve çeşitli dinî içerikli yayımları okumuşlardır. İstanbul'daki bu dinî sohbet toplantılarına daha geniş bir topluluk katılmış, daha sonra Hizbullah Örgütünün Güneydoğu sorumlusu olarak adı geçecek Hüseyin Velioğlu ve Abdullah Yiğit, Abdullah Bilen ve diğer bazı şahıslar da bu toplantılarda bulunmuşlardır.

1984 yılında bu topluluğa mensup 15 kişi, Adil Ateş'in ifadesinde belirttiği üzere: İrfan Çağırıcı, Rıdvan Çağırıcı, Ramazan Koyuncu, Selim, Ayhan Torun, Metin Torun, Erdoğan Torun, Metin Sarıkaya, Ramazan Karakaya, Abdullah Bilen, Halit Tekin, Mehmet Kahveci, Mustafa Gülcan, Necati Atiker, Lütfi Esen, Selim Gülcan ve isimlerini hatırlayamadığı diğer şahıslar polisin düzenlemiş olduğu Hizbullah operasyonunda yakalanmış bunlardan bir kısmı sıkıyönetim mahkemesi tarafından tutuklanırken bir kısmı serbest bırakılmıştır. (Ek: 1)

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Savcılığının 27.12.1984 tarih ve 1984/732 Esas, 1984/732 Kayıt, 1984/479 Karar sayılı iddianamesi ile yakalanan bu şahıslar hakkında sıkıyönetim 1 Nolu Askerî Mahkemesine dava açılmış, yakalanan bu şahısların yasadışı Hizbullah Örgütüne mensup oldukları bunların mevcut anayasal düzeni değiştirip yerine dinî esasları temel alan bir devlet düzeni tesis etmek maksadıyla kurulduğu belirtilerek örgütün kuruluşu ideolojisi ve faaliyetleri hakkında şu bilgilere yer verilmiştir.

ÖRGÜTÜN KURULUŞU

Dinî kitaplar okuyarak, seminerlere katılarak dinî bilgilerini artıran ve bunların etkisinde kalan İrfan Çağırıcı, Rıdvan Çağırıcı, Mehmet Dalmaç, Metin Torun, Nejat Atiker ile Selim Gülcan, Türkiye'deki mevcut düzenin değiştirilmesi ve yasadışı İslam esaslarının uygulanmasını temin için örgüt kurmaya karar vermişler, Hizbullah ismini verdikleri örgütü kurmuşlardır. Türkiye'deki mevcut Anayasal düzeni Darulharp olarak görüp, bunu reddederek, tamamen İslam yasalarına göre yönetilen Darulislam şeklindeki idarî görüşü benimsemişlerdir.

Örgütün Genel Emir'i olarak İrfan Çağırıcı seçilmiştir. (Kod ismi: Hüseyin Galip)

Örgüt, faaliyet konularını ayırıp 4 kola ayrılmış ve bu kollarda görev yapacak kişileri tayin etmiştir. Bunlar :

1. TEBLİĞ KOLU :

Tebliğ kolu sorumlulukları :

- a) Metin Torun : (Kod ismi : Ömer Kaya)
b) Ramazan Karakaya : (Kod ismi : Ali)
c) Abdullah Bilen : (Kod ismi : İbrahim)
d) Halit Tekin : (Kod ismi : Ziya)
Tebliğ Kolu İçtüzüğü : 7 maddeden ibarettir.

Madde I. — Tebliğ kolu Hizbullah Teşkilatının 4 temel kolundan biri, olup 1 no.lu sorumluluk sahası ve 2 nolu görevler bildirisinde yer alan vazifeleri yapmak üzere kurulmuş ilmi araştırma ve propaganda koludur.

Madde II. — Bu kolun esaslarına göre çalışan kardeşleri Teşkilat Genel Emir'i tayin etmiş, onlarda kendisine biat ederek, tevdi edilen görevi kabul etmişlerdir. Teşkilat Genel Emir'inin haricinde kol elemanlarını azletme, atama ya da diğer bir kola dahil etme yetkisi kimseye verilemez.

Madde III. — Tebliğ Kol'u Reis'i, Teşkilatın Merkez Şûrasında rey ile bu kolun başına getirilmiş ve Emir tarafından onaylanmıştır; Tebliğ Kolu çalışma sistemi içinde, Genel Emir'in temsilcisi durumundadır. Diğer Kol mensupları, genel emir temsilcisi sıfatıyla ona itaat edecekler, verdiği görevleri eksiksiz yerine getireceklerdir.

Madde IV. — İtiraz ve şikâyet mercii, teşkilat genel emir'idir; kol mensupları, kol reisinin verdiği talimat veya görevler hususundaki herhangi bir itirazları olduğunda, bunu sözlü ya da yazılı olarak teşkilat genel emir'ine duyuracaklar, o da gerekeni yapacaktır.

Madde V. — Tebliğ kolu, belli bir aşamadan sonra kendi işinde görev bölümü yapacak, eleman sayısı istenen sayıya vardığında, ehliyetli kardeşlerden oluşan bir heyetten, "Tebliğ Kolu Şûrası"nı oluşturacak, daha sonra emirin onayıyla bu şûra, kolun yönetim kadrosunu teşkil edecektir.

Madde VI. — Tebliğ kolu reisi, aynı zamanda "Basın-Yayın İşleri" genel sorumlusu olup, teşkilat içi ve teşkilat dışı her türlü yayın işlerini takip ve kontrol edecek, gerekli direktifleri verecektir.

Madde VII. — Tebliğ Kolu reisi ve elemanları, "Geçici" 4 nolu bildiriye beyan olunmuştur.

1 NOLU BİLDİRİ :

Tebliğ kolu sorumluluk sahası : Tebliğ iki kısma ayrılmıştır: Birincisi : Halka tebliğ, ikincisi: Halktan ayrı bir sınıf oluşturan az-çok davanın bilincine varmış olanlara tebliğ... Yani; davaya ve teşkilata çağrı... Bu alanda iki kol teşekkül etmiştir: İçtimai kol ve tebliğ kolu. Bu iki kol çeşitli zamanlarda ortak faaliyetler yapacaktır. İçtimanın sahası halkın arasına girerek onlara kendilerini anlayabileceği ölçüde İslam esaslarını anlatarak tavizsiz İslamı yaşamaya çağıracaklar, halkın inkılabi çizgide toplamaya çalışacaklardır. Yani onlar, halkı devlete karşı ayaklandırmanın yollarını arayacaklar, fakat başlangıçta Teşkilatın varlığından bile söz etmeyeceklerdir.

Halk kitleleri arasında ihlaslı ve anlamsız düzeyi yüksek ve İslamı herşeyi ile kabul eden fertleri Tebliğ Kolu ile irtibata geçerek, işi tebliğ koluna devredeceklerdir. Tebligatın sahası öncü kadroyu tesis etmek iken, içtimanın sahası öncü kadronun her zaman karşısına çıkarak kimi yerde ona engel olmaya çalışacak, kimi yerde onu destekleyecek, kimi yerde ise; onu yok etmeye çalışacak olan halk kitlelerini İslam stratejisinin gereklerine göre, çeşitli yollar deneyerek, belli bir kıvama getirmektir. Tebliğ Kolu davanın ve günün şartlarına göre, tezahür eden fikirlerin peygamber stratejisinin çağda uygulanmasının gereğini ve İslam çağına hâkim kılanın yollarını ve metodunu derinlemesine araştırır, bu konularda köklü incelemeler yapar. Fikri mücadelede girer. Çalışma saha-

sı genelde Müslümanlara yöneliktir. Henüz imanlarını eyleme geçirememiş, inançlarını hayata intikal ettirememiş bir şeyler yapmak isteyen inkılaba katkıda bulunmak isteyen en azından kısmi olarak bir takım ibadetleri yapan ve düşünce olarak rejime karşı çıkan fertleri şehir içinde ve Türkiye çapında, yurt dışında imkânsızlıklar yüzünden İslamî bir teşkilatta fiilen çalışmamış, fakat çalışmaya hasret kalmış, bizzat çalışmak isteyen fertleri teşkilata çekmeye çalışırlar. Belli bir aşamadan sonra, bahsi geçen fertleri teşkilatın çeşitli kademelerinde görev alabilecek hale getirir. Tebliğ kolu, teşkilatın çeşitli kadrolarında yer alacak harici şahıslar için bir süzgeç görevi yapacaktır. Bu şahısların seviyelerini ölçecek, belli bir eğitim devresinden sonra, Teşkilat Emir'i ile görüştürerek onları ilgili kollara verilmesini sağlayacaktır.

2 NOLU BİLDİRİ :

Görevleri:

Kol İçi Görevleri :

1. Tebliğ kolu öncelikle eğitim çalışmalarına ağırlık verecek, belli bir dönem İslamî emirleri öğrenmekle çalışmalarına devam edecek, daha sonraki aşamada tebligatın konusuna giren bütün alanlarda ilmi ve pratik çalışmalar yapacak, kolda yer alan elemanlar, kollarının bilincinde olarak kendilerini kusursuz, birer davetçi olarak yetiştirecekler, şahsî eğitimlerine büyük önem vereceklerdir.

2. Koliçi eğitim faaliyetlerine yakın ilaka gösterilecek, kol başkanının eğitim programı dahilinde verdiği bütün direktiflere uyulacak, kol başkanının okunmasını istediği kitap, risale, mecmua vb. istendiği zamanda okunacak, yapılmasını istediği yahut, araştırma ve ihtisas yapılması gereken konularda ihtisas yapılacaktır.

3. Tebliğ kolu yönetim şurasını oluşturan üyeler çalışma sistemini ve içtüzüğünü ezberleyecekler, faaliyet sahasında sapmalar vukuu buluyorsa, öncelikle kol başkanına, daha sonra da teşkilat genel emirine durumu beyan edeceklerdir.

4. Tebligat kolu olağan ve olağanüstü bütün toplantılarına belirtilen saatte ve mazeretsiz olarak katılacak, toplantılara katılırken 3 nolu bildiriye yer alan kurallara uyulacak, uymayan üyeler uyarılacak, toplantıda alınan bütün kararlara ve kol başkanının emirlerine riayet edilecek, şayet bu kararları kendileri tasvip etmiyorlarsa, alınan karar ortak bir istişare sonucu alınmış ve kol başkanı tarafından onaylanmışsa, bu karar kendi kararımı gibi tatbik edilmesine gayret gösterecektir.

5. Tebliğ kolu elemanları, teşkilatın ağır bir yükünü üstlenmenin bilincinde olarak, kendilerine verilen her türlü görevi üstlenebilecek ve başarabilecek vasıflı bir eleman haline gelmek için maddî ve manevî gayretlerini sarfedecekler, kendilerine tevdi edilen konularda ihtisas yapıp belirlenen emirleri öğreneceklerdir.

6. Kol Başkanı tarafından verilen görevleri küçümsemeksizin yerine getirmeleri gerekir.

7. Tebliğ Kolu Şurasını oluşturan üyeler sorumlu oldukları bölgelerde ve bölge komitelerinde 3 nolu bildiriye tebliğ ederek komitede yer alan elemanların bu kural ve tedbirlere uymalarını sağlayacaklardır.

8. Tebliğ kolu çalışma alanı içinde bulunan basın ve yayın işlerinin istenen şekilde yürütülmesi için ilmi araştırmalar yapmaları gerekir.

KOL DIŞI GÖREVLER :

1. Tebliğ kolu çalışma yapacakları bölgeleri iyice araştırmaları, özel ve genel sorunları tetkik

etmeleri, ilgili kişilerle görüşmeler yapıp, kol yararına faaliyette bulunmaları, bölgelerinde teşkilatlanmayı sağlamaları,

2. Bölge toplantılarına gelen elemanlardan üstün kabiliyetli olanları vasıflarına göre görev alabilmeleri için rapor tutmaları,

3. Teşkilatın duyurulmasını istediği hususları halka ve Tebliğ Kolunun sahasına giren elemanlara ulaşturmaları,

4. Teşkilat adına yapılan bilumum eylem, siyasi karakterli bareketleri sempatanlara duyurmak, onlara yapılan bu eylemin nedenini izah etmeleri,

5. Teşkilatın haricinde kalan diğer İslami cemaatlerle irtibata geçerek onların ilgili şahıslarıyla ilmi münazaralar yapmaları ve ortak bir görüşe varmak için çaba sarfetmeleri, teşkilatlarının varlığından söz ederek o kişilerin teşkilatta yer alabilmesine vesile olmaları,

6. Teşkilatın haricinde kalan cemaatli veya cemaatsiz inkılabi görüşe sahip kişilere gerekli tebliğ yapılarak, bölge faaliyetlerine alınması ve bölge eğitim toplantılarında gerekli eğitimi gördükten sonra ilgili kollara verilmesini sağlamaları,

7. Tebliğ kolunun sahası içinde yer alan basın-yayın işlerini organize ederek, teşkilat adına çıkarılacak her türlü dergileri, kitapları, gizli olanları teşkilat elemanlarına, gizli olmayanları sempatanlara, halka ulaştırmaları,

8. Tebliğ Kolu Şurasını teşkil eden kişiler belli konularda ihtisas yapmaları, her üyenin mutlak bir lisan öğrenmesi, akabinde işbölümü yaparak; bir üye tefsir dalında, bir üye fıkıh dalında, bir üye akait dalında, bir üye sosyal ilimlerde ihtisas yapması, ihtisas yapmış olan bu üyelerin kolun bütün elemanlarını yetiştirmeleri,

9. Orta dereceli ve yüksek okullarda yapılacak tebliğ ve propagandayı organize edecek, daha sonra bu okullarda örgütlenmeye gidilecek, bu örgüt vasıtasıyla okul gençliğinin harekete fiilen katılmalarını sağlamaları,

10. Teşkilat genel emiri araştırma yapılmasını istediği kollarda araştırma yaparak, raporu Teşkilat Genel Emirine sunmaları.

3 NOLU BİLDİRİ :

Tebliğ Kolunun Çalışma Sistemi İçinde Alınacak Tedbirler ve Uygulanacak Kurallar :

Tespit edilmiş kural ve tedbirler teşkilatın merkezi otoritesini oluşturan emir ve şûra tarafından belirlenmiş ve tasvip edilmiştir. Emir onayından sonra şûra ile uygulamaya konulur. İnanç doğrultusunda girilen savaşta muvaffak olabilme, alınan tüm kararlara tam bir bağlılıkla uymaya bağlıdır. Tebliğ kolu başkanı kural ve tedbirleri kol elemanlarına tebliğ ederek anlaşılmayan kısımları izah edecek ve derhal tatbikine geçilecektir.

KOL İÇİ TEDBİR VE KURALLAR :

1. Alınan kararlara tam bir bağlılıkla uymak, alınacak kararların en büyüğüdür. Alınan kararlar kısa zamanda yerine getirilir.

- a) Tebliğ kolu toplantılarında kol başkanının nezareti altında alınan tüm kararlara uymak,
- b) Kararların gerçekçi ve tatbik edilebilir olanlarda ittifak etmek,
- c) Alınacak kararlarda hissi ve duygusal olmamak,
- ç) Muhalefete kaldıkları kararları kendi kararınmış gibi, kabul edip, tatbik etmek.

2. Kol Başkanının verdiği direktiflerin esas stratejiye ters düşmesi halinde durumu teşkilat genel emirine başvurmak,

3. Toplantılar vaktinde yapılacak ve belirtilen saatte dağıtılacaktır. Mazeretsiz toplantıya gelmeyen üye cezalandırılacaktır.

4. Teşkilattan gelen eğitim programı tatbik edilecektir.

5. Toplantı ve muhtelif faaliyetlerde kol başkanının emirleri dahilinde hareket edilecektir.

6. Toplantı ve çalışmalar İslam ahlakı dairesinde yürütülecektir.

7. Eğitim ve kültürel çalışmalarda bütün üyeler şahsî çabalarını göstereceklerdir.

8. Toplantıların yapıldığı mahaller emin ve güvenli olacak, bu toplantılara bütün üyeler katılacaktır.

KOL DIŞI TEDBİR VE KURALLAR :

1. Tebliğ kolunda yer alan bütün üyelere ve kol başkanına tescildeki isimleriyle hitap edilecek, tescil isimleri haricinde yeni isimler (İsmi Mustaar) konulacak, gerek kol içi, gerekse kol dışı faaliyetlerde bu isimlerle hitap edilecek, tescilli bilgiler zamanla unutulacaktır.

a) Tescil ismi ile hitap edilen üye derhal hitap edeni ikaz edecek, teşkilattaki ismini açıklayarak bir daha bu şekilde etmemesi hatırlatılacaktır.

b) Kol elemanlarının kimliği, adresi, işi değişik olarak söylenecek, üyenin kendisi dahi belleğine bunları yerleştirecektir.

2. Toplantı mahalleri dışarıya karşı son derece basit ve pasif gösterilecek, bölge üyeleri çevreye öğrencilerin kaldığı veya ders çalıştıkları bir yer veya bekarların kaldıkları yer olarak tanıtılacak, bölge evlerinin güvenliğinden bölge sorumlusu mes'ul olacak.

3. Toplantı evlerinde silah, mühimmat, tahrip maddeleri bulundurulmayacak, bu evler her zaman aramaya karşı hazırlıklı olacak, arama esnasında toplantının mahiyeti değiştirilecek, bir dost ziyareti, mevlit, sohbet vs. olduğu intibahı uyandırılacaktır. Örgütsel doküman bulunması icap ediyor ve bunların gizlenmesi mümkün olmuyor ise, emirin izniyle savunmaya yetecek kadar silah bulundurulabilir.

4. Tebliğ kolu üyeleri özel görev haricinde silahsız olacaklar, görevleri tehlikeli ise, askerî kolu nezaretinde bulunacaklardır.

5. Tebliğ kolu üyeleri kılık-kıyafet ve şekil görünüşlerinde dikkat edeceklerdir. Yerine göre sakal bırakılacak, şalvar ve cüppe giyilecek, başka bir durumda halkın giydiği normal kıyafetler giyilecektir.

6. Tebliğ kolu üyeleri, mümkün olduğu kadar diğer koldaki üyelerle görüşmeyecekler, kol başkanının talimatıyla içtimai kol ile görüşebileceklerdir.

7. Tebliğ kolunun içtimai kol ile yapacakları ortak faaliyetlerini teşkilat emiri tayin edecektir.

8. Tebliğ kolu şurası, toplantılarının haricindeki toplantılarda, özellikle bölge ve kısım toplantılarında ilk merhalede teşkilattan ve teşkilat mensuplarından bahsedilmeyecek, belli bir aşamaya kadar teşkilat gizli tutulacaktır.

9. Tebliğ kolu diğer kollar tarafından gerçekleştirilen eylem, hareket ve siyasi mahiyetli fiiller hakkında kimseye bir şey sormayacak, kimsede onlara cevap vermeyecektir.

10. Tebliğ kolu şurasını teşkil eden üyeler toplantılara katılırken, sürekli takip ediliyormuş gi-

bi, etraflarına bakarak gelecekler, evlerine değişik yollardan gelmeyi âdet edinecekler, şüpheli bir durum varsa, toplantıya gelmeyecek veya geç gelecektir.

4 NOLU BİLDİRİ :

Tebliğ Kolu Teşkilatlanma Şekli :

Tebliğ kolunun yönetim kadrosunu teşkil eden elemanlar 25 kişiden oluşacak. Bunların 4'ü Tebliğ Kolu Şûrası ve biri Tebliğ Kolu Başkanındır. Teşkilatlanma yalnızca İstanbul İli içindir. Daha sonra diğer iller ve yurt dışı teşkilatlanma şekli belirtilecektir. İlk merhalede tebliğ kolu, İstanbul ve yurtiçi teşkilatlanmasına ağırlık verilecektir. Buna göre teşkilatlanma 3 merhalede tamamlanacak, birinci merhale aşılmadan, ikinci merhaleye geçilemeyecektir.

İlk Merhale : Tebliğ kolu yönetim kurulu oluşturmak ve bölgeleri tespit etmek,

İkinci Merhale : Bölge komitelerini (Beşli grupları oluşturmak kısım sorumlusu olacak komite üyelerini belirlemek.)

Üçüncü Merhale : Bölge Yönetim Kurulu üyelerini (Kısım sorumlularını) oluşturmak ve kırsal faaliyet elemanlarını tespit ederek, fiili harekete geçirmek merhalesidir.

A) TEBLİĞ KOLU BAŞKANI :

Teşkilatın Merkezi Şûra üyesi olup, rey ile Tebliğ Kolu Başkanı seçilmiş ve emir tarafından onaylanmıştır.

Merkezi Şûra üyelerinin ortak karar emirin onayı ile görevinden azledilebilir. Tebliğ Kolu Başkanının tebliğ kolu şûra üyelerini atama ve azletme yetkisi yoktur. Bu yetki genel emire aittir.

B) TEBLİĞ KOLU ŞÛRASI : (Tebliğ Kolu Bölge Sorumluları)

Tebliğ Kolu Başkanının tavsiyesi, Genel Emirin ataması ile görevlendirilmişlerdir. Tebliğ Kolu Başkanına bağlıdır. Kol Başkanına karşı sorumludurlar. Başkanın teklifi, Emir'in onayı ile azledilebilirler.

C) BÖLGELER VE BÖLGE KOMİTELERİ :

Teşkilat olarak İstanbul İli'ni 4 Ana bölgeye ayrılmıştır:

A BÖLGESİ SINIRLARI : Beyoğlu-Fatih-Eminönü ilçeleridir.

Bu üç ilçe 5 kısma ayrılacak, her kısımda kısım sorumlusu ile birlikte 4 eleman bulunacaktır. Merkezi (A) Bölge Komitesi ve Tebliğ Kolu Şûrası birinci üyesi, bu ilçelerin ve kısımların sorumlusudur.

B BÖLGESİ SINIRLARI : Beşiktaş-Sişli-Sarıyer ilçeleridir.

Bu üç ilçe merkezi (B) Bölgesi Komitesidir. Tebliğ Kolu Şûrası ikinci üyesi bu ilçenin sorumlusu ve Komite Yönetim Kurulu Başkanındır. Bu üç ilçe de 5 kısma ayrılacak, her kısımda kısım sorumlusu ile birlikte 4 eleman bulunacak, toplam 1 ana bölgede 21 kişilik kadro görev alacaktır.

C BÖLGESİ SINIRLARI : Bakırköy-Eyüp-Gaziosmanpaşa ilçeleridir.

Bu üç ilçenin merkezi (C) Bölge Komitesi ve Tebliğ Kolu Şûrası, üçüncü üyesi, bu ilçelerin sorumlusu ve Komite Yönetim Kurulu Başkanındır. Bu üç ilçede 5 kısma ayrılacaktır.

D BÖLGESİ SINIRLARI : Beykoz-Üsküdar-Kadıköy-Kartal-Şile-Yalova ilçeleridir.

Bu 6 ilçenin merkezi (D) Bölge Komitesi ve Tebliğ Kolu Şûrası 4 üncü üyesi bu ilçelerin sorumlusudur. Bu ilçeler de şimdilik 5 kısma ayrılacaktır.

BÖLGE KOMİTELERİ YÖNETİM KURULU ÜYELERİ : Tebliğ Kolu teşkilatlanma şekline göre, her komite 5 kişi bölge sorumlusu olan komite başkanı ile birlikte 6 kişiden oluşacaktır.

E-KISIM A-ELEMANLARI :

Her ana bölgede komitesine bağlı bulunan 5 kişilik kısım sorumlularının denetimindeki elemanlardan (Asgarî 3 kişi) oluşan kısım feal elemanları, kısım sorumlularına bağlıdır.

Teşkilatlanma 3 merhalede tamamlanacak, her merhalenin süresi hazırlık dönemi bildirimlerle devam olunacaktır. Teşkilatlanma sisteminde herşey merkezi sisteme göre yürütülüyor gibi görülmekte ise de; teşkilatlanma merkezi teşkilat genel emirinin ve ona bağlı kol başkanlarının denetiminde olacaktır.

2. İÇTİMAİ KOL :

İÇTİMAİ KOL SORUMLULARI :

1. Nejat Atiker : (Kod adı : Erol Çetiner)
2. Erdoğan Torun : (Kod adı : Hasan Kaya)
3. Ayhan Torun : (Kod adı : Said)
4. Metin Sarıkaya : (Kod adı : İlyas)

İÇTİMAİ KOL İÇTÖZÜĞÜ :

Madde 1. — İçtimai kol, Hizbullah Teşkilatının 4 temel kolundan biri olup, 1 nolu sorumluluk sahası ve 2 notu görevler bildirisinde yer alan vazifeleri yapmak üzere kurulmuş halkla ilişkiler koludur.

Madde 2. — Bu kolun esaslarına göre, çalışan kişileri teşkilat genel emri tayin etmiş, onlara tevdi edilen görevi kabul etmişlerdir. Teşkilat Genel Emirinin haricinde elemanları azletme, atama başka bir kola dahil etme yetkisi kimseye verilemez.

Madde 3. — İçtimai Kol Reisi, Teşkilat Merkez Şûrasında rey ile kolun başına getirilmiş, emir tarafından onaylanmıştır.

Madde 4. — İtiraz veya şikâyet mercii, teşkilat genel emiridir.

Madde 5. — Belli bir aşamadan sonra içtimai kol, kendi içinde görev bölümü yapacaktır.

Madde 6. — İçtimai Kol Reisi.

Madde 7. — İçtimai Kol Reisi ve elemanları geçici 4 nolu bildirimde beyan olunmuştur.

İÇTİMAİ KOL MAHİYETİ : İçtima kelimesi Arapçada topluluk ve toplanma, halk demektir. İçtimai ise, toplum ve halkla ilişkili, halka ait, sosyal demektir. İçtimai kol (Halkla ilişkiler kolu) savunulan İslam davasını, bu davanın mahiyetini, girilen savaşta yapılan ve yapılacak olan her türlü eylem, fiiliyat ve hareketleri halkın anlayacağı dilden anlatılmasıdır.

KAVRAMI : Tarih boyunca halkı yanına almayan, ya da halktan kopup uzak olarak hareket eden, hareket planı içinde halk unsurunu gözönünde bulundurmayan hareketlerinin, devrim sahnesinde yeri olduğu görülmemiştir. İnkılap (Devrim) halk kitlelerini, içinde bulunduğu hayattan başka bir hayata sevk etmek, alışılmışı değiştirip, alışılmayanı getirmek olduğuna göre, halk Devrim için vazgeçilmez bir unsurdur. İnkılapçı bütün teşkilatlar halk desteğini daima gözönünde bulundurmışlardır. İçtimai kol, gizli ve son derece içine kapanık olarak çalışan inkılapçı teşkilatın halka duyurulması görevini üstlenmiştir.

I NOLU BİLDİRİ : İçtimai kol sorumluluk sahası :

Kol elemanları halkın arasına girerek onlara kendilerinin anlayabileceği ölçüde davanın esas-

larını anlatarak onları İslami yaşamaya çağıracaklar, çağın esnasında teşkilatın varlığından söz etmeyeceklerdir. Kol elemanları halk adamlarıdır. Halkın arasında bulunup, tüm sorunlarından, en dişe kaynaklarından haberdar olurlar. Halkın bilinçlendirilmesinden sorumludurlar.

II NOLU BİLDİRİ : Görevleri :

Halkın ekonomik, sosyal, psikolojik ve İslami durumları araştırılacak, raporlar tutulacaktır.

KOL İÇİ GÖREVLER :

1. Koliçi elemanları kendilerini yetiştirip, İslami konularda uzmanlaşmaları,
2. Kol sorumlusunun verdiği eser ve risaleleri zamanında okumaları,
3. İçtimai kolun içtüzüğünü, çalışma sistemini ezberlemeleri,
4. Toplantılara mazeretsiz katılmaları,
5. Lisan öğrenmeleri, kendilerine tevdi edilen konularda ihtisas yapmaları, belirtilen ilimleri öğrenmeleri,
6. Verilen görevleri yerine getirmeleri,
7. Diğer kol elemanları ile görüşme yapmamaları,
8. Günlük dergi, gazete, mecmuaları okumaları,
9. Halka yönelik olarak yapılacak anket, röportaj, araştırma vs. konularda uzmanlaşmaları,
10. İçtimai kol sorumlusunun verdiği talimat ve direktiflere aynen riayet etmeleri.

KOL DIŞI FAALİYETLER :

1. İçtimai kolu mensubunun çalışma yapacağı çevreyi iyice araştırmaları,
2. Muhtelif semtlerde alt ve üst seviyeli toplantılar tertip etmeleri,
3. Her sınıftan halk kesimine davayı anlatmaları, aralarında kabiliyetli olanları seçerek Tebliğ Kolu elemanlarına bildirmeleri,
4. İşbirliği yapılacak kişileri araştırıp onlarla irtibata geçmeleri,
5. Teşkilatın duyurulmasını istediği haber ve yorumları halka duyurup, halkın tepkisini ölçmeleri,
6. Teşkilatın bastıracağı her nev'i kitap, mecmua, dergilerin dağıtımını sağlamaları,
7. Yapılan eylem ve siyasi karakterli hareketleri teşkilattan bahsetmeksizin halka duyurmaları,
8. Teşkilatın aleyhine olan gelişmeleri takip ederek Genel Emire bildirmeleri,
9. Kadınlara mahsus toplantılar tertip etmeleri,
10. Tebliğ Kolunun haricinde gerekiyorsa, halka yönelik bildiri ve risaleler bastırmaları,
11. Halk ile anket ve röportaj yapmaları,
12. Halkın yanlış anladığı İslami meseleleri tatbik edip, tebliğ kolu irtibata geçerek risaleler hazırlamaları, gerekirse toplantılar düzenlemeleri,
13. Halkın İslamdan uzaklaşmasına vesile olan etkenlerle, halkın İslama yakınlaşmasına vesile olan etkenleri araştırmak ve bu konuda raporlar hazırlamaları,
14. Halkın mevcut siyasi düzen ile ilişkilerini tetkik etmek, nefret duymalarına sebep olan etkenler ve sevgi duymalarına neden olan etkenler belirlenerek halkı ayaklandırma yollarını araştırmaları,
15. Halkın içine sık sık girilerek teşkilatın doğrultusunda sürükleyici ve kazandıncı çalışmalar

lar yapmaları, ekonomik sıkıntılan teşkilat reyine çevirerek çalışmalarında bulunmaları, yerine göre yoksul halka yardım etmeleri,

16. Çeşitli mesleklerden olan kişilerle yakın ilişki halinde bulunmaları, topluca çalışan kuruluşlara önem vermeleri, içlerindeki müslüman olanları değerlendirmeleri, davalarına katma yollarını aramaları, yapılacak her türlü eylem, toplu yürüyüş, miting, grevlerden yararlanarak onları davranış istikametinde kullanmaları,

17. Halkı yanıltan, saptıran ve gerçekleri görmesini engelleyen kuruluşları tespit edip, bu konuda halkı uyarmaları, onlara bilgi faaliyetlerini deşifre edici çalışmalar yapmaları,

18. İhtimai kola bağlı yeni konular ve toplantı halkaları oluşturarak teşkilatın yeni tesis sahasını genişletmeleri.

III NOLU BİLDİRİ :

İÇTİMAİ KOLUN SİSTEMİ İÇİNDE ALINACAK TEDBİRLER VE UYULACAK KURALLAR :

Kol içinde alınan kural ve tedbirler teşkilatın merkezi otoritesini oluşturan emir ve şûra tarafından belirlenmiş ve tasrih edilmiştir. İhtimai kol sorumlusu kural ve tedbirleri kol elemanlarına tebliğ edecek, anlaşılmayanları izah ve bunları derhal tatbik ettirecektir.

KOLİÇİ TEDBİR VE KURALLAR :

1. Alınan kararlara tam bir bağlılıkla uymak, zamanında yerine getirmek,
 - a) İhtimai kol toplantılarında kol sorumlusunun nezaretinde alınan tüm kararlara uymak, tatbiki mümkün olmayan kararları almamak,
 - b) Alınan kararlarda ittifak etmek,
 - c) Karar alınırken hissi ve duygusal davranmamak,
2. Merkezi otorite üyesi ve kol içinde emrin temsilcisi durumunda bulunan kol sorumlusunun verdiği direktöflere aynen uymak,
 - a) İhtimai kol sorumlusu, kol faaliyetleri içerisinde kendisine itaat edilecek kişidir. Verdiği emirler teşkilat genel emirinin verdiği emirler mesabesinde dir.
 - b) İhtimai kol sorumlusunun emir haricindeki tavsiyelerine uymak,
3. Toplantılara vaktinde gelip, belirlenen saatte dağılmak,
4. Teşkilattan gelen eğitim programını tatbik etmek,
5. Toplantı ve müşterek faaliyetler esnasında kol sorumlusunun emirleri dahilinde hareket etmek,
6. Toplantı ve dinî çalışmalar sırasında disiplin bozucu davranışlarda bulunmamak,
7. İhtimai kol sahasına giren konularda her türlü eğitimi yapmak,
8. Toplantıların yapıldığı mahallelerin emin ve güvenilir olmasına dikkat etmek.

DIŞ TEDBİR VE KURALLAR :

1. Kolda yer alan bütün üyeler ve kol sorumlusuna tescildeki isimleri ile hitap edilmeyecek, hitviyetle ilgili bilgiler verilmeyecek, kod isimleriyle hitapta bulunacaktır.

a) Tescil isimleri ile hitap edilen üye, hitap edeni ikaz edecek, teşkilattaki ismini tekrar edip bir daha kendisine böyle hitap etmemesi hatırlatılacaktır.

b) Halka yönelik faaliyetlerde, kimlikle birlikte adres, iş, şahsî durum değişik olarak söylenecektir.

2. Toplantılara mümkün olduğu kadarıyla hanımlarla birlikte gelinecek, çevreye aile ziyareti havası verilecek, tanıdık, akraba, komşu, davaya sempati duyanlara ziyarette bulunulacak, anlayabilecekleri dilden dava anlatılacaktır.

3. Toplantıların yapıldığı yerlerde kat'î olarak silah, mühimmat, örgütsel doküman bulunulmayacak, evler her zaman aramaya karşı hazırlıklı olacaktır. Arama esnasında toplantının aile ziyareti, sohbet, mevlit, nikâh, vs. olduğu intiba uyandırılacaktır.

4. Kol üyeleri, özel görev haricinde silahsız olacaktırlar.

5. Üyeler kılık-kiyafetlerine dikkat edecekler, şartlara ve görevlerinin icaplarına göre giyineceklerdir.

6. İhtimail kol mensupları mümtakün olduğu kadar diğer koldaki üyelerle görüşmeyecekler, görüşmek icap ediyorsa bir müddet tanınmayan bir çevrede ve gizli olarak yapılacaktır.

7. İhtimail kolun tertip ettiği kadınlara yönelik toplantılara diğer bir koldaki üyenin hanımı katılmak zorunda kaldığında, başka bir hanım yardımı ile gönderilecek, kendisi o toplantıya gitmeyecektir.

8. İhtimail kol yaptığı bütün faaliyetlerde teşkilatla bir alakası yokmuş gibi davranacak, katılmadıkları bir eylem ve fiiliyat hakkında kimseye bir şey sormayacaktır.

9. Aile arasında tertip edilmiş toplantılarda teşkilat ismi ve mensupları söylenmeyecek, halka teşkilat değil, İslamın mahiyeti açıklanacaktır.

10. Faaliyet esnasında tahrik etme, düşünmeye sevk etme yönüne gidilecektir.

IV NOLU BİLDİRİ :

İÇTİMİAI KOL TEŞKİLATLANMA ŞEKLİ :

İÇTİMİAI KOL BAŞKANLIĞI :

İhtimail Kol Başkanından sonra sırasıyla 4 üyeden oluşan içtimail kol şurası bulunan bu üyeler A-B-C-D bölge sorumlusu olarak ayrılmakta, her bölge bir komite ile 5 kısım sorumlusuna ayrılmaktadır.

Bölgelerin teşkilatlanma şeması şu şekildedir :

Her bölgede bir bölge sorumlusu, bunun altında 5 üyeden oluşan Bölge Komitesi Yönetim Kurulu üyeleri, üyelerin altında kısım sorumluları, bunlardan başka faal elemanlar bulunmaktadır.

V NOLU BİLDİRİ :

İhtimail kol çalışma sistemi temel olarak üç kısımdan oluşmaktadır :

BİRİNCİ KISIM : Fikrî olgunlaşma ve eğitim dönemi,

İKİNCİ KISIM : Halka açılma öncesi hazırlık çalışması d önemi,

ÜÇÜNCÜ KISIM : Fiilî çalışma dönemi.

3. İSTİHBARAT KOLU :

İÇTİMİAI KOL SORUMLULARI :

1. Mehmet Dalmaz : (Kod adı : İsrail Şimşek)
2. Mustafa Özsoğuncu : (Kod adı : İsa)
3. Süleyman Ayan : (Kod adı : Abbas)
4. Ramazan Koyuncu : (Kod adı : Hamza)
5. Ahmet Torun : (Kod adı : Abdulkadir)

İSTİHBARAT KOLU İÇTÜZÜĞÜ :

Madde I. — İstihbarat kolu Hizbullah Teşkilatının 4 temel kolundan biri olup, 1 nolu sorumluluk sahası ve 2 nolu görevler bildirisinde yer alan vazifeleri yapmak üzere kurulmuş habercilik ve araştırma koludur.

Madde II. — Kolda çalışanlar genel emir tarafından tayin edilmiştir.

Madde III. — İstihbarat Kolu Reisi Merkez Şûrasına oy ile kolun başına getirilmiş, genel emir tarafından onaylanmıştır. Kol çalışma sistemi içinde genel emirin temsilcisi durumundadır.

Madde IV. — İtiraz ve şikâyet mercii teşkilat genel emiridir.

Madde V. — İstihbarat kolu belli bir aşamadan sonra kendi içinde de görev bölmü yapacak seçkin kişiler arasında istihbarat kolu şûrasını oluşturmuştur.

Madde VI. — İstihbarat kolu reisi aynı zamanda gizli servis elemanlarının reisi'dir. Bu elemanlarla irtibatı kendisi ya da tayin ettiği bir eleman sağlayacaktır.

Madde VII. — İstihbarat kolu reisi elemanları geçici 4 nolu bildiriye beyan olunmuştur.

İSTİHBARAT KOLUNUN MAHİYETİ :

İstihbarat; haber almak, haber toplamak, bilgi edinmek, haberleşmek, elde edilen bilgileri değerlendirmek ve haberlerin toplanıp değerlendirildiği merkez demektir. Çalışma alanı içinde gerekli olan bütün istihbaratı sağlayıp, değerlendirmek teşkilat mensuplarını karşı istihbarata karşı koruyup teyakkuz durumunda bulundurmamak, leh ve aleyhteki gelişmeleri merkeze bildirmektir.

1 Nolu bildiri istihbarat kolu sorumluluk sahası; istihbarat teşkilatı kendisinin bağlı olduğu dernek veya illegal örgüt tarafından tespit edilmiş, görev ve sorumluluk sahasına göre faaliyet gösterir. Sorumluluk sahasının belirlenmesinde ölçü Allah Kitabı ve Resulünün Sünneti iken, İslam dışı bir istihbaratta ölçü ideolojinin buyruğudur. İstihbarat kolu teşkilat genel emrine karşı sorumludur. Yaptığı ve yapacağı faaliyetlerden sürekli olarak genel emire bilgi verir. Umumiyetle eylem, hareket, katil vs. işlerini askerî kol yapacağından istihbarat kolu lüzum olmadıkça bu tür işlere karışmayacak, ancak özel ve gizli durumlarda bazı katil işlerini yapacaktır. Kol Türkiye çapında ve yurt dışında faaliyetlerde bulunacak, şehir içi ve şehir dışı araştırmalar yapacak, mümkün olabileceği tüm çevrelere elemanlar gönderecek, istihbarat sağlayacaktır.

İstihbarat kolu bazı eylem ve hareketlerde askerî kola yardımcı olacak, bir çok konularda onunla işbirliği yapacaktır. Lakin askerî kol mecburiyet olmadıkça, istihbarat kolundan yardım talep etmeyecektir.

2 NOLU BİLDİRİ GÖREVLERİ :

Görevler : Dahilî ve haricî olmak üzere iki kısımdan oluşmaktadır :

DAHİLİ GÖREVLER : Koliçi faaliyetler,

HARİCİ GÖREVLER ise : Koldışı faaliyetlere yöneliktir.

DAHİLİ GÖREVLER :

1. Kol Reisi ve bu kolda yer alan elemanları İslamî eğitime tabi tutacak, öncelikle onları yetiştirecektir,

2. Kol Reisinin verdiği kitap, risale, makale, dergi, mecmuaları istenen zamanda okuyacaklardır.

3. Kendilerini İstihbaratı alakadar eden konularda yetiştirecekler, üstün bir görev anlayışı içinde kendilerini bilinçlendireceklerdir.

4. İstihbarat Kolumun içtüzüğüünü ve çalışma sistemini ezberleyeceklerdir.

5. Toplantılara mazeretsiz katılacaklardır.

6. Kendilerine verilen görevi üstlenebilecek ve başarabilecek vasıflı birer eleman haline gelmek için maddi ve manevî gayret sarfedeceklerdir.

7. İstihbarat reisine itaat edecekler, verdiği tüm emirleri yerine getireceklerdir.

8. Kol elemanları diğer kol elemanları ile görüşmeyeceklerdir.

9. Sahalarına giren konularla yakından ilgilenenler, günlük yayınları takip ederek, gerekli konuları rapor edeceklerdir.

10. Eğitim ve hazırlık döneminde istihbarat kol sorumlusunun verdiği bütün talimat ve direktiflere aynen riayet edeceklerdir.

HARİCİ GÖREVLER :

1. Çalışma yapacakları çevreyi iyice araştırarak, ilgili kişilerle görüşerek kol yararına faaliyette bulunmak.

2. Teşkilat içinde yer alan kişilerin özel durumlarını araştırarak kol sorumlusuna, dolayısıyla Teşkilat Genel Emir'ine bilgi verip, teşkilata yoni dahil olacak kişileri yakından takip ederek hakkında bilgi toplayıp durumlarının elverişli olup, olmadığını tespit edip rapor halinde Kol Reisine sunmak.

3. Çeşitli kademelerde görev alan görevli ve gayri görevli elemanların faaliyetlerini izlemek.

4. Teşkilatın alakalı bulunduğu fertler hakkında bilgi toplamak.

5. Türkiye çapındaki İslamî cemaat ve grupların arasına adam göndererek metod, strateji ve sayı durumları hakkında bilgi toplamak, teşkilata dahil olabilecek şahısları tespit edip Tebliğ Koluma bildirmek.

6. İslamî görünen cemaat ve grupların konularını araştırmak, teşkilatın çalışma alanı içinde menfii ve müspet olan tesir ve derecelerini tespit etmek, elebaşlarının ve ileri gelenlerin özel hayatlarını araştırmak, faaliyetlerinden haberdar olmak.

7. Bahsi geçen gruplar arasında teşkilata gelebilecek kişileri tespit etmek ve içtimai kola bildirmek.

8. Teşkilat dışındaki gruplar ve fertler hakkında bilgi toplamak, faaliyetlerini araştırmak, lider ve sorumluluklarının özel ve genel durumlarını araştırmak.

9. Bu grupların taarruzlarını askerî kolla işbirliği yaparak karşı koymak, gerektiğinde gizli yapılması gereken bazı hareketleri tek başına yapmak, katli işlerini organize ederek gizlice elebaşlarını ortadan kaldırmak, istihbarat kolunu askerî ve diğer kollarla işbirliğini teşkilat genel emirinin izni ile yapmak.

10. Şehir içi ve şehir dışı geniş çaplı araştırma yaparak izlenimlerini değerlendirmek, ilgili kol başkanına bilgi vermek, karşı istihbaratları tespit ederek bütün kolları uyararak.

11. Genel hedef olan devlet kuruluşlarının yerlerini bilhassa karakol, emniyet ve MİT karar-

gâhlarının bulunduğu yerleri ve bu kuruluşlarda yer alan şahıslar hakkında bilgi toplayıp değerlendirmek, gerektiğinde bu kuruluşta yer alan elemanları maddî imkânlar kullanarak satın almak ve böylece geniş çaplı bir istihbarat sağlayarak yapılacak fiiliyatlara kolaylık sağlamak,

12. Devlet ya da özel kuruluşlara ve bu kuruluşlarda yer alan şahıslara karşı tertip edilecek saldırılarda, önce gerekli bilgileri toplamak ve saldırıyı organize edecek olan askerî kol sorumlusuna rapor vermek,

13. Teşkilatın çalışma yapacağı fiiliyatlara, siyasî eğilimler bilumum hareketler hakkında lüzumlu olan bilgileri toplayıp değerlendirerek teşkilat genel şurasını sunmak,

14. Gizli dağıtılması gerekli bildiri ve yayımları istenen metotla dağıtmak,

15. Büyük tehlikeler anında daha evvelden haber toplayarak teşkilat üyelerinin alacakları tavır, tedbir, gizlenme ve kamufleri tespit etmek, bunları rapor halinde teşkilat sorumlularına bildirmek, örgüt elemanlarını gizli yerlere saklamak ve muhafaza etmek,

16. Her türlü resmî evrakların yapım, değiştirme, tanzim işlemini yapmak; teşkilat mensupları için gerekli olan resmî belgeleri temin etmek,

17. Savaş halinde olduğumuz Devletin işleyişi, siyaseti, yapısı, teşkilatlanma sistemi, teşkilata karşı olan tavır, Devlet kadrosunu oluşturan önemli kişiler hakkındaki her türlü bilgiyi toplayıp değerlendirmek, bu kişilere karşı yapılacak saldırılara karşı alınacak gerekli istihbaratı sağlamak,

18. Dış Devletlerin siyasetlerini, yapılarını, teşkilat açısından yararlı ya da zararlı yönlerini araştırmak, dış devletlerle itibata geçerek gerekli alış-verişi sağlamak, dış ülkelere ve ülke içindeki gizli yerlere teşkilat mensuplarını götürüp getirmek, Askerî Kolun tasvip ettiği sahalarda eğitim görmelerini ve alakalı bütün ülkelerle haberleşmeyi sağlamak.

3 NO'LU BİLDİRİ :

İstihbarat Kolu'nun çalışma sistemi içinde alınacak tedbirler ve uyulacak Kurallar :

Kurallar ve tedbirler Teşkilat Emri Şûra Heyeti tarafından belirlenmiş ve tasnif edilmiştir :

KOLUÇI TEDBİR VE KURALLAR :

1. Kararlara tam bir bağlılıkla uymak, buna göre :

a) Toplantılarda kol sorumlusunun nezaretinde alınan tüm kararlara uymak, tatbik imkânı olmayan kararları almamak,

b) Gerçekçi ve tatbik edilebilir kararların alınmasında ittifak etmek,

c) Kararlara iştirak ederken hissi ve duygusal olmamak, nefsi menfaatleri daima geri planda tutmak,

2. Kol mensubu elemanların merkezi otorite üyesi ve kol içinde emirin temsilcisi durumunda bulunan Kol Reisinin tüm talimatlarına aynen uymak,

a) İstihbarat Kolu sorumlusu, kol faaliyet süresinde kendisine itaat edilen kişidir, onun verdiği emirler, Genel Emirin verdiği emir derecesindedir.

b) Emir haricindeki tavsiyelere uymaya zorlayıcı bir unsur yoktur.

3. Bütün toplantılara katılmak, vaktinde gelerek, belirlenen saatte dağılmak icap ediyorsa toplantı mahallinde kalarak sabahleyin erken saatlerde dağılmak,

4. Merkezi otoriteden gelen eğitim programını tatbik etmek, ihtisas yapılması istenen konularda ihtisas yapmak,

5. Toplantı ve muhtelif faaliyetlerde, kol sorumlusunun emirleri dahilinde hareket etmek, Reis'in tasvip etmediği davranışlarda bulunmamak,

6. Toplantılar ve kol içi çalışmalar sırasında taşkınlık yapmamak, disiplini bozucu davranışlarda bulunmamak,

7. İstihbarat Kolunun sahasına giren bütün konularla yakından ilgilenmek,

8. İstihbarat Kolu olağan ve olağanüstü toplantılarının yapıldığı mahaller son derece gizli ve güvenilir olacak, bu yerlere giriş ve gelişler kol sorumlusunun talimatlarına göre yapılacaktır.

DIŞ TEDBİR VE KURALLAR :

1. İstihbarat kolunda yer alan bütün mensuplara ve diğer koldaki üyelere tescildeki isimleriyle hitap edilmeyecek, kimlikleriyle ilgili bilgi verilmeyecek, tescil isimleri haricinde yeni isimler ve kimlikler konulacak ve bu isimlerle hitap edilecektir.

a) Tescil ismi ile hitap eden üye edeni ikaz edecek, teşkilattaki ismini tekrar edip bir daha kendisine bu şekilde hitap etmesi hatırlatılacaktır.

b) Kol dışı faaliyetlerde kimliğin saklanması yanısıra adres, iş, şahsî ahval değişik olarak söylenecektir.

2. Toplantılara geliş ve gidişlerde azami dikkat sarfedilecek, değişik yollar takip edilecek, takip ediliyormuş gibi etraf kollanacak, değişik vasıtalarla gidilip, gelişte aynı esaslara riayet edilecektir. Toplantıya her üye tek başına ve aralıklı olarak gelecek, aynı şekilde gidecektir. İstihbarat merkezine ve şubelere kol mensubu dışında kimse gelip gitmeyecektir. Gerekirse diğer kol mensupları istihbarat, hitre evlerini bilmeyeceklerdir.

3. İstihbarat Kolu toplantılarına katılan bütün üyeler belirli bir aşamadan sonra silahlanacaklar, görev dahilinde umumiyetle silahlı olacaklar, kol mensuplarından olanların silah taşıyabilmesi emirin ruhsatına bağlı olacaktır.

4. İstihbarat Kolu merkezlerinde, örgütsel doktoranlar ve istihbari raporlar olacağı için bu merkezler sürekli silahlı olarak korunacaktır. Herhangi bir baskın durumu olduğunda derhal müdahale edeceklerdir.

5. Bütün üyeler kılık-kıyafet ve şekli görüntülerine dikkat edecekler, şartlara ve görevlerinin icaplarına göre giyineceklerdir. Yerine göre sakal bırakılacak, şalvar ve cüppe giyilecek, başka bir durumda halkın giydiği normal kıyafetler giyilecek, önemli ve hususî görevler esnasında polis, subay ve er vs. kıyafetler giyilecek, görevin muhtevasına göre istenen şekil alınacaktır.

6. İstihbarat Kolu mensupları, diğer koldaki üyelerle görüşmeyecekler, mutlaka görüşmek icap ediyor ise, tanınmayan bir çevrede ve gizli olarak yapılacaktır. İstihbarat Kolu elemanlarının muhatap alacakları kol umumiyetle Askerî Kol'dur. Bu kolla ilişkileri Emirîn iznine bağlı olacaktır.

7. İstihbarat Elemanları Teşkilatın diğer kollarında dahi gizli kalacaktır. Bu kol yalnız Teşkilat Genel Emirîne karşı sorumludur.

8. İstihbarat kolu elemanları mümkün olduğu kadar ailelerinden uzak olacaklar; birlikte yaşayarlarsa teşkilattan bahsetmeyeceklerdir.

9. Kol mensupları kendilerine bağlı olan kol dışı elemanlarını genel merkeze götürmeyecekler, merkezi tanıtmayacaklar, İstihbarat Kolu Reisini ve kişileri bildirmeyeceklerdir.

10. İstihbarat kolu elemanları çalışmalar, eylemler, takip vs. hakkında teşkilat mensubu olsun veya olmasın herhangi bir kişiye bahsetmeyeceklerdir.

IV NO'LU BİLDİRİ :

İSTİHBARAT KOLU TEŞKİLATLANMA ŞEKLİ :

İstihbarat Kolunun Yönetim Kadrosu 5 kişiden, Kısım Sorumluları ise 20 kişiden oluşmaktadır. 5 kişiden 1'i Kol Başkanı, 4'ü ise İstihbarat Kolu Şurası üyeleridir. Bu teşkilatlanma yalnız İ-

İstanbul İl'i içindir. Daha sonra diğer İl'ler ve yurt dışı teşkilatlanma şekli belirtilecektir. Teşkilatlanma 3 merhalede olacaktır.

BİRİNCİ MERHALE :

İstihbarat Kolu Yönetim Kurulu (Kol Şurası)num oluşturmak, eğitmeden geçirme ve bölgeleri tespit edip, bölgelerle görev alacak Yönetim Kurulu Üyelerini belirlemek,

İKİNCİ MERHALE :

Bölge Komitelerini oluşturmak, Komite Üyelerini iyice teşkilatlandırma, fiili harekete alıştıırma, kısım sorumlusu olabilecek komite üyelerini ve kısımları belirlemek,

ÜÇÜNCÜ MERHALE :

Kısım elemanlarına ve kısım sorumlularını eğiterek fiili harekete geçirmek.

Üç merhale teşkilatlandırılacak elemanlar ve elemanların vasıfları şu şekildedir :

A) İstihbarat Kolu Başkanı : Teşkilatımız Merkezî Şura Üyesi olup, rey ile İstihbarat Kolu Başkanı seçilmiş ve Teşkilat Genel Emiri tarafından onaylanmıştır. Genel Emirin temsilcisi durumundadır. Diğer üyeler başkana bu sıfatla hitap edeceklerdir. Merkezî Şura Heyetinin ortak kararı ve Genel Emirin onayı ile görevden azledilebilir veya başka bir göreve tayin edilebilir. Kol Başkanının, Kol Şurasını teşkil eden üyeleri atama ve azletme yetkisi yoktur. Bu yetki yalnız Teşkilat Genel Emirine aittir.

B) İstihbarat Kolu Şurası Üyeleri : İstihbarat Kolu Başkanının tavsiyesi, Teşkilat Emirinin atamasıyla görevlendirilirler. Doğrudan doğruya İstihbarat Kolu Başkanına bağlıdır. Kol Başkanına karşı sorumludurlar. Kol Başkanının önerisi, Genel Emirin onayı ile azledilebilirler veya başka bir kola tayin edilirler.

C) Bölgeler ve Bölge Komiteleri : Teşkilat olarak İstanbul İl'i 4 ana bölgeye ayrılmıştır :

Her kısma bir sorumlu tayin edilecek, kısım sorumluları doğrudan doğruya Bölge Komitelerine dolayısıyla Bölge Sorumlusu olan kişi İstihbarat Kolu Şurası üyelerine bağlı olacaklar, Kol Başkanından aldıkları talimatlara göre hareket edeceklerdir. Bütün ana bölgeler takriben 5'er kısma ayrılacak, şayet bölgenin faaliyet sahası geniş ise bu sayı 10'a kadar çıkabilecektir. Kısım sorumluları sempatiizan kişileri tespit edeceklerdir.

SEMPATİZANLARDA ARANAN ÖZELLİKLER :

- a) Davaya sempati duymaları, yerine göre desteklemeleri ve durumlarının elverişli olması,
- b) Yaptıkları iş sebebiyle ya da sahip oldukları vasıfları itibariyle istihbarat açısından kullanılabilir durumda olmaları,

BÖLGELER VE BÖLGE KOMİTELERİNİN DURUMLARI :

A Bölgesi Sınırları : Beyoğlu, Fatih, Eminönü ilçeleridir. İstihbarat Kolu Şurası 1. üyesi bu ilçelerin sorumlusudur. Bu üç ilçe 5 kısma ayrılacak, her kısımda bir kısım sorumlusu ve önümla irtibatlı elemanlar olacaktır.

B Bölgesi Sınırları : Beşiktaş, Şişli, Sarıyer ilçeleridir. Bu bölgenin teşkilatlanması (A) bölgesi gibidir.

C Bölgesi sınırları : Bakırköy, Eyüp, Gaziosmanpaşa ilçeleridir. Teşkilatlanma (A) ve (B) bölgesi gibidir.

D Bölgesi Sınırları : Beykoz, Üsküdar, Kadıköy, Şile ve Yalova ilçeleridir. İstihbarat Kolu Şurası 4. üyesi bu ilçenin ve kısımların sorumlusu olup, Komite Başkanıdır. 6 ilçe, 6 kısma ayrılacaktır.

İstihbarat Kolu, Emir-Komuta zinciri İstihbarat Kolu Başkanı, Şûra üyeleri, kısım sorumluları, kısım elemanlarından oluşacaktır.

V NO'LU BİLDİRİ :

1. DÖNEM EĞİTİM FAALİYETLERİ :

İstihbarat Kolu çalışma sistemi temel olarak üç kısımdan oluşmaktadır.

I. Kısım : Fikrî olgunlaşma ve eğitim dönemi,

II. Kısım : İstihbarat geçiş öncesi hazırlık dönemi,

III. Kısım : Fiili çalışma dönemi.

Bu dönemde tespit edilen bir zaman içinde belirlenen eğitim programı tatbik edilecektir.

1..... Askerî Kol ileride yapılacak olan İslamî Devrimi gerçekleştirmek için teşekkül ettirilmiştir.

İstihbarat Bilgisi, takip ve kontrol bilgisiyle, şifre yapmak, çözmek bilgisi, Kol Başkanının denetiminde özel bir eğitim şeklinde sürdürülecektir. İmkân bulunduğu takdirde istihbaratla ilgili filmler izlenecektir. Haftalık tatil günlerinde Kol Başkanı araba temin ederek, üyelerle birlikte çevre araştırması yapacak, temiz ve dikkat çekmeyen kıyafetlerle üç kişi bir arada yürümeksizin araştırma yapacaklar, araba ile yapıldığı takdirde araştırmalar üç veya daha fazla kişi tarafından yapılabilecektir.

IV. —'ASKERİ KOL :

ASKERİ KOL SORUMLULARI :

1. Selim Gülcan : (Kod adı : Yasir Çetiner)

2. Rıdvan Çağırıcı : (Kod adı : Yılmaz Galip)

Askerî kolla ilgili içtüzüğü bulunamamıştır.

ÖRGÜTÜN FAALİYETLERİ :

Örgüt mensupları geçmişte Hz. Muhammed zamanında Mekke'li Müslümanların, Müşriklerin kervanlarına saldırarak, ganimet elde etmelerini, yöntem olarak kabul etmişlerdir.

Örgüt mensupları imamların dernekten maaş almaları sebebiyle arkasında namaz kılınamayacağını kabul ederek, ayrı bir şekilde camilerde namaz kılmaya başlamışlar, bu yüzden imamın'şikâyeti üzerine haklarında takibat yapılmış, Darülharp olarak kabul edilen Türkiye'de Cuma Namazının kılınamayacağını örgüt mensuplarına bildirerek Cuma Namazlarına katılmamışlardır. Ayrıca: medenî nikâhı kabul etmemişler, evlilikleri imam nikâhı yapmaya başlamışlardır.

YURT DIŞI FAALİYETLER :

a) Örgüt Emiri olan İrfan Çağırıcı, İran İslam Cumhuriyeti'nden yardım almayı düşünmüş, Selim Gülcan ile İran Konsolosluğuna gitmişler, Başkonsolos Muhammet Thari'ye oluşturulan örgüt hakkında bilgi vermişler, para sıkıntısı çektiklerini söyleyip yardım talebinde bulunmuşlar. Konsolos istekleri hakkında bilahare cevap vereceğini bildirmiş, aradan 1,5 ay geçtikten sonra İrfan aynı Konsolosa gittiğinde, Konsolos İran'a gitmesini, vereceği adres ve telefondaki Ahmet Sajoi ile görüşmesini istemiş, Selim ile İrfan 1 Mart 1984 tarihinde Doğu Beyazıt'tan, İran'a geçmişler, Ah-

met Sajoi'yi bularak Türkiye'deki kurdukları İslam örgütünden bahsetmişler, orada buldukları süre içerisinde silahlı eğitim görmüşler, Devrim Muhafızları tarafından Türkiye sınırına geçirilip bırakılmışlardır. 1984 yılı Mayıs ayı sonuna doğru Ahmet Sajoi, Türkiye'ye geldiğinde verilen telefon numarasını aramış, sahibi Metin Torun arayan kişinin, İstanbul İnan Konsolosluğundan beklediğini iletmış, bunun üzerine İrfan Çağırıcı ve Selim Gülcan Konsoloslukta Muhammet Thari-Ahmet Sajoi ile bir odada görüşmüşler, Ahmet 400 000 lira para vermiş, silah temin edeceği vadedinde de bulunmuştur. Ahmet Sajoi ileride 600 000 lira, daha yardım yapabileceğini vaat etmiş, aradan 3 ay gibi bir zaman geçmesine rağmen para ulaştırılmadığı için İrfan, İstanbul'daki İnan Konsolosluğuna gitmiş, Konsoloslukta Ahmet'le görüşmesini söylemişler, Ahmet'in İran'daki telefonunu ile konuşan İrfan çağırıcı üzerine Rıdvan ve Metin Torun ile İran'a geçmeyi planlamışlar, plan uyarınca İrfan ve Rıdvan İstanbul'dan Erzurum'a otobüs ile 9 Ağustos 1984 tarihinde hareket etmişler, Metin Torun'u Erzurum'daki terminalde bularak, İran'a geçirmişler, Ahmet Sajoi'yi bularak kampa gidip orada çeşitli tabancalarla eğitim yapmışlar. İstedikleri silahlar verilmemiş, bir süre İran'da kaldıktan sonra Türkiye'ye dönmüşlerdir.

YURT İÇİ FAALİYETLER :

b) Hz. Muhammed zamanında Mekke'deki Müslümanların, Müşriklerin kervanlarına saldırarak ganimet almalarını yöntem olarak kabul eden örgüt üyeleri gasp suçlarını işlemeye başlamışlardır. Bu kişiler hakkında mezkûr iddianame ile açılan dava neticesinde mahkûmiyetler verilmiş, bu kişiler 3713 sayılı Kanunun geçici 1/a maddesi hükümlerinden istifade ederek 1991 yılında şartlı tahliye hükümlerinden istifade etmiş ve cezaevinden çıkmışlardır. Bu şahıslar yukarıda iddianamede belirtildiği üzere, İstanbul'da örgütlenmişler, yakalanmaları üzerine de bu örgüt yapıları dağılmıştır. (Ek : 2)

Bunun yanında çöken bu örgüt yapısını yeniden canlandırmak gayesiyle 1985 yılında, İran'da ki İslam rejiminden etkilenen, Batman'da bulunan Cem Kitabevini çalıştıran Ekrem Baytap ile Abdullah Yiğit (Mehmet Ali Bilici) ve arkadaşları tarafından Türkiye'deki düzeni yıkarak yerine İran Rejimi örneği bir devlet yönetimi kurmak üzere örgütsel çalışmalar yapılmaya başlanmıştır. Yukarıda da belirtildiği üzere 1984 yılında yapılan operasyonlarda Hizbullah Örgütü üyelerinin tutuklanmasıyla bu örgütsel çalışmalar başlamıştır.

Bu tarihten sonra bu oluşumun içerisinde bulunan şahıslar İran'a çeşitli defalar gönderilerek burada siyasi ve askeri eğitimden geçirilmişlerdir. Elde edilen bilgilere göre 1984 yılındaki Hizbullah Örgütü mensupları her ne kadar İran'da eğitim görmüşler ve buradan yardım alarak faaliyetlerini devam ettirmişlerse de, bunlar gerçek bir örgüt yapısı içerisinde olup, İran'daki yapılanmadan bağımsız hareket etme yeteneğine sahiptirler. Bunların yakalanarak çökerülmesinden sonra yeniden toparlanan ve İslami Hareket Silrecini gerçekleştirmek için çalışan ve yine İrfan Çağırıcı'nın genel emiri olduğu örgüt, tamamen İran'ın içerisindeki bir grubun denetimi ve emiri altında hareket etmiştir. Örgütün profesyonel bir istihbarat örgütünün eğitiminden geçtiği ele geçen örgüt evraklarından ve çalışma tarzlarından da açıkça anlaşılmaktadır. Bu örgüte emir veren İran'daki yapının, İran Devleti ile ilgisi olup olmadığı komisyonumuzca tespit edilememiştir. Ancak İran gibi totaliter rejimin uygulandığı bir ülkede kişilerin veya devlet içerisindeki kurumların ne ölçüde devletten bağımsız hareket edebileceği ortadadır.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü tarafından 23.1.1993 günü başlatılan operasyon neticesinde polis tarafından İslami Hareket olarak adlandırılan, örgütün ilk aşamada 19 üyesi daha sonrada diğer üyeleri yakalanmışlardır.

Yakalanan sanıklardan, Mehmet Kaya verdiği ifadesinde; ilk olarak 1986 yılında arkadaşı Tevfik Durmaz ile birlikte Ekrem Baytap tarafından İran'ın Maho şehrine gittiklerini, burada Ekrem Baytap'ın daha önceden ismini verdiği şahısla buluşarak İran'da islami konularda ve devlet düzeni hakkında bilgilendirildiklerini, Mako şehrinde sonra Kum kentine gittiklerini, beyan etmiş; 1989 yılında da Ekrem Baytap'ın kendisini 1988 yılında tanıştırdığı Mesut Kod isimli şahıs tarafından İran'a gönderildiğini, burada kendisinden önce İran'a gelen Mesut ve Bazı İranlılar tarafından Tahran Mehrabat havaalanında karşılandığını, daha sonra gittikleri evde Türkiye'den gelen Alaaddin ve Adil Ateş isimli şahıslarla karşılaştığını, Mesut tarafından bu şahıslarla birlikte alınarak Tahran'a 40 dakika uzaklıktaki bir büyük binaya götürüldüğünü ve burada kendisine askerî bot ve elbise verildiğini, burada Irak'tan gelen Türkmenlerin de bulunduğunu, kendilerine askerî ve siyasi eğitim verildiğini, Avusturya-Yugoslavya üzerinden İstanbul'a dönüş yaptığını ifade etmiştir. (Ek : 3)

Mehmet Ali Şeker ise verdiği ifadesinde; kendisinin 1987 yılının sonlarında veya 1988 yılının başlarında Ekrem Baytap tarafından eğitim için İran'a gönderildiğini, Tahran'a gittikten sonra Ekrem Baytap'ın verdiği telefon numarasını aradığını, bunun üzerine kendisini gelip aldıklarını, Ekrem Baytap'ın talimatıyla ve kendisinin askerî eğitimden geçmek istediğini beyan etmesi üzerine kısa bir askerî eğitimden geçirildiğini silah ve mühimmat üzerine 3 gün eğitim aldığını, buradaki masraflarının Ekrem Baytap tarafından karşılandığını, İran'da Hizbul-dava isimli örgüt mensuplarıyla görüştüğünü, döndükten sonra Suriye'ye gittiğini burada da Hizbul-dava örgütü mensubu olan kişilerle görüştüğünü, bu örgüt mensuplarının isim ve telefon numaralarını kendisine Ekrem'in verdiğini, Batman'a döndükten sonra Ekrem Baytap'ın isteği ile İstanbul'a geldiğini ve Mesut'la buluştuğunu, Mesut'un 1989 yılı içerisinde kendisini tekrar İran'a gönderdiğini, 15 gün otelde kaldıktan sonra Mesut'un gelip kendisini otelden aldığını, Padigon isimli askerî tesisi andaran bir yere götürdüğünü burada Türkiye'den gelen Kemal ve Akif kod isimli şahısların da bulunduğunu, burada kaldıkları süre içerisinde çeşitli silahların eğitiminden ve bomba yapımı ile TNT'nin, C-4'ün patlatılmasının gösterildiğini, bu eğitimlerin 45-50 gün sürdüğünü, daha sonra kendisinin Mesut tarafından İstanbul'a karayolu ile gönderildiğini beyan ederek, kod ismi Mesut olan şahsın Hasan Aksoy ismini de kullandığını belirtmiştir. (Ek : 4)

Gudbettin Gök ifadesinde; kendisinin merak ve tanıma amacıyla 1986 yılında İran'a gittiğini, burada gezip gördükten sonra fazla ilgi bulmadığını, 1991 Mart ayında Ekrem tarafından İstanbul'a Mesut'un yanına gönderildiğini, Mesut isimli şahsın kendisine 6 ay süreyle K.D.E.P. (Kapalı Devre Eğitim Programı) uyguladığını, teorik dersler verdiğini ve ayrıca şehri tanıma turları da yaptığını beyan etmiştir. (Ek : 5)

Mehmet Zeki Yıldırım ifadesinde; kendisinin 1991 Haziran ayında Ekrem Baytap'ın tavsiyesine uyarak İstanbul'a geldiğini Ekrem'te birlikte İstanbul'a geldikten sonra burada Mesut'la tanıştığını, Mesut tarafından kendisine sahte isimle pasaport çıkarılarak İran'a gönderildiğini, İran'da kendisini daha sonra Yalova'da öldürülen İran rejim muhalifi Halkın Mücahitleri Örgütünden Ali Ekber Gorbani'yi öldürenlerden Mahmut isimli şahsın karşıladığını, kendisiyle beraber Hasan ve Ali, Gudbettin Gök isimli şahısların da geldiğini, 15 gün bir otelde kaldıktan sonra bu kişilerle birlikte Tahran'da bulunan askerlerin nöbet tuttuğu bir yere götürdüklerini, burada toplam 1,5 hafta kaldıklarını bu süre içerisinde de takip, karşı takip, sabotaj, silah dersleri verildiğini ayrıca sabit hedeflere ateş etme derslerinde verildiğini beyan etmiş, bu derslerden silah dersini askerî, takip ve karşı takip derslerini ise sivil giyimli bir kişinin verdiğini, burada kaldıkları süre içerisinde tüm ihtiyaçlarını Mahmut tarafından karşılandığını, kendilerini Tahran'dan dönüşte İstanbul'da hava limanında Mesut'un karşıladığını beyan etmiştir. (Ek : 6)

Fahretin Baytap ifadesinde; 1987 yılında abisi Ekrem Baytap tarafından İran'a gitmesinin tek-
lif edildiği, kendisinin de bunu kabul ettiğini, bunun üzerine abisiyle beraber İstanbul'a geldiğini,
kendisinin Mesut'la birlikte abisi tarafından İran'a gönderildiğini, tüm masraflarının abisi tarafın-
dan karşılandığını, sahte isimli pasaportlarla gittikleri Tahran'da kendilerini Türkiyeyi Hüseyin di-
ye birinin karşıladığını, 1 gün otelde kaldıktan sonra Tahran ile Kum kenti arasında bulunan Pati-
kap Hüseyin Kampına götürüldüklerini kendilerini komutan yardımcılarının karşıladığını, kampta
kendilerinden başka 6 Türk'ünde bulunduğunu, burada kendilerine koşu, kültür fizik, yakın boğuş-
ma, silah atışı, bomba atışlarının öğretildiğini, ayrıca burada kendilerine Şia Mezhebini övücü ders-
lerinin de verildiğini, ders verenlerden birisinin, sivil, diğerinin askerî elbiseli olduğunu, kampda
başlarında İranlı olan Mahmut Haşimi'nin sorumlu olduğunu, kendilerine eğitimlerini bitirip Tür-
kiye'ye dönerken İslamı yayıp, İslam için her türlü mücadele etmelerinin telkin edildiğini, Türki-
ye'ye döndükten sonra Batman'a geldiğini, Mesut'un İstanbul'da kaldığını, 1992 yılının Ekim
ayında Mesut ile görüşerek (Mustafa Kayacan- bu şahsın gerçek ismi İrfan Çağırıcı olup, örgütün
genel emiridir.) İstanbul'a geldiğini, kendilerinin İran'da Türkiye'deki laik düzeni yıkarak yerine
Şia mezhebine dayalı İslam devleti kurmayı öğrettiklerini beyan etmiştir. (Ek : 7)

Bu arada; Ekrem Baytap, Abdullah Yiğit ve arkadaşları tarafından 1985 yılında başlatılan ör-
gütsel faaliyetler çerçevesinde, kurulan örgütün ilk şurası 1987 yılında Batman'da yapılarak bu ör-
gütlenmede görev alacak şahıslar oy usulüyle seçilmişlerdir. Fikrî anlamda beraber olan bu şahıs-
ların yapmış oldukları bu toplantıda istişare heyeti oluşturulmuştur. İstişare heyetinin oluşturuldu-
ğu bu toplantıya Mehmet Kaya, İstanbul'dan İhsan Deniz, Ekrem Baytap, Veysi Yıldırım, Tevfik
Durmaz, Abdülbaki Çiftçi, Abdullah Yiğit (Mehmet Ali Bilici) ile 10 arkadaş katılmış, toplantı so-
nunda; müslömanların kendi aralarında istişare ederek, hareket etmeleri gerektiği inancı hasıl ol-
muş ve seçilen istişare heyetinde Ekrem Baytap, İhsan Deniz, Veysi Yıldırım ve Mehmet Ali Bi-
lici görevlendirilmişlerdir. Bu toplantı neticesinde bu kişilerin oluşturduğu örgütlenme 1989 yılına
kadar fikrî planda uyuştukları insanları belli bir potada toplamak, dinî anlamda önelerine çıkan so-
runları çözmek amacıyla tebliğ mahiyetinde devam etmiştir.

Batman'da örgütlenen oluşumun üyelerinin İran'a gönderilerek orada siyasi ve askerî eğitim-
den geçirilmelerinin yanında İranlı bazı şahıslar tarafından ülkemizde de, özellikle İstanbul'da bu
örgüt elemanlarına ev, araç gereç ve silah temin edilmiştir.

Bu konuda bu oluşumun başladığından beri hareketin içerisinde olan ve İran'da eğitim gören;
Adil Ateş vermiş olduğu 24.5.1993 tarihli ifadesinde; 1987 yılı içerisinde kendisi gibi İran'da eği-
tim gören Mehmet Kaya tarafından İstanbul'da İran Konsolosu Mir Cafer Zafer Enci'nin yanına
götürüldüğünü kendisinin bu şahıs vasıtasıyla Ahmet Kerimi ile tanıştığını, bu şahsın da 1988 yılın-
da kendisine 8 bin Amerikan Doları vererek kendisiyle kalabilecek bir ev tutmasını istediğini, ken-
disinin de 1988 Ağustosunda Maltepe'de bir ev tuttuğunu, burada İranlı Ahmet Kerimi'nin kendi-
sini Mesut (Mustafa Kayacan) ile tanıştırdığını, Mesut'un Ataköy'de bir evde Şah yanlısı bir kişi-
nin kaldığını söylediğini, bir gün Ahmet Kerimi'nin Ataköy'de bulunan Şah yanlısı olan bu şahsın
adresinin tespiti ile evde olup olmadığını kontrol ettirmeye çalıştığını ancak bu sırada Şah yanlısı
bu şahsın şüphelenmesi ile polis tarafından yakalandığını, kendisinin polis tarafından yakalanırken,
Ahmet Kerimi'nin kaçtığını, bu olaydan dolayı 10 gün kadar sorgulandıktan sonra serbest bırakıl-
dığını 1989 yılında Mesut'un kendisine, gel bizimle kal dediğini, Koz Yatağındaki evlerinde diğer
örgüt mensupları ile birlikte kalmaya başladığını belirtmiştir. (Ek : 1)

Kod adı Abdullah Yiğit olan Mehmet Ali Bilici 11.2.1994 tarihli ifadesinde; 1989 yılının yaz
aylarında Ankara'da oturan Vanlı arkadaş; Muhsin Arslan'ın Ankara'da bulunan İran kültür evin-

de görevli Davut isimli İranlı bir şahısla diyaloga geçip bazı arkadaşlarının İran'da İslam Cumhuriyeti çalışmalarıyla ilgili olarak eğitilip eğitilmeyecekleri konusunda irtibata geçtiğini, Davut isimli şahsın Muhsin Arslan'a İran'ın kendilerine bu konuda yardımcı olacaklarını söylemesi üzerine, Muhsin Arslan'ın konuyu kendisine getirdiğini, kendisinin de 1987 yılında oluşturdukları istişare heyetine konuyu götürdüğünü bu heyetin karar vermesi üzerine İhsan Deniz, Muhsin Arslan'la beraber İran'a gittiklerini, amaçlarının örgütleri için İran'dan askerî ve siyasî eğitim talep etmek olduğunu, İran'a geldiklerinde Tahran'da Divanet Oteline yerleştiklerini, daha sonra Davut'un verdiği telefon numarasından Muhsin'in Davut'u aradığını, Davut'un Mehmet isimli birisiyle yanlarına geldiğini, bu aşamadan sonra kendileriyle görüşme inisiyatifini Mehmet'in aldığını, daha sonraki gün Mehmet'in Muhsin ve İhsan'ı alıp bir parka götürüp bu parkta Vahidi isimli bir şahısla tanıştırdığını, Vahidi'nin arkadaşlarının amaçlarının ne olduğunu sorduğunu, arkadaşlarının da amaçlarının İran İslam Devleti doğrultusunda Türkiye'de İslamî faaliyetler gerçekleştirmek istediklerini bu nedenle de destek istediklerini bildirmiş, Vahidi'nin bu isteklere olumlu baktığını, daha sonra başka bir gün Vahidi'yle bir binanın zemin katında tekrar görüştiklerini bu görüşmeleri sırasında kendilerinin siyasî, askerî eğitim ile maddî konularda yardım talep ettiklerini, Vahidi'nin bu isteklerini de olumlu karşıladığını ancak kesin cevabın kendilerine Türkiye'de bildirileceğinin söylendiğini belirterek toplam 10 gün sonra İran'dan ayrılıp Türkiye'ye geldiklerini, Türkiye'ye geldikten bir kaç ay sonra Mehmet'in Türkiye'ye gelip Muhsin'le kendisini aradığını, kendisi ile Ankara Kocatepe Camiinde buluştuklarını, orada Mehmet'in askerî eğitim tekliflerinin kabul edildiğini bildirdiğini ve istedikleri şahısları İran'a gönderebileceklerini belirtmiş, bunun üzerine konuyu kendisinin Batman'a döndükten sonra Ekrem Baytap ve 1987 yılında seçmiş oldukları Şura Heyetine götürdüğünü, Ekrem Baytap'ın da konuyu Mesut (Mustafa Kayacan)'a götürdüğünü, Mesut'un konuyu olumlu bulduğunu gerekli planlamayı yaptıktan sonra İran'a Ekrem Baytap, Mesut, Mehmet Ali Şeker, Mehmet Zeki Yıldırım, Kemal (Nezih Beyret) ve diğer uygun görülen şahısların İran'a gönderildiğini ve bu şahısların askerî ve siyasî eğitimden geçirildiğini, bu sırada Mesut'un İran'a gönderilen arkadaşlarına İranlılar tarafından kendi mezheplerinin empoze edilmek istendiğini ve ayrıca İranlıların vaatte bulunmuş oldukları maddî yardımları savsaklamaları üzerine kendisiyle beraber bu konuları görüşmek üzere İran'a gittiğini burada Vahidi'yi bulup konuları anlattıklarını, Vahidi'nin kendilerini maddî konulardaki yardımın karşılıksız olarak yapılamayacağını söylediğini özellikle Türkiye'de bulunan Halkın Mücahitlerine karşı askerî eylemler yapılmasını istediklerini, kendilerine verecekleri yardımlar karşısında yapabilecekleri eylemlerin miktarının ne olabileceğinin söylendiğini, kendilerinin bu konuyu gruplarına götürmelerinin gerektiğini bildirdiklerini belirterek İran'dan ayrıldıklarını bu arada Mesut'un çağrı numarasını İranlılara irtibat sağlansın diye verdiklerini, Türkiye'ye döndükten 1-1,5 ay sonra İranlıların çağrı vasıtasıyla kendileriyle randevulaştıklarını bu görüşme sırasında kendilerinin maddî yardımlarının mutlaka eylem karşılığında yapılmaması gerektiği konusunda direttiklerini, İranlılar'ın ise kendilerine biat etmelerini istediklerini bunun üzerine tekrar ayrılıp başka birgün ikinci görüşme yaptıklarını, bu görüşme sırasında Mecit ve Rıza isimli şahıslarla beraber bir tercümanın geldiğini, yine anlaşma sağlanamadan ayrıldıklarını, 1991 yıllarının son aylarında bu son görüşmeden yaklaşık 5-6 ay sonra kendisinin Şaban isimli olduğunu söyleyen bir İranlının Mesut'u çağrıdan arayarak irtibat temin ettiğini, Mesut'un bu İranıyla görüştüktan sonra kendisine gelerek İranlının kendilerine iş teklif ettiklerini bu işlerin birincisinin Halkın Mücahitlerinden olan ve İstanbul'da yaşayan Ali Ekber Gorbani'nin kaçırılarak kendilerine teslim edilmesi, ikincisinin ise İstanbul'da görevli bir PTT memurunun kendilerine kazandırılması olduğunu, Ali Ekber Gorbani olayı için 800 milyon, teknik postacının kendilerine kazandırılması karşılığında ise, işin neticesinde çıkacak fatura karşılığı pazarlık

yapıp konuyu kendisine getirdiğini, kendisinin de uygun olduğunu bildirdiğini belirtmiş, daha sonra Mesut'un kendi ekibi olan Kemal, Arif, Ergun Şendur, Cengiz Sarıkaya, Gudbettin Gök ve teknik ekibindeki diğer arkadaşlarıyla beraber Ali Ekber Gorbani'yi kaçırıp Yalova'da tutmuş oldukları bir yere götürüp İranlılara teslim ettiklerini, İranlıların anlaşmada olmadığı halde bu şahsın sorgusunu yaptıktan sonra öldürüp cesedi kendi üzerlerine bıraktığını, neticede teknik ekibin cesedi gömdüğünü, daha sonra postacının İranlılara kazandırılması konusunda yine Mesut'un ekibiyle beraber 5 ay civarında çalıştığını postacının resmi polis götürüldüğü anda alındıktan sonra sanki devlete hizmet edecekmişcesine anlaşma yapılmasının sağlandığını bu iş karşılığında İranlılardan yapılan harcamaların toplamı olarak 80 bin dolar Mesut tarafından alındığını, 1992 yaz ayında Eylül-Ekim aylarında İranlı Şaban'ın çağrı vasıtasıyla Mesut ile irtibat sağladığını bu görüşmeden sonra Mesut'un kendisine, Şaban'ın ikinci bir iş getirdiğini söylediğini, teklifin Şah yanlısı olup İstanbul'da ikâmet eden Abbas Gorizade'nin kaçırılarak kendilerine teslim edilmesi karşılığında 500 milyon vereceklerini belirtmeleri üzerine Mesut'un ücretin diğerin az olmasındaki sebebi sordüğünde Gorbani'nin bir örgüt mensubu olduğunu, Abbas Gorizade'nin ise bir fert olduğundan dolayı bu kadar paranın normal olduğunun belirtildiğini, Mesut'un bu teklifi kabul ettikten sonra kendisine bildirdiğini kendisinin de uygun gördüğünü, eylemin Mesut'un eski teknik ekibiyle birlikte gerçekleştirdiğini, Gorizade'nin Gemlik Sahilde bulunan bir villada kaçırıldıktan sonra İranlılara teslim edildiğini yine Şişli'de İranlılara ait iki otunun bomba konularak patlatılması olayını İranlılar istediğinden dolayı para karşılığında yaptıklarını belirtmiştir. (Ek : 8)

Böylece, ülkemizdeki laik Cumhuriyeti yıkıp yerine İran Rejimine benzeyen bir devlet düzeni benimseyen, kişilerden oluşan örgüt, İran'da eğitilip, Türkiye'de ülkemiz aleyhine faaliyet göstermelerinin yanında, İran Rejim muhaliflerinin takip, yıldırma ve daha sonra açıklayacağımız üzere öldürülmelerinde de görev almışlardır.

Bu arada yakalanan, örgüt militanlarının beyanlarına göre; örgüt ilk şurasına 1987 yılında Batman'da yapıp, orada faaliyet göstermekte iken çeşitli defalar Batman'da toplantılar yapıp istişarelerde bulunulmuştur. 1991 yılında Muhsin Aslan (Necmi Aslan)'ın evinde Ankara'da toplanılmış 1992 yılının ortalarında da Hüsnü Yazgan'ın evinde toplanılarak genel değerlendirme yapılmış, yasama şurasının daha aktif hale getirilmesi hususu tartışılmıştır. Daha sonra da güvenlik açısından çalışmalarının daha iyi yapılması ve gizliliğin devamı için İstanbul'da teşkilatlanmasına ve faaliyet göstermesine karar verilmiştir. Bu karar üzerine 26 Aralık 1992 tarihinde örgütün genel şurası Yalova İlçesi Karamürsel yol altındaki Pınar Sitesinde yapılmış, bu genel şuraya 24 kişi katılmıştır. Bu şurada 10 Yasama Şurası Üyesi, katılanların gizli oylarıyla seçilmiştir. Seçilen yasama şurası üyeler de kendi aralarından icra şurası üyelerini seçmişlerdir.

Yasama Şurasına seçilenler;

1. Mehmet Kaya (İdris Kod Adlı)
2. Hüsnü Yazgan (Azad Kod Adlı)
3. Ramazan Aytunç (Recep Kod Adlı)
4. Şefik Polat (Kerim Kod Adlı)
5. Ömer Faruk Baş (Yusuf Kod Adlı)
6. İhsan Deniz (Ömer Kod Adlı)
7. Zübeyir Ötümüş (Kemal Kod Adlı)
8. Mustafa-Mesut Kayacan (Gerçek İsmi İrfan Çağırıcı)

9. Ekrem Baytap (Deniz Kod Adlı)

10. Mehmet Ali Bilici (Abdullah Yiğit)

Yasama şurasına mensup şahısların yapmış oldukları seçim sonucunda da icra şurasına şu şahıslar seçilmiştir.

1. Zübeyir Gütmüş

2. Ekrem Baytap

3. Mustafa Kayacan

4. Abdullah Yiğit

Bu seçimde en fazla dikkati çeken konu İranlı Ahmet Kerimi tarafından Adil Ateş isimli şahısla tanıştırılan ve çeşitli defalar İran'a gidip orada askeri, siyasi eğitim götürebir çok örgüt mensubunun İran'da eğitilmesini sağlayan Mesut Kod adlı Mustafa Kayacan'ın örgütün yasama şurasına seçilmesinde yaşanan olaydır.

Hüsnü Yazgan Ankara Emniyet Müdürlüğüne verdiği 13.2.1993 tarihli ifadesinde; Mesut'u ilk kez Aralık 1992'de yapılan şurada gördüğünü, kendisinin daha önce bu şahsı tanımadığını, bu nedenle bu şahsın icra şurasına seçilmesine karşı çıktığını, Mesut'un daha önce de yasama şurasında yer aldığını, kendisinin karşı çıkması üzerine Ekrem Baytap'ın kefilliğiyle icra şurasına girdiğini belirtmiştir. (Ek : 9)

Açıkça ifadelerden anlaşıldığı üzere; sürekli olarak İran'a örgüt elemanlarını eğitim için gönderen Ekrem Baytap, İran'da askeri ve siyasi eğitim gören, İranlılarla sıkı ilişkileri olan Mesut kod adlı Mustafa Kayacan'a kefil olmakta ve bu şahıs ve sayede itiraza uğramadan örgütün yasama ve icra şurası üyesi olabilmektedir.

İranlılar tarafından eğitilen ve ihtiyaçları karşılanan bu örgüt mensupları örgütlerinin amaçlarını parçalarla verdikleri ifadelerde anlatmışlarsa da, örgütün amacı ve ilkeleri, teşkilatlanması ve diğer hususlar 10.6.1994 tarihli İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün yapmış olduğu operasyon sonucunda ele geçirilen belgelerden açığa kavuşmuştur. Bu ilkeler, örgütün ideolojisi ve temel aldığı esaslar bundan sonraki bölümde detaylı bir şekilde açıklanmıştır.

Buradan da açıkça anlaşıldığı üzere; örgütün yapılanması, yasama şurası, imam, icra şurası, bölge şuraları, mahalli şuralar, alt sorumluluklar şeklindedir. İcra şurası kendisine bağlı ameliyat, tedarukat ve teknik ekipler vasıtasıyla bu görevlerini ifa ederler.

Ameliyat ekipleri silahlı eylemleri icra etmekte, tedarukat ekipleri bu grupların lojistik malzeme ihtiyaçlarını karşılamakta, teknik ekipler ise takip-tarassut ve malzeme yapımında destek vazifesi görmektedirler. Örgütün halen içinde bulunduğu aşamanın, taban oluşturmak çabasında olup, örgütün ilkelerini tebliğ etmek durumunda olduğunu bizzat Gudbettin Gök vermiş olduğu ifadesinde belirtmiştir.

Tebliğ aşamasında olup silahlı savaşa hazırlanan örgütün silahlarının bizzat İran tarafından verildiği Mehmet Ali Şeker'in ifadesinde açıkça belirtilmiş, Gudbettin Gök'ün ifadesinde de örgüt elemanlarını periyodik olarak İran'a gönderilip eğitildikleri beyan edilmiştir.

Tebliğ aşamasında olan ve silahlı savaşa hazırlanan, örgüt, kendi elemanlarını da bu konuda yetiştirmeye çalışmıştır. Örgütün İran'da yetiştirilen elemanlarının yanında, Mehmet Ali Şeker'in ifadesinde de belirtildiği üzere buradaki ekipler tarafından da, intihar komandoları olarak adlandırılan gruplara bomba ve silah üzerine eğitimler verilmiştir. Bu intihar komandoları, Lübnan'da faaliyet gösteren Hizbullah Örgütü'nün aynı adla adlandırılan mensuplarını halurlatmaktadır.

İran'da eğitim gören ve İran'dan mühimmat ve silah yardımı alan bu örgüt mensupları ülkemizde ileride açıklanacağı üzere; rejimi tehdit edici eylemlerin yanında, İran devletinin rejim muhaliflerine karşı da eylemler yapmış, bazen de ülkemizde eylem yapan İran devlet yanlısı kişilere lojistik destek sağlamışlardır.

Her açıdan İran destekli oldukları sabit olan bu örgütün, yukarıda da belirtildiği üzere; İran Devletinden mi? Yoksa buradaki bir gruptan mı? Destek gördüğü eldeki bilgilerle anlaşılacak değildir. Ancak İran gibi disiplinli ve totaliter bir devlet yapısına sahip olan bir ülkede yurt dışından getirilen bir kısım kişilerin, eğitildikten sonra başka ülkelere rejim ihraç etmek gayesiyle gönderilmelerinin devlet organlarından habersiz bir şekilde yapılmasının mümkün olmadığı düşünülmektedir. Kaldı ki İran destekli olan bu örgütün Türkiye'de örgütlenmesi sırasında İran'ın İstanbul'da görevli başkonsolosundan ve bazı görevlilerinden destek gördüğü ve yardım alıp lojistik olarak desteklendiği de düşünülmüşse bu görüşümüzün doğru olduğu ortaya çıkmaktadır.

GÜNEY-DOĞUDA FAALİYET GÖSTEREN HIZBULLAH ÖRGÜTÜ

Asıl Hizbullah Örgütü 1982 yılında İsrail'in Lübnan hareketini takiben ortaya çıkmıştır. İran İslam Cumhuriyetini kendisine model olarak almaktadır. Din adamlarının dolaylı önderliğini kabul etmekte aşırı derecede ideolojisine bağlılığıyla dikkat çekmektedir.

Hizbullah Örgütünün Türkiye'deki örgütlenmesi yurt dışında olduğu gibi, sadece Şia kökenlilere özgün bir terör örgütü niteliğinde bulunmayıp, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin içerisinde şer'i hükümlere dayalı bir İslam Cumhuriyeti kurma görüşünü savunan Radikal Teokratik Devlet yanlısı Hanefi, Şafii, Maliki vs. mezheplere dahil kişileri de kapsamakta hotorejen bir yapı içerisinde bulunmaktadır. Özellikle Güney-Doğu Anadolu bölgesinde Marksist Leninist ilkelere dayalı bağımsız bir Kürt Devleti kurmayı amaçlayan yasadışı PKK örgütünün kendilerini sindirip bu bölgede tek hakimiyet unsuru olmayı amaçlamaları üzerine PKK Hizbullah çatışması başlamış ve bu çatışmalar özellikle Diyarbakır-Mardin-Batman-Şırnak il ve ilçe merkezinde yaygınlaşmıştır.

İstanbul'da yakalanan Hizbullah örgütü mensuplarının yanında, bunlardan ayrı bir örgüt olarak;

Hizbullahçı olarak bilinen bu örgüt ilk önce Melle Abdullah adlı bir şahsın önderliğinde bölgede çalışmalarını sürdürmüş olup, PKK tarafından bu örgütün ilk kuruluşunda Bekaa kampında ayrı bir yer verilmiştir. Örgüt, faaliyetlerini ve eğitimlerini PKK kampında yürüten bu şahısların daha sonradan ismi PKK'ya bağlı olarak Yurtsever İmamlar Birliği olarak kamuoyunca bilinmiştir. Yurtsever İmamlar Birliği Melle Abdullah ölünceye kadar faaliyetlerini PKK ile birlikte sürdürmüş ve İran'dan yardım almıştır. Bunların amacı ise Kürt-İslam Devleti kurmak olmuştur. Melle Abdullah'ın ölümünden sonra ise bu şahıslar bir kısmı PKK kampından ayrılmış, İdil ilçesinde bir imamın PKK tarafından öldürülmesi üzerine bölgede PKK aleyhine silahlı eylemlerde bulunmuşlardır.

Bu arada bu gruptan ayrı olarak kendilerini yine Hizbullahçı olarak tanımlayan başka bir örgüt kurulmuş, örgüt hakkında elde kesin ve net bilgiler olmamakla birlikte, Diyarbakır ve Batman'da yapılan operasyonlarda yakalanan sanıklar verdikleri ifadelerinde; Hizbullahın Allahın yolu, Allahın askeri anlamına geldiğini, her İslamiyeti yaşatmak isteyenlerin, Hizbullah içerisinde yer alarak, Allah yolunda cihad yapmak yani Allah yolunda kafirlerle savaşmasının gerektiğini, sadece oruç tutmakla ve namaz kılmakla İslamiyetin yaşanmayacağını, çevresindeki insanları da Allah yolunda hizmet etmeye çağırarak gerektiğinin kendilerine öğretildiğini beyan ederek, bu örgütün amacı doğrultusunda yetişmeleri için; Dua, Yıldaki İşaretler, Dört Terim, Mevduci, Dine Karşı

Din, İhsan Süreyya Sırmancın Mekke Dönemi İşkence, Medine Dönemi Cihad, Dört Halife Devri, Emeviler Devri, Pakiye Mektupları, İngiliz Misyonerleri, Seyit Kutup'un İstiklal İslam'dadır. Fiz'ılal-i Kuran, Kuran'da kıyamet sahneleri isimli kitapların ve yeryüzlü, tevhid isimli dergilerin verildiğini belirtmişlerdir.

Bu örgüt mensupları, örgütlerinin amaçlarının İran'a bağlı olarak ve İran rejiminin bir parçası olarak Türkiye'de İslamî esaslara dayalı olarak bir İslam Devletinin kurulmasını amaçladıklarını söylemişlerse de yapmış olduğu propagandalarda öncelikle Doğu ve Güney-Doğu illerimizden bir kısmı üzerindeki devlet hâkimiyetinin tenkisiyle terör hareketleri neticesinde teokratik nitelikte bir Kürt Devleti kurmak olduğu ortaya çıkmıştır.

1988-1989 yıllarında örgütlenmesine başlandığına dair bilgiler olan Hizbullah adlı bu örgüt bölücü ve bölgeci olan PKK'yı ortadan kaldırmak ve kurulması gereken İslam Devletine giden yolda daha rahat hareket edebilecekleri için bir bütün halinde faaliyet göstermişlerdir.

Genellikle camilerde örgütlenmişler, her camiye bir sorumlu tayin ederek bunların yönetiminde 14-15 yaşındaki çocukları kendi görüşleri doğrultusunda camilerde eğitmeye başlamışlardır. Ayrıca kendi kitabevelerini de (Örneğin; ilim, mensil, dergah) ve örgütün karargahı, eğitim ve buluşma yeri olarak kullanılmışlardır. Camilere atadıkları sorumlu aynı zamanda o caminin bulunduğu bölgenin de sorumlusudur.

Bu örgütün lideri ise yukarıda İslamî Hareket adlı operasyon sırasında yakalanan Adil Ateş'in kaldıkları eve gidip geldiğini söylediğini Hüseyin Veliöğlu'dur. Bu konu daha sonra tekrar incelenecektir.

Zaman içerisinde bölgede faaliyet gösteren Hizbullah Örgütü içerisinde sıkı ayrılıkları oluşmuş, bu bölünme sonunda menzil cemaati ve ilim cemaati olmak üzere iki ayrı fraksiyon ortaya çıkmıştır. Menzil cemaatinin lideri eldeki bilgilere göre Fidan Güngör, ilim cemaatinin lideri ise Hüseyin Veliöğlu'dur. Bu iki örgütün nihai amacı ve hedefi insanlara İslamî anlatarak İslamın şartlarına uygun İran Rejimini model alan teokratik bir devlet kurmaktır. Hizbullah, Allahın Partisi, Allahın Askeri anlamına gelmektedir. Ancak hedefe ulaşmak için ilim cemaati silahlı mücadeleyi seçmekte; silahlı mücadeleye girerek şiddet uygulayıp hedefe varılması gerektiğini aynı zamanda bölgede faaliyet gösteren PKK'ya karşı savaş açılmasının gerektiğini savunup örgütün ortadan silinmesi halinde İslam Devletinin daha kolay kurulacağını iddia etmekte, giderek milletin dinsizleştiğini bunun için de İslamî anlatarak dinsizlerin karşısına çıkmak gerektiğini, Allahın yolunda savaşıp cihad etmek gerektiğini, bu ülkenin sahiplerinin müslümanlar olduğunu, müslümanlara zulüm eden baskı uygulayan PKK'ya karşı mücadele edilmesi gerektiğini müslüman insanlara rahatlıkla yaşamadıklarını, bunun için müslümanın diyen kişilerin İslamiyetin yayılması için birşeyler yapması gerektiğini iddia etmiş, bunlar PKK'nın tam bir dinsiz ve marksist örgüt olduğunu İslamiyetin yayılmasında engel olduklarını bu ülkenin müslümanların olduğunu, bunun içinde PKK gibi örgütlerin bannmasının doğru olmayacağını, PKK'ya karşı savaşı sürdürerek onların ortadan kaldırılması gerektiğini savunmuşlardır. İlim Grubu mensuplarına göre, Menzil Cemaatini oluşturan kişiler Hizbullahın PKK'ya karşı sürdürdüğü savaş sırasında, savaşı durdurmak isteyerek eylemden kaçmışlardır. Mithafık olan bu kişiler PKK'nın bütün faaliyetlerini olumlu yönde bularak, onları desteklediklerinden bunların müslümanlıkla hiçbir alakaları bulunmamaktadır. Menzil cemaatinin amacı ise; yine İslamî hükümlerin yer aldığı şer'i hükümlere dayalı silah ve şiddeti öngörmeyen bir yol takip ederek hedefe ulaşmaktır. Menzilciler aynı zamanda PKK ile devlet arasına girmenin faydalı olmadığını, bu durumlar karşısında PKK ile devlet arasına girilirse İslamiyeti zayıflatma olayı ile karşılaşabileceğini savunmaktadırlar. Bunlar ilim cemaatinin PKK'ya karşı so-

gük bakışını benimsememekte, kısacası silahlı mücadeleli öngörmeyen tebliğ yoluyla yani Allah'ın emir ve yasaklarını insanlara anlatarak hedefe ulaşmayı amaçlamaktadırlar. Bu grup zamanla PKK'ya yaklaşılarak onlarla anlaşma sağlamışlardır. Her iki grupta kendi planları doğrultusunda faaliyetlerini devam ettirmekte iken; ilim cemaatinde yer alanlar, menzilcilerin gittiği yolun yanlış olduğunu tebliğ yoluyla sonuca varılmayacağını ileri sürerek menzilcileri münafıklıkla suçlamış, aynı zamanda menzil cemaati içinde yer alan şahısları kendi bünyesine almayı planlayarak hedefe bu şekilde gitmeyi düşünmüşlerdir. İlim cemaati takip ettiği yolda PKK'ya karşı açtığı savaşta başarı elde edip, halk desteğini kazanınca, bu başarısını menzil cemaatine karşı kullanmaya başlamış ve bölgeye hâkim olarak tek bir güç olmak istemiştir. Ancak menzil cemaati içerisinde yer alanlarda, ilimcilerin gittiği yolun yanlış olduğunu, silahlı mücadeleyle bir yere varılmayacağını ileri sürerek ilim cemaatinde yer alanları kendi saflarına çekmek istemiştir. Bu mücadele sonucunda fikir ve çıkar ayrılıklarında sebebiyle ilimciler silahlarını menzilcilere yöneltmeye ve gördükleri menzilcileri önceleri satırla daha sonrada silahla yaralamaya, öldürmeye başlamışlardır. İlim Grubu, camiilerin sorumlusu olan Seyda'lar vasıtasıyla şuralarına bağlı olarak çalışmışlar, camilerde bu Seyda'lar vasıtasıyla örgütlenme yapmışlardır. Bu örgütlenme neticesinde örgüte kazandırdıkları 15-16 yaşındaki çocukları, karşı gruba mensup şahısları tehdit etmekte görevlendirilmişler, bu görevinde başarılı olanları sırasıyla satır ve askerî birimlerinde görevlendirilerek bu kişilerin eylem yapmasını sağlamışlardır.

Menzil grubunun lideri Fidan Güngör, ilimcilerin saldırıları üzerine 4 kişilik bir şura tespit etmiş cemaatlerinin faaliyetlerini gözden geçirecek yeniden bir yapılanmaya gidilmesi kararı verilmiştir. Alınan karar gereğince ilimcilerin karşılarına çıkılmadığı takdirde yok olma aşamasına geldiklerini belirtilerek ilim cemaatinin gittiği yolun benzeri bir yolu takip edip, karşı koyacak, silahlı faaliyete girebilecek bir askerî kanat oluşturulması gerektiğini belirtmişlerdir. Bu kanadın sorumlusu Zeki Savaş yetkiyi Emin Tenği'ye vermiştir.

İran Rejimini örnek alan ve teokratik bir devlet kurmak için faaliyet gösteren Hizbullah örgütünü menzil grubunun 4 kişilik şurasının altında ise şu birimler bulunmaktadır.

Bunlar;

1. Yüksek Öğretim Birimi; Yüksekokullarda İslamı anlatarak taraftar kazanmak, genişlemeye çalışmak için faaliyet gösteren birimdir.

2. Orta Öğretim Birimi; Bu birimde yine İslamı anlatarak taraftar kazanmak ve genişlemeye çalışmak için faaliyet göstermektedir.

3. Halk Birimi; Esnaflardan ve halktan oluşmaktadır. Görevleri ise siyasi faaliyet göstermek suretiyle cemaati genişletmektir.

4. Askerî birim Örgütün siyasi bütünlüğünü korumak için oluşturulmuştur. Menzil cemaati içerisinde bulunan şahıslara yönelik öldürme olayları karşısında aynı şekilde silahlı olarak görev yapan ve ilim cemaati mensuplarına ve PKK'ya karşı eylemler gerçekleştirmek amacıyla kurulmuştur. Bu birimde kendi arasında görev olarak 2'ye ayrılmıştır. Bunlar;

4-a: İstihbarat Birimi : Eylem yapılacak şahıslar hakkında araştırma yaparak bilgi toplamak, rapor düzenlemek,

4-b: Eylem Birliği : Eylemleri bizzat gerçekleştiren tetikçi birimdir.

Bu askerî oluşumdan sonra menzil grubu militanlarını, askerî kanat sorumlusu Emin Tenği tarafından, önceden bir plan program yapılmadan çarşıda gezerken gördükleri ve ilimci olarak bil-

dikleri kişilere karşı eylem gerçekleştirilmesi talimatı verilmiştir. Bu talimat doğrultusunda askerî birimi oluşturan şahıslar gezerken gördükleri veya kendilerine istihbaratı gelen karşı grup mensuplarına karşı eylemler yapmaya başlamışlardır.

Bu örgütün gelirleri tespit edilebildiği kadarıyla; camilere, kuran kurslarına yapılan yardımlardan alınan paylar, örgütsel yayınlardan elde edilen gelirler, cenaze sahiplerinden, hayır işlerinden vs. sağlanan paralardan oluştuğu, örgütün militanlarının kuran kurslarında veya örgüte ait yurtlarda kalan yada islami görüş yanlısı gençler arasından sağlandığı, bunlara daha ziyade İran İslam Cumhuriyetinin Devlet modeli esas alınarak eğitim verildiği görülmüştür. (Bu konudaki ayrıntılı bilgiler rapor ekinde bulunan Diyarbakır Hizbullah operasyonu sonucunda ele geçen örgüt militanlarının ifadelerinde bulunmaktadır.)

HİZBULLAH MARDİN GRUBU

30.8.1993 günü yapılan operasyon sırasında yakalanan sanık Ubeydullah Eren vermiş olduğu ifadesinde; Hizbullah ve Hizbüşeytan kavramlarının Kur'an-ı Kerim'de geçtiğini, Hizbullah deyiminin Allah'ın Partisi, Hizbüşeytan'a ise şeytanın partisi olarak belirtildiğini, bu deyimden hareketle, Hizbullahçı kişilere, Allah'ın taraftarları dendiğini ifade etmiştir.

Allah'ın taraftarları olarak adlandırdıkları bu grubun takip ettiği yola ve metoda Hizbullahi hareket, dolayısıyla "Hizbullahçılar" dendiğini, Türkiye'de kendi mensubu olduğu ve Hizbullahi Hareketi olarak adlandırdıkları hareketle İran destekli ve Lübnan'ın İsrail'e karşı savaşan Şiya Hizbullahı arasında bazı farklar bulunduğunu, Türkiye'de Hizbullahi hareketin Doğu ve Güneydoğuda güncel olarak devam eden PKK ile Hizbullah çatışması denen mücadeleyle de şöyle açıklamıştır.

Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinde Marksist Leninist ilkelere dayalı bağımsız bir Kürdistan devleti kurmak isteyen ve bu yüzden faaliyetlerde bulunan terör örgütü PKK ve PKK genel sekreteri Abdullah Öcalan ile yandaşları Kürdistan diye adlandırdıkları bu bölgede terör örgütü PKK'nın tek hâkim güç olmasını ve bölgede islama ters düşen komünist bir Kürdistan devleti kurmaya çalışması, bu bölgede yaşayan Müslüman insanlara ve kendi gibi düşünen kişilere ters geldiğini ve durumu kabullenmediklerini bu yüzden terör örgütü PKK'nın kitle içerisinde örgütü kabul etmeyen "Melle-Şeyh" diye tabir edilen İslami kesime karşı baskı ve sindirme eylemlerine giriştiğini, ilk olarak 2 yıl önce İdil'de Melle Sabri diye tanınan İmamın öldürülmesi, yakınlarına karşı PKK'nın eylem yaptığını, bölgede terör örgütü PKK-Hizbullah çatışması diye adlandırılan çatışmanın bu tarihten itibaren başladığını, o günden bu güne 1993 ramazan ayında PKK'nın kamu oyununda PKK-Hizbullah ateşkese denen olayın gündeme geldiğini aslında ateşkese PKK'nın tek taraflı olarak ilan ettiğini ve bu sürede; kendi yaptıkları eylemlerden öncede Kızıltepe ve Nusaybin bölgesinde eylemlerin olduğunu, ateşkes süresinin gerçekleşmediğini ifade etmiştir.

Mensubu olduğu Hizbullahi hareketin amacının dünyada ve Türkiye'de Şer'i esaslara dayalı bir İslam devleti kurmak olduğunu, İslam devletini kurmak için önce İslamın kendi nefsinde, sonra ailede daha sonra cemaatleşme ve gruplaşmada, günü geldiğinde de İran İslam Devrimi metodu ve Melle diye tabir edilen kişilerin etrafındaki organizasyonlarla nihayi amacı hedeflediklerini, aslında İslamda var olan Darul İslam ve Darul Harp durumlarından ise Türkiye'nin Dürül İslam durumunda olduğunu, bu hareketin Darul Harp (Cihat)'ı bölgede PKK'nın kendilerine yaşam hakkı tanımaması yüzünden kısmi olarak başlattıklarını, şu anda T.C.'dan bu kesime fazla bir yönelim olmadığı için T.C.'ye karşı cihatın başlamadığını, hareketin şu anda Türkiye genelinde tebliğ ve cemaatleşme aşamasında olduğunu, bu grubun herhangi bir parti, tarikat veya bilinen diğer Radikal

İslami Gruplarla direkt ilişkiye girmediğini, legal yayın organı ve Hizbullahın hareket mensuplarının en çok okudukları dergilerin "Yeryüzü", "Tevhid" isimli yayınlar olduğu, kitaplardan ise Ali Koran isimli İran'lı yazar'ın "İslami Mücadelede Hizbullahi Yol" isimli kitap olduğunu, propaganda maksatlı korsan olarak doldurulmuş kasetlerden faydalandıklarını beyan etmiştir.

KENDİ BULUNDUĞU VE FAALİYET GÖSTERDİĞİ BİRİM İTİBARI

İLE İLÇE BAZINDA:

HİZBULLAHI HAREKET

BİRİM

(SORUMLU-MELLE)

I

I

I

I

I

I

I

I

I

I

I

I

TEBLİĞ KANADI

İSTİŞARE MECLİSİ

ASKERİ KANAT (CİHAD)

(CEMAAT GRUBU)

1. Tebliğ Kanadı : Bu kanadın görevi İslamı yaşamayı ve yaşatmayı, kitleye özellikle müslümanlara tebliğ etmektir. İslami propaganda yapar ve cemaate eleman kazandırır, yayımcı bir politika izler, ayrıca istihbari bilgiler toplar. Başlarında ilçe sorumlusu bulunur.

2. İstişare Meclisi (Cemaat Grubu) : Bu grupta kimlerin görev aldığı bilinmiyor, gizlilik hâkim olduğu için bir grupta görev alan diğer gruplarda görev alanları bilmez, sadece birim sorumlusu tarafından bilinir, bu grubun görevi tebliğ kanadı tarafından kazandırılan müslümanların sorunları ile uğraşır, ihtilalle veya demokratik yollardan şeriatî hâkim kılmaya çalışır.

3. Askerî Kanat : Bu grup tarafından silahlı mücadele verilir. Cezalandırılması gereken kişi ve kişiler gruba bildirilir ve grup tarafından cezalandırılır.

Ayrıca, Hizbullah adlı bu örgütün Mardin'deki faaliyetleri özellikle Nusaybin'den yönetilmiş, buradaki militanlar tarafından diğer ilçelerde suç işletilmiştir. Örneğin; İdil'de yaşayan Mihail Bayru isimli şahsın Nusaybin'den gelenler tarafından öldürülmesi vb. (Ek : 10)

Ayrıca Derik, İdil ilçelerinden bazı şahıslar PKK Örgütüne yönelik eylemler yapmaları için Urfa'nın Viranşehir, Ceylanpınar ilçelerine götürülmüş buralarda eylemler yaptırılmıştır. Örneğin; Diyarbakır DGM Başsavcılığının 27.1.1993 gün 1993/160, 7.2.1992 gün 1994/578 Hazırlık nolu iddianameleri.

HİZBULLAH BİNGÖL GRUBU

Hizbullah Örgütüne yönelik olarak yapılan operasyonlar sonucunda yakalanan Cüneyt Argun Doğan ve arkadaşlarının vermiş olduğu ifadelerde; Mehmet Korkutata isimli şahsın kendilerince öldürüldüğünü İran Rejimine benzer bir rejimi Türkiye'ye getirmek için mücadele ettiklerini Türkiye'deki bugünkü rejimin kendileri için geçerli olmadığını İran'da uygulanan rejimin Türkiye'de uygulanması gerektiğini, İslam Anayasası bulunan devlet yönetimiyle yönetilmesinin gerektiği, bunu sağlamak için de Hizbullah adı altında örgütlenerek yönetim kurulu -askerî yapı- İslamî eğitim -si-

yaşı oluşturm- eğitim kampı ve hücre evi oluşturmalarına karar verildiğini beyan etmişlerdir. (Bu operasyonda ifadeler ekaik alınmış ve bu nedenle civar illerle bağlantılar tespit edilememiştir.) (Ek : 11)

Ayrıca bu gruplara mensup kişilerin sorgulanmalarında yaşanan güçlüklerden dolayı örgüt yapısı ve üst yönetimi ile çalışma usulleri tam olarak deşifre edilememiştir. Örgüt ve örgütsel yapının yurt içi ve yurt dışı bağlantıları hakkında yakalanan şahısların ilçe ve il bazında ve bir birimde faaliyet göstermesinden dolayı detaylı bilgi elde edilememiştir.

Ancak yukarıda Diyarbakır'da yakalanan örgüt mensuplarının ifadelerinden anlaşıldığı üzere; Hizbullah adı altında örgütlenen oluşumun örgüt şeması gerek Diyarbakır gerek Batman ve gerekse de Mardin'de aynı şekildedir. Herşeyden önce başlarında bir sorumlu buna bağlı istişare meclisi, bunun yanında tebliğ kanadı (Diyarbakır'da bu kanat 3 kolda faaliyet göstermektedir) faaliyet göstermekte, bu kanad yöresel bazı özellikleri göz önünde tutarak yapılanmasını genişletebilmektedir. Bu 2 kanadın yanında bir de askerî kanad bulunmaktadır. Kaldı ki örgütlenme şemaları yanında örgütün işleyiş tarzı da aynı şekilde olmaktadır. Bunlar aynı yayın organlarını takip etmekte, aynı görüşleri paylaşmakta, aynı şekilde camilerde Kuran kurslarında, çay ocaklarında, medreselerde, kitabevlerinde toplanıp örgütlenmektedir. Bu bilgilerden de her ne kadar örgüt yapısı ve üst yönetim ile çalışma usulleri tam olarak deşifre edilememiş ise de; dıştan bakıldığında bunlar arasında iribat olduğu görülmektedir. Bunların aynı ideolojiyi benimseyip, aynı kavramlardan hareketle şer'i esaslara dayalı kendi yorumladıkları gibi bir İslam devleti kurmayı amaçladıkları da göz önünde tutulursa bu fikrimizin doğru olduğu görülmektedir.

Ayrıca yukarıda da belirtildiği üzere; üzerinde ısrarla durulması gereken en önemli konu radikal islami görüşü benimseyen ve ülkemizde şer-i esaslara dayalı bir islam devleti kurmayı amaçlayan bu örgütlerin mensuplarının bir çoğunun İran'da eğitim görmüş olmasıdır. Nedense bu görüşü savunan ve aynı örgütlenmelere ait oldukları gösterilen bu örgüt mensuplarının bir merkezden organize ediliyormuşçasına, İran'dan aldıkları emirler doğrultusunda hareket ediyor olmalarıdır. İran'da bulunan bir grup ülkemizde faaliyet gösteren yıkıcı bölücü görüşü benimseyen herkesi eğitmekte ve bunlara yardımcı olmaktadır. Ülkemizden bir kısım vatandaşlar buradaki kamplara götürülerek eğitilmektedir. Özellikle çocuk yaştaki vatandaşlarımız bu iş için uygun görülürken bunlar İran'da eğitildikten sonra ülkemize militan olarak geri gönderilmektedir. Bu konuda yukarıda verdiğimiz örnekleri çoğaltmak mümkündür. Örneğin; Orhan Karagöz isimli bir çocuk 10.11.1990 günü devam etmekte olduğu Malatya Endüstri Meslek Lisesinden evine dönmemiş, bunun üzerine oğlunun bulunması için araştırma yapan Mehmet Karagöz, oğlunu kendisine gelen bir mektep üzerine İran'a gönderildiğini öğrendiğini, laik cumhuriyete karşı militan olarak yetiştirildiğini belirterek bu konudaki delilleriyle 5.6.1991 tarihli dilekçesiyle İçişleri Bakanlığına müracaat etmiştir. Vatandaşlarımızın bir takım kişiler tarafından İran'a götürülerek düzen aleyhine yetiştirilmeleri bir yana, bu şahsın oğlunun bulunması için İçişleri Bakanlığına vermiş olduğu dilekçeden bir netice alınmaması da düşündürücüdür. (Ek : 12)

Bu örneğin yanında komisyonumuzun elde ettiği bilgilere göre halen 400-500 civarında 14.15 yaşındaki çocuklarımız Güney Doğu Anadolu Bölgesinden İran'a götürülerek kamplara yerleştirilmiştir. Tedbirler zamanında alınmadığı takdirde bu çocuklarımızın hepsi devlet, ülke ve rejim düşmanı olarak ülkemize gönderilecek bir takım güçlerin amaçları doğrultusunda kullanılacaktır.

Ayrıca Uğur Mumcu cinayetinin soruşturulması sırasında ele geçen 6-9 Ocak 1988'de Londra'da Muslim Institute tarafından "Harameyn'nin geleceği üzerine" düzenlenen Dünya Semineri'nin açılış konuşmasında da belirtildiği üzere: "İran Hizbullah görüşünü savunanlara göre, Hizbullahın İslam devletine dönüştüğü yer olmuştur. İran bu yüzden Hizbullahi bir Devlettir. Bunun

gibi bütün Hizbullahi hareketler de Hizbullahi İran'ın uzantısıdır. bölgesel bir devlet olarak İran fizikî sınırlarla tanımlanabilir. Fakat Hizbullahi bir devlet olarak İran hiç bir sınıra sahip değildir.”

Bu sebeple; daha önceki olaylarda olduğu gibi tamamen izafi ve ülke menfaatlerimize hizmet etmeyen “komşularımızla iyi geçinme ve onların yaptığı kusurları bu politika uğruna feda etme” davranışından vazgeçilerek siyasi iradenin bu konuda bir an önce kararlı ve tutarlı tedbirler alarak bunları uygulamaya koyması gerekmektedir. Ülke menfaatlerimizi gözeten komşularımızla iyi ilişkilerimiz devam ettirilirken, ülke menfaatlerimizi gözetmeyen ve ülkemizde faaliyet gösteren yasadışı örgütlere yardımcı olan komşularımıza yönelik etkili karşı tedbirler alınmalıdır.

ALTINCI BÖLÜM

Faili Meçhul Siyasal Cinayetlere Karşı Yasadışı Örgütlerin İdeolojileri

1. İslami Hareket Örgütü :

Komisyonumuzun Araştırma konusunda bulunan birçok cinayete karışan ve tam olarak isimleri tespit edilemeyen, ancak "İslami Hareket Sürecini" gerçekleştirmek amacıyla olduklarını yakalanan örgüt bildirgelerinde ve dokümanlarında ifade eden bu yasadışı örgütün, ele geçen ve örgütün ideolojik yapısı ile gerçekleştirmek istedikleri hedeflerinin yer aldığı bildirgelerini incelemek gerekirse;

GİRİŞ :

Bu "Bildirge" yapılan İslami çalışmanın işleyişinde bağlı kalacağı esas ve mahiyeti belirleyici (gerekçesine bağlı olarak sonradan değişebilir) prensipleri ihtiva etmektedir.

Akide mutabakatı temelinde akide birliğini oluşturan müminler, akidevi sorumluluklarının bir gereği olarak bir araya gelir ve bu birlikliliklerinin esaslarını bir "Bildirge" ile ifade ederler. "Bildirge"; dine ve şartlara vukufiyet nispetinde temel kaynak(lar) esas alınarak, mübareze sürecinde bağlı kalınacak esas, ilke, hedef ve ifade edilmesi gereken (yapının durumu, metot gibi) noktaları ihtiva eder. Zaman aşımıyla değişiklikler yapılabileceği gibi (bulunulan hal içinde bağlayıcı), gerektiğinde tashih ve ilaveler yapılır.

İslam adına mücadele vermiş/veren hareketlerin deneyim ve tecrübelerinden, bulunulan şartlara uyulanabilen noktalarda istifade edilir.

İslam'î sorumlulukların yerine getirilebilmesi için hazırlanmak lazım. Hiç bir hareket plan-program olmadan yapısal bir özellik arz edemez, düzenli ve disiplinli bir hal alamaz. Sağlıklı bir programın yapılabilmesi için, içinde bulunulan şartların ciddi tahlili ve bunun üzerindeki hesapları göz önünde bulundurularak İslami ölçü(ler)le mesele temellendirilmeli. Hareketin, hareket çerçevesi ve esaslarının netleştirilmesi onu sapmalardan korur, ciddi ve tutarlı bir gidış kazandırır.

Mübarezenin siyasî-askerî cephelelerinde İslami Hareket elemanlarının boğuna telef olmaması, davanın zarar görmemesi için şimdiden atılacak her adımın hesabı yapılmalıdır. Esas ve mahiyet-teki belirsizlikler, bütün bir mücadeleyi belirsizliklere sürükler. Bu nedenle "Bildirge" ile bunların giderilmesi/Önlenmesi zorunludur.

Allah sebeplere gereği gibi yapışan, dinini safiyetiyle koruyup yaşayan ve onun uğrunda usulî çerçevesinde mücadele edenlerin yardımcısıdır.

M. 1. ESASLAR

1. 1. AMAÇ :

İslami inanç edinmenin yüklediği sorumlulukları yerine getirmek. Bu sorumluluklar da ancak İslamın gerekli kıldığı bir Hareket aracılığıyla gerçekleştirilir. Hareketin amacı; İslam Dininin hâkimiyeti hedefine dayalı olarak; İslamın sıhhalî anlaşılması, bu anlayışla bütünleşen yeterli ehil (kadro) elemanın yetiştirilmesi ve bundan hareketle İslamın tabiatının kaçınılmaz neticesi olan Cahiliye düzeniyle yapılacak mücadeleye hazırlanmak.

1. 2. İLKELER :

1. Meselelerin bütünlünde Kuran (ve sünnet)a bağlılık
2. İstigare
3. Tavizsizlik
4. Mahremiyet

- a) Özeli aşan her şey mahremdir,
 - b) Cemaat bütünüyle mahremdir,
 - c) Bilinmesi gerektiği kadarını bilmek,
 - d) Mahremiyet mesuliyetlerle kayıtlıdır.
5. Silahlı mücadele
 6. Ümmet anlayışı
 7. Bağımsızlık

1. 3. HEDEFLER :

Aşağıda belirtilen hedefler, imkân ve güç nispetinde gerçekleştirilmeye çalışılır :

1. Fikri temelde bir mübareze için gerekli çalışma;

- a) Kapsayıcı bir kültür ve eğitim programı,
- b) Eğitim kurumlarının tesisi,
- c) Gereken sahalarda profesyonel eleman yetiştirmek,
- d) Askerî alanda gerekli hazırlık ve eğitimi gerçekleştirmek,

2. Bulunulan coğrafyada İslamî mücadelenin tek önderliğe bağlı (bir hareket) olarak oluşumunu sağlama,

3. Dünya müslümanlarıyla irtibat ve dayanışma,

4. Dava; süreç itibarıyla en özli şekliyle bütün insanlara götürülür.

M. 2. HAREKETİN YAPISI :

2. 1. YAPILANMA :

Hareket; yasama şurası, imam; imama bağlı icra şurası icra şurasına bağlı mesuliyet şuraları ve bunlara bağlı alt sorumluluklar ile şekillenir.

Hareket tarafından benimsenen örgütlenme/çalışma şekli çerçevesinde mesuliyetler icra şurasına bağlı olarak işlev görür. İcra şurası bölge şuralarını, bölge şuraları icra şurası ile istişare ederek mahallî şuraları, mahallî şuralar bölge şuralarıyla istişare ederek alt sorumlulukları belirleyip tayin eder. Her sorumluluk bir alt sorumluları belirlemede bir üst sorumluluğun onayını alır.

2. 2. SEÇİM :

İcra yönünden etkin sorumluluğu ve işlevi bulunan hareket elemanları (ön belirleme ve bildirimle) bir toplantı (kongre) aracılığıyla bir araya gelir, yasama şurasını seçerler. Yasama şurası imamı belirler (tayin eder). İmam yasama şurasından (veya yasama şurasının) belirlediği kişilerle icra şurasını oluşturur.

Yasama ve icra şurası elemanları sayısı ihtiyaca göre belirlenir.

İdarî yapının seçimi hususunda en az bölge sorumluluğu düzeyinde yetkisi bulunan beş (5) elemanın ortak teklifiyle önerileri gündeme alınır.

Seçim kararı halinde, seçim gerçekleşinceye kadar gerekli işlerin takibi ve kontrolü için bir heyet görevlendirilir.

2. 3. YASAMA ŞURASI

A) YETKİ :

1. Yasama şurası M. 2.2.'de belirtilen usulle teşekkül eder.

2. Hareketin esas ilke ve hedeflerinde bağlı kalacağı hususları belirler.

3. Yasama yetkisi yasama şurasına aittir.

4. İstişare hareketi esas planda ilgilendiren konularda olacaktır.

B) KARAR :

1. Yasama şurasında çoğunluğun kararı geçerlidir.

2. Görüşler eşit olduğunda imamın bulunduğu tarafın görüşü geçerlidir.

3. Şura tasdik makamı değil müzakere makamıdır.

4. İstişarede bulunanları aşan meselelerde ehline/kaynaklara müracaat edilir.

5. Muvafık fikirler kadar muhalif fikirlerde dinlenmeli.

6. Hakkında hüküm bulunan meselelerde istişare yoktur.

2. 4. İMAM VE İCRA ŞURASI

A) YETKİ :

1. İcra şurası M. 2. 2.'deki usulle teşekkül eder.

2. İcra yetkisi icra şurasına aittir.

3. Genel icraf mesuliyeti ilgilendiren işleri düzenleme ve tasarrufta bulunma hususunda, imam tam yetkiye sahiptir.

4. İstişare sonucunda imam çoğunluğun görüşüne uymak zorunda değildir. karar verme (son sözlü söyleme) yetkisi imama aittir.

5. İmamın bulunmadığı hallerde görevlendireceği şahıs yetkilidir.

6. İmam; şartlara ve konuma göre genel ihtiyaçlar için belli bir miktar maddiyatın tasarruf yetkisine sahiptir.

B) KARAR :

1. İcra şurası sorumluluklarını yerine getirirken benimsenen din anlayışı çerçevesinde ve yasama şurasının belirlediği esaslara bağlı kalır.

2. Görev ehil olana verilir.

3. Bütün meseleler en ince noktasına kadar icra şurasına açıklanmalı. Bütün fikirler sonuna kadar dinlenmeli.

4. İslama muhalif olmadıkça alınan kararlara uyulmalıdır.

2. 5. MESULİYET ŞURALARI

A) YETKİ :

1. Mesuliyet şuraları M. 2. 2.'deki usulle teşekkül eder.

2. Mesuliyet (bölge, birim, mahallî) şuraları kendi mesuliyetindeki işleri düzenleme ve tasarrufta bulunma, gerek ilgi ve gerek bağlı elemanların seviye ve yetkilerini belirlemek amacıyla çeşitli unvanlarla (müsaî, nasir, nasir-müntesip) vasıflandırabilirler.

B) KARAR :

1. Görev ehil olana verilir.

2. Mesul, yetkileri dahilindeki işleri düzenlemeye yetkilidir.

Her eleman (yetkili bulunmadığında), karşılaştığı sorunu karara bağlamalıdır.

2. 6. ELEMEN

A) İLİŞKİ SÜRECİ :

Müsaî kabul edilen fertle, onu yapıya kazandırmak için oluşturulan ilişki boyutunun bütünü.

İlişki kurulacak elemanda aranacak hususlar :

1. Dini endişe.
2. Bu endişesini bir organizasyon içerisinde yerine getirme inancı.

B) AKİT VE BEYAT

Akit : İlişki sürecinde kendileriyle bir yere gelinmiş fertlerle, bu ilişkinin daha sağlıklı devamı için bir düzey (statü) oluşturmak akitle mümkündür. İlişki sürecinin hareket imajı ihsas ettirilerek sürdürülmesi ve akitle belirtilen esaslara bağlılık istenmeli.

Esaslar;

1. İtaat : Temel bağlayıcı esas İslam'dır. İslam ifadesini Kuran (ve sabit sünnet)'da bulur. Bu nedenle İslama aykırı olmayan her şeyde uyum gösterilmeli, itaatın sınırı İslama aykırı olmaması şartı ile sınırlı görülmeli. Bunun dışında kabul edilmemeli.

2. Mahremiyet : Oluşturulan ilişkiyi ilgilendirir. Ferdi aşan her şey bu çerçevede mütalaa edilmeli. Meselelerde samimiyet değil ilişki esas olmalı. Basitte olsa bir bilgi başkasına aktarılmamalı, icap etmedikçe bir işten başkasını (güvenilir ve samimi de olsa) haberdar etmemek.

3. Maddî - Manevî Yardım : Bir davanın ancak onun uğrunda gösterilecek fedakârlıklar oranında yürüyebileceği göz önünde bulundurularak, mümkün olan yardımdan kaçınılmamalı. Verilen sorumlulukları ve görevleri yerine getirmek, infakta bulunmak, imkân tedariki için çaba sarfetmek, katılımcı ve üretken olmak.

4. İstihbarat : Küçük-büyük her görülen ve duyulan bildirmek, bu tür şeyleri önemsemezlik etmemek. Kişinin özel-şahsî hayatı dışında kalan her şey bildirilmeye çalışılmalı.

Akit esnasında mezkûr maddelerin anlaşılması sağlanmalı ve buna kani olunmalı.

Beyat : İlişki süreci sonunda, akitli elemanla Cemaatın resmi üyesi olmak üzere beyat yapılır.

"Her kim boynunda bir beyat olmadığı halde ölürse, cahiliye ölümü gibi (bir ölüme) ölür".

BEYAT METNİ :

Sevdiğim ve sevmediğim hususta, darlıkta ve varlıkta, neşeli ve kederli zamanlarımda, bana tercih yapıldığında dinleyip itaat edeceğime, emirlik hususunda emir olanla ihtilaf etmeyeceğime, Allah hakkında hiç bir kinayecinin kinamasından korkmayacağıma, cemaatın mahremiyet anlayışına bağlı kalacağıma, gücüm dahilinde bunlar üzerine beyat ederim. Beyat ettiğim hususlara bağlı kalacağıma Allah adına yemin eder, bu sözleşme ve yemine aykırı davranırsam; öncelikle ilahi cezaya, İslamın cemaate verdiği yetki ve otorite çerçevesinde uygun görülen cezaıyla cezalandırılacağımı biliyor, hiç bir baskı ve zorlamaya maruz kalmadan, hür irademle kabul ediyorum.

2. 7. VASİF BELİRLEME :

Nasir-müntesip sıfatıyla vasıflandırılan elemanların isimleri icra şurasına bildirilir. Müntesip sıfatı icra şurası tarafından onaylanmalı. Gerek ilgi alanı içinde ve intisap eden elemanların seviye (ve yetkilerini) belirlemek amacıyla çeşitli unvanlarla (Müsaî, Nasir, Nasir-Müntesip, Müntesip) vasıflandırmaları uygundur.

- A) Müsaî : İlgilenme ve ilişkiye uygun fert.
- B) Nasir : Akit ilişkisi ile bağlı fert.
- C) Nasir-Müntesip : Harekete alma sürecinde bulunan fert.
- D) Müntesip : Kendisinden beyat alınmış, harekete mensup fert.

2. 8. FAALİYET ŞEKLİ :

1. Birimleşme : Siyasî, Askerî, Tedarikat.

2. Legal : Vakıf, Dernek, Yayınevi, Kitap Kulübü, Yayıncılık vs. Hareket çalışmalarında bunlardan istifade edebilir.

3. İlegal : İstihbarat, Askerî her türlü irtibat ve işleyiş.

2. 9. ELEŞTİRİ :

1. Yapılacak eleştiri bulunulan durumun bir muhasebe ve tahlili şeklinde olacak, geçmişte yapılan hatalar sorun olacak şekilde gündeme getirilip tenkit edilmeyecek.

2. Elemanların birbirlerine ve bir üste karşı uyarı ve ikazda bulunmaları (ölçü dahilinde) esastır.

3. Yapı ile ilgili tenkit ve eleştiriler (paket) öneri şeklinde sunulur.

4. Doğru olanını ortaya koyarak yanlış gösterme prensibi esas alınmalı.

2. 10. TOPLANTILAR :

1. Alt sorumlulukları da kapsayan (yıllık) bir toplantı yapılır,

2. İcra şurası yılda bir kere bölge şuralarını da kapsayan genel bir muhasebe ve muhakeme için toplanır,

3. Yasama şurası dört ayda bir; esas belirleme ve gözden geçirmek için,

4. İcra şurası kırkbeş günde bir; raporların değerlendirilmesi ve muhasebe için,

5. Alt mesuliyetler ayda bir; değerlendirme ve rapor için ,

6. Üsreler haftada (en az) bir; ders ve sohbet için,

7. Olağanüstü durumlarda her zaman toplanabilir.

M. 3. METOT

Metot konusu temel bir konu olup insanların istediğine bırakılmamıştır. Dinin hayata hâkim olma mücadelesinde vakii olmaktan çok usulî bir süreci vardır. Vahiy bu süreci yönlendirmektedir. Vahiy kaynaklı İslamî mücadele süreci dört aşamadan oluşmaktadır.

1. Oluşum : Mevcut cahili güce mukavemet edecek bir seviyeye gelmek. Mukavemet; akide temelinde fikir, teşkilatlanma ve teknik donanım da (şartlar açısından) yeterli hale gelmek.

2. Siyasî : Kimliğin belirginleşmesi, saflaşma ve tağutla sirtleşme. Akidevi kimliğini belirginleştirememiş bir hareketin neyin savaşını verdiği belli değildir. İslamî hareket için kimliğini kazanmak herşeyden daha çok önemlidir.

3. Askerî : Tağut yok olunca veya yok olununcaya kadar sürecek savaş. Müslümanın savaşı günübürlük bir savaş olamayacağına göre, ancak yok olmalarıyla mücadeleleri biter. Sürecin tabii gidişatında bir ihmalkârlık yok ise muvaffakiyet Sünnetullah gereğidir.

4. Hüküm : Gerekli eleman ve organizasyonun sağlanması. Bunun için özellikle çağın gidişat ve gereksinimini, daha önceki devrim hareketlerinin ciddi bir kritiğini yaparak, özde bir taslağın oluşturulması zorunludur.

M. 4. MESELELERE BAKIŞ :

4. 1. Din Anlayışı :

Dini anlama ve belirlemede ölçü;

1. Dinde temel kaynak sadece Kuran'dır.

a) Esas ve mahiyet olarak belirleyici kaynak Kuran'dır,

b) Kuran'ın anlaşılmasında meşru vasıtalarından istifade edilir;

1. Dil (Arapça),

2. Tefsir (Kesin kayıtlılık getirmemesi şartıyla),

3. Sebebi nuzül bildiren eserler,

4. Kuran üzerinde yapılan çalışmalar.

2. Resulün Dindeki Yeri;

a) Kendisine indirileni tebliğ edici,

b) Kendisine indirilende mücmel olanı beyan edici,

c) Amel hususunda örneklik teşkil edici,

d) Şartları iübariyle (icthadi olarak) helal ve haramı belirleyici.

Kuranın dinde temel kaynak kabul edilmesi onunla birlikte başka kaynakların olduğu anlamına hiçbir şekilde gelmemelidir. Kuran fakat sadece Kuran temel belirleyicidir. Bu Resul adına gelen rivayetlerin Kuran süzgecinde geçirilmesini ve ancak Kuranda sağlanması yapıldıktan sonra kabul edilebileceği anlamına gelmektedir. Burada Resulün dindeki yeri açısından bilinmesi gereken Kuranın öngördüğü yerde Resulün örnek alınacağı, alınması gerektiğidir. Böylece Resul (Muhammed B. Abdullah) dışında hiç bir insanın dinde örnek olamayacağı da netlik kazanmış olmaktadır.

Her türlü bilginin Kuran'la sağlanması yapıldıktan sonra alınıp alınmaması muhayyerlik arz eder. Ama dinde örneklik noktasında sadece Resul alınabilir.

3. Din Kültürü :

Kuran (ve sabit sünnet) dışında kalan, dinin yorumlanmasıyla oluşan bilgidir. Dinin anlaşılmasına vasıta olan bilgi de bu kapsamdadır. Din adına (bu çerçevede) ortaya konulan bilgiler meşru ve muharref diye ikiye ayrılır. Meşru bilgi; dinin temel kaynağıyla çelişmeyen, ona uygun düşendir. Muharref bilgi; din ve din kültürünü bulanıklaştırarak anlaşılmasız hale gelmesine sebebiyet veren bilgidir. Dinin anlaşılmasına engel olan bu muharref bilgi (kaynakları) din kültürü olarak kabul edilemezler. Genel niteleme ile israiliyat olarak adlandırılan, VaHYi bilgi ve VaHYi kültürün dışında, kimi şartların ve felsefik tartışmaların etkisiyle din adına ortaya çıkan bu muharref kültür dinden inhirafın temel sebebi olmuştur. Kurumsal fıkıhın ortaya çıkmasında belirleyici olan bu muharref bilgi kaynakları kişi ve çevrelerin dinden anladıklarını din edinme ve her kesimin kendisini en doğru olana sahip olduğu iddia ve inancına götürmüştür.

a) Kurumsal Fıkıh :

Din otoritesinin ortadan kalkmasıyla oluşan bozuk, kimi akademisyenler ve yönetimlerin dini kullanmak için müsamaha gösterdiği çevrelerce dolduruldu. Zamanla kurumsal fıkıh oluştu. Kurumsal fıkıhın yönetimlerle hiç bir zaman sorunu olmamış, tersine onların varlığını meşrulaştırıcı bir yol izlemiştir. Tamamiyle bireylerin ve çevrelerin belirleyiciliğine dayandığından olumsuz bir temel üzerine kurulmuştur. Akademik anlamda istifadesi mümkün olsa bile, tamamiyle sorgulanması gerektiği inancıyla bakılmalıdır. kurumsal fıkıhın oluşmasında Kuran'dan anladıklarını gide-rek Kuran'ın yerine din edinmeleri sonucu Kuran geri plana itilmiş devre dışı bırakılmıştır. Çevre-lerin anlayışlarını din edinmeleri Kuran'ı parça parça kılmaktan başka bir şey değildi.

b) Kurani Fıkah :

Kuran'da fıkah; dini iyice öğrenmek olarak ifade edilir. Dinin kaynağının sadece Kuran olması, Kuran esas alınarak meselelere yaklaşmayı ve çözümler getirmeyi gerektirir. Dinin yaşanan şartlara ve hayat gerçeğine uyarlaması (icthad), Kurani fıkhi işler hale getirir. Dinin belirlenmesinde Kuran'ın esas olması, her türlü hükmi tespit açısından sadece vahye tabi olunmasını gerektirir.

4. Dini Akide :

İslam, Allah'tan başka ilah olmadığına şahadet etmektir. Allah'tan başka hiçbir ilah olmadığına şahadet etmek ise; bu kainatı yaratan ve onda dilediği gibi tasarrufta bulunan yaratıcının Allah olduğuna iman etmektir. Kulların ibadet şekillerini ve bütün faaliyetlerini ibadet olarak kendisine sunacakları, şer'i hükümleri kendisinden alacakları, kendisine boyun eğecekleri yegane varlığın yalnızca Allah'ın kendisi olduğuna itikad etmekte muşahhas ifadesini bulur. Herhangi bir kimse Allah'tan başka ilah olmadığına bu çerçevede şahadet etmeyecek olursa, gerçekte o şahadet getirmemiş ve henüz İslama girmemiş demektir. Bu çerçevede bir inanca sahip olmayanlar mütemeslimdirler.

Mütemeslim : İslamla ilgisi kimlik düzeyinde olup, kendisine müslüman ismi veren, gerçekte ise, İslamın temel esaslarını, itikatta ve vakıfada kabul etmeyen, bununla birlikte itikaden İslam'a bağlı olduğunu zan eden kimse(ler)dir.

4. 2. Tağut ve Tağutla Münasebet :

Tağut :

Üstlendikleri misyonla tağutun varlığı ve devamının teminatı durumunda olan kurumlarla yüz-
cut bulur. Mer'i cahilli rejimin temeli mahiyetinde olan, birinin yıkılmasıyla varlığının tehlikeye gireceği kurumlarla Tağut muşahhaslaşır.

Bunlar :

1. Yasama ve yargı kurumları,
2. Güvenlik güçleri,
3. Diyanet kurumu,
4. Eğitim kurumları,
5. Ekonomik kurumlar.

Tağutla Münasebet :

Allah, Müslümanlardan Tağutu inkâr etmelerini istemektedir. Tağutun inkârı sadece soyut düzlemde düşünülemez. Duruma ve şartlara göre tavır takınmayı gerektirmektedir.

Tağutla ilişkide takınılacak tavır müslümanların güçlü içerisinde yaşadıkları şartlar belirler.

Mahkemelere Müracaat :

a) İçinde yaşadığımız toplum ve realitenin zorlaması ile müslümanlar mahkemelere müracaat etmek durumunda kalmaktadırlar. İslami kimliğin netleşmediği (süreç açısından) henüz oluşum aşamasında bulunulan bir ortamda, tağutun mahkemelerine müracaat kişinin akide ve şahsiyetine hâle getirmez.

b) Siyasal dönemde, İslami kimliğin ortaya konmasıyla, müslümanların topluma ve Tağuta mesaj iletmeye, safları belirginleştirme, düzene tavır takınma, tağutun mahkemelerini ve hükümlerini reddetmeleri gerekir.

c) Askeri aşamada, Tağutla savaşımın olduğu ve müslümanların safları belirginleşmiş bir güç olarak toplum tarafından (kimliklerinin) kabul görmeleri durumunda Tağutun mahkemelerine müracaat ayeti hükmüne girer.

Asli elemanlar imkânlar dahilinde bu kurumlarda yer almamalı.

Özel görevlendirme hariç, şurada yer alanlar, tağutun kurumlarında yer alamazlar. Diyanet için özel görevlendirme olamaz.

4. 3. Toplumun Kimliği :

1. Toplum; yaşayış biçimi, sosyal ilişkileri, ibadet anlayışı, benimsediği hukuk kuralları ve hayata bakış açısıyla cahil değerler üzerindedir. Bu değerler; laik, demokratik, ananevi ve kapitalist değerlerdir.

2. Toplumların akide ve ibadet anlayışları yaşamlarındaki sosyal, siyasal, kültürel ve ekonomik özelliklerle kendini göstermektedir. Daha önceki toplumlar inanç ve ibadetlerini kimi nesnelere yönelerek yerine getirirken bugünün toplumları sebepleri gaye edinerek materyalist felsefe temelinde bir yaşam tarzı içindedirler.

3. Kuranda sapanlar ile sapıranların karşılaşacağı sonun aynı olduğu zikredilmekte. Toplumun, ileri gelen kişilerin peşinden gitmeleri nedeniyle cehaletlerinden dolayı mazur olduğu görüşü Kurana ters düşmektedir.

4. Toplumda din; atalardan devralınan bir kültür, hâkim sistem cahil ise, insanların hayatındaki dini motifler belirleyici değildir. İslâmi değerlerin hâkim olduğu bir toplumda ise görünen İslâmi motifler ölçü olarak kabul edilir.

5. Toplumun bakış açısı; tavırları, çalışma ve gidışı belirleyen etkenlerdendir. Bu nedenle bu konudaki netlik ve sağlıklı değerlendirme önem kazanmaktadır.

Toplumun yönlendiren etkenler;

1. Taklit (akletmeme),
2. Geleneksel dini anlayış,
3. Meri rejim,
4. Materyalist hayat anlayışı,
5. İleri gelenler (politik eşraf),
6. Din adamları.

4. 4. Kadın :

Kullukta kadın-erkek ayrımı yapılamayacağı gibi, kadın; iradi anlamda dini bilmek ve ilgili sorumluluklarını yerine getirmek zorundadır. Kadının kendine ait bir şahsiyeti oluşmalıdır. Bu, kadını olması gereken insanı ve İslâmî konumuna oturtacaktır.

1. Hareket içinde (ayrı bir kolda) yer alabilir. Gerekli görüldüğünde değişik sahalarda görevlendirilebilir.

2. (Halvet hariç) Sosyal ilişki uygundur.

3. Yapı içinde yetki ve sorumluluk ehliyetle belirlendiğinden, gerekli ehliyete haiz beyanlar sorumluluk alabilir. Asıl olan iyakattır.

4. 5. Parti :

İslâmi hedeflere gayri İslâmi yöntemlerle vatanmaz demokratik mücadele İslâma aykırı bir yöntemdir. Kafirlerin izin verdiği çerçevede verilecek bir mücadele de müslümanların izzeti ve İsl-

İlâmi ölçü korunamaz. Müslümanların velayeti sadece müslümanlara karşı olmalıdır. Kesin bir ifade ile kâfirlerle itaat edilemeyeceği belirtilmektedir.

Metot akideden ayrı olarak değerlendirilemez. Müslümanları hedeflerine ulaştıracak tek yöntem İslâmi ölçüler çerçevesinde verilecek mücadeledir. Dinin kendisi ilâhi olduğu gibi metodu da ilâhidir ve vahiyle belirlenmiştir.

4. 6. Tarikat :

Dinden inhiraf sonucu oluşan bu müessesese, İslâmi kavramlara farklı anlamlar yükleyerek, giderek din dışı bir durum arz ederek, dinin tahrif ve hayattan uzaklaştırılmasında tarihi anlamda aktif rol almıştır. Ruhbanlık anlayışı temelinde dine ilavelerde bulunarak ortaya koydukları akide, Allah'ın kendilerinden istediği değildi. İstismar ettikleri dinin hayata geçirilmesinde en aktif kavramlardır. Kişilerin kendiliklerinden oluşturdukları din, kendilerinden kabul edilmeyecektir, çünkü; Allah dininde din sadece İslâmdır.

4. 7. Kavmiyet :

Allah insanların dillerini ve renklerini hikmeti gereği farklı kılmış onların birbirleriyle tanışmaları için ayrı kabileler, değişik kavimler üzere yaratmış ve bunu onların tanışmalarının bir ayrıncı özelliği olarak ifade etmiştir. İnsanlar Allahın kullan olduklarına göre, O'nun dini temelinde bir yaşam üzere olmak zorundadırlar. Bunu zedeleyen her inanış ve davranış hakikat dışıdır. Millilik ayrımcı bir karakter gösterdiğinden olumlanamaz.

İslami açıdan insan:

1. İnsanlık için temel değer hayatın gerçek anlamını takdir eden akidedir. Bu da; alemlerin Rabbinin tanınması ve O'na bağlılıkla mümkündür.
2. İnsanların renkleri ve dilleri ayrımcı bir özellik olarak görülemez.
3. Farklı kavimlere mensup olmak bir üstünlük veya aşağılanma sebebi olamaz.
4. Her kavmin kendi dilini ve folklorik kültürünü koruma hakkı vardır.
5. İslâmi akide temelinde var olan hukukî bir devlet düzeninde farklı akide mensuplarının insanlık ve vatandaşlık hukuku teminat altındadır.
6. Allah katında üstünlük takva ilemdir.
7. Millilik bölgesel öğelerden hareketle emperyalizmin emellerine alet olan/olmaya müsait olumsuz bir unsurdur.
8. İnsanı, insan olması temelinde tanıyıp, ona özgür, şahsiyetli olma zulmü, haksızlığı kabul etmez bir karakter kazandırılmalı.

M. 5. EKONOMİ

5. 1. Gelirler :

A) Müessesecleşme :

1. Ekonomik ihtiyaçların karşılanması amacıyla müessesecleşmeye gidilir.

2. Yapının ihtiyaç ve faaliyetlerini finanse edecek sabit gelir kaynakları oluşturulmalı.

B) Aidat : Herkes gelirinin % 5 ile % 20 arasındaki miktardan aidat olarak ödemelidir.

C) Diğer : Ganimetler, infak, zekât.

D) Gelen gelirlerden sabit ve önceden belirlenmiş giderler çıktıktan sonra kalan, merkezi kasa aktarılır.

Verilebilecek miktar sembolik bile olsa ödenmelidir.

5. 2. Giderler :

A) Yetki sınırı :

1. İmam (ve sınırlı tasarruf yetkisine sahip sorumluluklar) hariç kimse kendi başına tasarrufta bulunmaya yetkili değildir.
2. İmam, harcamalarında serbest, gerektiğinde (sadece) icraya hesap verir.
3. Önceden belirlenmiş harcamalar için bununla görevli (yetkili) lerin denetiminde yapılır.
4. Her türlü harcamanın hesabı verilir. Şahsî harcamalara izin verilmez.

B) Harcamaların türü :

1. Sabit giderler : Hareketin işleyişinde ihtiyaç duyduğu gereksinimleri karşılamak için yapılan masraflar.

2. İş giderleri : Normal işleyişin içinde iştevi hızlandıran, olması gereken işler için, yapılan harcamalar.

3. Yatırımlar : Ön hedeflemeyle, genel ihtiyaçları finanse edecek sabit kaynaklar elde etmek için yapılan yatırım giderleri.

M. 6. POLİTİKA

6. 1. Fert ve Gruplarla İlişki :

Müslümanların bir hareket çatısı altında mübareze etmelerini sağlamak için:

1. Tanışma süreci esas alınacak.
2. Uygun yöntem ve teknikler.
3. Gerekli girişimler (diyalog, koordine).
4. Gerekli imkânın tesisi sağlanacak.

6. 2. Fert ve Gruplara Karşı Tavır :

A) İttifak edilen hususlarda yardımlaşmak, ihtilafı konularda birbirlerine karşı müsamahakâr olmak (Hayırda ittifak)

B) İslama karşı düşmanlığını ilan edenlere karşı tavır takınmak.

6.3 Gündem

A) İç gündem :

1. Hareket kendi gündemini kendisi tayin etmeli.
2. Tüm ilişki düzeylerinde işlenen konular.

B) Dış gündem :

1. Dışardan dayatmalar mümkün olduğunca önlenmeli.
 - a) Uygun izahla geçiştirmek.
 - b) Destekleme.
 - c) Zararlı gündemlerin tesirsiz hale getirilmesi, karşı çıkma.

6. 4. İç politika :

1. Ciddi bir örgütlenme.
2. Disiplin : Ferdin hayatında ve birimler arasında.
3. Program ve eğitim.
4. Mevcut elemanlara sahip çıkmak.

5. Asıl kadronun tespiti ve oluşumunun sağlanması.

6. İstihbarat.

7. Kendi içinde yeterli hale gelmek.

a) Hareket düzeyinde.

b) Birimler düzeyinde.

c) Kültürel ve maddi sahada.

6. 5. Dış politika :

1. Mahremiyet.

2. Güveni-Tebliğ.

3. Dışa karşı genel sorumluluk anlayışı çerçevesinde hareket etmek.

4. Hareketin kendine ait piyasa oluşturması.

5. Müslümanlarla tanışma süreci esası üzere ilişki oluşturmak.

6. Hayırda ittifak.

M. 7. ŞİARLAR

7. 1. İrki, bölgesel unsurlar aşılmalı, bunlara itibar edilmemeli.

7. 2. Özelde bulunulan coğrafyada, genelde dünya müslümanlarının birlikteliği hedefi gözetilmeli.

7. 3. Her hayırlı girişim ve eylem (usuli gerekliliği ile beraber) desteklenecek.

7. 4. İmkân dahilinde yardım talepleri geri çevirilmeyecektir.

7. 5. Sığınan düşman da olsa (her durumun özeli göz önünde bulundurularak) korunacak.

7. 6. Güç nispetinde dünya müslümanlarının hedeflerine yardımcı olunacak.

7. 7. Evrensel küfrün bölgedeki varlığı hedeflenmeli.

7. 8. İslâm adına bir tek hareketin vücut bulmasının hedeflenmesi.

7. 9. Fert ve gruplar aleyhinde konuşmamak, gündeme getirmemek.

7. 10. Yapı adına verilen taahhüt ve ahitlere bağlı kalınır.

M. 8. İHTİLAF

8. 1. Fikri

a) İslâmi esas ve mahiyet çerçevesinde.

b) Benimsenen prensip ve esaslar çerçevesinde.

c) Yorum farklılıklarında; çoğunluğun ve yetkinin esas alınması.

8. 2. Nefsani ve hissi

a) İkaz ve terbiye edici yaklaşım.

b) İlişkilerin zararsız hale getirilmesi.

c) İlişkilerin askıya alınması.

d) İhraç, ilişkilerin kesilmesi, tecrit, ceza.

8. 3. İhanet

a) İhanet derecesinin belirlenmesi.

b) Belirlenen bir cezanın uygulanması.

8. 4. Sair durumlar;

a) Sorunun niteliği tespit edilir.

b) Sorunu çözmek üzere bir komisyon kurulur sorunu çözümlenme ve neticeye bağlama yetkisi verilir.

İSLÂMÎ HAREKET SÜRECİ :

İslâmi mücadele "Allah'ın rızasını hedefleme" esası üzerine kuruludur.

Mübarezenin gereğine inanan ve bunun için yol-yöntem gereğinin kaçınılmazlığını bilen her mümin için İslâmi hareket sürecinin bilinmesi zaruridir.

Müslümanlar düşmanlarına karşı maddi ve teknik yönden değil, ideoloji ve maneviyatları ile üstün gelirler. Çünkü :

I. Müslümanlar akidelerinden aldıkları bir gaye ile yaşar, onun için mücadele ederler.

II. Düşman, temel bir akide boşluğu ve daha çok maddi endişelerle oluşmuş bir teşkilatlanma içindedir.

1. İSLÂMÎ HAREKET SÜRECİNİN MAHİYETİ :

Usul esastır, her iş kendi içinde bir usule bağlı olmak zorundadır.

Hayırlar da tertibi bozmak şer cümlesindedir.

Vusulstzlük, usulstzlüktendir.

I. İslami hareket süreci ne demektir?

A) Meselede esas olan kelimelerin izahı;

a) Hareket nedir?

b) Süreç nedir? 48/29

B) İslâma izafette hareket;

İslami Hareket; Esas ve mahiyet olarak tamamıyla islami esaslar çerçevesinde olan hareketir.

ESAS : Net olan ölçü (KURAN)

MAHİYET : Bu ölçüden anlaşılan, kapsamı dahilinde olan.

1. Ölçülerin kendi içinde (Kuran kapsamında) mutabık olması.

2. İctihadi belirlemelerin Kuranın mahiyetinde uygun olması.

II. İslami Hareketin temel vasıfları :

1. Sıhhatli akide : Fikir ve amel planında islamın temel esaslarıyla aykırı düşmemek. Benimsenen din anlayışının Kuran kapsamında olması.

2. Metot :

A) Sıhhatli olması;

a) Kurana temellendirilmiş,

b) Neticeye ulaştırarak tabiiikte olması (Ağacı meyve verinceye kadar geçirdiği tabii aşamalar),

c) Kolay (içindeki zorluklarla beraber) olması.

B) İlahi olması;

a) Sağlıklı akide,

b) Dinin bulunulan şartlara uyarlanması,

III. İslami Hareketin teknik vasıfları :

1. İSTİHBARAT : Bir hareket istihbaratının güçlülüğü nispetinde güçlü, zayıf olması nispetinde de zayıftır. Yani istihbarat, bir hareketin güç göstergesi/ölçüsüdür.

2. ORGANİZASYON/CEMAATLEŞME :

A) İMAM : Bulunulan halde/şartlar da ehil olan. Tayinle meşruluk kazanmış olması lazım. Belirlenen esaslar çerçevesinde icra selahiyetine sahiptir.

Cemaatsiz İslam, lidersiz cemaat olmaz.

B) ELEMEN : Cemaat bünyesinde yer alabilecek Müslüman fert.

a) İslami endişe.

b) Endişesini bir organizasyon içinde yerine getirme inancı.

Not : İslami eğitimi görmeyenlerle İslam icra olunmaz.

C) İMKÂNAT : Cemaatin hedefleri ve faaliyet seyri düzeyinde ihtiyaç duyduğu temel vasıta ve gereksinimler. İşleyiş imkân oranıyla kayıttır.

3. PROGRAM : İslami Hareketin esas, ilke ve hedeflerinin tasarım düzeyinde ortaya konabilmesi/dokümanlaştırılmasıdır.

a) Akide mutabakatı⇒ Akide birliği : İnanılan hususlar ortak bir anlayış çerçevesinde benimsenmedikçe akide birliğinden söz edilemez. Akide birliği ortak mesuliyet ve işlevler gerektirir. Bu işlevler öncesinde buna götürececek esasların benimsenmesi lazım. (Esas)

b) İlkeler : Hareketin kendi seyri boyunca bağlı kalacağı temel prensip ve belirlemelerdir.
Ör : Mahremiyet.

c) Yakın ve uzak hedefler.

d) Çalışma sahaları ve çalışma şekli.

4. ASKERLİK/NİZAMİ YAPILANMA VE STRATEJİ : Ahlaki disiplin temelinde.

Not :

- İslami Hareket, dünya müslümanlarının tecrübelerinden istifade etmeyi prensip edinmelidir.

- İslami Hareket, geçmiş kültür (ler) den istifade etmeyi uygun bulur.

- Zalimlere ve tağutlara karşı savaşıyan dünyadaki tüm hareketlere destek.

İslami Hareket nihai hedefine ulaştıncı bir süreçte bağlı gelişir. Bu gelişme/süreç boyunca tabii olarak bazı merhaleler geçirir. Nihai hedefi (Dinin icrası-İkame edilmesi) ne ulaştıncaya kadar geçireceği merhaleler dörttür. Bunlar :

1. Oluşum/Cemaatleşme merhalesi

2. Siyasi merhale

3. Askeri merhale

4. Hüküm

2. İSLAMİ HAREKETİN MERHALELERİ :

1. OLUŞUM/CEMAATLEŞME MERHALESİ : Mevcut cahilli güce mukavemet edecek dereceye gelmek. 48/29.61/4

Mukavemet edecek derece; istenen keyfiyeti ekde etmiş kemmiyet.

Cemaatleşme şuur ve ruhunun yerleşmesi lazım.

A) Oluşunun özelliği : Müstakil hücre fonksiyonunu icra etmek.

B) İç bünyenin sağlanması. 61/4

1. Din anlayışının fert ve grup düzeyinde netleşmesi.

2. Yeterli eleman; kendinden sonraki işleri yürütebilecek kadar.

I. Sayıda yeterlilik.

II. Vasıfta yeterlilik.

a) Fikri vasıf : Dini baştan anlama/özümseme.

b) Teknik vasıf : Öncelikle yapının ihtiyaç duyduğu hususlar da. Her elemanın bir veya daha çok dakka faydalı olmaya çalışması.

Yapının bünye itibarıyla sağlıklı olması, elemanlarının sağlıklı olmasıyla mümkün/orantılıdır. Bu nedenle eleman edinmede sıhhatli bir ilişki süreci olmalı.

Ferdi yapıya kazandırılmaya kadar takip edilecek prosedür :

1. İslami yeni baştan (sadece Allahın ilah olarak tanınp, sahte ilah ve yasaların reddi) öğrenmek.

2. İslami ahlakın yerleşmesi. Yani; davranış ve hareketler de İslam esaslarına uyulması.

3. Tarihiyle beraber İslami hareket tanıtılması.

4. Toplumlar ve topluluklar ile ilişki hususunda İslamın izlediği yol.

5. İslamın karşısında yer alan dünya müstekbir/emperyalist güçleri tanıtılması. Yani; İslamın aleyhine ne gibi faaliyet ve senaryoların tezgâhlandığı.

6. Mezkûr maddeler (alt yapı) yerleşmedikçe organizasyon da yer vermemek, resmî ilişki oluşturmamak.

3. Örgütlenme ve birleşmenin gerçekleştirilmesi. Mevcut elemanların (benimsenen hareket anlayışı çerçevesinde) bir ilişki biçimi içinde şekillendirilmesi.

4. İrtibatların kuvvetlendirilip sağlıklı hale getirilmesi.

a) Eleman zaafiyetinin en aza indirgenmesi.

b) Teknik vasıtalarla; telefon, fax, çağrı cihazı, posta kutuları (resmî gayri resmî), irtibat noktaları v.s.

C) İlişki süreci; (fert ve gruplarla) Kuşatıcı bir düzey oluşturmak; Samimiyet çerçevesinde ilişkilerin geliştirilmesi. Oluşum merhalesinin gelişmesine bağlı olarak hareketin ihsas ettirilmesi.

D) Güç düzeyinin sağlanması. 8/60

1. Şartların (ciddî) değerlendirilmesi ve konum tespiti;

a) Sistemin tanınması; (TAĞUT)

1. Parlamento ve tüm yasama, yargı organları.

2. Emniyet güçleri; askeriye (ordu), polis teşkilatı, MİT, özel birlikler, resmîlerle irtibatlı sivil kesim.

3. Maliye Bakanlığı, ilgili kuruluşlar.

4. Eğitim Bakanlığı, Resmî ideolojinin aşılması ve benimsetilmesi.

5. Diyanet teşkilatı. Rejimin meşrulaştırılması.

- b) Resmî ve gayri resmî siyasî unsurlar, çalışmalarının boyutu ve etkileri.
- c) Toplumun karakter ve temayüllerinin tespiti.
- d) Dış etkilerin tesiri.

2. Halin icabının yapılması : Bulunulan halde, o halin gerektirdiklerini yapmak. Bu, merhale boyunca yerine göre yapılacakları bir çerçevede belirleme, ya da o anki belirlemeleri esas almakla yapılacakları ortaya çıkarmadır.

a) Propaganda. Merhalenin gelişen boyutun da taktik ve teknik düzeyde araçlar edinmek, yöntemler belirlemek.

b) Siyasî faaliyetlere ağırlık. Her merhale geçiş esnasında dâba öncesinden başlayarak, giderek gelecek merhale özelliklerine ağırlık vermeye başlar. Oluşum merhalesinin belirli bir olgunlaşma safhasından sonra, kendisinden sonraki siyasî merhale özellikleri nedeniyle siyasî boyuta ağırlık kazandırılır.

c) İmkânâtın gözden geçirilmesi ve gerekli ihtiyacın belirlenmesi. Güç düzeyinin sağlanması/oluşturulması da devamlı ileriye yönelik bir hazırlık içinde olmak, bunun içinde mevcut imkânların ileriye yönelik yeterli bir hale gelmesi sağlanmalı. Yarımların ihtiyaç hesabı bugünden yapılmalı ve çözümler getirilmeli.

d) Genel ilişkilerin geliştirilmesi. Hareketin mahalli ve bir grup hareketi olmaktan kurtulması lazım. Ayrıca aynı inancı paylaşanların tek cephe içinde bir araya gelebilmeleri için "ilişki süreci" de göz önünde bulundurularak samimiyet (İslami endişe ve ortak din anlayışı) çerçevesinde ilişkiler geliştirilmeli.

e) Müsait ortam ve şartların oluşturulması/olgunlaşması. Bu; yapılmak istenenler de, ya mevcut ortamın ve şartların müsait olmasını beklemek, ya da oluşturmak.

f) Taktik nizami faaliyetler. Hareketin gereksinmelerini karşılamak, nizami özelliği koruma, düşmanların terörü, rejime karşı taktik.

Not : Yapılacak faaliyetlerin bulunulan merhalenin seyrine (özelliğine) zarar vermemesi esastır.

E) Dönem dış politikası. 87/9

1. Güven-Tebliğ.
2. İnsani ilişki.
3. Hayırda ittifak.
4. Tanışma süreci.
5. Gündem;
 - a) Sahiplenme.
 - b) Uygun izahla geçiştirme.
6. Sade vatandaş. (NB için)
7. Siyasalikten kaçınma. (NB için)

Geriyeye sayma işlemi : Her dönemin sonun da, dönemin özellikleri açısından gerçekleşip-gerçekleşmediği, bir sonraki döneme geçmek (sağlıklı bir geçiş) için ciddi bir analiz, muhtemel boşluk ve sathiliklerin giderilmesi gerekir. Kararla tayin edilen zaman süresi o dönemin bitişi için bir geriyeye sayma işlemidir.

Geçiş esnasında iki nokta göz önünde bulundurulur :

1. Bulunulan dönemin özellik ve hususiyetlerinin gerçekleşip/gerçekleşmediği. (Dönemin değerlendirilmesi)

2. Bir sonraki merhaleye geçmeyi engelleyecek/geciktirecek bir nedenin olup-olmadığı.

2. Siyasî merhale : Kimliğin belirginleştirilmesi, saflaşma ve tağutla sürtüşme. İslamî Hareketin en zorlu ve önemli merhalesidir. 15/94, 95. 26/214

1. Kimliğin Belirginleştirilmesi : Mücadelenin akide temelinde biçimlenmesi ve mesajını ön plana çıkarması ancak ve sadece "Müslüman" isiminin/hüviyetinin kabul ettirilmesiyle mümkündür. Allah müslümanlara sadece bu ismi layık görmüşken, mesajlarının başka isimlerle gölgelenmesine/tekelenmesine müsaade etmemelidirler. 2/128. 132. 22/78 (Sıbgetullah) 2/138

a) Eylemler; Mesajı ön plana çıkaracak eylemler. 96/9. Salat, uluhiyet ve rububiyetin işlenmesi, tebliğ türleri (ismailler).

b) Tağutun reddi; Kurumsal düzeyde tağutla ilişkilerin kesilmesi ve siyasî red. Öncelikle askerliğini ve yasama-yürütme organlarını reddetmek.

c) Yetim ve yoksulun sahiplenilmesi.

2. Saflaşma : Mesajın değişik vasıtalar ve eylemlerle sunulması/tebliği sonucu bir saflaşma kaçınılmazdır. İslamî hareket için imtihan dönemi kaçınılmazdır. İmtihan İslamî hareketi hem kendi içinde arındıracak, hemde toplum bazında. Toplum bazında saflaşma mümin ve kafir tarafların belirginleşmesini sağlayacak.

İmtihan; 2/155, 214

Yüz çevir; 54/5,6. Tebliğin gerektiği kadar yapıldığına inanıldıktan sonra.

Onların demelerine karşı sabır. 73/10

3. Tağutla sürtüşme : Siyasî dönemin başlamasıyla birlikte rejimin müslümanlara, giderek artan bir dozajda müdahale edeceği kuşkusuzdur. İslamî hareketin de giderek taktik nizami faaliyetler çerçevesinde karşılık verme ve rejimi hedefleyici gözlenebilir faaliyetlerde bulunması gerekir. Bunun için eylemin karar devresine girmeden mevcut olan potansiyeli ve kuvvetler arasındaki ilişkinin gerçekçi bir değerlendirmesini yapabilmek için çerçevesi sınırlı tutulan vurkaç eylemlerine girilebilir. İdareci kadronun bu yolda aldığı karar becerisi tecrübeye dayanır. Bu tecrübeler ancak pratik eylemler yolu ile kazanılabilir. İnsan ömrü böyle bir tecrübeyi elde etmeye normal şartlarda müsait olmadığından, gerekli tecrübeyi kısa süreli saldırı ve darbeler ile elde etmek gerekmektedir.

Dönem özelliklerinin gerçekleşmesi-olgunlaşması.

Askerî merhale için hazırlıkların tamamlanması.

Geriye sayma için karar alınması.

* Hareketin gücü oranında mahalli mahkemeler kurması ve toplumun sorunlarına el uzatması.

* Hareketin seyri boyunca muhtemel olumsuz etkenlerden korunması için tavizsizlik. 68/9

Not :

- Süreçte şartlar etkileyicidir, belirleyici değil.

- Tağuti rejimler, halklarının nızaları hilafına, onların destek, yardım, enerji ve gayretleriyle yaşamaktadırlar.

- Ey kafirler. 109/1-6

3. Askeri Merhale : Mer'i cahili rejimi yok edinceye veya yok olununcaya kadar sürecek bir mücadele. Özellikle bilinmesi gereken şudur ki; İslam kan dökmeyi hedeflememiş, zorunlu/kaçınılmaz durumda gerekli görmüştür. 2/193. 8/39.

Merhalenin seyri;

* Kuvvet hazırlığı ve gereği gibi kullanılması. 8/60.

* Saldırgan durumundaki düşmana karşılık verilmesi. 2/194.

* Allah yolundaki savaşın ferdi yükümlülüğü ve müminlerinde hazırlanıp, teşvik edilmesi. 4/84.

* Yakın olan düşmanla savaşılması, sert ve caydırıcı davranılması. 9/123, 73.

* Esir edinmeme. 8/67 (Gerek rejim, gerek dünya resmiyetince tanınmaya çalışmak. Bu aşamada esir edinebileceği yada gerektiğinde.)

1. Hedeflerin belirlenmiş olması. Askeri merhale öncesinde bu merhalede yapılacak eylemlerin hedeflerinin belirlenmiş ve istihbaratının yapılmış olması.

2. Genel strateji merhalenin genel gidişatının plan-programı. Aşama aşama merhalenin seyri. Eylemlerin;

a) Rejimi yıpratıcı,

b) Ses getirici olması, önemlidir.

3. Siyasî-Askerî birim işbirliği. Merhalenin durumu ve gidişatı hususunda sürekli aktif irtibat içinde bulunulur. Eylemlerin etki ve neticeleri izlenerek/gözlenerek değerlendirmeler yapılır, hareketin seyri hususunda kararlar verilir. Siyasî birim meselelerin bütünlüğü temsil eder ve bununla ilgili faaliyetlerde bulunur.

4. Etkili propaganda. Eylemlerin etkilerini artırmak, düşmanın anti propagandasını kırmak, müslümanlara moral kazandırıp, düşmanın moralini bozmak, kamuoyunun gündemini doldurmak (tayin etmek). Gelişmelere katkıda bulunacak her türlü vasıtayı kullanmak.

5. Askeri eylemleri merhale olarak genelleştirmek;

a) Hareketin güç ve nüfuz olarak etkili olduğu yerlerin kurtarılması.

b) Rejimi, kendini savunmak zorunda kalacağı etkili eylemlerle sıkıştırmak.

c) Genel savaşım. Grevler, boykotlar, gösteriler, mitingler, toplu çatışmalar.

6. Merhalenin en şiddetli anında af ilanı;

a) Her şeye rağmen müslümanlarla olan savaştan çekilecek kafirlere af fırsatı.

b) Nedametini ilan ederek müslümanlara katılma imkânı.

4. Hüküm : İcra için gerekli eleman ve organizasyonun hazırlanmış olması. Kendisinden önceki merhaleler bu merhalenin hazırlık dönemi sayılırlar. Bu nedenle merhalenin seyri boyunca hüküm için gerekli tüm hazırlıkların yapılmış olması lazım.

Merhalenin seyri;

Hüküm merhalesi ikiye ayrılır :

1. İnşa.

2. Beka.

A) Fiiilî savaşa muhatap olmayan kafirlerle tarafsızlık anlaşması;

I. Askeri merhalede etkin siyasi gruplarla.

II. Hükme geçişte devletlerle.

B) İdari yapı taslağı. İslami hükümet modelinin şekil planında netleştirilmiş olması.

C) Yeterli idarî eleman. Hareket kuracağı devlette aktif işlev görecek her kademedeki profesyonel insan yetiştirmiş olmalıdır. Eski yönetimin tımdan sökülüp atılabilmesi kadro eleman ihtiyacının giderilmiş olmasına bağlıdır.

D) Anayasa taslağı. Hareket kuracağı İslami devletin anayasa taslağını hazırlamalı ve belirleyeceği birinci dönem içinde bunu daha belirgin ve işler hale getirip, oturtmalıdır.

* İslam bir beldeye hâkim olduğunda;

1. Kabul, 2. İstah, 3. Red formülü çerçevesinde uygulamada bulunur.

* 110/1-3

a) Allahın yardımı onu hakedenedir.

b) Zaferde gururlanma değil, istiğfar ve tövbe olmalı denilerek genel ilkeleri ve mütedelede takip edecekleri yol ortaya konulmuştur. (Ek :1)

2. PKK ÖRGÜTÜ :

Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgemizi, Türkiye'den ayırarak İran, Irak ve Suriye topraklarını üzerinde bağımsız bir kürdistan devleti kurmayı amaçlayan PKK, bunu gerçekleştirmek için uzun süreli bir halk savaşı stratejisiyle, silahlı propaganda taktiğini benimsemiştir. 3-5-7-11 kişiden oluşan silahlı ekipleriyle halkın desteğini kazanmayı, halkı örgütleyerek silahlandırmayı ve uzun sürecek bir gerilla savaşı sonunda gayesine erişmeye çalışan PKK'nın bu stratejisi üç ana aşamaya ayrılmaktadır.

1 - Stratejik Savunma,

2 - Stratejik Denge,

3 - Stratejik Saldırı.

Stratejik savunma döneminde, ajitasyon ve propaganda ile halkın ekonomik ve ulusal taleplerinin dile getirilerek bilinçlendirilmesi, ajan, muhbir ve işkencecilerin ortadan kaldırılması, silahlı propaganda birliklerinin çoğaltılarak kurulacak ordunun askeri çekirdeğini oluşturması, illegal partinin her alanda inşa edilerek bu faaliyetleri başarıya ulaştığında yüksek gerilla aşamasına geçerek 3-5-7-11 kişiden oluşturduğu silahlı propaganda birliklerini 50-60 kişiden oluşturulmasına bağlanacaktır. Stratejik denge olarak adlandırılan ikinci safhada ise devletin kırsal alandaki güçlerine saldırılarak kırsal alandan çekilmeye zorlanması ve buralarda kurtarılmış bölgeler oluşturulmasına çalışılmaktadır. Teorik olarak bu dönemde kırsal alanların çoğu PKK gerillalarının denetiminden alınmış olmasına rağmen, devlet askeri yönden yine de güçlüdür. Bu bakımdan dönem içerisinde devlet ile dengeye gelinmeye çalışılır. Anlatılan bu strateji doğrultusunda faaliyet gösteren PKK'nın ilk temelleri, 1974 yılında Ankara Yüksek Öğrenci Derneği, AYÖD içerisinde yer alan Abdullah Öcalan ve arkadaşları Kesire Yıldırım, Musa Erdoğan, Ali Haydar Kaytan, Haki Karaner, Cemil Bayık, Ali Özer, Kemal Pır ve Mustafa Der tarafından aynı yıl Ankara'nın Tuzluçayır semtinde yapılan bir toplantıda atılmıştır. Devrimci Doğu Kültür Ocakları-DDKO'nun kurulduğu sıralarda, SBF'de öğrenci olarak bulunan Abdullah Öcalan, o dönemde Avni Gököğlü ve Ömer Ayta gibi arkadaşlarıyla Ulusal Sorun'un silahlı mücadele ile çözülebileceğini yaymaya çalışmışlarsa da dernekte tasvip görmemişlerdi. 1975 ortalarında AYÖD'nin yönetim kuruluma seçilen Abdullah

Öcalan, Haki Karaer isimli arkadaşlarıyla birlikte Türkiye'nin bağımsızlığı üzerine yoğunlaşan dernek içi tartışma konusuna yeni bir boyut olarak tekrar Ulusal Sorun konusunu getirmişler ise de aynı şekilde ilgi görmemişlerdir. Kürtlerin bir ulus olduğunu sömürge halinde yaşadıkları için bağımsız bir örgütlenmeye haklarının olduğunu savunan Abdullâh Öcalan ve arkadaşları, bu doğrultuda sürdürdükleri faaliyet alanını, 1976 Kurban Bayramında yapılan Ankara-Dikmen toplantısından sonra Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesine taşıdılar. Bölgede, Abdullâh Öcalan, Kesire Yıldırım, Haki Karaer, M. Hayri Durmuş ve Kemal Özkan tarafından oluşturulan ideolojik grubun yaklaşık bir yıl kadar süren kitle çalışmalarından sonra örgütlü bir yapı kurmaya giriştiler. 1977 yılında Haki Karaer'in, Gaziantep'te Tekoşin Örgütü tarafından öldürülmesi (Haki Karaer'in Abdullâh Öcalan tarafından öldürtüldüğü ileri sürülmektedir.) üzerine tek başına liderliğini sürdürmeye başlayan Abdullâh Öcalan, 1977 yılı sonlarında Kürdistan Devriminin Yolu isimli broşür ile mücadelelerin taktik ve stratejisini ortaya koyarak, grubunu fiilen silahlı hareketlerin içerisine soktu. Kürdistan Devriminin Yolu isimli broşürde, dünyadaki durumu kısaca değerlendirildikten sonra, sömürgecilik tarihi, kürdistan toplumunun sosyal yapısı ve kürtlerin tarihi anlatılmaktaydı. Ayrıca kürdistanın sömürgeci dört devlet (Suriye, İran, Irak ve Türkiye) tarafından bölünmüş olduğu, en büyük parçanın Türkiye Kürdistanı olduğu, devrimde Türkiye kürdistanının önderlik yapacağı ileri sürülmekteydi. Böylelikle, 1978'de başlatılan silahlı hareketlerle ismini Apocular veya UKO'cular (Ulusal Kurtuluş Ordusu) olarak duyurmaya başlayan grup, aynı yıl Diyarbakır'ın Bağlar semtinde bir evde yaptıkları toplantıyla örgütlenmelerinin isminin Partiya Karkarani Kürdistan-PKK olarak benimsenmesini ve bu isimle kurulacak partinin tüzük ve programının hazırlanmasına karar verdiler. 1978'de Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinde geniş bir gençlik külesini saflarında toplamayı başarabilen Apocular, Nisan ayında Elazığ'ın Fevzi Çakmak mahallesinde yaptıkları bir diğer toplantı ile hazırlanan tüzük ve program taslağını tartışarak, örgütlenmenin çekirdek yürütme, askeri alan ve bölge sorumlularını belirlediler. Yine aynı yılın Aralık ayı başında yapılan Lice'nin Fis köyündeki kuruluş toplantısıyla da Marksist-Leninist bağımsız bir Kürdistan devletini silahlı mücadele yoluyla kurmak için Partiya Karkarani Kürdistan-PKK (Kürdistan İşçi Partisi)'nin Abdullâh Öcalan'ın sekreterliğinde kurduklarını açıkladılar. İlk olarak Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki diğer sol örgütleri kendi eylem alanlarından atabilmek için mücadeleye giren PKK, özellikle Halkın Kurtuluşu, Devrimci Halkın Birliği ile reformist milliyetçi güçler olarak nitelendirdikleri Kürdistan Ulusal Kurtuluşçuları KUK ve DDKD gibi örgütleri sindirerek bölgedeki etkinliklerini sildi. Bu arada bölgede oluşturduğu Halk Mahkemeleriyle kanlı infaz sahneleri düzenleyerek yöre halkı üzerinde baskı kurdu. 1980 yılına geldiğinde oldukça geniş kesimler örgüte kazanılmış, düşman olarak görülen hedefler etkisiz kılınmıştı. 12 Eylül'den kısa bir süre önce, Türkiye'den kaçarak Suriye'nin Şam şehrine yerleşen Abdullâh Öcalan, PKK örgütünü buradan yönlendirmeye başladı. Bu arada askeri yönetim, gerçekleştirdiği operasyonlar ile örgütte darbeler vurmaya ve fiziki gücünü sarmaya başlamıştı. 1981 Temmuz ayında yurtdışında yapılan PKK I. Konferansı, 12 Eylül yenilgisini eleştiren grupların muhalefetine rağmen, Abdullâh Öcalan'ın hazırladığı politik raporun onaylanmasıyla sonuçlandı. Politik raporda, geçmişteki olayların sorumluluğu, sosyal şoven ve revizyonist örgütlerin üzerine yükleniyordu. Konferans sırasında parti üyelerin tek tek partiye bağlı kılma sloganıyla, parti disiplininin artırılması yoluna gidildi. Parti kadrosunda ve parti sempatizanları arasında birbirinden habersiz birbirleri aleyhine rapor alma, daha sonra bunları birbirleri aleyhine kullanma yoluna gidilerek, parti kadrolarının bir arada tutulmasına çalışıldı. 1982 kongresinde, partide uygulanan sıkı disiplin sonucu daha da gelişen muhalefet hareketi, Abdullâh Öcalan'ın hazırladığı yeni parti tüzüğü ve programını onaylamadı. Kongre sonrasında örgütten ayrılmak isteyen Mehmet Karasungur ve Yaşar Organ'ın öldürülmesiyle başlatılan tasfiye hareketi

giderek katliamlara döndüğü. 1983 yılı sonlarına doğru kamplardan ayrılmak isteyen bir çok militan davaya ihanet ettiklerine dair itirafa zorlandılar ve işkenceye tabi tutuldular. Bunlardan bir kısmı, örgüt tarafından partili üyelere ibret teşkil etmesi için herkesin gözü önünde kurşuna dizilerek öldürüldüler. Bu arada PKK, ilkel milliyetçi grup olarak nitelendiği I-KDP'nin desteğini kazanarak, Kuzey Irak'ta mücadele için bir geri üs oluşturmayı başardı. 1984'de Şam'da gerçekleştirilen II. Kongreden sonra konu başında anlatılan stratejiden hareketle, kamplardaki mensuplarını gerilla savağına hazırlayan örgüt, stratejik savunma safhasından, stratejik denge safhasına geçmek için özellikle Güneydoğu Anadolu'nun Hakkari-Mardin ve Siirt illerini kapsayan alan içerisinde askeri hedeflere karşı Kürdistan Silahlı Kuvvetleri (Hazen Rızgariya Kürdistan-HRK) adı altında aparat oluşturdu. 15 Ağustos 1984 tarihinde, Eruh ve Şemdinli ilçelerine saldırarak savağı başlattığını ilan etti. HRK, Viyetnam'daki Vietkong'un bir kopyası olarak, Doğu blokundaki "3-3'lük askeri sistem üzerinde oluşturulmuştu. (3 mangadan bir takım, üç takımdan bir bölük) Böylelikle PKK-fiilen stratejik denge safhasına uygulamaya başladı. Bu arada Çetin Güngör (Semir), Ali Haydar Kaydan (Fuat), Baki Karaer (Süleyman) ve Resul Altunok (Davut) isimli PKK/MK üyelerince başlatılan örgütün Türkiye'deki silahlı eylemlerinin yerine ana kadroların yurtdışına kaydırılarak, faaliyetlerin Avrupa'da propagandaya dayalı olarak sürdürülmesi şeklindeki muhalefet hareketi, Avrupa'daki on kadar sol Türk örgütüyle 1985 Aralık ayında PKK'yı teröristlikle suçlayan bildiri yayınlanmasından sonra hizipleşme doruk noktasına çıktı. PKK/M ise bu görüşün aksine örgütün tüm kadrolarını gruplar halinde Türkiye'ye göndererek, silahlı eylemlere devam edeceğini açıkladı. Ayrıca hain olarak nitelendirilen Resul Altunok, Çetin Güngör gibi muhalif MK üyelerinin öldürülmesine girişildi. PKK'nun çizdiği yeni mücadele çizgisine göre, Orta Kürdistan olarak nitelenen Botan Alanı'nda bir gerilla savağı yürütülerek, yerel halk ayaklanmaları başlatılacaktı. Ayrıca 21 Mart'ta cephe ilanı yapılacak, eylem programı bu tarihten itibaren uygun adımlarla sürdürülecekti. Hazırlanan eylem takviminde Mayıs ayında Devrim Şehitleri Harekatı Temmuz, Eylül ayları arasında Kızıl Direniş Harekatı ve Yerel Ayaklanmalar, kasım ayı ve sonrasında partiyi güçlendirme kampanyası vardı. Ancak bu yeni mücadele çizgisi, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi (Eniya Rızgariya Neta-wa Kürdistan-ERNK) isimli yeni bir cephe örgütlenmesinin oluşturulmasını gerektiriyordu. 1985 bahar aylarında Türkiye'ye giren PKK militanları, bu eylem programı içerisinde Yerel Ayaklanmaları bir türlü gerçekleştiremedi. Örgütün her eylemi, birbiri ardına çıkan çatışmalar ile militanlarının çoğunun öldürülmesiyle sonuçlanıyordu. Bu durum örgüt yayını Serxwebun'da "... çoğunlukla uygulanması mümkün olmayan işler peşinde koşmak, sadece korumak için uğraşmak ve olayları sadece seyretmek gibi yapı içinde kalındığı" şeklinde açıklanıyordu. PKK, ERNK ilanındaki bu ilk fiyaskodan sonra 1985 sonundan itibaren yeniden toplanma hareketine girişti. Güvenlik kuvvetlerine karşı yürütülen silahlı saldırıların yanında bu defa Köy Baskınları eylemleri tertiplenmeye başladı. 1986'da ERNK'nin yeniden canlandırılması kararı alındı. Bahar Atılımı adı verilen bu yeni eylem dönemi, Mart ayında güvenlik kuvvetlerine karşı yapılan saldırılarla başlatıldı. 1986 yaz ayları süresince düzenlenen vur-kaç eylemleri ile 200'e yakın asker ve sivil öldürüldü. Bu dönemin en kanlı eylemleri, Hakkari'nin Uludere ilçesi 12 günlük görevlisinin öldürülmesi oluyordu. PKK'nın 25-30 Ekim 1986 tarihleri arasında yapılan III. Kongresinde 1986 yılı eylemleri sırasında kendilerine büyük zorluklar çıkaran köy koruculuğı sistemine karşı topyekün saldırıya geçildi. Bunların sindirilmesi ve HRK'nın fesh edilerek yerine Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu (Arteş Rızgariya Gelle Kürdistan-ARGK)'nin inşasına başlanması kararı alındı. Kongre kararı doğrultusunda PKK, ilk eylemini 18 Ocak'ta Mardin-Ömerli İlçesinde Pınarcık Köyü baskını şeklinde gerçekleştirdi. 30 kişinin ölümlüyle sonuçlanan bu eylemden sonra PKK yıl içerisinde 8 köy basarak bir çok vatandaşımızı öldürdü. Gerçekleştirdiği bu eylemlerle, yurtdışı kamuoyunda kültürl-

lök hareketinin tartışılır hale gelmesini sağlayan PKK, insanlık dışı hunharca eylemleri nedeniyle, uluslararası platformda Terörist Örgüt olarak tecil edildi. PKK'nun eylemlerini gerek Birleşmiş Milletler, gerekse Avrupa kamuoyunda *Ufusal Kurtuluş Savaşı* olarak kabul ettirememesi, ayrıca 1988 başlarında gerçekleştirmek istediği şehir örgütlenmelerine geniş darbeler vurulması sonrasında örgüt içerisindeki hizipleşmeleri tekrar su üzerine çıkmıştır. 1989 başlarında PKK örgütünün Avrupa sözcülüğünü yapan Avukat Hüseyin Yıldırım'ın liderliğinde başlatılan muhalefet hareketi, PKK/BD rumuzuyla yayınladığı bildirimler ve ayrıca Şerefa Kürdistan isimli dergi ile ayrı bir çizgi izlemeye başladı. Aynı yıl Hollanda'nın Middelburg şehrinde bir kahvehanede düzenlenen silahlı saldırı sonucu kalçasından yaralanan Av. Hüseyin Yıldırım muhalefet hareketini devam ettiremedi. Yine aynı yıl içerisinde PKK/MK üyesi Mehmet Cahit Şener, diğer MK üyesi ve ARGK üyesi Cihangir Hazır (Baran) ile 17 kadar militan örgüt içerisinde demokratik prensiplerin işlemediği ileri sürülerek PKK-Vejin (Diriliş) adı altında hizip oluşturdular. Ancak Mehmet Cahit Şener'de PKK tarafından 1990 yılında öldürülmesi ile hizip etkinliğini yitirdi. 1989 yılı yaz aylarında Botan Alanı'nın'da kurtarılmış bölge tesis ederek, Yerel Ayaklanmaları gündeme getirmek için eylemlerine devam eden PKK, 13-30 Eylül tarihleri arasında Van ilinin Çatak ilçesi Acarlar köyü civarında toplantı yaparak eylemleri Türkiye içinden yönlendirmek üzere İç Merkez oluşturdu. 26-31 Aralık 1990 tarihleri arasında gerçekleştirilen IV. Kongrede, 2000 yılına kadar bölgede bağımsız bir Kürdistan devleti kurmak için Yerel Ayaklanmaların başlatılması kararını aldı. Ayrıca bölge halkının sempatisinin kazanılmasına ağırlık verilerek devlet yanlısı vatandaşlar ile GKK'na esnek davranılması Eylül 1990 tarihinde hazırlanan Şehir Talimnamesi çerçevesinde, legal kitle örgütlerine ve basın-yayın çalışmalarının artırılması kararları alınarak bu doğrultuda Özgür Halk, Yeni Ülke ve Dilan gibi yayınlar çıkartılmaya başlandı.

Ayrıca Güneydoğu Anadolu Bölgesinde Hizbullah Örgütünün kendilerine yönelik eylemlerini azaltarak, bu kesimin tabanını yanına alabilmek için bu kesime hoş gelecek birçok eylemde bulunmuş, örneğin; fuhuş yerlerini kapatmış, içki ve kumarı yasaklamış vb. hareketleri yapmıştır. Bunun yanında bu kesimi denetimi altında tutabilmek için 15 Ağustos 1993 tarihli *Berxhudan* isimli yasadışı dergilerinde kendilerine bağlı İslami Halk Hareketi adı altında bir örgüt kurmuşlar ve birtakım kendilerine bağlı mollalar vasıtasıyla bildirimler yayınlamışlardır. Yayımlanmış oldukları bildirimlerin birinde; "Kendilerini "Hizbullahçı" olarak tanıtan, geçekte ise "Hizbulzulum" olan bir grup, 4 yıldan beri yüzlerce müslümanı sopayla, satırla ve silahla vurdular. Bu zulümcüler son olarak iki müslüman esnafı satırlarla, bir müslüman genci de silahla katlettiler.

"Kim bir mü'mini kasden öldürürse, onun cezası ebedi cehennemdir. Allah'ın gazabı ve la'neti onun üzerindedir. Onun için büyük bir azab hazırlamıştır." (Nisâ : 93)

MÜSLÜMAN HALKIMIZ!

Her kesimden müslümana savaş açan, camilerde ve okullarda müslüman gençlere saldırarak fitneçilik yapan bu zulümcülerin, karanlık güçlerin himayesinde oldukları herkesçe malumdur.

Bunların, Müslüman Halka zulmetmekte TC. ve PKK'dan farkı yoktur. Zulümdü adeta yarışıyorlar.

"Muhakkak ki, Allah'ın la'neti zalimlerin üzerindedir." (Araf : 44)

MAZLUM MÜSLÜMAN HALKIMIZ!

Bugüne kadar hiçbir gücün oyununa gelmediğimiz ve hiçbir tehdit ve katliama boyun eğmediğimiz gibi, bu Hizbulzulumcüler karşısında da susmayacak, hakkı haykırıp Hak olanı yapacağız. Zalim, her kim olursa olsun, karşısında olacağız!

MAZLUM MÜSLÜMAN HALKIMIZ!

Bugün mazlumların sabrı taşmıştır. Mazlum Müslüman Halk, zalimlerden hesap soruyor.

Hizbuzzulüme bilmeden yardım edip müslümanların kanının daha fazla akmasına sebep olara diyoruz ki, her iki dünyada da Allah'ın gazabına ve la'netine uğramadan bu işten vazgeçin!

ZALİMLERİN HESABI ÇETİN OLACAK!

YAŞASIN ZALİMLER İÇİN CEHENNEM!

İSLAMİ HALK HAREKETİ" (Ek : 2)

Marksist bir ideolojiyi benimsemiş olmasın rağmen yukarıda da belirtildiği üzere kendileri İslami Halk Hareketi olarak adlandırarak, kendilerini Hizbullah ve PKK karşıtı gösterip dindar k simi devlete karşı kullanmaya çalışmışlar, ancak bu gayelerinde başarılı olamamışlar ve bu örgül taban sağlayamamışlardır.

YAŞADIŞI PARTİYE İSLAMİYE KÜRDİSTAN (PİK)'İN OLUŞUMU VE

KURULUŞU, FELSEFESİ VE STARATEJİSİ, TEŞKİLATLANMASI,

AMACI, DEVRİM ANLAYIŞI VE DİĞER KONULAR :

I. OLUŞUMU VE KURULUŞU :

Yasadişi Partiyeye İslamiyeye Kürdistan (PİK) bölücü faaliyeti 1925 tarihinde Kazım Karabek Paşa ile Ali Fuat Paşa tarafından kurulan Serbest Cumhuriyet Fırkasının kuruluşuna kadar hiç faaliyeti olmamıştır. Bu fırkanın kuruluşu ile kendisini NAKŞİBENDİ tarikati lideri gösterip fırk içine sızmayı başaran ve dini bir sömürül içine giren o devirdeki NAKŞİBENDİ lideri Şeyh Sa partiyi yeniden gündeme getirerek 1926 yılında Erzurum ve Diyarbakır'da başlattığı halk ayaklar ması ile laik Cumhuriyet sistemine karşı gelerek sözde dini esaslara dayalı teokratik bir sistem ku mayı amaçladığını ileri sürüp din sömürüsünü yaparak yurdumuzun bazı topraklarını da katacağı bir Kürt Devleti kurması çalışmasına girip Türk ordusu ile savaşmaya başlamıştır.

Bunun üzerine Mustafa Kemal Atatürk Şeyh Sait isyanını bastırması, Şeyh Sait ve isyancıla İstiklal Mahkemesine sevk ederek gereken cezayı verdimiş ve Cumhuriyet Halk Fırkasında kapı tılmıştır. O dönemde büyük bir darbe yiyen bu parti tekrar kuruluş aşamasında kalmış ve faaliyet geçememiştir.

Daha sonra Şeyh Sait'in yakınları Erzurum çevresine yerleşmiş, burada tekkeler kurarak, tek kelere ait medreselerde dini Tebliğ yapabilecek öğrenciler yetiştirmeye girerek yeniden Partiyeye taban oluşturmak çalışması içine girmişlerdir.

Nakşi Bendi tarikatının Palevi kolundan olan Şeyh Selahattin efendi ile Şeyh Muhammed Se it efendi halen bu kolun Türkiye genelinde yayılması için çalışma içinde oldukları bir gerçektir. Esasında amaçlarının İslam Sömürüsü altında Kürt Devleti kurmak olduğu da bir gerçektir.

Şeyh Muhammed Sait Fırat'a bağlı olan Şeyh Baba Özer'de kendilerince Şehid ül Azam ke bul ettikleri Şeyh Sait efendinin başlattığı partinin idame çalışmalanna girerek partiyeye eleman v taban oluşturmak üzere de Medreseler kurmayı yeğlemişler ve Şeyh Baba Özer'in talebeleri ola Hamit Turgut ile Selahattin Özer bu medreselerin idamesi için çalışma içerisine girmişler ve parti ye kazandırmak amacı ile de aşağıda isimleri belirtilen şahısları yine aşağıda belirtilen Medrese v Üniversitelerde okutmak üzere Darul Harp ilan ettikleri Türkiye'deki zenginlerden soygun yolu la ve Devlete ait toprakları satıp Cizze olarak elde ettikleri paralarla okutarak sözde İslam inaniş nı yaymak için Tebliğ'ci yetiştirme çalışmalarına girmişlerdir.

Bunların açtığı Malatya ilinde Ümmet kitapevinin arkasındaki medresede öğreticilik görevini Hamit Turgut, Osman Caner ve Burhanettin Tural'ın üstlendiği de ortaya çıkmıştır.

Bunun haricinde partinin hem yurt dışı ilişkilerini temin etmek hem de partiye Tebliğ'ci yetiştirmek üzere Suriye'nin başkenti Şam'da kurulu bulunan Fetül İslami-Furkan, Enniye Medreseleri ile Keftarun Üniversitesine öğrenci gönderildiği, yine Mısır'ın başkenti Kahire'de kurulu bulunan El Ezhar Üniversitesine de öğrenci gönderildiği anlaşılmıştır.

ŞAM'DAKİ FURKAN MEDRESİNDE ÖĞRENİM GÖRENLER

1. Osman Turgut,
2. Mehmet Can,
3. Osman Karabulut.

ŞAM'DAKİ KEFTARUN KÜLLİYATI DAVA ÜNİVERSİTESİNDE ÖĞRENİM GÖRENLER

1. Ali Kaya.
2. Ramazan Yıldırım.

KAHİRE'DEKİ EL EZHAR ÜNİVERSİTESİNDE ÖĞRENİM GÖRENLER

1. İbrahim Akboğa,
2. Hüseyin Şahin,
3. Selahattin Karaca,
4. Hüseyin Güngör Hüroğlu,
5. Mesut Koşar,
6. Ahmet Köse,
7. Ahmet Yağmur,
8. Bülent Uğurhoca,
9. Savaş Kocabaş,
10. Muhammed Alp,
11. Ziya Çelebi,

İsimli öğrencileri hem yurt dışı irtibatı temin etmek hem de örgüte Tebliğ'ci yetiştirmek amacı ile gönderildiği ve bu Üniversite de okuyan Ali Turgut ile Ahmet Köse'nin yurda yabancı menşeyli sahte paralar ile örgütsel çalışmalarda kullanılmak üzere dışarıda faaliyeti bulunan HİZBULLAH (Allah'ın Partisi) örgütü ve Lübnan'daki Emel Örgütü yanlıları ile partinin ilişkisini temin ettiği ortaya çıkmış, parti tüzüğü olarak da : aşağıda maddeler halinde belirtilen tüzük kabul edilip, Partinin illegal yayın organı Cudi isimli dergi ile de yayımı sağlanmıştır.

1. Kürdistan İslam Partisi (Partiye İslamiye Kürdistan) — (PIK) siyasi bir parti olup, Kürdistan halkının ve diğer Müslüman halkların meşru haklarını elde etmek için 11.02.1400 tarihinde kurulmuştur. Kuruluşu İslam Dini esasları (Öğretileri) üzerinedir. Amacı : Yüce Allah'a yaklaşmak ve onun rızasına kavuşmaktır.

Genel olarak İslam Cemaatleri ile ilişki içerisinde olup, özel olarak da çevresindeki İslam Cemaatleri ile ilişki içerisinde. Civardaki İslami gruplarla (Cemaatlerle) ilişkisini sıklaştırıp, ondan yararlanır, yardımıyla onlara öncelik verir ve aralarında doğacak herhangi bir anlaşmazlığı Kuran'ı Kerim ve Sünnete göre çözümlenmesi için hakemler heyetine havale eder.

3. Müslüman Kürt Halkı bir bütün olan İslam Ümmetinin bir parçasıdır. Müslüman Kürdistan ise büyük İslam diyarının bir parçasıdır. Kürdistan Kürt halkının coğrafya ve tarih bakımından Anavatanıdır. Çoğunluğunu Kürt halkının oturduğu bölgeyi kapsar.

4. Her Müslüman halkın sahip olduğu gibi, Kürt halkı da soyunda, gelişmesinde, dilinde, hususiyetlerinde, (Ananelerinde) toprağında, hünelerinde kendi kendini idare etmede, zülm, zillet, istibdat ve köleliği red etmek, fakirlik, cahillik, hastalık ve gericilikle muharebe etmede meşru hukuka sahiptir.

5. Kürdistan diyarında oturan Müslümanlar Kürt kardeşleri ile Kürdistan diyarını İslam, hicret ve yardımlaşma diyarı haline sokmak için birlikte çalışmayı talep eder. Kürdistan diyarı dışında ikamet eden Müslüman Kürtlerde Kürdistan diyarını İslam, hicret ve yardımlaşma diyarı haline getirmek için vatandaki kardeşleri ile birlikte çalışmayı talep ederler,

6. Kürdistan'daki Müslüman mezhep ve fırkalar (Gruplar) toplumsal yollardan üzerinde ittifak edileceği noktaya kadar karşılıklı yardımlaşır ve birlikte yaşarlar. Bununla birlikte ittifak noktalarını genişletmeye gayret sarfederler, anlaşmaya ulaşmasında güçlük çekilen konular ise terk edilir, her fırka veya mezhep başkalarına zarar vermemek kaydıyla kendi hususiyetlerine bağlı kalabilirler. Fırka veya mezhep eğer İslamın geneline bağlı kalır ve özel olarak dinin kesin, naslarıyla gelişmesinde İslam ile vassıflar.

7. Halkın diniyle çelişmediği ve halkın düşmanlarıyla işbirliği yapmadığı müddetçe Kürdistanın meşru haklarını elde etmeye çalışan gruplarla yardımlaşmak imkân halindedir.

8. Kürdistan İslam hükümeti diğer İslam ulusları hükümetleri ile (Birleşik İslam Milletleri Devleti) birlikte olur her oluş mahalli olarak hüküm için şura meclisini seçer. Ulusların meclislerinde bütün Müslümanlara reis olacak umumî şura meclisini seçer.

9. Kürdistan'da resmî dil Kürtçedir. Kürtçe dil birliğinin sağlanması ve zamanın gereksinimine göre düzenlenmesi gerekir. İbadet için ve kitap ile sünnetin anlaşılabilmesi için nass ile İslamın hükümlerine göre Arapça dili gereklidir. Ayrıca hangi dile ihtiyaç duyulursa o dil gerekli kılınır.

10. Müslüman olmayan ve diğer dinlere mensup olan azınlıklar dini vatani ve toplumsal adaletin hüriyetinden istifade edenler.

11. Halkın elinde içtihadı, yürütme, yargı güçleri bulunur. Kanunun (Yasamanın) kaynağı Kur'anı Kerim ve Resulullahın (SAV) sünnetidir. Halkın seçtiği Şura meclisi, Halkın adına halkın işleri yürütür. Bu Meclisin Selahiyetinden birisi liyakatlı (ehil) Fıkıh Ülemaları, Kadımlar ve Valilerin selahiyetlerini tevzi etmektedir.

12. Güç birimleri toplumun muhafazası, olgunlaştırılması ve düzeltilmesi için dini, aklı, ırzı, nefsi ve malı korumayı esas olarak kabul eder. Fertler için yeme, içme, barınma, eğitim ve öğretim, sağlık ve evlenme ihtiyaçlarını temin için gereken hususlara riayet eder. Fertler arasındaki ilişkiler ise şu esaslar üzerine kurulur.

- a) İyiliği emretme ve kötülüğü men etme esası,
- b) Muamelede iyilik ve hayırda yardımlaşma esası,
- c) Yüce karakterleri ve güzel adetleri koruma esası,
- d) Cahiliye adetlerine karşı mücadele esası,
- e) Ahlaki problemleri islah etme esası,

13. Sağlı bir aile sağlam bir toplumun temel taşıdır teşkil eder, bundan böyle ailenin korunması ve aile efradları arasındaki ilişkinin güçlendirilmesi zaruridir. Ayrıca evliliği, sebeplerini hafif-

İletmek suretiyle kolaylaştırıp neslin çoğalmasını teşvik edilir. Böylelikle fahişeliğe ve iffetsizliğe meydan verilmemiş olur.

14. Hukuki ödevlerde toplumun inşasında yönlendirilmesinde kadın ve erkek eşit haklara sahiptir. Yararlı ve toplumsal ödevleri bakımından Erkek ile Kadın arasındaki farklılıkların aynı İslam'da belirlenmiştir.

15. Çocukluk devresi oluşum ve hazırlık devresi oluşu bakımından önemlidir. Bu devre yetiştirme şefkatine güzel terbiyeye ihtiyaç duyduğu gibi sapma ve taşkınlıktan korunmayı da ister.

16. İslami Davet (Tebliğ) ancak akılları ikna ve kalpleri telif yoluyla olur. Dinde zorlama yoktur. Cihad'da ise Allah yolunda zalim ve müstekbileri defat etmek ve ister müslüman olsun, ister gayri müslim olsun mustazaf mazlumları savunmak için yapılan ki taldır (Savaş mücadele)

17. Hürriyet genel bir haktır. Düşünce tabirinde inançta telifte neşriyatta ve işçi sendikaları oluşturma da Hürriyet koruma altındadır. Ayrıca İslamla çelişmedikçe Siyasi Partiler ve Kadın Demekleri vs. koruma hürriyeti mevcuttur.

18. Adalet Umumi bir haktır. Hiç bir makamın dokunulmazlığı yoktur. Vatandaşlar arasında hiç bir kimseye din, renk, grup, cins veya mezhep imtiyazı tanınmaz.

19. İlim umumi bir haktır. Dinin temel eğitimi müslümanlar üzerine farzdır. Cehaleti (Ümmiliği) ortadan kaldırmak bütün eğitim merhaleleri ile ilgilenmek ilmi araştırmayı teşvik etmek, Kahiliyet ve yeteneklere göre yönlendirmek, ilmi kifayeti olanlardan istifade etmek, çeşitli ihtisas alanlarına araç ve gereçleri temin etmek zaruridir.

20. Bütün intifa (yararlanma) sahalarında çalışma yapılır. Amme Hukuk'ları üretilip çoğaltılır. Devlet Gücü Zaruri hallerde müdahale eder. Örneğin :

a) Şer'an haram olan muameleleri methetmek, Faizli Bankaları tasfiye etmek, Faizsiz Banka ve Kredi Enstitülerini kurmak,

b) Mülkiyeti korumak ve ondan güzel bir şekilde faydalanmayı sağlamak ve fertler idare etmediği takdirde adaletle dağıtımını yapmak,

c) İşçiye münasip bir ücret vermek, yeterli bir dinlenmeyi temin etmek, sağlık hizmetlerini sunmak ve ihtiyarlık ile hastalık anlarında yaşantısını garanti altına almak,

d) Karşılıksız borçla iş sahalarını destekleyip üretim ve mübadeleyi kolaylaştırmak,

e) İşçi ve İş Veren arasına anlayış sokup çelişkileri gidermek için şu yollardan birisine başvurmak.

1. İşçilerin maslahatı için Devlet iş yerlerinin kârlarından aldığı paradan işçilere dağıtmak,

2. Özel Ticarethaneler kurup Mülkiyetin bir kısmını veya tümünü işçilere devretmek,

3. Toprağı ihya edip üretimi artırmak için işçilere yardım etmek,

21. Sosyal Sigortalar : Zekat, Vaktif ve Teberru'dan oluşan özel maliye'den kapatılır. İhtiyaç halinde genel vergi ve gelir hazinesinden faydalanılır.

22. Kitap ve Sünnetin Naasına (dinin esaslarına) muhtelif olarak Kürdistan İslam Partisinin'den (Partiye İslamiye Kürdistan, PİK) gelecek her türlü tavsiye ve kararlar geçersiz sayılır. İtibar edilmez.

Yukarıda tüzüğün incelenmesinden de anlaşılacağı üzere, gaye İslam sömürsüzü altında Kürt Devlet'inin kurulmasıdır.

2 - FELSEFESİ, STRATEJİSİ, AMACI VE DEVRİM ANLAYIŞI :

Bir İslam devletinin kuruluş aşamasında evreler şunlardır. **TEBLİĞ, DAVET, SOHBET, CEMAAT, İMAM, İMAMA Bİ-AD, BEYT'ÜL MAL ve CİHAD**'dır. Yukarıda isimleri belirtilen örgüt militanları bu safhalardan **TEBLİĞ, DAVET, CEMAAT ve İMAM** ile **İMAM'A Bİ-AD ve BEYT'ÜL MAL** sorunlarını halletmiştir. Geriye tek amaç kalmıştır. Bu da **CİHAD**'tır. **CİHAD**'ı gerçekleştirmek için, geniş **HALK** kitlelerini çevresine alması gerekir, bunun içinde partili üyeleri **TEBLİĞ**'ci yetiştirmek üzere yurtdışından bazı üniversitelere göndererek bunların da katkılarıyla geniş halk kütlesine sahip olduktan sonra, işçilerin önderliğinde silahlı halk ayaklanmasını gerçekleştirecek, varolan Anayasal düzeni değiştirerek yerine Teokratik düzene dayalı bir devlet kurmak ve aynı zamanda **KÜRT** halkının yoğun olduğu bölgeyi Türk topraklarından ayırmaya matup hareketler içinde olduklarından ve bu **CİHAD**'ı gerçekleştirebilmek içinde **HALK ŞÛRA**'sı oluşturup silahlı eylem grupları meydana getirerek bu eylemciler vasıtasıyla yurt dışında ve gerekse yurt içinde silahlı eyleme başlamışlardır.

TEŞKİLATLANMASI :

PARTİYE İSLAMİYE KÜRDİSTAN'ın Teokratik ilkelerini esas alan bir parti olduğu, buna bağlı olarak **MEDRESE**'ler, vasıtasıyla gençlik kesimini teşkil etmeye çalışan bir parti olduğu anlaşılmıştır.

Parti içi uygulamalarda, Demokratik Merkezîyetçilik esastır. Yani Partinin tüzüğüne göre Halk şûrası esası ile idare edilir. Halk şûrası ise, **GENEL EMİR, GENEL EMİR VEKİLİ, İŞÇİ VE KÖYLÜ SORUMLU EMİRİ ve MEDRESELER** ile işçi sendikaları şeklindedir.

Elde edilen bilgilere göre **PARTİYE İSLAMİYE KÜRDİSTAN**, Erzurum, Elazığ/Palu, Malatya, Ankara, İstanbul halk şûrası olarak oluşmuştur.

ÖRGÜTLENME Bürosu yurt içi ve yurt dışı olarak iki ayrı sahada çalışma yapılmakta, büyük illerde mutlak partinin halk şûrası üyelerinden emir durumundaki bir üyesi bulunmaktadır. Yurt dışında ise, okuyan öğrencileri aracılığıyla **HİZBULLAH ve Şİİ EMEL** örgütleri ile ilişkilerini yürüttüğü anlaşılmıştır.

DİĞER KONULAR :

İSLAMİYE KÜRDİSTAN PARTİ'sinin elemanlarının bir kısmının **KAHİRE**'de ve **ŞAM**'da bir kısmının ise **İRAN VE AFGANİSTAN** ile ilişkilerinin olduğu **AFGANİSTAN**'a giderek buralarda silah eğitimi gördükleri ve burada gördükleri eğitimi Türkiye'de bulunan partili örgüt elemanlarına öğretmek için çalışmalar yaptıkları belirlenmiştir.

Örgütün Gençlik sorumlusu olan Hamit Turgut, İran ve Afganistan'da eğitim gördüğü gibi İran Devrim Muhafızlarına ait Pastaran kimliğinde bulunduğu örgüt militanlarınca söylenmesine rağmen bu kimlik tespit edilememiş olup, yalnız **EL-ESHAR** Üniversitesinde 900014675 Nolu öğrenci olduğu bu yönü ile yurt dışına örgütsel çalışma yapmak üzere gidip gelmesini kolaylaştırdığı aşıkardır.

İSLAMİYE PARTİYE KÜRDİSTAN örgütünün mensupları yayın organı olarak, yurt dışında basılan **CUDİ** isimli dergi ile **KÜRTCÜLÜĞÜ** savunan **MEKTUP, GİRİŞİM, MEDİ'A GÜNEŞİ** gibi dergilerden esinlenip bunların verdiği bilgiler ışığında mensuplarını bilgilendirdiği anlaşılmıştır. (Ek : 3)

İSLAMİ BÜYÜK DOĞU AKINCILARI/CEPHESİ (İBDA/C)

İBDA/C adı yasa dışı örgütün illegal yayın organı olarak hizmet veren **TARAF DERGİSİ**'nin başında "taraf olmayan bertaraf olur, bizden olmayan yok edilir", yine aynı derginin aşağıda sayı

tarhiyle sayfalarının belirtileceği yerlerin yapılan incelemesinde de Türkiye Cumhuriyeti Devleti aleyhine çalıştığının kendi yayınıyla da ortaya koyduğu bir gerçektir. "Biz diyoruz ki, Kürt halkının ve PKK'nın meselesi laik Türkiye Cumhuriyetiyledir. Biz Müslümanlara düşen bu olaylardan bu düzene karşı fayda devgirmektir." "Basit bir Federasyon özlemi derken belkide gerçekten teröre muhtaç olduğumu gözden kaçırmamak gerekir." PKK bir gerilla savaşı yapıyor ve devletten bir takım talepleri var. Hâlâ anlamak istemeyen varmı? "Devlet kabul dese Kürt aydını Federasyon diye dayatacak, bizce devlet buna da evet demelidir." "Masaya oturmak için PKK bu güce sahiptir. Ve bunu terörle sağlamıştır." "Henüz sonuçlanmamış bir ihtilal raporunda artık silah teslimine başlamış kürt halkı açısından çok acı noktalar vardır." "PKK terörünün İslam İhtilalcilerine olan katkısı Türk Soluna olan katkısından çok daha fazladır. Bir kez otorite yutulduymuştu. Bizim güntümüz doğacaktır." (Sayı : 14-1992, S. F.1-5)

Bir TC. Kürt kapışmasında saflarımız İC. tarafında olmayacaktır." (Sayı : 16-1992)

"6 G... Gençliğin poliale karşı karşıya gelmesi köktencilik ve temelciliğin ta kendisidir. Gençliğin gözaltı yüzdesi yükseltilmelidir." "halkı sokağa döken dürtü, çıkar iştihasıdır. Propagandistleriniz, halkla bütünleşmede istismarcı davranmalıdır." "Şunu unutmayın pis aşağılık işpiyoncular, bir gün karşılaşırız sizlerle, bakarsınız bir gün ÖSS işpiyoncusuydu diye yazılı bir bildirinim o leşin başucunda durduğunu görürsünüz." "500 yıldır beklenen İslam İnkılabının Kumandanı etrafında gerçek Kurtuluş Savaşı başladı." "Biz Anadolunda Kürtler, Asyada Filistin gediklerinden fışkıracak bir sel baskınıız." (Sayı : 18-1992)

"Kemalist rejim bu gün kan kaybetmektedir, bize onun kaybını zevkle izlemek ve huzandırmak düşer." "Devletçi tavır koyanlar ne kadar Kelime-i Şadet getiriyorum, namaz kılıyorum dese imha hedefidir."

"Rejime vurulan darbeler, kimden gelirse gelsin alkışlamamız takviye etmemiz gereken tavrılardır."

"Gayet tabiidir ki ihtilalcilik oyunu gençlik üzerine oynanır." "Akılda tutulması gereken bir şey vardır ki, delikanlıların artık eli kanlı olma çağında olduklarıdır. Yedi sütuna manşet bir suikastı üstelenebilecek, organize birlikler, delikanlıları beklemektedir." "Tedhişin çağdaş biçimi terörizmdir, Terörizm ise vur kaç taktiği üzerine bina edilmiştir. Eylem için browning tabanca şart değil, molotof çok daha pratik bitenler bilmeyenlere öğretsin" "6 G demiştük. Gençliği Güvenlik güçleri ile göğüs göğüse getirme taktiği" (Sayı : 19-1992 Sayfa : 15-17)

"Kanal 6 bizimle görüştü, Bosnaya gönüllü gönderiyor musunuz diye sordu. Biz de dedik ki, zaten TC ile savaş halindeyiz. Burada işgalci TC var iken başka yere gitmek bir mana ifade etmez." (Sayı : 20 Sayfa : 5)

Gibi yazı ve mesajlarla gençliği eyleme çekmek, Türkiye'de Federe devletler kurmak ve hatıta bir Kürt Federe Devletinin kurulmasından yana da tavır alma içerisinde olduğunun bir kanıtıdır.

Necip Fazıl Kırasürek'in Büyük Doğu olarak ortaya koyduğu İslam Ülkelerinin Birliğidir. Bu birlikte ırk, milliyet, mezhep, soy, sop ve tilke söz konusu olmayacaktır. Ortaya İslam potasında eriyen tek insan madeni çıkacak yani Müslüman, Ancak Necip Fazıl'ın bu ideali ile çelişen Kürtçülük kokan yazılar da mevcuttur. İBDA/C ise; Kürtçü PKK'nın Müslüman kesimini çıkarttıkları yasal dergilerle temsil ettiklerini ortaya koymuşlardır.

Ayrıca, yakalanan sanıkların bir çok zorla para almağa teşebbüs, ızrar, molotof atmak suretiyle, kundaklama gibi, eylemlere karıştıkları da belirlenmiştir.

**YASA DIŞI İBDA/C ADLI ÖRGÜTÜN OLUŞUMU, KURULUŞU, FELSEFESİ,
STRATEJİSİ, TEŞKİLATLANMASI, AMACI, DEVRİM ANLAYIŞI VE
DİŐER KONULAR .**

OLUŞUMU VE KURULUŞU :

1970 yılının başlarında Necip Fazal Kısaklırek'in Büyük Doğu olarak ortaya koyduğu İslam Ülkelerinin Birliği fikriyanı etrafında toplanmış, fakat federe devletler halinde Kürt sorununa da ağırık vererek birleşik İslam Devleti çalışmalarına başlamışlardır. Türkiye'deki laik sistemin kaldırılarak yerine, teokratik düzene dayalı bir devlet kurmak için Cephe sistemini benimsemiş komünistlerin hücre sisteminden ve masonların localarından en ufak bir fark göstermeyen bu sistemle kendisini İslami Büyük Doğu Akıncıları Cephesi olarak meydana çıkartıp Cephe olarak da Taraf, Ak-Zuhur, Kıvım Hukuk, Elif-, Ref Ref, Sıar gibi görünüşte yasal olan kuruluşları oluşturarak örgüte taban oluşturma çabası içerisine girmişlerdir. Geniş halk kitlelerine inebildikleri takdirde Bayüccelik Makamını oluşturmak için Yüceler Kurultayı adını verdikleri Müesseseler Meclisini oluşturabilmek için Ankara, Amasya, Bursa, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Kahramanmaraş, Konya, Trabzon, Van, Urfa, Bingöl, Yurt dışında da Almanya ve İsviçre'de bürolar açtıkları, Ayrıca; dıştur olarak Hakimiyet Hakkındır. Sözünü benimsedikleri ileri dönemlerde halk meclisini oluşturup aynı zamanda Teokratik düzenin esasından olan Yüce Din dairesinde oluşturma içerisine girdikleri, eğitim kadrosunu aydınlar aristokrasisi olarak nitelendirdikleri kişilerce yapmayı amaçladıkları, teokratik düzenin yerine gelmesi için de Silahlı Mücadele'nin şart olduğunu ileri sürüp Yayınladıkları yayın organlarıyla da "Şeriat için silahlı mücadele" teziyle taban oluşturma çalışmasının içine girdikleri bu nedenle de bu örgütü oluşturdıkları anlaşılmıştır.

FELSEFESİ-STRATEJİSİ AMAÇ VE DEVRİM ANLAYIŞI :

Şeriatı dayalı, bir İslam devletinin kurulması için, "Tebliğ-Devlet Sohbet, Cemaat, İmam, İmama Bir Ad, Beytül Mal ve Cihad" evrelerinin mevcut olduğunu anılan örgütün bu evreleri gerçekleştirmek için yayın vasıtaları, aracılığı ile Tebliğ yaptığu sempatizanları düzenli aralıklarla toplanırlar tertip edip, Seminerler vererek Üniversite gençliği önderliğinde, Silahlı Halk Ayaklanması gerçekleştirecek var olan Anayasal Düzenin yerine teokratik bir düzene dayalı bir devlet kurmayı amaçladığı yapılan soruşturmada anlaşılmıştır.

TEŞKİLATLANMASI :

İBDA/C adlı illegal örgüt teokratik ilkeleri esas alan kendisine bağlı olarak yayın evleri kurup bunlar vasıtasıyla gençlik kesimi teşkil etmeğe çalışan bir örgüt olduğu anlaşılmıştır.

Örgüt içi uygulamalarda, Demokratik merkezîyetçilik esas olmasına rağmen eylemsel konularda her kuruluş kendi bölgesindeki eylemleri yapmakta yükümlüdür.

İdare Kurulu, Baş Yüce Genel Başkan, Eğitim Kurulu, Aydınlar Aristokrasisi, Eylem Kurulu, İslami Kısas Kıtaları, İslami Kısas Timi, İslami Gerilla Ordusu olarak şekillendirilmiştir.

Önceleri yurt içindeki diğer İslamcı ileri akımlardan eylemde birleŐtikleri halde sonradan bunları EHLİ-SİDAD kabul ederek fikirde ayrılmışlardır.

Toplumda infial yaratıcı eylemler yaparak anarşi ve terörün meydana gelmesini temin etmek isteyen bu örgütünde yurt dışında bağlantıları olduğu, özellikle Almanya'da örgütlenen taraftarlarından destek bulduğu anlaşılmıştır. (Ek : 4)

YEDİNCİ BÖLÜM

Toplumda İnfial Uyandırarak Toplumsal Çatışmaya Sebep Olabilecek Nitelikteki Faili
Meçhul Siyasal Cinayetler

1. UĞUR MUMCU CİNAYETİ :

24.1.1993 günü saat 13.30 sıralarında Ankara İli Çankaya İlçesi Gaziosmanpaşa Karlı Sokak No : 63 önünde park halinde iken önceden yerleştirilmiş patlayıcı maddenin infialı sonucu parçalanarak 06 YR 245 Plakalı Renault Marka otomobil içerisinde sahibi Gazeteci-Yazar Uğur Mumcu hayatını kaybetmiştir.

Olayın akabinde, patlamadan mütevellit çevreye dağılan parçalar Ankara Emniyet Müdürlüğü'nün 1.2.1993 tarihli yazısına göre uzman personeller tarafından toplanarak, laboratuvar incelemeleri yapılmak üzere Emniyet Genel Müdürlüğü Kriminal Polis Laboratuvarları Daire Başkanlığına gönderilmiş ve alınan ekspertiz raporunda netice ve kanaat olarak; "patlayıcı maddenin RDX olduğu ve teröristlerin inceleme ve pratik yapmaları halinde bombayı 30-45 saniye arasında aracın altına yerleştirmelerinin mümkün olduğu, bütün bağlantıları hazırlanmış el yapısı ateşleme sistemine sahip bombaya misina veya iplik bağlanarak hazır hale getirilip arabaya montajı sırasında zaman kaybını önlemek için yüksek güçte haporlörde kullanılan mikrozat irtibatlandırılarak, dışarıdan araba alt seviyesinden ufki olarak bakılsa dahi görülmeyecek şekilde alttaki iki şasenin arasındaki boşluğa yerleştirilmiş ve misina veya ipliğin diğer ucu vites kolu seviyesine bağlanmış, 1. vitesdeki aracın vites kolunu boşa almak için geriye çektiğinde vites kolu levyesine bağlı olan misina 2-2.5 cm. civarında öne doğru hareket edip bombanın patlamasını sağladığı belirtilmiştir.

Bu olaydan sonra Ankara Emniyet Müdürlüğü tarafından birçok şahıs gözlem altına alınmıştır. Bu arada Uğur Mumcu cinayetinden 4 gün önce 20.1.1993 günü İstanbul'da Mehmet Zeki Yıldırım isimli şahsın ifadelerinden yola çıkılarak Radikal görüşleri benimseyen ve dini esaslara dayalı şeriat devletini kurmak için eylemler yapan İslami Hareket adlı örgüte yönelik İstanbul Emniyet Müdürlüğü tarafından operasyonlar başlatılmıştır. Bu şahıslar yakalandıktan sonra Uğur Mumcu hadisesinin vukuu bulması üzerine bu örgüte yönelik olarak Ankara'da da operasyonlar yapılmış, bu cümleden olmak üzere Ankara'da Necmi Aslan 30.1.1993 tarihinde yakalanmış, bu şahsın İstanbul'da yakalanan İslami Hareket Örgütü Üyeleri ile irtibatlı olduğunun anlaşılması üzerine İstanbul'da yakalanan İslami Hareket Örgütüne Mensup Mehmet Kaya, Ayhan Usta, Mehmet Zeki Yıldırım, Mehmet Ali Şeker, Hüsnü Yazgan, Gudbettin Gök, Fahrettin Baytap Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesinin talebi üzerine Ankara'ya getirilerek Uğur Mumcu olayı ile ilgili olarak sorgulanmış ve Necmi Aslan'la yüzleştirme yaptırılmıştır.

Komisyonumuz kurulduktan sonra tüm Faili Meçhul Siyasal Cinayetlerde olduğu gibi Uğur Mumcu hadisesiyle ilgili evraklar Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesinden istenilmiş gelen dosyanın Komisyonumuzca incelenmesi sırasında ilk bakışta 2 husus tespit edilmiştir.

1. Komisyonumuzca ilk bakışta fark edilen husus İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün İslami Hareket adlı Örgüte yönelik olarak yaptıkları operasyonlar sırasında tutulan yakalama ev arama zaptetme tutanağı başlıklı bir yazı olmuştur. Bu yazıda aynen 23.1.1993 günü saat 15.00 sıralarında İlimiz, Kadıköy İlçesi Erenköy STFA blokları 7 blok arka garajı içerisinde park halinde bulunan 34 BAE 08 sahte plakalı gri renkli kartal marka oto çevresinde Kadıköy İlçesi Emniyet Müdürlüğü

araştırma büro amirliği görevlilerince otoyolu anahtarla açıp binen Süleyman Tokmaktepe sahte isimli şahıs aynı gün olayın siyasi, yönlü bulunması nedeniyle müdürlüğümüze teslim edilmiş, yapılan sorgusu sonucu esas kimliğinin Mehmet Sait-Selime oğlu 1968 Gercüş doğumlu Mehmet Zeki Yıldırım olduğu aynı zamanda İslami Hareket adlı örgüt mensubu olduğu belirlenmiştir. Sorgusuna devam edilen Mehmet Zeki Yıldırım ilimiz Bostancı ilçesi Tünel Cad. Tekper Sitesi B-Blok No : 10 daire'nin örgüt evi olduğunu burada örgüt mensublarının olduğunu kaldıkları bu yeri gösterebileceğini bildirmesi üzerine 26.1.1993 günü saat 09.00 sıralarında Mehmet Zeki Yıldırım yede alınarak kendisine sorulup örgüt evi gösterilmesi istenmiş Tekfer Sitesi B-Blok No : 10 daire 17 göstermiş olduğu bu yerde (İsa) Kod adlı Mehmet Ali Şeker ile (Eşref) kod adlı Abdul Aziz Ocakhançoğlu, (İzzet) kod adlı Mehmet Şahçınar, (Rafet) kod adlı Mehmet Candirek, (İsmet), kod adlı Yusuf Altun isimli örgüt mensupları yaklanmışlardır.

Bahse konu evde yapılan aramada (25) kilogram (C4) Plastik Patlayıcı (8) kutu (1) kilogram olmak üzere toplam (8) kilogram olmak üzere (C4) plastik patlayıcı, (6) stüfrik asit, (1) adet 2 miligram renkli saniyeli fitil, (1) m sarı renkli saniyeli fitil (2) adet içerisinde patlayıcı bulunan intihar belkemerli, (4) adet elektrikli fişye, (1) adet ucko marka kolsaati, (5) adet flor ampirli, (250) gram toz madde (250) gram siyanür ile (1) adet 7.65 milimetre çaplı 1980 maden WT 45748 seri nolu otomatik Polonya yapımı kalaşnikof marka tüfek ve şarjörleri ve 20 adet fişek, (1) adet 9 mm çaplı parabellum tipi Çekoslovak yapısı Ceska marka 121549 seri nolu 16'lı tabir edilen tabanca şarjörü, (7) adet mermisi, (1) adet 9 mm çaplı Brezilya yapısı (PT) 1992 model tokorruf marka seri numarası kazanmış tabanca şarjörü ve (7) adet mermisi, (1) adet 9 mm çaplı Brezilya yapısı (PT) 1992 model tokorruf marka seri numarası kazanmış tabanca şarjörü ve (6) adet mermisi elde edilmiş başkaca suç unsuruna rastlanmamış olup elde edilen malzemeler geçici olarak zaptedilmiş yakalanan sanıkların ise şubeye haklarında yasal işlem yapılmak üzere celp edildiklerine dair iş bu yakalama ev arama ve zabt etme tutanağı tanzim altına alındı 24.1.1993 saat 11.00 de denilmekte ise de; 24 tarihi ekteki belgeden de anlaşılacağı üzere 26 iken, 24 yapılmış gibi okunmaktadır.

Yine bu operasyon sırasında tutulan başka bir muvafakatlı ev arama ve yakalama tutanağında anılan; "müdürlüğümüze sürdürülen bir tahkikatla ilgili olarak yapılan çalışmalar neticesi yasadışı İslami Hareket Örgütü mensubu Sait oğlu 1968 Batman doğumlu Mehmet Zeki Yıldırım yakalanarak gözlem altına alınmış, yapılan sorgulamasında ilimiz Üsküdar ilçesi Kısıklı Emniyet mahallesi Aziziye sokak No : 11/4 sayılı evi yasadışı örgütün elemanlarının barınması için kiralandığını ve bu şahısları burada barındırdığını belirtilmesi üzerine yasadışı örgüt mensuplarının yakalanıp, suç ve suç unsurlarının ele geçirilebilmesi için 23.1.1993 günü saat 07.00 sıralarında belirlenen adrese Mehmet Zeki Yıldırım'da refakata alınıp gelindiğinde zil çalınıp kendimizi tanıtır, durum anlatıldığında, kapıyı açan Rahim-Mevlüt oğlu 1970 İst. doğumlu Sedat Kosova'nında muvafakatı alınarak içeriye girildiğinde, üç oda ve 1 salon ile müştemilâtında yapılan aramada, herhangi bir suç ve suç unsuruna rastlanmamış, aramaya son verildikten sonra, ayrı ayrı odalarda yatmakta olan, Mahmut-Hamdiye oğlu 1974 Gercüş doğumlu Adnan Günaydın Abdullah-Meryem oğlu 1967 D. Bakır doğumlu Aziz Yakut ile Cevdet-Ayden oğlu 1972 Artvin-Borçka doğumlu Cumhuriyet Ergün ve Sedat Kosova (Toplam 4 kişi) tahkikata esas olmak üzere müdürlüğümüze celp edildiklerine dair iş bu muvafakatlı ev arama ve yakalama tutanağı mahallinde tanzim edilerek altı birlikte imza edildi. 23.1.1993 saat 07.30 olarak yazıldığı görülmekte ise de aslında 27 tarihinin gözle görülebilir bir şekilde ekteki belgedede görüldüğü üzere elle 23 olarak değiştirildiği görülmüştür. (Ek : 1)

Daha sonra ayrıntılı bir şekilde İslami Hareket Örgütüne yönelik İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün yaptığı operasyonun 20.1.1993 günü başladığı resmî evraklarda sabit olmasına rağmen ilk tutanakta bu operasyonun 23.1.1993 tarihinde başladığının belirtilmesi bir yara; bu operasyonun 23.1.1993 tarihinde başladığı kabul edilse bile bu tutanaklar arasında çelişkiler ve tahrifatlar söz konusudur.

a) Birinci tutanakta İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün operasyonu 23.1.1993 günü başlattıklarını belirtmelerine rağmen aynı tutanağın içerisinde Mehmet Zeki Yıldırım'ın 26.1.1993 günü yede alınarak örgüt evine gidildiği belirtilmiş, 26.1.1993 günü örgüt evine gidildiğinin belirtildiği bu tutanağın sonuna 24 tarihi konulmuştur.

b) İlk tutanağa göre İslami Hareket Örgütüne yönelik operasyon 23.1.1993 günü 15.00 sıralarında başlamış ve Süleyman Tokmaktepe sahte isimli Mehmet Zeki Yıldırım'ın yer göstermesi üzerine yakalanan ve bu konuda ikinci tutanak tutulan Ayhan Usta, Serdar Altun, Fahrettin Baytap'ın yakalama tutanaklarında 23.1.1993 günü saat 7.30 yazılmıştır. Yani bu resmî ve tahrifatlı tutanaklara göre İslami Hareket Örgütü Mensubu olup, ilk olarak resmî evraklara göre 23.1.1993 günü saat 15.00 sıralarında yakalanan ve verdiği ifade ile diğer örgüt mensuplarının yakalanmasına sebep olan Mehmet Zeki Yıldırım yakalanmadan daha önce sabah saat 7.30 da kendi ifadesiyle yakalatacağı şahıslar yakalanmış görülmektedir. (Ek : 2)

2. Komisyonumuzca Uğur Mumcu olayına ait Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesinden gönderilen dosya incelendiğinde Ayhan Aydın isimli bir tanığın 31.1.1993 günü Emniyet Müdürlüğüne müracaat ederek Uğur Mumcu olayı olduğu sırada olay yerinde olduğunu belirterek bildiklerini anlattığı görülmüştür. Bu şahıs Emniyet Müdürlüğüne vermiş olduğu 31.1.1993 günlü ifadesinde aynen; "Ben yukarıda belirttiğim adreste eşim ve bir çocuğumla birlikte ikamet etmekteyim, değişik serbest işlerde çalıştım, şu anda boşta geziyorum, Uğur Mumcu'nun öldürüldüğü 24.1.1993 günü evimden iş bulabilmek gayesiyle ayıldım, değişik yerlerde iş aradım ama bulamadım, ben ne iş olsa yaparım, kömür, odun, ve eşyada taşırım, bunun için evimden çıkarken çuval ve ip aldım, iş bulamayınca Karlı sokağın üst tarafında bulunan cami inşaatı aklıma geldi, çünkü ben 8 nci ayda burada bir kaç gün çalışmıştım. İş bulabilmek maksadıyla bu camiye geldim, fakat burada bana göre iş olmadığını öğrendim, caminin alt tarafında bulunan Karlı Sokağın köşebaşındaki "Dede Efendi" isimli kebabçıya geldim, dışarıda garson kıyafetli bir şahıs içeriye ayrı ayrı taşıyordu, ben yanına yanaşıp, "Hemşerim Benim Altun Türk Lirası Param Var, Bana Bununla Bir Yemek Verebilir misin" dedim, o da bana hitaben içeride bulunan sakallı şahıs göstererek buranın sahibinin bu şahıs olduğunu söyledi bende kendisine altı bin liram olduğunu bana bu paraya karşılık yemek verip veremeyeceğini söyledim, o da bana ayıp ediyorsun hemşerim, sen dışarıda bekle ben sana yemek getireyim dedi, tahminen 10 dakika kadar bekledim ve bana yemek getirdi, bende kıyafetim düzgün olmadığı için yemeğimi alarak dışarıda bulunan taksi durağının köşe başına geldim, taksi durağında bir bardak su içtim ve yemeğimi yemeğe başladım, o esnada elinde bir kola şişesiyle aynı zamanda kolayı içen "1.65-1.70 cm. Boyunda, Esmer, 30-35 yaşlarında, düz ve normal saç traşlı, bıyıklı tahminen 70 kg. ağırlığında, sol yanağının kulak ve favorisinin olduğu yerde iyileşmiş elips şeklinde 3-4 cm. eninde boyu 1 cm. ebadında bir yara izi bulunan, siyah gözlüklü, siyah deri mont, kot pantolon, koyu mavi atkı bulunan, bozuk lisanlı benim bildiğim kadarı ile şark lisanlı" bir şahıs gelerek bana hitaben "Hemşerim Buralımısın" dedi bende kendisini ilgilendirmedini söyledim, bunun üzerine bana "Bende Doğuluyum-Hemşeri Sayılırız" dedi, bende işsiz olduğumu işsiz

olduğum için burada iş aradığımı söyledim, tekrar bana "Bizde İş Var, Gel Bizimle Çalış, Bizde Sanada Ailenede İş Var" bende bu adamdan adres ve telefon istedim, bunun üzerine bana "Bizim yerimiz belli değil, sen telefonunu bize ver biz seni iş olduğu zaman ararız dedi" ben evimin telefon numarasını verdim, o esnada lacivert bir Doğan marka hususi araba geldi, arabayı çok iyi gördüm, çünkü arabanın lastiği neredesye yere oturmak üzereydi, yani patlamıştı, yanındaki adam beni sifiziyordu ve rengi değişmişti, korkulu bir görüntüsü vardı, o esnada adam beni lafa tutuyordu ve dolayısıyla beni meşgul etmeye çalışıyordu, ben gözümle lacivert Doğan otodan ayırmıyordum, lacivert doğan otodan iki kişi çıktı, bunlardan şoför olan, "1.60 cm. boylarında kumral buğda, tenli, saçları kestane rengi, göz rengini göremedim, bıyık ve sakalı olmayan, siyah beyaz çizgili kumaş palto, siyah kumaş pantolon, "vardı, diğer şahıs ise "siyah deri montlu, kıvrıkcık siyah saçlı, siyah pantolonlu, arkası bana dönük olduğundan yüzünü hatırlayamıyorum" yalnızca mantonun içerisinde bir şey gizliydi, çünkü sol eli devamlı karnında bulunuyordu, her iki şahısta arabanın patlayan lastiğini değiştirmek için arabaya krikò vurdular, çok seri bir şekilde somunları çıkarttılar, o esnada şoför diğer şahsa, "Mıstık Arabanın Altına Somun Kaçtı" dedi, bunun üzerinde deri montlu şahıs Uğur Mumcu'nun arabası olduğunu sonradan öğrendiğim şahsın arabasının altına girdi ve burada tahminen bir dakika kadar kaldı, bu şahıs arabanın altından çıktıktan sonra benim yanımdaki adam yanımdan ayrılarak sağda bulunan aşağı kesimdeki sokağa doğru yürüterek devam etti, o sırada lastiği patlayan arabanın lastiği değişmişti, o sırada adam yürümüş olduğu istikamete doğru gitti, aradan 10-15 dakika kadar geçmişti yani saat 13.20 suraları idi, adamlar benim yanımdan saat 13.05 de ayrıldılar, bunun üzerinden 10-15 dakika kadar geçmişti, üzerinde gri renkli palto, kahverengi çizgili renkli pantolon bulunan tahminen 45 yaşının üzerinde, gri yani tam ağarmayan saçlı, bıyıksız, şişmanca, şapkası olmayan atkısı olup olmadığını farkedemedim, elinde hiç bir şey olmayan yani elleri boş, bir erkek şahıs, kurşuni metal renkli, Renault marka otonun yanına geldi, otonun kapısını açtı, bu esnada karşı evden bir kadın balkonuymuydu, cammıydı kesin hatırlamayacağım, bir bayan bir şeyler söylledi, ne söylediğini farkedemedim, adamda ona tamam canım dedi, adam arabanın kapısını açarak otonun içine bindi, o arabaya bindiği zaman yanımdan da bir araba geçti, arabanın rengini ve markasını hatırlayamıyorum, çocuk önde, yani arabada bir çocuk vardı ve çocuk arabanın sağ tarafında önde bulunuyordu, 40-45 yaşlarında da bir şahıs arabayı kullanıyordu, bu araba buradan geçtikten sonra, otonun yani patlayan otonun içinde bulunan şahıs "Sağ elini vites koluna atar atmaz araba infilak etti-patlama esnasında araba bir metre kadar yerinden yükseldi, ondan sonra havadan et ve metal parçaları gelmeye başladı, patlama esnasında mavi bir duman çıktı-bu duman birden çıkıp kayboldu, ondan sonra ben oradan kalktım, karlı sokağın bulunduğu sokağın üst tarafındaki ana caddeye çıktım-burada bulunan caddedeki bakkaldan bir şişe su aldım-içtim ve buradan uzaklaştım" ve doğruca evime gittim, ertesi gün korkumdan hiç biryere çıkmadım, itfaiye Meydanında bulunan eski eşya satın alan şahıslardan birine telefon ederek evimde bulunan televizyonumu sattım, yine korkumdan 8 gün dışarıya çıkmadım, bu gün yani 31.1.1993 günü de polise giderek durumu anlattım benim bu olay hakkında söyleyeceklerim bunlardan ibarettir, bilgim ve gördüklerim bu kadardır, dedi, tanık olarak alınan ifadesinde hiç bir cebir ve şiddet yapılmadığını, tanık olarak alınan ifadesini tamamen hür olarak ve serbest biçimde verdiğini beyan etti, ifadesini okudu, doğruluğunu imzası ile tasdik etti ve edildi. 31.01.1993 Saat : 19.30" denilmektedir. (Ek : 3)

Bu şahsın bu beyanı üzerine İstanbul Emniyet Müdürlüğü tarafından yapılan operasyon sırasında yakalanan ve Ankara'ya getirilen İslami Hareket Örgütünün militanları ile yüzleştirme yapıldığı ve bu yüzleştirme sırasında tanık Ayhan Aydın'ın Uğur Mumcu'nun arabasının altına bomba koyanların Mehmet Ali Şeker ve Ayhan Usta olduğunu teşhis ettiği ve bu teşhis üzerine bu şahıslarla ilgili İstanbul Emniyet Müdürlüğünden gelen cevabî yazıda Mehmet Ali Şeker ve Ayhan Usta'nın 24.1.1993 tarihinde İstanbul Emniyet Müdürlüğünde gözetim altında olduğunu bildirilmesi ve tanık Ayhan Aydın'ın beyanlarının doğru olmadığına bildirildiği görülmüştür.

Komisyonumuz bu şahsın dinlenmesini gerekli görmüş ve adı geçen şahısların bilgisine başvurulması sırasında Komisyonumuz Uğur Mumcu suikastında görgü tanığı olarak adı geçen Ayhan Aydın'ın adresinin tespit edilerek Komisyonumuza bildirilmesi istenilmiş ve daha sonra yetkililerce Ayhan Aydın'ın adresinin tespit edilerek bildirileceği ifade edilmiştir.

Bununla birlikte tanık Ayhan Aydın'ın açık adresinin tespit edilerek Komisyonumuza bildirilmesi 15.9.1993 tarih A.01.1.GEÇ/99-198 sayılı yazımız ile Ankara Emniyet Müdürlüğünden talep edilmiş, ancak bu yazımıza anılan Müdürlükten herhangi bir cevap gelmemiştir.

Komisyonumuz, tanık Ayhan Aydın'ın adresinin tespit edilerek bildirilmesini beklerken Ayhan Aydın'ın 20.9.1993 tarihinde TRT1 inci kanalda yayınlanan Ateş Hatı Programına çıkarıldığına tanık olmuştur. Olay bununla da kalmamış, 21.9.1993 sabahı tanık Ayhan Aydın polis nezaretinde Komisyonumuzun TBMM'de bulunan çalışma salonunun kapısına getirilerek bırakılmıştır. Oysa, Komisyonumuz yukarıda da belirttiği gibi tanık Ayhan Aydın'ın mevcuden getirilmesini polisten talep etmemiş, sadece adresinin tespit edilerek Komisyonumuza bildirilmesini istemiştir.

Tanık Ayhan Aydın'ın mevcudtu olarak Komisyonumuza polis nezaretinde getirilip bırakılması üzerine gündemimizde o gün herhangi bir toplantı olmamasına rağmen Komisyonumuz gündemsiz olarak toplanmış ve tanık Ayhan Aydın'ın bilgisine başvurmuş, Gazeteci-Yazar Uğur Mumcu'nun öldürülmüş olduğu yerde Komisyonumuzca tanık Ayhan Aydın ile birlikte uygulama yapılmış ve ifadesinin tutarlı olup olmadığı tespit edilmeye çalışılmıştır.

Tanık Ayhan Aydın'ın 21.9.1993 tarihinde Komisyonumuzca alınan ifadesinde; "kendisini iki polislin evinden alarak Ankara Emniyet Müdürlüğü-Terörle Mücadele Şube Müdürlüğüne götürdüklerini, beş dakika kadar burada beklettikten sonra kendisine birşey sorulmadan Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumuna getirilerek Ateş Hatı Programına çıkarıldığını, TRT'ye götürülüş nedenini bilmediğini, programa çıkarıldığı sırada kendisini getiren polislerin de program sırasında içeride olduklarını, kendisine içeride komisyon kurulmuş seni bekliyorlar dediklerini, içeri girdiği zaman komisyon falan olmadığını yarım saat kadar yaptığı görüşmeden sonra kendisine polis tarafından bir tutanak imzalatıldığını ve bu tutanağı okumadığını, Uğur Mumcu'nun öldürülmesinden sonra İzmit'e hiç gitmediğini devamlı Ankara'da ikâmet ettiğini" beyan etmiştir.

Bu olay üzerine Komisyonumuzca 22.9.1993 tarih A.01.1.GEÇ/105-208 sayılı yazımızla Ankara Emniyet Müdürlüğünden tanık Ayhan Aydın'ın sabit ikâmetgah adresinin tespiti istenildiği halde adı geçeninin evinden alınarak 20.9.1993 tarihinde TRT1 kanalda yayınlanan Ateş Hatı Programı çekimine götürüldüğü, program yayımlandıktan sonra Komisyonumuzun TBMM deki toplantı salonuna mevcuden getirildiği ve yazılı talebimizin bu şekilde anlaşılıp uygulanmasının sebeplerinin Komisyonumuza bildirilmesi istenilmiştir.

Ankara Valiliği Emniyet Müdürlüğünden alınan 28.9.1993 tarih 1993/12298 sayılı cevabı yazıda "... belirtilen sebepleri içeren yazınız itimiz Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığına intikal ettirilmiştir." şeklinde ve talep konumuzla hiç ilgisi olmayan bir cevap verilerek Komisyonumuzun çalışmalarını engellenmeye çalışılmıştır.

Tanık Ayhan Aydın'ın sadece adresinin tespiti istenilmesine rağmen Ankara Emniyet Müdürlüğünce bu talebimiz yerine getirilmeden, tanık Ayhan Aydın'ın evinden alınarak 20.9.1993 günü Ateş Hatı Programına çıkarılıp, bilahare mevcudlu olarak ertesi günü sabahleyin Komisyonumuzun TBMM de bulunan çalışma salonuna getirilmiş olmasının nedenleri Komisyonumuzun 11.11.1993 tarih A.01.IGEÇ/153-277 sayılı yazısı ile İçişleri Bakanı Sayın Nahit Menteşe'nin adına yazılan yazımızla sorulmuş,

İçişleri Bakanı Sayın Nahit Menteşe imzası ile gönderilen cevabı yazıda ise "Komisyon Başkanlığımızın sürpriz tanık olarak adı geçen Ayhan Aydın'ın ikametgah adresinin bildirilmesi talep edilen yazısı Ankara Emniyet Müdürlüğüne ulaşır ulaşmaz görevlilerce, derhal tahkikata başlanılarak, 31.1.1993 tarihli ifade tutanağındaki adresinde bulunup bulunmadığının teyidi cihetine gidildiği, yapılan araştırmalar sonucu dengesiz yapıya sahip olan adı geçenin eşi ve çocuğunu terk ederek memleketine gittiği, evinde kalmadığı, muhtelif akraba ve arkadaşlarının yanında kaldığının belirlendiği, 15.9.1993 tarihi itibarı ile İstanbul iline gittiğinin tespit edilmesi üzerine, yakınları ile kurtulan koordine sonucu 18.9.1993 tarihinde Ankara'ya geldiğinin öğrenilmesi ile derhal kendisi ile iribata geçildiği, 21.9.1993 tarihli Komisyon Başkanlığında hazır olabileceğini belirtmesi üzerine kendisine yardımcı olunarak toplantı salonumuzda hazır bulundurulduğu, talebiniz ile adı geçenin Ankara'ya geliş tarihi arasında zaman farkı bulunduğundan, bir aksama olmaması için bu şekilde bir işleme baş vurulduğu anlaşılmıştır." şeklinde bir açıklamada bulunulmuş ve Komisyonumuzun talep ettiği konuya açık net bir şekilde cevap verilmediği gibi, Komisyonumuzun sormuş olduğu konunun farklı alanlara çekilmesi sağlanarak bu konuda ihmali olan kişilerin ihmalleri saklanmış olmaktadır.

Tanık Ayhan Aydın'ın 20.9.1993 günü saat 21.15'de TRT1 inci kanalda yayınlanan Ateş Hatı Programına çıkarılarak program yapımcısı Reha Muhtar tarafından tanığın yüzünün 60 milyon kişiye açıkça gösterilerek adeta sorgulanır biçimde bilgisine başvurulması ve kamuoyunda çelişkili bilgiler veren bir kişi imajı yaratılmış olması üzerine, Komisyonumuzca 22.9.1993 tarih 104-207 sayılı yazımızla TRT Genel Müdürlüğüne bir yazı gönderilerek 24.1.1993 günü Uğur Mumcu'nun öldürülmesinden sonra yapılan çekimlerle, 20.9.1993 günü yayınlanan Ateş Hatı Programının video kayıtlarının Komisyonumuza gönderilmesi ve program yapımcısı Reha Muhtar ile Celal Kazdağlı'nın Komisyona bilgi vermek üzere müracaatları talep edilmiştir.

TRT Genel Müdürlüğünün 27.7.1993 tarih 4844 sayılı yazıları ile video bantları Komisyonumuza teslim edilmiş fakat adı geçen kişilerin Komisyonumuza müracaat etmemeleri üzerine 11.10.1993 tarih A.01.1.GEÇ/123-219 sayılı yazımız ile Reha Muhtar ve Celal Kazdağlı'nın Komisyonumuzun 13.10.1993 tarihinde yapacağı toplantıda hazır bulunmaları TRT Genel Müdürlüğünden istenilmiş ise de bu kişiler anılan tarihte yine Komisyonumuzda hazır bulunmamışlardır.

Bu defa Komisyonumuzun 13.10.1993 tarih A.0.1.1.GEÇ/127 sayılı yazısı faksla TRT Genel Müdürlüğüne gönderilerek adı geçen şahısların 18.10.1993 tarihinde Komisyonumuzun TBMM de mevcut çalışma salonunda hazır bulunmaları istenmiştir.

Ateş Hattı Programının yapımcıları Reha Muhtar ve Celal Kazdağı, Komisyonumuzun çalışma salonunda 18.10.1993 günü hazır bulunmuşlar ve adı geçenlerin bilgisine baş vurulmak istenilmişse de Reha Muhtar Komisyonumuzun Başkan ve üyeleri sorularına kaçamak cevap vermeye çalışmış, kendisinden konu ile doğrudan ilgili bilgi alınması mümkün olmamıştır.

Komisyonumuzca 21.9.1993 tarihinde dinlenen tarık Ayhan Aydın eski ifadesinde ısrar etmiş ve poliste vermiş olduğu ifadesinin aynısını komisyonumuza da tekrar etmiştir.

Tarık Ayhan Aydın'ın ifadesindeki ısrarı gözönünde tutulduğunda tutanaklarda bulunan tahrifatlar önem kazanmıştır, çünkü bu tanığın ifadesinin doğru olmadığına İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün tanığın tespit ettiği ve Uğur Mumcu'nun arabasının altına bombayı koyduğunu söylediği Mehmet Ali Şeker ve Ayhan Usta'nın 24.1.1993 tarihinde kendilerinde gözlem altında olduklarını belirten yazısı esas alınmıştır. Yani İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün tahrifatlı tutanağının içeriğinde yer alan ve Mehmet Ali Şeker'in 26.1.1993 tarihinde yakalandığını belirten ibare doğru ise tarık Ayhan Aydın'ın ifadesi geçerlilik kazanacak ve bu tanığın teşhisi doğrultusunda Mehmet Ali Şeker ve Ayhan Usta Uğur Mumcu'nun katil zanlıları olarak yargılanabilecektir.

Bu tesbitimiz ve bulgularımız üzerinde kamuoyunda tartışmalar başlamış ve Uğur Mumcu'nun katillerinin Ayhan Aydın'ın teşhis ettiği kişiler olabileceği ihtimali üzerinde yoğun bir şekilde durulmuştur. Komisyonumuzun çalışmaları sonunda bulunan bu gerçeklerden bazı şahıslar rahatsız olmuş ve bu tarihten sonra Komisyonumuzun Uğur Mumcu cinayeti ile ilgili olarak görevli olan kurumlardan daha aktif çalışarak insiyatifi ele alıyor olması Komisyonumuza karşı kanuni görevini yapmayan veya ihmal eden kişilerin cephe oluşturmasına yol açmıştır. Bu ölmleden olmak üzere Komisyonumuzun bulmuş olduğu tespitlerin yanlış olduğunu ve hiç bir mana ifade etmediğini ispatlamak için bir kısım çevreler yoğun bir çaba içerisinde girmişlerdir.

Soruşturmayı yürütmekle görevli Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcısı Ülkü Coşkun tutanaklarda tahrifat olmadığını ve Mehmet Ali Şeker'le Ayhan Usta'nın Uğur Mumcu'nun öldürüldüğü tarih olan 24.1.1993 günü gözaltında olduklarını ispatlayarak Komisyonumuzun yapmış olduğu tespitleri boşa çıkartmak için İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nde incelemeler yapmış ve bu incelemeleri neticesinde 4.10.1993 tarih 1993/415 muh. sayılı Adalet Bakanlığına sunmak üzere Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığına sunduğu yazısında sonuç olarak: "İstanbul Kadıköy İlçe Emniyet Müdürlüğü ve İstanbul Emniyet Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü'nün müştereken yaptığı İslami Hareket Öğretici ile ilgili operasyonun yukarıda özellenen çalışmalar sonucu 23.1.1993 günü saat : 15-16.00 sıralarında Kozyatağı STFA Blokları okul sokak B-7 Blok'a ait oto parkta Kartal Marka şüpheli ve 34 BAE 08 sahte plakalı otoyol Sülleyman Tokmaktepe sahte kimliği ile bilinen Mehmet Zeki Yıldırım'ın yakalanması üzerine başladığı ve Mehmet Zeki Yıldırım'ın derhal Kadıköy Emniyet Müdürlüğü'ne intikal ettirilip kimliği üzerinde ve faaliyetleri ile ilgili sorgulaması sonucu 23.1.1993 günü saat : 17-18.00 sıralarında dizi 53'deki yakalama zaptında belirtildiği üzere İstanbul Kadıköy Bostancı Tünel Caddesi Tekper Sitesi B. Blok No : 17'de İsa Kod adlı Mehmet Ali Şeker, Eşref kod adlı Abdülaziz Ocakhanoğlu, İzzet kod adlı Mehmet Şahçınar, Rafek adlı Mehmet Candirek ve İsmet kod adlı Yusuf Altun'un yakalandıkları,

Yine Mehmet Zeki Yıldırım'ın yer göstermesi sonucu 23.1.1993 günü akşam saat : 19-19.30 sıralarında İstanbul Üsküdar Kısıklı Emniyet Mahallesi Aziziye Sokak No. : 11/4 sayılı evde Sedat Kosova sahte kimliği ile Ayhan Usta, Cumhur Ergin sahte kimliği ile Serdar Altun, Aziz Yakut sahte kimliği ile Fahrettin Baytap ve Habib kod adlı Adnan Günaydın'ın yakalandıkları,

Dosya dizi 60 daki yakalama tutanağına göre de 23.1.1993 günü saat : 22-23.00 sıralarında Mehmet Zeki Yıldırım'ın sorgusu sonucu İstanbul Maltepe Küçükyalı Kayalar Beton santrali yan Derviş Bey Siteleri B-1 Blok daire 15'de Şenol Devrim Kod adlı Kamil Güngör sahte kimlikli v. Ankara'da Eskişehir Yolu üzeri Konutkent A-1 Daire 15'de Sakıp Mirza sahte kimliği ile ev kira layan gerçek kimliği Kudbettin Gök olan ve 1993 yılı Ocak ayının 20 si civarında Ankara'da tutukları bu evi boşaltıkları hususunda tespitler olan Kudbettin Gök'ün yakalandığı.

Mehmet Ali Şeker'le birlikte aynı evde Yusuf Altun ve 3 arkadaşının daha yakalandığı Yusu Altun ile ilgili silah ve patlayıcıların ekspertiz incelemesinin 23.1.1993 tarihinde yapıldığına dair resmî kayıtların mevcut olduğu dolayısıyla 23.1.1993 saat : 17-18.00 sıralarında Cumartesi günü Mehmet Ali Şeker'in, Yusuf Altun'u ve öteki örgüt mensuplarını yakalandıklarına dair site yöneticilerinin yeminli şahadetlerinin mevcut olduğu,

Sanık Ayhan Usta'nın ise 23.1.1993 günü akşam saat : 07-07.30 sıralarında yakalanıp sorgu ya alındığı ve gözaltında bulunduğu sırada rahatsızlanması sonucu Haydarpaşa Numune Hastane sinde 23.1.1993 tarihinde akşam saatlerinde Doktor Deniz Hızlıbacak tarafından muayene edilmiş resmî kaydın mevcut olduğu ve bu muayene sırasında saat : 21.00 sularında kalp grafisinin çekilmesine dair grafi belgesinin mevcut olduğu,

Stileymah Tokmaktepe sahte kimlikli Mehmet Zeki Yıldırım'ın İsa Kod adlı Mehmet Ali Şeker'in ve Sedat Kosova sahte kimlikli Ayhan Usta'nın yakalama tutanaklarının örgüt ile ilgili yakalanan kişilerin bir ve birden fazla sahte kimlik ile ele geçmeleri bu kimliklerin sahte olup olmadığının araştırılıp gerçek kimliklerin tespiti şahısların derhal sorguya alınma ihtiyacı zira bağlantılı olduğu örgüt mensuplarının tespiti ve zincir halkası şeklindeki örgütün diğer elemanlarının ele geçirilmesi aynı zamanda yakalanan örgüt mensuplarının İstanbul'un birbirlerinden uzak ve değişik bölgelerinde örneğin Yalova-Şile gibi ilçelerinde silah, patlayıcı, örgütsel doküman ve çalıntı otoların muhafaza edildikleri depolara yer gösterme çalışmaları nedeniyle yakalamayı yapan görevlilerin sanıkları yakalar yakalamaz yakalama tutanağını tanzim etmelerinin mümkün olmadığı ancak yukarıdaki çalışmaların tespitinden sonra birkaç gün sonra yakalama tutanaklarının görevliler tarafından tanzim edilebildiği ve görevlilerin de uzun süre takip yer gösterme, sorgulama, yüzeleştirme, silahlı müsademe ortamı içerisinde yorgunluk uykusuzluk ortamı içerisinde bulunmaları sonucu insanî ve beşerî hata ile yakalama tutanaklarındaki tarih ve saat çelişkilerinin meydana geldiği.

24. 1.1993 günü saat : 13.00 sıralarında şahit Ayhan Aydın'ın Uğur Mumcu'nun otomobilinin infilak ettiği saat : 13.20 sırasından 15-20 dakika önce Uğur Mumcu'nun arabasının yanında park etmiş ve lastik değiştirme çalışması içerisinde bulunan Doğan Marka otoyu kullanan ve lastiğin değiştirilmesi sırasında Uğur Mumcu'nun otosunun altına girip çıktığını söylediği Mehmet Ali Şeker ve Ayhan Usta'nın kesinlikle Uğur Mumcu'nun öldürüldüğü gün ve saatten önce İstanbul'da yakalanıp Emniyet Müdürlüğünde gözaltında bulunduğu ve nitekim Mehmet Zeki Yıldırım ve Ayhan Usta'nın 24. 1.1993 günü saat : 14.00'de örgütsel faaliyet içerisinde çaldıkları Mazda ve Toyota marka otoları İstanbul Üsküdar Emniyet Mahallesi Aziziye Sokak B-1 Blok Daire 4 numaralı binanın önünde görevlilere teslim ettiklerine dair tutanak ve bu tutanağı tanzim eden yeminli tanıklar İsmail Sağlık, Muharrem Tayalan, Kadir Can'ın beyanları ile gün ışığına çıktığı.

Yani şahit Ayhan Aydın'ın ifadesinin doğru ve kabul edilebilir bir ifade olmadığı kesinlikle Savcılığımızca tespit edildiği,

Cumhuriyet Gazetesinde ve bazı yayın organlarında İslamî Hareket Örgütü mensubu sanıklarının Uğur Mumcu suikasti ile ilgililerinin olduğu ve bu konuda ikrarda oldukları ancak Savcılığımızca bu kişilerin sorgu sırasında baskıya maruz kalmaları nedeniyle bu ifadelerin geçerli kabul edilmeyip ifadelerinin alınmadığına dair haberler çıktı.

Bu hususun hiçbir şekilde doğru olmadığı Uğur Mumcu suikasti ile ilgili İslami Hareket Örgütü soruşturmasında hiçbir delilin elde edilmediği sadece İstanbul'da örgüt hücre evlerinde Uğur Mumcu'nun öldürülmesinde kullanılan plastik patlayıcı madde benzeri C-4'lerin ele geçtiği ve İslami Hareket Örgütü ile ilgili sanıkların gerek İstanbul Emniyet Müdürlüğünde gerekse Ankara Emniyet Müdürlüğünde Cumhuriyet Başsavcılığımızın bilgisi tahtında son derece ciddi bir sorgulama ve soruşturmaya tabi tutuldukları buna rağmen bu konuda bir delil elde edilemediği ve netice olarak yukarıda arz edilen çalışmalar sonucu şahit Ayhan Aydın'ın bilgi ve görgüsünün doğru ve samimi ve itibar edilecek bir ifade olmadığı sonuç ve kanaatine varılmış olduğunu (Ek : 4) diyerek tanık Ayhan Aydın'ın yalan beyanda bulunduğunu kendisince ispatlamış olmuş ve böylece de komisyonumuzun tespit etmiş olduğu tutanaklardaki tahrifatın önemli olmadığını ispatlamış olmuştur. Daha sonra kendilerince tutanaklardaki tahrifatların önemli olmadığını ispatlayarak Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcılığı bu tarihten sonra tanık Ayhan Aydın hakkında 5.10.1993 gün ve 1993/415 Muh. sayılı yazılarıyla TCK 285/1. Maddesinde yer alan İslami Hareket Örgütünde Mehmet Ali Şeker ve Ayhan Usta'ya karşı iftira fiilini işlediği iddiasıyla Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunmuştur. (Ek : 5) Bu konuda daha önceden tanıklık yapıp verdikleri ifadelerin gerçek olmadığı anlaşılabilir hakkında savcılığın suç duyurusunda bulunmaması bir yana, tanık Ayhan Aydın'ın Ankara Emniyet Müdürlüğüne başvurup Uğur Mumcu hadisesi hakkında bildiklerini anlattığı 31.1.1993 tarihinden beri neden dolayı Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcılığının Ayhan Aydın hakkında yalancı beyanda bulunmaktan suç duyurusunda bulunmadığı da aynı bir çelişkiler zinciridir.

Başka bir komedi de; Ayhan Aydın'ın yalancı tanıklıktan yargılandığı dava sırasında gözlenmiştir. Ankara 8 inci Asliye Ceza Mahkemesinin 1993/1353 esasında görülmekte olan bu davada müşteki olarak gözüken İslami Hareket Örgütünün liderlerinden Mehmet Ali Şeker'in tutuklu olduğu ve halen cezaevinde bulunduğu Ayhan Aydın hakkında suç duyurusunda bulunan savcılığın ihbar yazısına ekli fezlekeden açıkça anlaşılmasına rağmen bu şahıs adına duruşma gününü bildirir davetiye çıkarılmamıştır. Bu dava dosyasında müştekilerin açık adreslerinin tespiti için Cumhuriyet Başsavcılığına yazı yazılması da dosyaların ne derece incelendiğine iyi bir örnek teşkil etmektedir. (Ek : 6)

Görüldüğü üzere komisyonumuzun görevi ve yetkisi gereği olay hakkında bilgi toplamasından rahatsız olan kişi veya kurumlar komisyonumuzun inandırıcılığına gölge düşürmek için yukarıdaki olayda olduğu gibi birçok işlemlerde bulunmuşlardır. Hatta Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcısı, Nusret Demiral Ankara Emniyet Müdürlüğüne göndermiş olduğu 18.10.1993 tarih B-1993/1493 sayılı yazısıyla Uğur Mumcu'nun öldürülmesi olayı ile ilgili olarak ifadesinin alınması için başvuran tanık Ayhan Aydın'ın beyanlarında teşhis ettiği Mehmet Ali Şeker ile Ayhan Usta'nın İstanbul Emniyet Müdürlüğünce başka bir olay nedeniyle 23.1.1993 günü gözetim altına alındıkları, bu nedenle 24.1.1993 günü Ankara'da bulunmalarının imkânsız olduğunu belirterek, siyasi nitelikteki faili meçhul cinayetleri araştırmakla görevli, örneğin Uğur Mumcu cinayetiyle ilgili olayın içindeki işlemler için Müdürlüğümüzden Meclis Araştırma Komisyonunca istenilen bilgiler için Cumhuriyet Başsavcılığımızın haberdar edilmesine, bilgimiz dışında anılan komisyona bilgi verilmesi yukarıdaki hükümler çerçevesinde yasal engeli olduğu için bu duruma özenle uyulmasını rica ederim diyerek; komisyonumuzun yukarıdaki bölümde açıklandığı üzere Anayasal yetki ve görevine müdahale ederek işlevsiz hale getirmeye çalışmıştır. (Ek : 7)

Komisyonumuzu işlevsiz hale getirmeye çalışan ve komisyonumuzun yapmış olduğu tespitlerin bir anlam ifade etmediğini ispatlamaya çalışan Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Yetkilileri biraz daha dikkatli bir şekilde görevlerini yapıp, asılan kendilerinde ve Emniyet Müdürlüğünde

olan dosyaları biraz daha iyi bir şekilde inceleselerdi İstanbul Emniyet Müdürlüğü tarafından İslamî Harekete yönelik olarak yapılan operasyonların 20.1.1993 günü Kadıköy Ekipler Amirliği tarafından başlatıldığını görürlerdi. Nitekim Emniyet Müdürlüğü tarafından tarafımıza gönderilen dosya içerisinde bulunan olay yakalama zaptetme tutanağında; "20.1.1993 günü İlimiz, Kadıköy İlçesi, Kadıköy Emniyet Müdürlüğü, Araştırma Büro Amirliğince yapılan istihbarat çalışmalar neticesinde Kadıköy - Erenköy STFA Blokları, 7 nci Blok arka garajı içerisinde park halinde bulunan 34 BAE 08 sahte plakalı gri renkli Kartal marka oto içerisinde önceden alınan tedbirler ile anahtar ile otuyu açarak içerisine binen Süleyman Tokmaktepe isimli şahsın 20.1.1993 günü saat : 15.00 sıralarında görevlilerimizce yakalanması ve şahsın, yakalanırken kendi avuç içerisinde yazılı bulunan 305 66 38 sayılı telefon numarasını silmeye teşebbüs etmesi ve bilahare üzerinde bulunan çağrı cihazına gelen mesajlardan da aynı telefon numarasının tespit edilmesi üzerine bahse konu telefon numarasının PTT istihbarat aracılığı ile kaydının tespit edilmesi üzerine aynı gün saat 22.00 sıralarında Kadıköy İlçe Emniyet Müdürlüğü 88-10 Kadıköy İlçe Emniyet Müdürü, 88-18, 88-19, 88-95, 88-130, 88-132 kod nolu ekipler olarak biz aşağıda isim ve imzaları bulunan görevlilerce bahse konu telefonun kaydı olan Maltepe Küçükyalı Kayalar Beton Santrali yanı Derviş Bey Siteleri B-1 Blok Daire : 15'e gelinerek daire kapısı çalınarak itildiğinde kapının açılması üzerine daire kapısına göre sağda mutfak bitişiğinde bulunan oturma odasında Şenol Devrim kod isimli kendi beyanına göre Mehmet ve Kezban oğlu 1968 Malatya doğ. Kamil Güngör isimli şahıs yakalanmıştır. Şahıs refakate alınarak 3 oda, 1 salon, 1 mutfak, 2 tuvaletten oluşan ikamet içerisinde yapılan arama neticesinde, apartman yangın merdivenine açılan oda içerisinde;

1) Üç (3) adet; Z.52982, Z.52926 ve A.37433 seri nolu seyyar dipçikli Kalaşnikof otomatik tüfek,

2) Bu silahlara ait 11 adet şarjör, 3) Bu silahların yediyüz elli (750) adet 7.62 mm. çaplı dolu fişek, 4) 1 (Bir) adet uzun namlulu otomatik 69-1-40-909635 seri nolu suikast tüfeği, 5) Bu tüfeğe ait 3 (Üç) adet şarjör ve mermileri, 6) Suikast silahına ait BKN Bblkn - An 625 seri nolu nokta dürbünü, 7) İki (2) adet Law silahı ve bu silaha ait iki (2) adet Law roketi, 8) Bir (1) adet RPG Roket atar, 9) Bu silaha ait iki (2) adet roket, 10) İki (2) adet sevk fişegi (Phaton marka), 11) Bir (1) adet 9 mm. çaplı 76746 seri nolu Belçika Browning marka 14'lü tabanca ve bir (1) adet şarjörü ve bol miktarda dolu fişekleri, 12) Bir (1) adet 9 mm. çaplı 3133709 seri nolu Irak yapısı Baretta marka tabanca ve bu tabancaya ait iki (2) adet şarjör, 13) İki adet Walter marka 9 mm. çaplı seri nolu tabancalar ve bu tabancalara ait 4 adet şarjör ve bol miktarda dolu fişekleri, 14) Bol miktarda plastik patlayıcı maddeler, 15) Bol miktarda kimyasal sıvı patlayıcı maddeler, 16) Patlayıcı madde yapımında kullanılan bol miktarda patlayıcı tozlar, 17) Bu patlayıcıların yapımında kullanılan bol miktarda fünüye fiül ve malzemeler, 18) Bol miktarda patlamaya hazır el yapımı bombalar ve bu bombalara ait malzemeler, 19) Altmışyedi (67) adet 45 cal. dolu fişek, 20) Bir adet (1) SHINWA marka el telsizi ve bu telsize ait aynı marka şarj kutusu ile iki (2) adet yedek telsiz anteni, 21) Bir (1) adet USA marka dürbün, 22) Üç takım armalı-rozetli, yaka numaralı kışlık ve yazlık polis resmî üniforması, 23) Bir (1) adet polis şemasi, 24) Bol miktarda çeşitli ebatlarda oto anahtarları, 25) Bol miktarda değişik otolara ait oto plakaları ve ruhsatları, 26) İki (2) adet gaz tabancası, 27) Bir (1) adet gaz maskesi, 28) Üç adet (3) yeşil renkli orlondan örme kar başlığı, 29) İki (2) adet kelepçe, 30) Birer (1) adet tüfek ve balta (Dağcı tipi), 31) Bol miktarda örgütsel dokümanlar, 32) Sahte mühür ve damga-kaşe yapımında kullanılan malzemeler, 33) Bol miktarda yazısız, sahtecilikte kullanılan kaşeler, 34) Bol miktarda çeşitli işyerlerine ait sahte faturalar elde edilmiştir. Şenol Devrim Kod isimli kendi beyanına göre Kamil Güngör isimli (gerçek ismi Ayhan Usta) şahıs tarafımızdan yakalanmış, yukarıda bahse konu patlayıcı maddeler, silahlar, dokümanlar ve diğer malzemeler

zaptedilmiş olup iş bu olay yakalama ve zaptetme tutanağı yapılacak adli tabhikata esas olmak üzere üç sayfadan ibaret olarak tarafımızdan olay yerinde tanzim ile altı okunduktan sonra imza altına alındı. 20.1.1993 saat : 23.00 (Bu tutanağın altında 20 (yirmi) polis görevlisinin sicil numarası ve imzaları bulunmaktadır). Ayrıca aynı yazı ektede görüldüğü üzere daktilo ile de kaleme alınmış bulunmaktadır. (Ek : 8)

Bu tutanaktan da açıkça görüldüğü üzere; DGM Savcısı Ülkü Coşkun'un İslami Harekete yönelik operasyonun 23.1.1993 tarihinde başladığını ispatlama çabası boşa gitmiş ve bu operasyonun 20.1.1993 tarihinde Kadıköy Ekipler Amirliği tarafından başlatıldığı sabit olmuştur. Buradan da açıkça görüldüğü üzere Cumhuriyet Savcısı Ülkü Coşkun İslami Harekete yönelik olarak yapılan operasyonun başlangıç tarihini tespit için İstanbul'a gidişinde görevini savaştırmış resmî belgeleri tam olarak dikkatli bir şekilde incelememiş ve yanlış tespitleriyle soruşturmayı başka yöne sevk etmiştir.

Uğur Mumcu cinayetinde Komisyonumuzca tespit edilen dikkatli çekici şüpheli noktalar.

1. Uğur Mumcu cinayetinden sonra kamuoyunda Uğur Mumcu'nun güvenlik güçleri tarafından korunup korunmadığı tartışması ortaya atılmış, dönemin İçişleri Bakanı İsmet Sezgin ve Ankara Valisi Erdoğan Şahinoğlu yaptıkları açıklamalarda Uğur Mumcu'nun kendileri tarafından korumaya alındığı beyanları kamuoyunda yer almıştır. Ancak komisyonumuz tarafından yapılan incelemeler ve araştırmalar sırasında güvenlik güçleri tarafından Uğur Mumcu ile ilgili olarak hiçbir koruma tedbirinin alınmadığı resmî evrak ile sabit olmuştur. TEM Şube Müdürlüğüne hitaben 8.3.1993 gün B.05.1.EGM.4.06.00.50/1103 sayılı yazısında Hassas Bölgeleri Koruma Şube Müdürü Yaşar Karaca aynen; "24.1.1993 günü saat 13.30 sıralarında Gaziosmanpaşa Karlı Sokak 63 sayılı yer karşısında park halinde bulunan otosuna bindiği sırada paltamada hayatını kaybeden gazeteci-yazar Uğur Mumcu'nun öldürülmesi olayı ile ilgili, eşi Güldal Mumcu tarafından DGM Cumhuriyet Başsavcılığına Hassas Bölgeleri Koruma Şube Müdürlüğü tarafından evinin ve otosunun korunacağı belirtilmişse de;

Ben Hassas Bölgeleri Koruma Şube Müdürü olarak 29.7.1991 tarihinde göreve başladım. 6.10.1990 günlü Gaziosmanpaşa Koroğlu Caddesi 15 numarada ikamet eden Doç. Dr. Bahriye Üçok'un ölümünü müteakip o tarihte görevli Hassas Bölgeleri Koruma Şube Müdürü ile yapmış olduğum görüşmede yazılı veya sözlü herhangi bir talimatın kendisi tarafından verilmediğini bildirmiştir. Arşiv araştırmasında yazılı ve şifalı bir emrin olmadığı anlaşılmıştır.

Ayrıca Karlı Sokak No. : 70'de Tunus elçi evinde görev yapan personele Gazeteci-yazar Uğur Mumcu'nun ikameti bilinmediğinden ve koruma ile ilgili herhangi bir talep olmadığından evinin ve arabasının korunması için herhangi bir emir verilmemiştir." (Ek : 9) denilmektedir. Komisyonumuzun bu tespitinin kamuoyunda yer alması üzerine yetkililer beyanlarını değiştirmişlerdir. Bu durumda idarenin kimi koruyup, korumadığını bilmesi açısından önemli olup, Uğur Mumcu gibi potansiyel olarak bir takım örgütlerin devamlı tehditine maruz kalan bir vatandaşın neden dolayı koruma tedbirlerinden faydalandırılmadığı düşündürüktür.

Kaldı ki Uğur Mumcu'nun ailesinin ve yakınlarının idare aleyhine hizmet kusuruna dayanarak açtığı Ankara 4 nolu İdare Mahkemesinin 1994/586 sayılı esasına kayıtlı davada; davalı İçişleri Bakanlığının cevap dilekçesinde, "Bakanlar Kurulunun 16.8.1991 gün ve 91/2114 sayılı kararı ile Teröre Karşı koruma tedbirleri yönetmeliğini Bakanlıklarının yürürlüğe koyarak, münferit kişilerin de özel olarak korunması görevini üstlenmiştir. Yönetmelik 4 üncü Maddesinin (a) bendinde ise taleplerine bakılmaksızın doğrudan korumaya alınacak olanları, (c) bendinde ise istekleri halinde İl Özel Koruma Komisyonunun uygun görmesi üzerine Merkez Özel Koruma Komisyonunun onayı ile korunması sağlanacak olanları saymıştır. Merhum gazeteci Uğur Mumcu'nun hayatının

tehlkede olduğuna dair ne kendisinin, ne yakınlarının ne de üçüncü kişiler tarafından gerek Bakanlıkları, gerekse Ankara Valiliği veya Emniyet makamlarına herhangi bir başvuru yapılmadığı gibi bu konuda istihbari bilgide elde edilmemiştir.” denilmekte ise de; 16 Ağustos 1991 tarihinde Bakanlar Kurulu kararıyla çıkartılan “Teröre Karşı Koruma Tedbirleri Yönetmeliği”nin 2 nci Maddesine göre; terör örgütlerinin açık hedefi haline gelen veya getirilenleri kapsamına karşın, yönetmeliğin 4 üncü maddesinde bu kapsama giren ve kamu görevlisi ile asker olmayan sivil vatandaşların korunmasına ilişkin düzenleme yapılmadığı görülmektedir. Bu da idarenin yapmış olduğu yönetmeliğin 2 nci maddesi ile koruma kapsamına aldığı kişilerle ilgili 4 üncü maddede bir düzenleme yapmayarak açık bir kusur oluşturduğu görülmektedir. (Ek : 10) Kaldı ki ailesinin beyanına göre rahmetli Uğur Mumcu’nun 12 Eylül’den önce ve sonra çeşitli defalar polis tarafından koruma altına alındığında göz önünde tutulursa, İçişleri Bakanlığının bu konudaki beyanlarının ne kadar dayanaksız olduğu da açıkça görülecektir.

2. Soruşturma sırasında yapılan en önemli hatalardan bir tanesinde İslami Hareketin ileri gelenlerinden olan örgüt üyesi Şefik Polat ve Necmi Aslan’ın bir telefon ihbarı üzerine ele geçtiği halde polisin ihmali neticesinde serbest bırakılmasıdır. Telefon İhbar Tutanağında yazılan yazıda aynen; “26.1.1993 günü saat 9.45 sıralarında Şubemiz Nöbetçi amirliğine ait telefonu arayan kimliğini açıklamayan bir beyan : Ahmet Refik Paşa Caddesi ile Atış Caddesinin kesiştiği köşede elektrik trafosunun bitişiğindeki yeşil renkli binanın orta katı, tek dairenin İslami Cihat Örgütü tarafından tutulduğunu ve içinde kalan kişilerin durumlarının şüpheli olduğunu ihbarda bulunmuştur.” denilmektedir. Bu tutanağın üzerinde el yazısı ile önemli olduğu notu düşülmüştür. Önemli notu olan bu ihbar tutanağı üzerine polisler verilen adrese giderek şu tutanağı tanzim etmişlerdir.

“Terörle Mücadele Şube Müdürlüğüne hitaben yazılan yazıda aynen; “26.1.1993 günü Şubemiz Nöbetçi Amirliğine yapılan telefon ihbarına konu olan ikamet ile ilgili olarak yapılan tahkikatta;

Söz konusu yerin Ahmet Vefik Paşa Caddesi 72/2 sayılı yer olduğu, bu adreste Van İli Merkez İlçesi Şerefiye Köyü nüfusuna kayıtlı Yusuf oğlu 1958 doğumlu Necmi Aslan isimli şahsın eşi ve (3) çocuğu ile beraber ikamet ettiği ve yine aynı adreste Gerciş 1959 doğumlu Şefik Polat isimli bir şahsı misafir olarak barındırdığı, Necmi Aslan isimli şahsın İrfan Bağtuğ Caddesi 128/B adresinde oto alım-satım işi ile uğraştığı, doğulu olması itibarıyla evine pek çok misafir geldiği, ancak bu misafirlerin kimler ve ne amaçla geldiklerinin anlaşılması mümkün olmamakla birlikte durumlarının şüpheli arz etmediği çevreden yapılan tahkikattan anlaşılmıştır.” denilmiştir. (Ek : 11)

Yani polis önemli olduğunu kendi tutanağıyla tespit ettiği ihbarın araştırılmasında, ihbara konu olan şahısların durumlarını çevreden yapılan tahkikatla tespit etmiştir. Polisin çevreden yaptığı tahkikatla durumlarının şüpheli arz etmediğini bildirdiği şahısların ikisinde daha sonradan İslami Hareket Örgütünün üst düzey yöneticileri olduğu tespit edilmiştir. 20.1.1993 günü başlayan operasyonla yakalanan İslami Hareket Örgütü mensubu Mehmet Zeki Yıldırım İstanbul Emniyetine vermiş olduğu ifadesinde Şefik Polat ve Necmi Aslan’ın İslami Hareket Örgütünün ileri gelen üyelerinden olduğunu bildirmiştir. Yani Ankara Emniyet Müdürlüğü ihbar üzerine evlerini bastığı ve ele geçirmesi mümkün olan Şefik Polat ve Necmi Aslan’la ilgili çevreden edindikleri bilgilerle yetineceklerine İstanbul Emniyet Müdürlüğüne bir şekilde sorsalsardı bu şahıslar o tarih itibarıyla ele geçilecekti. Kaldı ki Şefik Polat adlı şahıs Batman’da Sıddık Tan isimli bir PKK sempatizanının öldürülmesi olayından dolayı da 26.1.1993 günü aranmakta idi. Ankara Emniyet Müdürlüğü yetkilileri bu şahısla ilgili olarak ufak bir soruşturma ile bu durumu da tespit edip bu şahsı gözetim altına alabilirlerdi. Bu konu ile ilgili neden dolayı yukarıda saymış olduğumuz ihmali hareketlerin yapıldığı, 23.8.1994 günlü yazımız ile İçişleri Bakanlığına sorulmuş ise de; İçişleri Bakanlığından gelen cevabı 30.9.1994 günlü ve 243929 sayılı yazıda aynen;

"İlgi sayılı yazınız ile 26.1.1993 günlü veya daha önceden aranıp aranmadıkları sorulan (İHÖ) İslamî Hareket Örgütü mensuplarından Necmi Aslan ile Şefik Polat adlı şahıslar hakkında yapılan tetkik ve incelemede;

Uğur Mumcu'nun öldürülmesine sebep olan faili meçhul sanık veya sanıkların tespiti ile yakalama çalışmaları sırasında, 26.1.1993 günlü Ankara Emniyet Müdürlüğüne gelen telefon ihbarında; Ahmet Vefik Paşa Caddesi ile Atış Caddesinin kesiştiği köşede elektrik trafosunun bitişiğindeki yeşil renkli binanın orta katının (Ahmet Vefik Paşa Caddesi No. : 72/2) İslamî Cihad Örgütü tarafından tutulduğunun bildirildiği,

Yapılan ihbar anında değerlendirilmeye alınarak bahse konu yere gidildiği, anılan yerde Necmi Aslan isimli şahıs, eşi ve (3) çocuğu ile birlikte ikamet ettiği, yine aynı adreste Şefik Polat isimli şahsın misafir olarak bulunduğu, Necmi Aslan'ın Doğulu olması sebebiyle sık sık misafirinin geldiği, 26.1.1993 tarihi itibarıyla şahıslar hakkında yapılan arşiv tetkikinde; arandıklarına dair ilişik kayıtlarının bulunmadığı gibi, haklarında herhangi bir bilgi mevcut olmadığından o tarihte yakalanıp Ankara Emniyet Müdürlüğüne getirilmedikleri, konuyla ilgili çalışmalar sürdürüldüğü sırada 28.1.1993 tarihinde İstanbul İlinde iş adamı Jak Kamhi'ye karşı girişilen suikast olayını gerçekleştirenlerin yakalanması sonucu Şefik Polat ile Necmi Aslan'ın İslamî Hareket Örgütüne mensup olduklarının İstanbul Emniyet Müdürlüğüne belirlendiği, 30.1.1993 tarihinde Necmi Aslan'ın Ankara İlinde yakalandığı, sevk edildiği adli makamlarca tutuklanarak Ankara Merkez Kapalı Cezaevine kapatıldığı, yine aynı operasyonda söz konusu örgüt mensubu Şefik Polat'ın aramaya alındığı ve halen firarda olduğu anlaşılmıştır.

Adı geçen şahısların, 26.1.1993 tarihinde veya daha önceden arandıklarına dair herhangi bir ilişik kayıtlarına rastlanılmamıştır." denilmektedir. (Ek : 12) Her haliyle çelişkiler taşıyan bu cevabi yazıda belirtildiği ve yukarıda bahsetmiş olduğumuz tahkikat tutanağından da anlaşıldığı üzere, Şefik Polat ve Necmi Aslan'la ilgili hiçbir arşiv tetkikinde bulunulmamıştır. Eğer arşiv tetkikinde bulunulsaydı 26.1.1993 tarihinde Şefik Polat'ın Batman'da Sıddık Tan'ın öldürülmesi olayından ötürü arandığı tespit edilirdi. Kaldı ki yukarıdaki cevabi yazıda belirtildiği üzere Şefik Polat ile Necmi Aslan'ın İslamî Hareket Örgütüne mensup oldukları 28.1.1993 tarihinde iş adamı Jak Kamhi'ye yapılan suikast olayını gerçekleştirenlerin yakalanması sonucu değil, 20.1.1993 günlü İslamî Hareket Örgütüne yönelik olarak Kadıköy Ekipler Amirliği tarafından başlatılan operasyon neticesinde yakalanan sanıklar Mehmet Ali Şeker, Mehmet Zeki Yıldırım ve diğerlerinin beyanlarıyla tespit edildiği İslamî Hareket Örgütünün yargılandığı dava dosyası ile de sabittir.

3. Bir diğer hususta Mehmet Zeki Yıldırım ve Ayhan Usta isimli İslamî Hareket Örgütü mensuplarının Uğur Mumcu cinayetinden önce Ankara'ya getirdikleri ve Zeki Deniz'e teslim ettiklerini söyledikleri araçlarla ilgili olarak tutulan yer gösterme tutanağı ile ilgilidir. Bu yer gösterme tutanağında yazılan yazıda (Ek : 13) aynen; "24.1.1993 tarihinde İlimiz Çankaya İlçesi Karlı Sokak No. : 63 karşısında park halindeki otosuna bindiği sırada önceden konuştuğu belirlenen bombanın patlaması sonucu Müdürlüğümüz ve İstanbul Emniyet Müdürlüğüne başlatılan operasyonlar sırasında İstanbul Emniyet Müdürlüğüne yakalanan sanıkların yapılan sorguları sonunda İslamî Cemaat oluşturdukları ve bu cemaate maddi yardım sağlamak amacıyla İstanbul İlinde muhtelif semtlerden çıktıkları (4) otoyu Ankara İline getirerek satılmasını sağladıkları tespit edilen ve diğer sanıklarla birlikte teşhis için ilimize getirilen sanıklardan aslen Batman İli Merkez Pınarbaşı Mahallesi Gercüş İlçesi nüfusuna kayıtlı Şükrü ve Zümrüte oğlu 1970 doğumlu Sedat Kosova sahte kimlikli Ayhan Usta ile aslen Batman İli Gercüş İlçesi Bağlarbaşı Mahallesi nüfusuna kayıtlı Mehmet Sait ve Selime oğlu 1968 doğumlu Mehmet Zeki Yıldırım isimli şahısların yapılan sorguları ve alınan ifadelerinde, İstanbul İlinden çıktıkları 3 adet Tempa ve 1 adet Reno 21 Concorde marka oto-

ları yakın tarihlerde Ankara İlinde Zeki Deniz isimli şahsa satması için teslim ettiklerini beyan etmeleri üzerine adı geçenlerin otoyu teslim ettikleri yerin gösterme işlemi için her iki şahsın görevli ekip refakatına alınarak, İlimiz Hipodrom Caddesi üzerinde bulunan şehirlerarası otobüs terminaline intikal ettirildi, her iki sanık da birden Yenimahalle istikametinden Ulus istikametine doğru seyrederken sağ tarafa bulunan ve çok katlı otopark girişi yolunun hemen solunda bulunan taksi durağının yanındaki otopark yerini göstererek İstanbul İlinden birinci defada getirmiş olduğumuz üzerinde 41 FZ 046 plakalı Reno-21 Concorde marka otoyu ikinci defa getirmiştik, birinci defa getirdiğimiz otolar 06 LEZ 11 plakalı kırmızı renkli Fiat Tempura oto, hatta arkası İstanbul'da aldığımızda vuruk ve hasarlı idi, bu oto ile 35 ECH 60 plaka sayılı gri metalik Fiat Tempura otoyu şu anda göstermiş olduğumuz otopark girişinin bulunduğu yere birlikte park ettik. Ben Mehmet Zeki Yıldırım otoyu park ettikten sonra otoyu alacak şahsın beni görmemesi için ben Terminal Otelinin alt kısmında bulunan Cafe'ye gittim, burada Ayhan Usta'nın otoyu teslim ederek gelmesini beklemeye başladım. Ben Ayhan Usta, her iki otoyu park ettikten sonra Mehmet Zeki Yıldırım gelecek şahsın kendisini görmemesi için yanımdan uzaklaştı ve aradan yarım saat geçtikten sonra kendisini Koşuyolu semtinde gördüğüm ve ismini Tahir, olarak bildiğim Zeki Deniz isimli şahıs geldi, bu göstermiş olduğum park yerinde otunun yani her iki otunun anahtarını kendisine verdim, daha sonra Cafe'ye Zeki Yıldırım'ın yanına gittim, beyanlarını karşılıklı olarak teyit etmişlerdir.

Adı geçenler refakatte iken ikinci olarak Ankara İlne getirdikleri, 41 FZ 046 plaka sayılı Reno-21 Concorde marka oto ile 06 LFA 31 plaka sayılı Fiat Tempura otoları teslim ettikleri yeri göstermek üzere biraz daha ilerlememizin gerektiğini beyanla, Yenimahalle istikametinde Ulus-Kızılay istikametine giderken A.Ş.O.T. önünde bulunan ve yolcu indiren taksilerin ön tarafında caddeye yakın yerde bulunan otopark yerini göstererek şu anda göstermiş olduğumuz bu otoparka yukarıda plakasını yazdığımız olduğumuz otoları İstanbul İlinden alarak ve Ben Mehmet Zeki.Yıldırım, Reno-21 Concorde'yi kullanarak getirdim. Ben Ayhan Usta yukarıda plakasını yazdığımız Fiat Tempura'yı kullanarak getirdik, birinci otoları İstanbul İlinden gündüz getirdik ve aynı şekilde teslim ettik, ikinci otoyu ise gece yola çıkmak suretiyle Ankara İlne geldik ve otoyu gündüz teslim ettik. Şu anda göstermiş olduğumuz yere geldiğimizde, Ben Mehmet Zeki Yıldırım, yine aynı şekilde otoları teslim alacak şahsın Beni görmemesi için Ben Terminal Otelinin altındaki Cafe-Pastane olarak faaliyet gösteren yere gittim. Ayhan Usta'nın otoları teslim etmesini beklemeye başladım." diyerek Uğur Mumcu cinayetinden önce Ankara'ya getirdikleri otoları Zeki Deniz'e teslim ettiklerini beyan etmiştir. Bu otolar hakkında bilgilerin önemli olmasının bir nedeni Uğur Mumcu'nun aracına konan bombanın İstanbul'dan otolarla Ankara'ya getirilerek burada örgüt militanlarına teslim edilmesi ve ayrıca yine aynı iddia olarak Uğur Mumcu'nun aracına bomba koyanların geldikleri otolarla ilgili iddialardır.

Yukarıdaki yer gösterme tutanağının içeriğine göre Zeki Deniz isimli şahıs yakalandığında Ayhan Usta'nın beyanına göre bu otolarla ilgili soru sorulması ve bu otoları ne yaptıklarını açıklaması gerekirdi.

Ancak Ankara Emniyet Müdürlüğü'nün tutmuş olduğu bu tutanak içeriğinden İstanbul Emniyet Müdürlüğü haberdar edilmediğinden İstanbul Emniyet Müdürlüğü tarafından daha sonraki bir tarihte yakalanan Mehmet Zeki Deniz isimli bu şahsa malum otolarla ilgili hiç bir soru sorulmamış ve bu konu bütün şahısların yakalanmasına rağmen açıklığa kavuşmamış ve Mehmet Zeki Deniz vermiş olduğu 17.10.1993 tarihli ifadesinde de kendisine bu konuda birşey sorulmadığından açıklama yapmamıştır. (Ek : 14)

Yani Uğur Mumcu cinayetinin aydınlatılması için önemli bir nokta olarak görülen ve cinayetten önce Ayhan Usta tarafından Ankara'ya getirilen araçların cinayette kullanılıp kullanılmadığı

ülm-sanıklar yakalanmış olmasına rağmen güvenlik güçleri arasında irtibat ve yeterli koordinasyon bulunmadığından tespit edilememiştir.

4. Soruşturma sırasında dikkati çeken diğer bir konu da DGM Savcısı Ülkü Coşkun tarafından 22.2.1993 gün ve 1993/415 muh. sayılı yazının içeriğidir. Bu yazı soruşturmanın hangi mantık ve ciddiyetle yürütüldüğüne iyi bir örnek teşkil etmektedir. Bu yazıda; "yapılan soruşturma sırasında Uğur Mumcu'nun eşi Gürdal Mumcu'nun evlerinde bulunan telefonların dinlendiğini, Uğur Mumcu'nun kendisine ifade ettiğini ve Uğur Mumcu'nun Refah Partisi milletvekili Hasan Mezarıcı ile televizyonda yaptığı açık oturumdan sonra çeşitli telefon tehditlerine maruz kaldığını belirtmesi sebebiyle bu telefonlar dinleniyorsa Uğur Mumcu'ya gelen tehdit telefonlarının tespiti ve bildirilmesi" istenilmiştir. Haberleşme hürriyetinin Anayasal bir hak olduğu Devletimizin Devlet Güvenlik Mahkemesi Savcısı Emniyet Genel Müdürlüğüne ve Millî İstihbarat Teşkilatına resmî yazı yazarak hakkında hiç bir soruşturma olmayan ve bir suçu olmayan ve telefonlarının dinlenmesi için adli mercilerden herhangi bir izin verilmeyen vatandaşın telefonlarının illegal olarak dinlenip dinlenmediğini Emniyet Genel Müdürlüğüne ve Millî İstihbarat Teşkilatına sorması dışlandırtıcı ve soruşturmanın hangi mantıkla yürütüldüğüne dair iyi bir örnek teşkil etmektedir. Ekteki cevabî yazılarda da görüldüğü üzere Emniyet Genel Müdürlüğü 1 Mart 1993 gün, Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı ise 4 Mart 1993 günlü cevabî yazıları ile Uğur Mumcu'nun telefonlarının dinlenmesinin mümkün olmadığını ve bu tür çalışmalar için adli mercilerden izin almak şartı bulunduğu hukuk kurallarını uygulamakla görevli Cumhuriyet Savcısına bildirilmiştir. (Ek : 15)

5. Uğur Mumcu cinayetinden sonra, failerin yakalanabilmesi için yapılan operasyonlar sırasında şüpheli görüldükçe gözaltına alınan Suriye Uyruklu Muhammed Aiman Abo Attot'un evinde ele geçen 68 adet arapça sözlü teyp kaseti, 2 adet video kaseti ve 9 adet bilgisayar disketi çözüm için Ankara Emniyet Müdürlüğü tarafından, Emniyet Genel Müdürlüğüne gönderilmiş, Emniyet Genel Müdürlüğü vermiş olduğu cevabî yazının ekindeki rapor surtünde sözlü teyp kasetlerinin ve video kasetinin incelendiği, içeriklerinin raporda yer aldığı ancak; "bilgisayar disketlerinin Türk Standartlarına uygun olmadığından bahisle disketleri çalıştıracak makinenin bulunamadığı ve bu nedenle içeriklerinin incelenmesinin mümkün olmadığı" belirtilmiştir. (Ek : 16)

Emniyet Güçlerinin son teknolojiyle çalıştığının ve Avrupa standartlarında olduğunun belirtildiği bir dönemde çok önemli bir operasyon sırasında ele geçirilen ve halen çözülemeyen bilgisayar disketlerini çalıştıracak makinenin bulunamamış olması, Emniyet Güçlerinin operasyon sırasında elde ettikleri delilleri nasıl değerlendirdiklerine iyi bir örnek teşkil etmektedir.

6. Sonuca etkili olmamakla birlikte Uğur Mumcu cinayetinin araştırılması sırasında Emniyet Güçleri tarafından nasıl soruşturma yapıldığına iyi bir örnekte Ankara Emniyet Müdürlüğü'nün bu operasyonla ilgili olarak göz altına aldığı şahıslarla ilgili olarak tutmuş olduğu ev arama ve yakalama tutanakları örnekleridir. Ekdeki belgelerde de açıkça görüldüğü üzere operasyondan sonra Ali Mashad Deeb, Ali Salem Aoun, Muammad Aiman Abo Attot gözaltına alınmış ve bu şahısların evlerine gelişte polis tarafından muvafakatlı ev arama ve yakalama tutanağı tanzim edilmiştir. Bu tutanakların hepsinin sonunda tarih 26.1.1993'dür. Ancak ekdeki belgelerden de görüldüğü üzere 26 tarihindeki 6 rakamı 5 iken 6 yapılmıştır. Bu tutanaktaki 5 rakamını 6 olarak düzeltilen tutanağın üzerindeki 25 Ocak 1993 tarihli Terörle Mücadele Şube Müdürlüğünde ilişik kaydına rastlanılmamıştır. İbaresindeki tarihi değiştirmeyi unuttular böylece adı geçen şahıslar gözaltına alınmadan yani şahıslar evlerinden Emniyet Güçlerince alınıp Emniyet Müdürlüğüne götürülmeden Terörle Mücadele Şube Müdürlüğüne götürüldükleri gibi bir durumun ortaya çıkmasına sebep olmuşlardır. (Ek : 17)

Tutanaklardaki bu tahrifat sonucu etkili olmamakla birlikte soruşturmayı yapan kişilerin soruşturmayı hangi mantıkla ve yöntemle yaptıklarına iyi bir örnek teşkil etmektedir.

7. Uğur Mumcu'nun cinayetinden sonra 17.2.1993 günü 21.50 sıralarında 155 numaralı telefonu arayan ve kimliğini açıklamayan bir şahıs, Batmanlı Mehmet Tevfik Günaydın isimli kişinin Ankara DDY misafirhanesinde kaldığını ve bu kişinin Hizbullah Örgütü Kuryesi olduğunu ihbarda bulunmuş bunun üzerine de ekteki telefon ihbar tutanağı tutulmuştur. Bunun üzerine ihbardan 4 gün sonra 21.2.1993 tarihinde polis görevlileri adı geçen misafirhaneye gelerek; "ilgili yerin müdürlüğü ile irtibata geçilerek misafirhanede kalan kişilerin isim listesinin istendiğini ellerinde bulunan şüpheli isimlerle karşılaştırılmasının yapıldığını ihbar edilen şahsın isminin listede mevcut olmadığını gördüğünü, ihbar edilen şahsın ismini yazdırmadan odalarda kalabileceği ihtimali düşünülmekle yine misafirhane müdüründen izin alınarak misafirhane resepsiyonda görevli şahsında refakati ile tüm odaların kapısının tek tek çalınarak kimlik kontrolünün yapıldığını ve kontrol neticesinde ihbar edilen şahsın DDY misafirhanesinde kalmadıklarının anlaşıldığını" tespit etmiş ve bunu tutanağa geçirmişlerdir. Her şeyden önce ihbar bu kadar önemli bir olay da 17'sinde yapılmış olmasına rağmen polis ihbar edilen yere 21'inde gitmiştir. Halbuki ihbar edildiği tarihte polis ihbar edilen yere gitmiş olsaydı belkide 20.1.1993 günü İstanbul'da başlayan İslami Hareket Örgütü operasyonları sırasında ele geçen ve kod adı Hasib olan Batmanlı Adnan Günaydın ile bu şahıs arasında irtibat kurabilecek ve belkide gerçekten ihbarda belirtildiği gibi İslami Hareketin kuryesi olan Mehmet Tevfik Günaydın yakalanarak Uğur Mumcu cinayetiyle irtibatları varsa bu konu açıklığa kavuşturulabilecekti. (Ek : 18)

8. Yine sonucu etkili olmamakla beraber soruşturmayı yöneten güvenlik güçlerinin soruşturmayı yürüttükleri konu hakkında ne kadar bilgi sahibi olduklarını gösteren diğer bir örnek de şudur :

Soruşturma sonrasında Necmi Aslan'ın ikametgahında ele geçirilen Haremeyn'in geleceği ve İslamın Siyasal Gücünün Doğuşu, yani Mekke ve Medine'nin (Haremeyn)'in bulunduğu yerin geleceğiyle ilgili makalenin ismi resmî yazıya Hamaney'in geleceği olarak yazılmıştır. Yani radikal İslami Örgütlere yönelik operasyon yapan polisimizin bilgisi İran'ın dinî lideri Ali Hamaney ile Mekke ve Medine'nin bulunduğu yerin adı olan Haremeyn'i ayırd edebilecek düzeyde değildir. Soruşturmanın bu derece yetersiz şahıslar tarafından yapılmasının terörist örgütlerin işini kolaylaştıracağından, kimsenin şüphesinin olmaması gerekir. (Ek : 19)

9. Uğur Mumcu cinayetinde en önemli noktalardan biride bombanın yapımında kullanılan C-4 plastik patlayıcıdır. Bu patlayıcı daha önce İslami Hareket Örgütü mensupları tarafından İran'lı iki rejim muhalifinin araçlarının havaya uçurulması için İstanbul'da kullanılmış, ancak polisin daha önceden müdahalesi ile, bunlar patlamadan polis tarafından patlatılmıştır. Uğur Mumcu cinayetinde de aynı patlayıcı kullanılmış ve yakalanan İslami Hareket Örgütü mensuplarının evlerinde bu maddelerden kilolarca çıkmıştır. Polis yetkililerinin beyanlarına göre patlayıcılar daha önce başka olaylarda kullanılmamıştır. Yani polisin beyanına göre C-4 patlayıcıyı İslami Hareket Örgütü kullanmaktadır. Polisin bu noktalardan hareket ederek soruşturmayı İslami Hareket Örgütü üzerinde ve İslami Hareket Örgütü'nün kaynakları üzerinde derinleştirilmesi gerekmekte iken olayı tamamen adli bir vaka olarak ele alıp, büyük gayret ve fedakârlık göstererek olayı açıklığa kavuşturmak istediklerinden kimsenin şüphe etmediği ancak kapasiteleri ve mesleki tecrübeleriyle bu konularda araştırma yapabilecek kapasitede olmayan bir kaç polis memuruyla bir komserin bu olayın çözümüyle görevlendirilmesi düşündürücüdür. Âdeti olayın açıklığa kavuşmaması için her türlü ortam hazırlanmaktadır.

2. PROF DR. MUAMMER AKSOY VE DOÇ. DR. BAHRIYE ÜÇOK CİNAYETLERİ :

Muammer Aksoy ve Bahriye Üçok cinayetleri ile ilgili olarak ilk önce Adalet Bakanlığına yazılan genel yazıda tüm faili meçhul cinayetlerle ilgili belgelerin gönderilmesi istenilmişse de; özellikle Muammer Aksoy ve Bahriye Üçok'la ilgili evraklar gönderilmemiş bunun üzerine Ankara Emniyet Müdürlüğüne yazılan müzekkereyle bu belgeler istenilmiştir. Ancak Emniyet müdürlüğü Komisyonumuza vermiş olduğu 12.10.1993 gün ve 1993/13056 sayılı yazılarıyla evrakların Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcılığında mevcut olduğu bildirilmiş, evrakların suretleri kendilerinde olmasına rağmen göndermemiş, bu yazılarına ek Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesinin 5.10.1993 gün ve 1990/33-310 hazırlık nolu yazısında bu savcılık tarafından hazırlık soruşturmasının gizli olarak yürütüldüğünden bahisle, komisyonumuzun Adalet Bakanlığı marifetiyle dosyaları istemesi halinde dosya örneklerinin gönderilebileceğinin bildirildiği görülmüştür. Bunun üzerine bu cinayetlere ilişkin evraklar Adalet Bakanlığı vasıtasıyla Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığında istenilmiş, Adalet Bakanlığı vermiş olduğu 17.11.1993 gün 45282 sayılı Ceza İşleri Genel Müdürlüğünün cevabı yazısı ekinde Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığının 9.11.1993 gün ve 1990/310 hazırlık nolu inceleme tutanağı gönderilmiştir. Bu inceleme tutanağında; Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığının 1990/310 Hz. numarası kayıtlı soruşturma dosyasında : 3.10.1990 günü saat : 16.50 sıralarında "İlim Araştırma Vakfı" tarafından İstanbul Perşembe Pazarı Ekspres kargo şubesine teslim edilen kitap paketi şeklindeki kolinin Ankara'da Çankaya Köroğlu Caddesi No. : 15'de ikamet eden Doç. Dr. Bahriye Üçok adına gönderildiği ve gönderenin İlmî Araştırmalar Vakfı İstanbul Çemberlitaş alıcının ise Bahriye Üçok Köroğlu Cad. No. : 15 Gaziosmanpaşa yazıları bulunan ambalajlı paketin 6.10.1990 günü Bahriye Üçok'un kızı Kumru Üçok tarafından Kuzgun Sokak 42 numarada bulunan Ekspres Kargo İrtibat bürosundan alınıp eve getirildiği ve 6 Ekim 1990 günü saat : 17.00 sıralarında Bahriye Üçok tarafından kolinin açılması sırasında patlama meydana gelip infilak sonucu Bahriye Üçok'un ağır yaralandığı, bilahare kaldırıldığı hastanede vefat ettiği, hadise hakkında soruşturmanın sürdürüldüğü, dosya dizi 1'de olay mahalli ve ceset ile ilgili fotoğraflar dizi 2, 3, 4, 5 sırada olay mahalli keşif ve tespit raporu uzmanı bilirkişilerin ataması dizi 6, 7, 8, 9, 10, 11'de ölü muayene ve otopsi raporu, dizi 12'de ceset teslim tutanağı, dizi 13'de Adalet Bakanlığına hadise ile ilgili bilgi yazısı, dizi 14'de Bahriye Üçok'un şahsına ait 136 76 54 numaralı telefonuna dışarıdan telefon edilip ölüm ile tehdit edildiğine dair emniyet bilgi yazısı, dizi 15'de Ankara Telefon Başmüdürlüğüne yazılan Bahriye Üçok'un ölüm ile tehdit edilmesi ile ilgili telefon numaralarının tespitine yönelik talimat, dizi 17, 18'de sarf kararı, dizi 19, 20'de Emniyet Genel Müdürlüğü Kriminal Polis Laboratuvarından Yakup Kızılkaya'nın bilirkişi olarak atanması (Emniyet Genel Müdürlüğü Polis Kriminal Daire Başkanlığına) dizi 22, 23'de yazılan talimat, dizi 25'de Mahmut Dinç'in olay ile ilgisinin olmaması nedeniyle salıverilmesi, dizi 26, 27, 28'de Ekspres Kargo ile ilgili yük taşıyan Mahmut Dinç'in ifadesi, dizi 32, 33'de patlama yeri inceleme raporu ve bu rapordan 2.4.1989 günü İngiliz Kültür Merkezi oto garajı önünde meydana gelen patlama, 2.4.1989 günü İngiliz Konsolosluğuna ait 06 CS 426 plaka sayılı otonun altına atılan bomba, 16.10.1989 günü Suudi Arabistan Büyükelçiliğinde görevli Askerî Ataşenin makam otosuna atılan bomba, 14.1.1990 günü Suudi Arabistan Büyükelçiliği makam sekreterinin otosuna konulan bomba, 18.6.1990 günü Türkiye Diyanet Vakfı yayın yerine atılan bombalarla Bahriye Üçok hadisesinde kullanılan bombanın ana patlayıcısının yüksek güçlü bir plastik patlayıcı olduğunun anlaşıldığı belirtilen olaylarla benzerliğinin bulunduğu, aynı örgütlere kullanılmış olabileceğine dair kanaatin belirtildiği, bu bombanın el yapımı ve çekme ile ateşleme mekanizmasının faaliyete geçebileceği, bubu tuzağı tabir edilen özel hazırlanmış bomba olduğuna dair rapor, dizi 37'de Emniyetin tanzim

ettiği olay yeri görgü ve tespit zaptı, dizi 38'de Hacettepe Hastanesi Acil bölümüne kaldırılan Bahriye Üçok'un 6.10.1990 günü saat : 18.00 sıralarında şuurunun kapalı ve ifade veremeyecek durumunda olduğuna dair tutanak, dizi 39 olay yeri krokisi, dizi 40'ta Bahriye Üçok'un evinde koruma görevlisi olarak bulunan mahalle bekçisi Yakup Çelik'in ifadesi, dizi 42'de Yakup Çelik'in olay sırasında yaralanması ile ilgili rapor, dizi 45, 46, 47, 48, 49, 50'de Ekspres Kargo ile ilgili sevk evrakları, dizi 51'de Seyit Ahmet Hüremoğlu'nun, dizi 52'de Erol Ülger'in, dizi 53'de Metin Uysal'ın, dizi 55'de Ali Nevzat Okçan'ın, dizi 56'da Nuray Dal'ın, dizi 58'de Turgay Ertuğrul'un, dizi 60'da Cemal Çelik'in, Ekspres Kargo ile ilgili yapmış oldukları çalışmalar hakkında ifadeleri, dizi 62'de Çetin Evcan, dizi 63'de Nezih Dönmez, dizi 65 Necati Yıldız, dizi 67 Yıldırım Beyazıt Görgülü, dizi 69'da Gülay Calap'ın Ekspres Kargo ile ilgili faaliyetleri dolayısıyla ifadeleri, Gülay Calap'ın İstanbul'da patlamaya ilişkin paketi kabul eden kişi olduğu ve paketi getiren kişiyi tarif ettiği, eşgal çizdirdiği, dizi 70'de şüpheli olarak yakalanan çok sayıda kişinin salıverme tutanağı, dizi 77 Çetin Evcan, dizi 78 Necati Yıldız ve dizi 79'da diğer Ekspres Kargo çalışanlarının salıverilme tutanakları, dizi 85'de İzzet Aluç'un 137 92 48 nolu telefon sahibi olduğu ve Bahriye Üçok'a ait 136 76 54 nolu telefon ile tehdit etmediğine dair ifadesi, dizi 86'da Bahriye Üçok'un telefon ile tehdit hadisesi ile ilgili İzzet Aluç ve Millî Savunma Bakanlığı santralinden tehdit edildiğine dair iddialar ile ilgili müşteki sıfatı ile ifadesi, dizi 88 Ankara Telefon Başmüdürlüğü'nün Ankara Cumhuriyet Savcılığına yazdığı 7.4.1989 tarihli yazıda Bahriye Üçok'a ait 136 76 54 numaralı telefona telefon edip tehditte bulunan telefon numaralarının 6.2.1989 günü saat 21.30'da 117 61 62 nolu Millî Savunma Bakanlığı Santraline kurulu telefon ile 22.3.1989 tarihinde saat : 23.10'da 137 92 48 İzzet Aluç'a ait telefon ile telefon edildiğine dair belge, dizi 89'da 28 Mart 1989 tarihli Bahriye Üçok'un müşteki sıfatıyla Ankara Cumhuriyet Savcılığına müracaat dilekçesi, dizi 90 Bahriye Üçok'un telefon ile tehdite maruz kalmasından ötürü 1989 Mart ayı itibarıyla 7.6.1989 tarihinde verilen Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının Kovuşturmaya yer olmadığı karar, dizi 92 olayın meydana gelişi ile ilgili şemalı tespit, dizi 96, 97 Ankara Emniyetinin olay ile ilgili tahkikat fezlekesi, dizi 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104 sıralarda Gülay Calap ve Yıldırım Beyazıt Görgülü'nün Ankara DGM'ce alınan ifadeleri, Gülay Calap ile ilgili el yazı tutanağı, dizi 114 Bahriye Üçok'un 3 Ekim 1990 tarihinde Parti Genel Başkanına sunduğu rapor, dizi 115, 116 olay ile ilgili yapılan çalışma evraklarının dizisi, dizi 118 patlama sırasında Bahriye Üçok'un üzerinde bulunan ve kanlanıp kurtlanma koku ve muhafazası mümkün olmadığı için inceleme tamamlandıktan sonra ekspertiz incelemesini müteakip elbiseler imhası, dizi 122, 123 de Prof. Muammer Aksoy, Emekli Org. Recep Ergun ve Prof. Dr. Mustafa Aslantaş adına gönderilen tehdit mektuplarının el yazı örneklerinin Bahriye Üçok'a gönderilen bombalı paketin yazıları ile mukayese raporu, dizi 125, 126, 127 bilirkişi yemin ve eşya tevdi tutanağı, dizi 128 mudahil vekili Avukat Naciye Beğekızıoğlu'nun vekaleti, dizi 130 İlim Araştırmalar Vakfının İstanbul dışına gönderdiği kargo ve firma faturaları, dizi 140 ile 131 arasında İlim Araştırmalar Vakfı Ortahisar mah. Amasya Camii Sokak No. : 16 Trabzon başlıklı vakıf ve vakıf senedi ile ilgili evrak örnekleri, dizi 145 Gülay Calap'ın beyanına göre çizilen robot resim, Bahriye Üçok adına Perşembe Pazarındaki Ekspres Kargoya paketi getiren kişinin robot resmi, dizi 146 İstanbul Emniyetinde yapılan koliyi getirmesi muhtemel olduğu düşünülen kişiler ile ilgili Gülay Calap tarafından yapılan teşhis tutanağı ve hiç kimseyi teşhis edemediği.

Dizi 151'de İstanbul Fatih Kırması Mah. Aslanhane Sokak No. : 8/3'de Başkanlığını Cevdet Öztürk'un yaptığı İlim Araştırmalar Vakfında 6.10.1990 günü saat : 20.00'de yapılan arama tutanağı, dizi 152'de Adem Sarı, dizi 153'de Murat Bozdemir, dizi 154 Muhterem Dönmez, dizi 155 Mustafa Aydın, dizi 157 Gülay Calap, dizi 160 Nurten Yılmaz, dizi 161 Muhammet Ertürk, dizi 162 Cevat Altıntaş, dizi 163 Süleyman Çetinkaya, dizi 164 Ali Kemal Durgun, dizi 165 Nuri Os-

man Yılmaz, dizi 166 Feyzullah Yıldız, dizi 167 Coşkun Tok, dizi 169 Yıldırım Beyazıt Görgülü, dizi 171 Aziz Karaca, dizi 174 Soner Parlak, dizi 176 Kamil Bayraktar, dizi 179 Mustafa Kahraman, dizi 182 Cevdet Öztürk'ün tahkikat ile ilgili ifadeleri, dizi 183 İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün yaptığı tahkikat ile ilgili Ankara Emniyetine yazdığı yazı, dizi 185, 186, 187 de Bahriye Üçok'a gelen tehdit ile ilgili ekspertiz inceleme talep yazısı, dizi 189 Emniyet Genel Müdürlüğü Polis Laboratuvar Daire Başkanlığının ekspertiz raporu, dizi 190, 191, 192, 193 Adalet Bakanlığına bilgi yazısı, dizi 194, 195 Emniyete yazılan faillerinin araştırılması için yazı, dizi 197 Adalet Bakanlığına yazılan bilgi yazısı, dizi 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210 ve devam ederek 291'e kadar Ankara ve İstanbul Emniyet Müdürlükleri ve Adalet Bakanlığına olay faillerinin yakalanması ve tespiti bulunması konusunda yazılan talimatlarımız ve cevapları, dizi 292, 293'de İstanbul ve Ankara Emniyet Müdürlüklerine Savcılığımızca araştırılması gereken hususta verilen talimat, dizi 294 de koliyi teslim alan Gülay Calap'ın halen nerede bulunduğu araştırılmasına dair talimat, dizi 295, 296, 297, 298 de Emniyet Genel Müdürlüğüne hitaben Ankara'da meydana gelen 10 faili meçhul öldürme ve öldürmeye teşebbüs eylemleri ile ilgili olay faillerinin tespiti ve yakalanması konusundaki yazımız, dizi 299, 300, 301, 302, 303 de 8 Mart 1993 tarihinde Ankara'da meydana gelen 5'i ölü 5'i de öldürmeye tam teşebbüs seviyesindeki faili meçhul bombalı ve silahlı olayların aydınlatılması ile ilgili Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığına yazımız, olmak üzere halen soruşturmanın sürdürüldüğü Bahriye Üçok'un öldürülmesi olayı ile ilgili şu ana kadar bu olaya karışan kişi yada gruplara kimler olduğunun tespit edilemediği, olay faillerinin yakalanamadıkları, soruşturmanın sürdürülmekte olduğu bilgilerimize" denilmekte, Muammer Aksoy cinayeti ile ilgili olarak gönderilen 10.11.1993 günlü inceleme tutanağında ise; "TBMM Faili Meçhul Siyasal Cinayetleri Araştırma Meclis Komisyonunun 14.10.1993 tarihli yazısıyla Adalet Bakanlığına müracaat edip Prof. Dr. Muammer Aksoy cinayeti ile ilgili Cumhuriyet Savcılığı soruşturma dosyasından tasdikli suret talep ettiği, ilgi yazıyla da Adalet Bakanlığınca da anılan Komisyona iletilmek üzere gerekli bilgilerin Adalet Bakanlığına gönderilmesinin istendiği,

Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcılığının 1990/33 Hz. numarasına kayıtlı ve halen hazırlık soruşturması süren dava dosyasında : 31.1.1990 günlü saat 19.00 sıralarında Ankara Bahçelievler 2 nci Cadde 24 sayılı apartmanda ikamet eden Prof. Dr. Muammer Aksoy'un ikamet ettiği apartmanın girişinde kimliği meçhul kişi yada kişilerce baş ve göğüs nahiyesine tabanca ile ateş edilerek öldürülmesi hadisesi hakkında Cumhuriyet Savcılığımızca olay faillerinin araştırılması, kimliklerinin tespiti ve yakalanması amacıyla bugüne kadar çalışmaların sürdürüldüğü ve soruşturmanın bu safhasında bu faili meçhul cinayetin henüz aydınlanmadığı,

Dosya dizi 1 de Prof. Dr. Muammer Aksoy'un öldürülmesi olayını müteakip o bölgede oturan şüpheli kişilerin evlerinde yapılan arama ve herhangi bir suç unsuru elde edilemediğine dair tutanak, dosya dizi 2 sırada olay günlü 21.20 sıralarında Hürriyet Gazetesi santralini arayan erkek şahsın "Muammer Aksoy tesettüre karşı düşmanca tavırlarından dolayı müslümanlar tarafından cezalandırıldı" diyen bir şahıs ile ilgili gazete görevlileri tespit tutanağı, dizi 3 de Muammer Aksoy'un üzerinde çıkan zati eşyalarına ait tutanak, dosya dizi 4 sırada Prof. Dr. Muammer Aksoy'un öldürüldüğü apartman girişinde 2 adet 7.65 mm. çaplı Geco marka boş kovanın bulunduğu dair tutanak, dizi 7, 8 de olay yeri krokisi, dizi 9, 10, 11 de Gaffar Erbek'in mektubu, dizi 12, 13 de olay mahalli krokisi, dizi 14 de Ankara Cumhuriyet Savcılığının olay yeri tespit tutanağı, cesetin sağ yanak üzerinde ve sağ meme dış hizasında 2 adet mermi girişi deliklerinin bulunduğu dair ceset harici muayene tutanağı, dizi 15, 16, 17, 18, 19, 20 de, 21 de Muammer Aksoy'un üzerinden çıkan mektup, not ve belgeler, dizi 22 de Servet Tartan'ın ifadesi, dizi 23 otopsi tutanağı, dizi 24, 25 de Muammer Aksoy'un resmî ve panel davetiyesi, dizi 26 ile 39 arasında Atatürkçü Düşünce Deme-

ğinin Türk Kamuoyuna Çağrısı başlıklı tebliği, dizi 49'da Celalettin Altıntaş'ın şahit olarak ifadesi, dizi 52 de Abdullah Bozlu'nun şahit olarak ifadesi, dizi 55 de şahit Ergin Özet'in ifadesi, dizi 59 da Sedat Altıntaş, dizi 60, 62 de şahit Numan Arın Aksoy'un, dizi 63, 64, 65, 66 da Işık Aksoy'un şahit olarak ifadeleri, dizi 67 de Prof. Dr. Mustafa Muammer Aksoy'un uzak atış sonucu öldürüldüğü ancak uzak atışın ne kadarlık mesafeden yapıldığının tespitinin mümkün olmadığına dair ekspertiz raporu, dizi 69 Aydın Tütüncüler'in ifadesi, dizi 72, 82 arasında Atatürkçü Düşünce Derneğinin Türk kamuoyuna çağrısının fotokopisi, dizi 84, 85 de türban yasağı, Anayasa ve laiklik ile ilgili konuda Ankara Valiliğine bildirim yazısı, dizi 88, 92 arası Muammer Aksoy'un öldürülmesi ile ilgili ihbar notu, dizi 93 Muammer Aksoy'un nüfus cüzdanı, dizi 95, 96 da Abdi İpekçi Parkında 9.11.1989 tarihinde türban olaylarına dair eylemlere katılan kişilere ilişkin bilgi notu, dizi 97 de ihbar ve tehdit mektupları ile ilgili incelemenin yapılması için bilir kişi atama zaptı, dizi 98, 99, 100, 101 de Cumhuriyet Savcısı Ülkü Coşkun'a gelen ihbarlar ile ilgili çalışmalar, dizi 102 de Adalet Bakanlığına bilgi yazısı, dizi 103, 104, 105 de ihbar evrakları, dizi 106 da, 107, 108 de Prof. Dr. Muammer Aksoy'un 7.65 mm. çapında HP marka 3 adet kovan, yere çarpmak suretiyle deforme olmuş 7.65 mm. çapında 1 adet mermi çekirdeği, olay yerinde 3 adet tek tabanca ile atılan kovan ve bir adet mermi çekirdeğinin ele geçtiğine dair ekspertiz raporu, dizi 110 da tanık Muzafer Kılıç'ın, dizi 112 de Orhan Okur'un, dizi 113 de Mustafa Emin Çölağan'ın şahit olarak alınan ifadeleri, dizi 116 da Muammer Aksoy'un üzerinden ve işyerinden çıkan mektuplar ile ilgili inceleme, dizi 117, 118, 119, 120, 121, 122 de, 123, 124 de ekspertiz incelemesi ve ihbar notları, dizi 126 ölüm tutanağı, dizi 129 Prof. Dr. Muammer Aksoy'un üzerinden ve işyerinden çıkan mektupların dizi pusulası, dizi 130 Arif Çavdar, dizi 132 Mustafa Coşturoğlu, Mustafa Altıntaş, dizi 134 de şahit olarak alınan ifadeleri, dizi 137, 138, 139 da Emekli Org. Recep Ergun ile Emin Çölağan'a PTT kanalı ile gönderilen tehdit mektupları ve bunların birlikte incelenmesi, dizi 142 Abdulgaffar Erberk'in tanık sıfatı ile ifadesi, dizi 146 Abdulgaffar Erberk'in Muammer Aksoy'un sekreterliğini yaptığına dair tutanak, dizi 148, 149, 150, 151 de ekspertiz raporlarında İstanbul ve Ankara Bölgesinde müşterek bir bilgi olup olmadığına dair inceleme, dizi 152 Şemsettin Aksu, dizi 153 Hatice Aksu, dizi 154, 155 Ülkü Aksoy tanık ifade tutanakları, dizi 156 ve 176 arasında Ay Yıldız Yayınevi sahibi Bektaş Ayıldız'a Salman Rüştü adlı şahsın Şeytan Ayetleri adlı kitabını Türkiye'de yayınlamak amacıyla açtığı dava ile ilgili çeşitli kişiler tarafından gönderilen tehdit mektupları fotokopileri, dizi 177, 178 de Prof. Dr. Muammer Aksoy'a ait fotoğraflar, dizi 182 de Abdulhamit Adlı'ya ait ifade, dizi 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201 ve 203 de irticai faaliyetlerle ilgili olaya ışık tutma ihtimali olan haber fotokopileri, dizi 209, 204 arasında Bahçelievler'de Prof. Dr. Muammer Aksoy'un öldürüldüğü yakın çevrede haklarında inceleme yapılan yabancı uyruklulara ait kimlik ve isim listeleri, dizi 210 ile 213 arasında siyasi amaçla adam öldüren şahıslar ve örgütler ile ilgili liste, dizi 220-215 arası ölüm muayene ve otopsi zaptı, ölümlün ateşli silah mermi çekirdeği yaralamasına bağlı kafatası kırığı, beyin doku harabiyeti, kalp ve akciğer yaralanması sonucu iç ve dış kanamadan ileri geldiği ve kişiye 3 adet ateşli silah mermi çekirdeğinin isabet ettiği, her üçünün de öldürücü nitelikte bulunduğu, atışın 40 santimden daha uzaktan yapıldığının tespit edildiği, dizi 223 ile 242 arasında Prof. Dr. Muammer Aksoy'un öldürülmeden önce baktığı süper emeklilik davası ile ilgili yapılan inceleme ve araştırma belgeleri, dizi 243 ile 251 arasında Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının soruşturma evrakını Savcılığımıza gönderme yazısı, dizi 252 ile 258 arasında Atatürkçü Düşünce Derneği 2 nci Başkanı Mustafa Altıntaş'a gelen tehditler ile ilgili mektup örnekleri, dizi 260 ile 263 arasında Halit Çelenk'e gönderilen tehditler ile ilgili mektuplar, dizi 264 ile 269 arasında ekspertiz inceleme tutanakları, dizi 271 de Muammer Aksoy'un öldürülmesi olayıyla ilgili olarak olay yerinde elde

edilen 7.65 mm. çaplı HP marka boş kovanın Adana, İzmir, Diyarbakır, Samsun, Erzurum Bölge Kriminal Polis Laboratuvarları ile bağlantılı yapılan inceleme tutanakları, dizi 277 de Muammer Aksoy'a gönderilen tehdit mektuplarının çoğunluğunun İzmit çevresinden gönderildiği, bu kişilerin aranıldığına dair tutanak, dizi 283, 286 arasında Haydar Koç tarafından çekilen telgraflarda Horzum ve adamlarının cinayet ile ilgilerinin olacağına dair iddialarına ilişkin telgraf, 287, 289 arası Adalet Bakanlığına bilgi yazıları, dizi 290, 291, 292, 296, 298, 299 ile 309 arasında Emniyet Müdürlüğüne ve Adalet Bakanlığına Cumhuriyet Savcılığımızın olay faillerinin tespiti ve yakalanması konusundaki talimatlar ile Adalet Bakanlığına bilgi yazıları, dizi 310 ile 318 arasında Önder Çelik isimli kişinin ifadesinde adı geçen ve Prof. Dr. Muammer Aksoy'un öldürme eylemine katıldığına dair duyurular alınan Mustafa Kemal Sırım yakalanıp gerekli araştırmanın yapıldığı ve ilgisi olmadığı, için salıverildiği, dizi 319, 320 faillerin yakalanamadığına dair Ankara Emniyetinin yazısı ve Adalet Bakanlığına bilgi yazısı, dizi 321, 324, 329, 348, 350, 367 sıralardaki belgelerde eski ülkücülerden itirafçı Ömer Tanlak'ın ve Bahçelievler çevresinde çöp toplayıcılığı yapan Eşref Altun'un, Tempo dergisinde yer alan haberler doğrultusunda Muammer Aksoy'u Arap Selim lakablı Selim Türkmen'in öldürmüş olabileceğine dair iddiaların araştırıldığı ve Selim Türkmen'in bu eyleme katıldığına dair herhangi bir delilin elde edilemediği, Suudi Arabistan'da bulunan Selim Türkmen'in 14.12.1992 tarihinde Türkiye'ye dönmesi sonucu ifadesinde ve arama tutanaklarında 1985 yılından bu yana Suudi Arabistan'da işçi olarak çalıştığı ve 7.10.1989 tarihinde Suudi Arabistan'a gidip 28.6.1990 tarihinde Suudi Arabistan'da, Türkiye'ye döndüğü hususunda Suudi Arabistan Riyad Türk Büyükelçilik ve Konsoloslğunun imzalı mühürlü belgesi ile geliş gidişlerini belgelediği, dolayısıyla Muammer Aksoy'un öldürüldüğü 31.1.1990 tarihinde Türkiye dışında olduğuna dair tespitini yer aldığı, 387 ve 393 sıralarda Arap Selim lakablı Selim Türkmen'in soruşturma sonucunda 15.12.1992 tarihinde salıverildiğine dair tutanak, dizi 394 ile 407 arasında Muammer Aksoy'un öldürülmesi olayı faillerinin aranıp bulunamadığına dair tutanaklar, dizi 408 ile 413 arasında 20 Ocak 1990 tarihinde Dikmen Hürriyet Caddesi 98/B de gıda pazarı çalışan Halil Yıldız'ın faili meçhul şekilde öldürüldüğüne dair evrak örnekleri ve bu olayla Muammer Aksoy hadisesi arasında bir ilgi bulunup bulunmadığına dair araştırma tutanakları, dizi 414 ile 425 arasında Muammer Aksoy'un öldürülmesi eylemini icra eden fail yada faillerin kimlikleri tespiti ve yakalanması konusunda emniyete yazılan talimatlar ve yakalanamadığına dair cevaplar ve Adalet Bakanlığına verilen bilgi yazıları, dizi 426 ile 430 arasında 8 Mart 1993 tarihinde Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığına hitaben Ankara'da meydana gelen ve Muammer Aksoy'un öldürülmesi eyleminin de dahil olduğu faili meçhul 5 öldürme, 5 öldürmeye teşebbüs olayının aydınlatılması için yazılan yazı, dizi 431 ile 434 arasında Ankara Emniyet Genel Müdürlüğüne hitaben 18 Ekim 1993 tarihinde yazılan ve Muammer Aksoy'un öldürülmesi eylemi dahil, Ankara'da meydana gelen 10 adet faili meçhul cinayet ve öldürmeye teşebbüs eylemlerinin aydınlatılması konusunda yazılan talimat olduğu görülmüş olup,

Savcılığımızın 1990/33 Hz. sırasında kayıtlı Muammer Aksoy'un öldürülmesi eylemi ile ilgili soruşturma dosyasının hazırlık soruşturmasının gizliliği ilke ve prensipleri dahilinde soruşturulduğu, bugüne kadar olay fail yada faillerin kimliklerinin tespit edilemediği, yakalanamadıkları ve cinayetin aydınlanamadığı" hususları belirtilmiştir.

3. ÇETİN EMEÇ CİNAYETİ :

Çetin Emec'in öldürülmesiyle ilgili olarak İstanbul Emniyet Müdürlüğü tarafından hazırlanıp 31.12.1992 tarih 23818 sayılı Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcılığına intikal ettirilen olay fezlekesinde aynen; "6.3.1990 günü saat : 22.30 sıralarında ilimiz Beşiktaş İlçesi Etiler 5 inci Ga-

zeteciler Sitesi önünde, eşi Tullin Tuncer'e ait olup, kendisi kullanan Güneş Gazetesinin danışmanı Avukat Erdoğan Tuncer'in kullandığı 34 FFE 21 plaka sayılı gri metalik renkli Doğan marka oto evinin önüne park edip, otoplan 25-30 metre kadar ayırdığı bir sırada yüzleri kar maskeli (siyah kar başlıklı) silahlı iki kişinin saldırısına uğrayarak kendisi etkisiz hale getirilip, yere yatırıldıktan sonra, otunun anahtarı elinden alınıp, 2 şahıs tarafından oto park edildiği yerden alınarak, evin önünden uzaklaşmışlardır.

Gasp edilen 34 FFE 21 plaka sayılı oto 7.3.1990 günü saat : 9.20 sıralarında Kadıköy İlçesi Suadiye Suyarı Sokak No. : 16 sayılı ev önünde makam otosu olan 34 EVD 72 plakalı araca binen Hürriyet Gazetesi köşe yazarlarından Çetin Emec'e bu otodan inen silahlı, kar maskeli şahıslar tarafından, silahla saldırılarak yaralanıp kaldırıldığı Göztepe Sosyal Sigortalar Hastanesinde ölümüne sebebiyet vermişler. Aynı zamanda makam şoförü olan Sinan Ercan'ı da aynı şahıslar silahla taarıp öldürmüşlerdir.

Eylemi gerçekleştiren sanıklar gasp edip eylemde kullandıkları 34 FFE 21 gri metalik renkli Doğan marka otuyu Yapı Kredi Blokdan önünde üzerinde kontağını da bırakarak terk edip kaçmışlardır.

Eylem sırasında saldırganların 4 kişi olduğu, fakat otuyu gasp ederken ve gasp edilen yukarıda plakaası belirtilen otuyu terk ettiklerinde 2 kişi olduğu belirlenmiştir.

Görgü tarıkları saldırganları maskeli olarak bildirdikleri için yaptırılan teşhislerde; hiç bir kimseyi teşhis etmeleri mümkün olamamış olup, yalnız şekil ve giysi itibarıyla şahısların tariflerini yukarıda belirtilen şekilde bildirmişlerdir.

Olaya o tarihte Kadıköy Cumhuriyet Başsavcılığı el koymuş, olayı da sol örgütlerden TKP/ML ile sağ örgütlerden Türkiye İslamcı Komandolar Birliği isimli örgütler bazı gazetelere telefon ederek üstlenmişlerdir.

Bugüne kadar yapılan operasyonlarda elde edilen sanıklar ve silahların bu olayda ilgileri belirlenmemiştir.

Olayla ilgili yaptırılan harici araştırmalar sonucu, gazeteci yazar Çetin Emec'in evine olay tarihinden önce yani 3.3.1990 günü saat : 9.00'da, 4.3.1990 günü yine aynı saatte bir bayanın telefon ederek, telefona çıkan Bilge Emec'e Çetin Emec ile görüşmek istediğini ve "hayatı önem arz eder" bir konu anlatacağını muhakkak görüşmesi gerektiğini ısrarla "bildirdiği ve kendisi ile Çetin Emec'in irtibat kurması için de telefon eden bayan ismini Fatma Doğan kayalar olarak bildirip, telefon numarası olarak da 166 38 89 nolu telefonu bildirdiği belirlenmiş, bu konuyla ilgili yapılan çalışmalar sonucu bahse konu telefonun ilimiz Şişli İlçesi Mecidiyeköy Esentepe Gazeteciler Sitesi Haberler Sokak No. : 16 sayılı Muhammed Celal Özel (Zehebi) adına kayıtlı olup, bağlı bulunduğu bu telefonun, 7.5.1990 tarihinde abone isteği ile konuşmaya kapatıldığı, 29.11.1990 tarihinde Vefa Bayırı Günenoğlu Sokak A. Blok Kat : 12 D : 33 Gayrettepe adresine naklolunduğu, nakil adresine bağlanmadan 7.3.1991 tarihinde Büyükdere Caddesi No. : 40 Atahan Kat : 7 Mecidiyeköy adrese tekrar nakledildiği, 6.5.1991 tarihinde de İnter-Tur Uluslararası denizcilik Nakliyat ve Ticaret Limited Şirketine devredildiği, 166 38 89 nolu telefonun 23.10.1987 ile 6.5.1991 tarihleri arasında Muhammed Celal Özel (Zehebi) adına kayıtlı olduğu belirlenmiştir.

Halen anılan telefon 2 nci Taşocağı Caddesi Avni Dilligil Sokak Küroğlu İş Merkezi kat : 4 Mecidiyeköy adresinde kurulu olduğu da belirlenmiştir.

Telefonda konuşan Fatma Doğan kayalı'nın ise; Muhammed Celal Özel (Zehebi)'nin işçisi ve şoförü olan, Turgut Doğan kayalı'nın eşi olduğu, bir yıla yakın bir süre Haberler Sokak 16 sayılı Muhammed Celal Özel'in bu evinde kaldığı belirlenmiştir.

Muhammed Celal Özel (Zehabi)'nin ise, 1966 yılında öğrenci olarak Suriye'den Türkiye'ye gelerek Yabancı Diller Yüksekokuluna kaydını yaptırdığı, 1968 yılında açılan sınavı kazanarak Cerrahpaşa Tıp Fakültesine kaydını yaptırdığı, burada okumakta iken, 21.5.1971 tarihinde Türk Parasını Koruma Kanununa muhalefet (Döviz Kaçakçılığı) suçundan hakkında işlem yapıldığı, öğrencilik sırasında, 31/147048 sayılı ikamet tezkeresinin bulunduğu, yalnız yukarıda belirtilen suçtan dolayı İçişleri Bakanlığının 21.12.1973 gün ve Em. Gn. Md. Yab. Şb. A.1 (41621-6/3)-308880 sayılı emir yazı ile yurt dışı edilerek bir daha yurda sokulmama kararı verildiği, sınır dışı edilmediği anlaşıldığından İçişleri Bakanlığının 6.6.1975 gün ve Em. Gnl. Mtd. Yab. Şb. A. Br. 41924-128865-95950 sayılı emir ile sınır dışı edilmesini ve yurda bir daha sokulmamasının yenilendiği.

Öğrencilik yıllarında tanıştığı Nasri kızı 1952 doğumlu İzmit-Gebze-Darca-Bağlarbaşı Mahallesi nüfusuna kayıtlı olan aslen Siirt'li Betül Özel ile 27.1.1974 tarihinde evlendiği, bu evliliklerinden 3 erkek çocuklarının bulunduğu, ayrıca Türkiye'de kaldığı süre içerisinde bir çok defalar döviz kaçakçılığı, altın kaçakçılığı, uyuşturucu madde kaçakçılığı olaylarına adının karıştığı, 1989 yılı içerisinde Mağaryan Kardeşler olarak bilinen Uluslararası uyuşturucu kaçıkçısı olan bu şahıslarla ilişkisi olduğu belirlenerek yine, kendisi gibi kaçakçılık yapan Çilo Mehmet diye bilinen Mehmet Yıldırım ile birlikte yargılandığı, 29 Aralık 1989 tarihli Hürriyet Gazetesinde de "Türkiyenin en büyük kaçakçısı Celal Zehabi"dir şeklinde sürmanşet bir haberin de geçtiği Suriye uyruklu iken 403 sayılı Kanununun 6 ncı maddesi ve Bakanlar Kurulunun 17.9.1987 gün ve 87/12140 sayılı kararı ile Suriye vatandaşlığı saklı kalmak üzere, Türk Vatandaşlığına alındığı belirlenmiştir.

Bu bilgiler ışığında, Çetin Ermeç ile Sinan Ercan'ın öldürülmesi olayında ilişkili olduğu anlaşılan Fatma Doğankeyalı 15.12.1992 tarihinde Kadıköy İlçesi Bostancı Emin Ali Paşa Caddesi Taşlıçeşme Sokak Alişiran Apt. 32/1 sayılı ikametgâhında yakalanarak gözlem altına alınmış, aynı yerde oturan ve daha önce Haberler Sokak 16 sayılı yerde bekçilik yapan eşi Turgut Doğankeyalı da aynı gün yakalanıp gözlem altına alınmıştır.

Fatma Doğankeyalı ifadesinde; kendisinin Turgut Doğankeyalı ile evlenmesinden sonra Muhammed Celal Özel (Zehabi) i tanıdığını, bu şahsın garsoniyer olarak kullandığı, Haberler Sokak No. : 16 sayılı evde kocası ile birlikte kaldığını, gündüzün bir reklam firmasında çalışıp geceleri eve geldiğini, gündüzleri evde olmadığını için eve kimlerin geldiğini bilmediğini, yalnız Celal Özel'in arkadaşı olan Mehmet Çelikel isimli Riva Otelinin sahibi şahsın Mağaryan Kardeşler olayıyla ilgili arandığı sırada da bu evde kaldığını, Muhammed Celal Özel'in ise, Ankara'ya gidiyorum bahanesiyle yurt dışına kaçtığını, yurt dışından da aranıp aranmadığı konusunda telefonla bilgi aldığını ve olayın normale girmesi ile yurt dışından döndüğünü, mahkeme ile ilgili işlerini o dönemde Avukatı olan Faruk Erten kanalıyla hallettiğini, yalnız Celal Özel'in döviz ve altın kaçakçılığı yaptığını, uyuşturucu kaçakçılığına da adının karıştığını, fakat silah kaçakçılığı konusunda bilgisinin olmadığını,

1990 yılı Şubat ayının sonlarında öğleyin vakti işyerinden evine yani Haberler Sokak 16 sayılı eve geldiğini, kapıyı anahtarla açtığını, hofe geçtiğinde salon kapısının açık olduğunu, içcriden ses geldiğini, duyduğunu, baktığında Muhammed Celal Özel'in telefonla "Mehmet" isimli bir şahsa "O Çetin Ermeç'in anasını avradını sinkaf edeyim, onu derdest edin, ortadan kaldırın o çok oldu" şeklinde talimat verdiğini duyduğunu, bunun üzerine hemen evi terk ederek tekrar iş yerine geldiğini, aradan bir kaç gün sonra kendi kendine duyduğu bu telefon konuşmasının muhasebesini yaptıktan sonra Celal Zehabi'nin kaçakçılık olaylarını yaptığını bildiği için, Hürriyet Gazetesinde Celal Zehabi ve arkadaşlarının üzerine yazı ile çok gittiğini, gazetelerden takip ettiği için Çetin Ermeç'e kötülük gelmesin düşüncesi ile telefon konuşmasını duyduğu tarihten 3-4 gün sonra yani 3.3.1990 ve 4.3.1990 tarihlerinde sabah saat 9.00'da 011 kanalı ile öğrendiği Çetin Ermeç'in ev te-

lefonunu arayıp, karşısına çıkan Çetin Emeç'in eşi Bilge Emeç'e Çetin Emeç'i uyarmak gayesi ile telefonda "Hayatî önem arz eder" bir konu anlatacağını bildirip, telefon numarası ile ismini verdiğini, bu telefon görüşmesinden 2 veya 3 gün sonrada Çetin Emeç'in suikasta kurban gittiğini, daha önce polise kendisinden bilgi istendiği, fakat Muhammed Celal Özel (Zehebi)'den korktuğu için polise o tarihte bilgi vermediğini, Muhammed Celal Özel'in Suriyeli olduğunu, bu evine Suriye'den bazı kişilerinde gelipte kaldığını, Çetin Emeç'in öldürülmesinden önce, Mustafa ve Sadullah isimli Suriyelilerin bu evde kaldığını, Çetin Emeç'in ölümünden sonrada, yine bu şahısların gelip bu evde kaldıklarını, Celal Zehebi'nin Mehmet isimli şahsa Çetin Emeç'in öldürülmesi talimatını telefonla verdiğini, duyduğunu ama Mehmet isimli şahsın kim olduğunu bilmediğini,

Sanık Turgut Doğanbayalı kendisinin Muhammed Celal Zehebi'nin yanında uzun süre garsoniyer olarak kullandığı evin bekçiliğini yaptığını, Muhammed Celal Özel'in bu evde uluslararası kaçakçılık işlerine karışmış, Mehmet Çelikel (Cilo Mehmet) (Mehmet Yıldırım) gibi şahıslarla buluşup toplantı yaptığını, gördüğünü, fakat toplantının içeriğinin ne olduğunu bilmediğini, yalnız basından kaçakçılıkla ilgili haberler çıktığından Celal Zehebi'nin bir bahane uydurarak yurt dışına kaçtığını, Celal Zehebi'nin altın, döviz kaçakçılığı yaptığını bildiğini, fakat silah kaçakçılığı hakkında bilgisinin olmadığını, uyuşturucu kaçakçılığına adının karıştığında mahkeme kararlarından gördüğünü, Celal Zehebi'nin Devlet Güvenlik Mahkemesindeki işlerini halleddiğini, bunlarla işi Mevlüt Ergizcanlı isimli ortağının bağladığını, aynı zamanda Avukat Faruk Erten'in de bu tür kaçakçılık olaylarında etkili olduğunu, basında kaçakçılık olayları ile ilgili yazılar çıktığında Avukatla birlikte Haberler Sokakdaki evde toplantı yapıp durum değerlendirmesi yaptıklarını da bildiğini ve evinde DGM'deki bazı Savcı ve Hâkimlere yemek verdiğini, bunların bir çoğunu da kendisinin getirdiğini, bu ara Celal Zehebi'nin garsoniyer olarak kullandığı bu eve Cillo Mehmet (Mehmet Yıldırım) Mehmet Çelikel, Viktor Kami, Gürsel, Mehmet Baysal gibi kaçakçılık yapan kişilerin bayan arkadaşlarıyla birlikte gelip, eğlence yaptıklarını bunların hepsinden Celal Zehebi'nin bilgisi olduğunu, 1990 yılı Mayıs aylarında eşinin polisler tarafından alınıp götürüldüğünü Celal Zehebi'nin kendisine söylediğini, bunun üzerine eşine durumu sorduğunu eşi Fatma Doğanbayalı'nın kendisine polislerin Çetin Emeç olayı ile ilgili bilgi topladıklarını kendisinden de Celal Zehebi'yi sorup, bilgi almak istediklerini, bu arada Çetin Emeç'i aradığını, polislere söylediğini, fakat bir makeden dolayı aradığını bildirdiği, eşinin kendisine anlattığını, bu sefer yakalandıklarında eşinden Celal Zehebi'nin telefonla Mehmet isimli bir şahsa 1990 yılı Şubat ayı sonlarında telefonla Çetin Emeç'in öldürülmesi yönünde talimat verdiğini duyduğunu yeni öğrendiğini, daha eşinin bu konuyu kendisine anlatmadığını,

Celal Zehebi'nin hakkında yazı yazan gazete yazarlarına çok kızıp küfür ettiğini, hatta kendisine bir çok defalar polis kendisi hakkında bir şey sorduğunda, kendisine bilgi vermesini polise gitmeden önce haberinin olması halinde kapitalle herşeyi halledebileceğini ileri sürüp kendisini güçlü gösteren bir kişi olarak Celal Zehebi'yi ifadesinde bildirmiştir. Celal Zehebi'nin döviz ve altın kaçakçısı olduğunu, ayrıca Celal Zehebi'nin bu evine Suriye uyrukları Mustafa ile Sadullah isimli şahıslar geldiği gibi, Suriye uyrukları bir çok kadında getirdiğini, Celal Zehebi'nin kaçakçılık yapan Cillo Mehmet (Mehmet Yıldırım) Mehmet Çelikel'in üstünde biri olduğunu,

Sanık Celal Özel (Zehebi) 1966 yılında öğrenci olarak Suriye'den Türkiye'ye geldiğini, Yabancı Diller Yüksekokulunda Türkçe öğrendiğini babasının vefatı nedeniyle tekrar Suriye'ye gittiğini 1968 yılında açılan sınavı kazanarak Cerrahpaşa Tıp Fakültesine kaydını yaptırdığını babasından kalan mirası satarak dövize çevirip Türkiye'ye getirdiğini, bu dövizle yakalandığını, hakkında işlem yapıldığını, yurt dışı edildiğini daha sonra vize alıp tekrar giriş yaptığını, gördüğü usulü ile tanıştığı Betül Özel ile nişanlandığını, tekrar izinsiz girdiğinden bahisle yurt dışı edildiğini, Halep'te

Betül ile nikâhlandığını, kayınbabası Nasri Özel'in çabaları ile o dönemin İçişleri Bakanı Oğuzhan Asiltürk'ün müsadese ile yeniden Türkiye'ye giriş yaptığını, Türkiye'de döviz ve altın kaçakçılığı işlerini yaptığını 1980 yılı içerisinde yakalanıp, 4,5 ay kadar cezaevinde yattığını daha sonra tahliye olduğunu, bu davadan beraat ettiğini, 1987 yılında döviz kaçakçılığı suçları ortadan kaldırdığı için o dönemde Muş Milletvekili Alaaddin Fırat'ın desteği ile Bakanlar Kurulu kararı ile Türk Vatandaşı olduğunu, halen Türk Vatandaşlığını koruduğunu, Haberler Sokak 16 sayılı evin o dönemde yani 1990 yılı Mart ayında kendisine ait olduğunu, bu evde de 166 38 89 nolu telefonun bağlı olduğunu Türkiye'de bulunduğu süre içerisinde döviz ve altın kaçakçılığı olaylarına adının karışıp yargılandığını ve hepsinden beraat ettiğini, eşine ait 190 Mercedes marka otomobilin Cillo Mehmet'in kardeşi Hüseyin Yıldırım tarafından uyuşturucu taşıdığı bir sırada yakalandığını, bu olayla da uyuşturucu kaçakçılığı olayına adının karıştığını daha sonra da hemşehrisi olan Mağaryan Kardeşler'in uluslararası kaçakçılık olayına adının karıştığını, bundan dolayı da yargılanıp beraat ettiğini, hakkında bazı gazetelerde çıkan haberlere çok kızdığı için haber yazar gazeteciler hakkında ana avrad sinkaf ettiğini, Çetin Emeç isimli Hürriyet Gazetesi köşe yazarı şahsı tanımadığını yalnız telefonla Mehmet Avcı isimli şahsa Hürriyet Gazetesinde çıkan kendisiyle ilgili bir haberden dolayı telefonda Çetin Emeç'in anasını avradını sinkaf edeyim, daha gebertinediniz mi, gebertin onu şeklinde bir konuşma yaptığını, bu konuşmanın talimat mahiyeti taşımadığını bu tür konuşmayı kendisi hakkında yazı yazar her gazeteciye de söyleyebileceğini Çetin Emeç ve şoförü Sinan Ercan'ın öldürülmesi olayıyla ilgisinin bulunmadığını,

Sanık Mehmet Avcı ifadesinde; kendisinin kapalı çarşıda sarraf olduğunu, Muhammed Celal Özel'i 1990 yılından bu yana kendisinden döviz aldığı için tanıdığını, çok zengin biri olduğunu, Muhammed Celal Özel ile sık sık karşılaşmadığını, İşçisi Müslüm aracılığı ile döviz alışverişi yaptıklarını, Celal Özel'in iddia ettiği gibi, gazeteci yazar Çetin Emeç ile ilgili telefon konuşması yapmadığını, Celal Özel'den talimat almasının da mümkün olmadığını, Celal Özel'in kendisine iftira attığını, çünkü Celal Özel'in kendisinden önce uyuşturucu ve döviz kaçakçılığı, altın kaçakçılığı yapan Cillo Mehmet (Mehmet Yıldırım) ve Mehmet Çelikel isimli şahısları tanıdığını, bunların nüfuslu şahıslar olması nedeniyle isimlerini veremeyip, kendi ismini verdiğini zannettiğini iddia edilen olayla hiç bir ilgisinin bulunmadığını, bu konuda kendisine iftira atıldığını, ifadelerinde beyan etmişlerdir.

Yukarıda ismi belirtilen tüm sanıkların alınan ifadelerinde, çok çelişkilerin olduğu belirlenmiş, çelişkilerin giderilmesi ve sanıkların birbirini tanıyıp tanımadıkları konusunun ortaya çıkartılması tüm sanıklar huzura alınıp, yaptırılan teşhis ve yüzleştirmede;

Sanık Fatma Doğanbayal daha önceki verdiği ifadesinde, ısrar ederek eşinin patronu olarak tanıdığı Muhammed Celal Özel'i teşhis edip bu şahsın 1990 yılı Şubat ayının sonlarında telefonla Mehmet isimli şahsa "Çetin Emeç'i anasını avradını sinkaf edeyim, derdest edin, ortadan kaldırın" şeklinde telefonda talimat veren şahıs olduğunu, fakat karşı telefondaki Mehmet isimli şahsın kim olduğunu bilmediğini, Muhammed Celal Özel'in evinde Riva Oteli sahibi Mehmet Çelikel'i tanıdığını, huzurda gördüğü Mehmet Avcı isimli şahsı ilk olarak gördüğünü, ismini de burada öğrendiğini Celal Özel ile hiç bir husumetinin olmadığını, daha önce korktuğu için bu konuyu hiç kimseye açmadığını, bu yakalanmasından sonra konuyu anlattığını, Muhammed Celal'ın yüzüne huzurda tekrar edip ısrarla söylemiştir.

Muhammed Celal Özel ise, daha önce ifadesinde belirttiği halde telefonda yaptığı konuşmayı inkâr edip, ben anasına avradına sinkaf ederim. Şeklinde Çetin Emeç'e küfür ettiğini, kabul etmiş, gebertilmedi mi? Gebertin diye söylediği sözleri ifade verdiği sırada çok etkisinde olduğu için ver-

diğini beyan edip ifadeyi inkâr cihetine gitmiş, huzurdaki kişilerden Mehmet Avcı'yı sarraf Turgut Doğankeyalı'yı bekçisi ve şoförü olarak, Fatma Doğankeyalı'yı Turgut'un eşi olarak tanıdığını ayrıca, DGM Savcı ve Hâkimlerine evinde bir açılış nedeniyle yemek verdiğini, yoksa mahkemelerde kendisine yardımcı olma yönünde etki yapmak için bu tür davet tertip etmediğini, kendisine Fatma Doğankeyalı'nın iftira attığını huzurda söylemiştir.

Turgut Doğankeyalı'nın ise, Muhammed Celal Özel'in şoförü olduğunu ifadesinde verdiği konuları tekrar huzurda söyleyip doğru olduğunu, Muhammed Celal Özel'in döviz ve altın kaçakçısı olduğunu, yalnız telefon konuşmasını yani Çetin Emeç olayı ile ilgili telefon-konuşmasını Muhammed Celal Özel'in yaptığını eşinden yeni öğrendiğini, Muhammed Celal Özel'in telefonla konuşmasını seven bir nevi telefon konuşma hastalığı olan bir kişi olduğunu, daha önceki verdiği ifadesinin de doğru olduğunu huzurda bulunan Mehmet Avcı'yı ilk olarak gördüğünü, daha önce hiç görmediğini, bu nedenle de bunu teşhiste bulunamayacağını bildirmiştir.

Sanık Mehmet Avcı huzurda bulunan şahıslardan yalnız Muhammed Celal Özel'i tanıdığını, diğer Turgut Doğankeyalı ve Fatma Doğankeyalı'yı ilk olarak burada gördüğünü, isimlerini de yeni öğrendiğini Muhammed Celal Özel'in telefonda Çetin Emeç'i gebertin daha gebertilmedi mi? Şeklinde kendisiyle bir konuşmasının olmadığını fakat yakalandığı gün, yapılan karşılıklı yüzleştirmede, bu konuşmanın yapıldığını kabul etmesi için Muhammed Celal Özel'in kendisini iknaya çalıştığını, bu yola neden tevessül ettiğini, bir türlü anlayamadığını, kendisinin de Muhammed Celal Özel'e Çetin Emeç çarşı esnafı hakkında yine kötü yazılar yazmış şeklinde bir sözünün de olmadığını Muhammed Celal Özel'in diğer telefon konuşması yaptığı şahıslardan korktuğu için kendisine iftira attığını, diğer sanıkların huzurunda ve yapılan yüzleştirmede beyan edip yüzüne karşı söylemiştir.

Muhammed Celal Özel ise, Mehmet Avcı'nın bu beyanına aradan uzun zaman geçtiği için şu an hatırlayamadığından bu konuşmayı yaptığını hatırladığını diğer Mehmet Yıldırım ve Mehmet Çelikel ile Magaryan Kardeşler davasından dolayı konuşmadığı için onlarla yapmış olmayacağı kanısıyla Mehmet Avcı'nın ismini verdiğini yüzüne söylemiştir.

Yukarıda da izah edildiği vesile sanık Muhammed Celal Özel tüm verdiği ifadelerde samimi olmadığı gibi, diğer sanıkları da nüfus kullanmak suretiyle etki altına almaya çalıştığı Çetin Emeç ve şoförü Sinan Ercan'ın öldürülmesi olayında bizzat iştirak ettiğine dair, delil elde edilememiş ise de, tüm varlığını kaçakçılık işlerinden elde ettiği gelirlerden sağladığı basının kurcalaması halinde kendisine zarar geleceği düşüncesiyle yurt dışından getirdiği veya yurt içinde temin ettiği bazı şahıslara bu eylemi yaptırdığı kanaatine varılmıştır.

Sanık Fatma Doğankeyalı'nın ise, konuyu yalnız telefonla duyduğunu her ne kadar ifadesinde de yaptırılan yüzleştirmede, iddia etmişse de bu ifadesinde samimi olmadığı Muhammed Celal Özel'in de işlerinde bulunduğu garsoniyer olarak kullanılan Mecidiyeköy Esentepe Haberler Sokak 16 sayılı eve gelen yabancı uyruklu veya kaçakçılıkla işigal eden Türk uyruklu diğer şahıslarla yapılan bir toplantıda bu konunun gündeme getirilip Çetin Emeç'in öldürülmesi kararı alındığını duyduğu ve gördüğü fakat kendisine ve ailesine zarar geleceği korkusu ile bu konuyu telefonda görüşme şekline döktüğü kanaatine varılmıştır.* denilmektedir. (*)

(*) Soruşturma hakkında ayrıntılı bilgi için bk.

Tuncay Özkan : Öldürün O Gazeteciyi - Ünit Yayıncılık 1994

Bu soruşturma sırasında dikkati çeken en önemli konu Fatma Doğankeyalı tarafından 3.3.1990 günü yani Çetin Emeç öldürülmeden önce yapılan ihbar üzerine neden hemen cinayetten sonra bu yönde soruşturmanın yapılmayıp, 15.12.1992 tarihinde ilk olarak Fatma Doğankeyalı'nın ifadesine başvurulması bu yönde soruşturma başlatılmış olmasıdır. Yani ne beklenmiştir de; Çetin Emeç cinayetinden bir buçuk yıldan fazla bir süre sonra bu yönde soruşturma başlatılabilmektedir. Bu konuda bu soruşturmada cevap bekleyen konulardan birisidir.

Polisin yapmış olduğu bu tahkikattan sonra 20.1.1993 tarihinde başlayan İslami Hareket Örgütüne yönelik operasyonlar sırasında ele geçen sanıklardan; Mehmet Ali Şeker vermiş olduğu ifadesinde, silah ve patlayıcı eğitimi almak üzere Mesut Kod adlı şahıs ve Ekrem Baytap isimli şahısların aracılığı ile İran ve Suriye'de olmak üzere silah ve patlayıcı maddeler üzerine eğitim gördüğünü, İslami Hareket Örgütünün teknik ameliyat görevini üstlendiğini Mesut kod adlı şahsa bağlı olarak görev yaptığını, Çetin Emeç'i de şoförü Sinan Ercan'ın öldürülmesi olayında aktif olarak rol aldığını, olayın gerçekleştirilmesinden önce istihbarat çalışmalarına katıldığını bu maksatla olay yerine yakın bir yerde ev kiraladıklarını olaya kod isimleri Arif, Mesut, Kemal adlı örgüt mensuplarının katıldıklarını, Derviş Bey Sitesi B Blok 15 No.lu dairede elde edilen kar başlıklarının bu olayda kullanıldığını olay tarihinde Çetin Emeç'in bindiği otonun plakasını tam olarak söylediğini, olayda kullanılan silahları olaydan sonra almak için olay yerine yakın bir yerde beklediğini fakat eylemi gerçekleştiren sanıkların kaçtığı otomobilin lastiğinin patlaması sonucu buluşamadıklarını ve daha sonra Mesut, Arif ve Kemal kod adlı şahıslarla bir araya gelerek eylemin değerlendirilmesini yaptıklarını beyan etmiştir.

Her ne kadar bu şahsın beyanından hareketle emniyet güçleri Çetin Emeç'in öldürülmesi olayını İslami Hareket Örgütünün yaptığını kabul ederek bu şekilde davranmışsa da; bizzat İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün yukarıda belirtilen fezlekesinde de açıkladığı üzere Muhammed Celal Özel'in tüm varlığını kaçakçılık işlerinden elde ettiği gelirlerden sağladığı basının kurcalaması halinde kendisine zarar geleceği düşüncesiyle yurt dışından getirdiği veya yurt içinde temin ettiği bazı şahıslara bu eylemi yaptırmış olabileceği ihtimalini de gözden uzak tutmamak gerekir. Muhammed Celal Zehebi Suriye vatandaşı olup Suriye ile yakın ilişkileri bulunmaktadır. Sanık Mehmet Ali Şeker de Suriye'de bomba ve silah eğitimi gördüğünü belirtmektedir. Yukarıda ilgili bölümlerde açıkladığı üzere İslami Hareket Örgütü para karşılığında taşeron olarak bir kısım eylemler yapmış bulunmaktadır. Bu nedenle polis fezlekesinde yer alan yorumun Mehmet Ali Şeker'in ifadesi, Zehebi'nin yer altı bağlantıları ve İslami Hareket Örgütü'nün eylemlerinin niteliğiyle birlikte değerlendirilmesi gerekmektedir. Tüm bu soruların cevabı da kod adı Mesut olan ve İslami Hareket Örgütü'nün Genel Emiri İrfan Çağırıcı'nın yakalanmasıyla bulunacaktır. Bu şahıs yakalanmadan Çetin Emeç olayını faili meçhul cinayetler listesinden çıkartmak mümkün değildir.

Ayrıca bu araştırma sırasında Muhammed Celal Zehebi ile ilgili evrakların celbi sırasında dikkat çekici noktalara rastlanmıştır. Aşağıda da belirtileceği üzere Muhammed Celal Zehebi 17.9.1987 günü Türk vatandaşlığına alınmıştır. Ancak bu şahıs soruşturmalarda yön değiştirebilmek için değişik adlar altında ifade vermiş ve Türk vatandaşlığına kabul edilmiş olmasına rağmen Suriye vatandaşıymış gibi ifade vermiştir. 12.1.1989 tarihli İstanbul DGM Cumhuriyet Başsavcılığının 1988/512 hazırlık No.lu evrakı dolayısıyla vermiş olduğu ifadesinde ismini değişik olarak kaydettirmiş ve açık kimliğinin tespiti sırasında Suriye vatandaşı olduğunu beyan etmiştir. Ayrıca yukarıda da belirtildiği üzere; adı geçen şahıs Suriye uyruğunda iken Bakanlar Kurulunun

17.9.1987 gün ve 87/12140 sayılı kararı ile vatandaşlığımıza alınmasına karar verilmiştir. Vatandaşlığa alınmasına esas işlemler arasında adı geçen şahsın ihracatçılıkla uğraştığı emniyet bakımından bir sakınca taşınmadığının bildirildiği görülmüştür. Halbuki ekteki rapor süzetinden de anlaşıldığı üzere bu şahıs uzun yıllardır Türkiye'de döviz kaçakçılığı yapmış ve döviz kaçakçılığı trafiğini yönlendiren önemli isimlerden biri olmuştur. Yine şahıs hakkında Magaryan Kardeşler soruşturması nedeniyle düzenlenen ekteki Interpol raporlarında da belirtildiği üzere Magaryan Kardeşlerle irtibatlı olduğunun kesinleştiği tespit edilmiştir. Bu raporlara ve kendi çalışmalarına dayanılarak İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından 16.2.1993 gün ve 0408-93 sayılı ekteki yazıda aynen "7.7.1988 tarihinde İsviçre'de tutuklanan Magaryan Kardeşlerle ilgili olarak yürütülen tahkikatlarda elde edilen bilgilerin değerlendirilmesi için İsviçre polisince verilen dokümanlarda; Cenevre'deki Mirelis S.A. bankasında iki ayrı hesabı bulunduğu, ülkemizde Magaryan Kardeşlere Mehmet Yıldırım ile birlikte yarım milyar İsviçre Frankından fazla parayı illegal yollardan gönderdiği" tespit edilmiştir. Ayrıca yine Bakanlar Kuruluna dayanak teşkil eden Millî Emlak Genel Müdürlüğü'nün yazısında taşınmaz malının ve bankalarda bloke edilmiş servetinin bulunmadığı bildirilmiş olmasına rağmen, Komisyonumuzca ifadesine başvuru şahıs adada yazılıkları olduğunu, 270 dairesli Beylik Düzünde kooperatif yaptığını, ithalatçılık yaptığını kendisinin yazılıkları bulunduğunu beyan etmiştir. Bu kadar kısa süre içerisinde bu şahsın bu kadar serveti elde etmesi bir yana, 1992 yılında ödediği vergi miktarı da dikkat çekmektedir. Bu kadar serveti olan şahıs Komisyonumuza vermiş olduğu beyanına göre 1992 yılında devlete 200 milyon vergi vermiştir. Yani bu şahsın hakkında tanzim edilen tüm evrakların dikkatlice incelenmesi gerekmektedir. Vatandaşlığa alınmasına esas olan Bakanlar Kurulu Kararının dayanağını oluşturan işlemlerde bu şahsın herhangi bir sabıka kaydı bulunmadığı belirtilirken, devletin diğer raporlarında bu şahsın döviz kaçakçısı olduğu belirtilmektedir. Devletin bir resmî yazısında bu şahsın hiç mal varlığı olmadığı belirtilirken kendi beyanına göre şahsın mal varlığı trilyonla ifade edilmektedir. Trilyonla ifade edilen mal varlığına sahip bu şahıs kendi beyanına göre, 1992 yılı itibarıyla 200 milyon vergi vermiştir. TBMM adına idareyi denetleme görevi yapan Komisyonumuzun yukarıda belirtilen araştırmaları neticesinde saptanan diğer bir gerçek de devletin organları arasında kopukluk ve irtibat eksikliği bulunduğudır. Devletin bir organı tarafından sabıka kaydı tutulan ve hakkında uluslararası soruşturma yapılan bir şahıs için yine devletin diğer bir organı sade vatandaşmış gibi muamele yapabilmekte bundan da burada da görüldüğü üzere boşlukları kullanan ve yasalara karşı gelen eylemlere katılan kişiler yararlanmaktadır. Tüm bu nedenlerle bu şahsın hakkında tanzim edilen vatandaşlık işlemlerinin yeniden incelenmesi gerekmektedir. Ayrıca beyan ettiği vergi ile mal varlığı arasında çok bariz bir çelişki olduğundan bu konuda ilgili makamlar tarafından incelenmesi gerekmektedir. (Ek : 20)

Ayrıca Komisyonumuz kurulduktan sonra Komisyonumuzun danışmanları vasıtasıyla Çetin Emeç'in eşi Bilge Emeç'e ulaşılmış ancak Bilge Emeç yapılan tüm ısrarlara rağmen Komisyonumuza gelerek beyanda bulunmayı reddettiği gibi bu konuda da Komisyonumuza söyleyeceği bir şey olmadığını beyan etmiştir.

Her ne kadar Çetin Emeç'in eşi Bilge Emeç Komisyon raporunun bir televizyon kanalında tartışılmasından sonra Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına vermiş olduğu 15 Mayıs 1995 gün 495/490 sayılı dilekçesi ile ifadesine başvurulmasını talep etmişse de; Komisyonumuzun görev süresi sona erdiğinden bu konuda bir işlem yapmak mümkün olmamıştır. (Ek : 20/A)

4. MUSA ANTER CİNAYETİ :

Diyarbakır İlinde 20.9.1992 günü faili meçhul bir cinayete kurban giden Musa Anter ve yanında bulunan akrabası Orhan Miroğlu'nun ağır yaralanması olayından sonra yapılan tahkikat sırasında Orhan Miroğlu Emniyete verdiği 23.9.1992 günlü ifadesinde aynen; "Ben olay günü akşam saatlerine doğru akrabam olan Musa Anter ile İlimiz Dağkapı Senteindeki Büyük Otelde buluştum. Buluşmamızın amacı da kendisini alıp evimde yemeğe götürmek içindi, kendisi ile otelde buluştuktan sonra otelde biraz sohbet ettik, kendisi ile bulduğumuzda saat 16.30 sıraları idi, yaklaşık olarak 18.30 sıralarına kadar kendisi ile otelin lobisinde konuştuk, bu arada saat 19.15 sıralarında da televizyondaki 6. kanaldan haberleri izlemek için komiye bu kanalı açtırdık, bu arada Musa Anter, iki duble kadar da viski içmişti, ben ise çay içiyordum, bu arada haberler bittikten sonra bana Çınar İlçesinden geleceklerin olduğunu ve kendisi ile arazi meselelerini halledeceklerini söylüyordu, bu arada biz kendisi ile haberleri izlerken bu arada otelin komisi yanımıza gelerek Musa Anter'e misafirlerinin geldiğini söyledikten sonra Musa Anter de komiye kimlerin olduğunu sorduğunda komi bilmediğini söyledikten sonra Musa Anter yanına gelmesini istedi, bu arada ben Musa Anter'e arazi konusunu halletmek için kiralayanlar niye buraya gelmediler diye sorduğunda da bana düşman sahibidirler, gündüzleri pek dışarı çıkmazlar demişti, bu arada bir konuyu unuttum, Musa Anter'le birlikte ikimiz oturduğumuz sırada Musa Anter, bana sen istersen eve git ben arazi konusunu hallettikten sonra sana eve telefon edip sen de gelir beni otelden alıp eve birlikte gideriz demişti, ancak ben kendisine işin uzamazsa ben de bekler birlikte gideriz, gelip gitmek olmaz diye kendisine söylemişim, bu arada komi tarafından Musa Anter'in misafiri olduğu söylenen 25-30 yaşlarında, zayıf, esmer, 1.60 - 1.70 boylarında, kot pantolonlu, açık renk gömleklili, kısa düz saçlı şahıs yanımıza geldi ve oturdu, Musa Anter kendisine hoş geldin dedikten sonra ben şahısla tanışma ihtiyacını hissetmedim, zira kendisini gözüm tutmamıştı, bu arada bu gelen şahıs Musa Anter ile birlikte benim yanımdan ayrılarak Musa Anter'in kalmakta olduğu kata doğru çıkmaya başladılar, aradan bir müddet geçtikten sonra Musa Anter üzerindeki elbiseleri değiştirmiş bir vaziyette yanındaki şahısla birlikte odasından inerek yanıma geldiler, bu arada üçümüzün bulunduğu bir sırada yanımıza gençten birisi geldi, bu şahıs Musa Anter'e kendisi ile görüşmek istediğini söyledi, bunun üzerine Musa Anter de kendisine verdiği yazıları okuduğunu, bir kaç küçük hata olduğunu ancak yine de güzel olduğunu söyleyerek daha sonra kendisi ile görüşeceğini söyledi, bu arada dışarıya çıkmak için yürümeye başladık, otelin önüne çıktuktan sonra bu yazıları veren şahıs Tekkapı istikametine doğru yürülmeye başladı, biz de ben, Musa Anter ve yanındaki şahısla birlikte Dağkapı istikametine doğru yürümeye başladık, kısa bir mesafe yürüdüktan sonra aynı caddede üzerinde bulunan Öz Diyarbakır yazıhanesi önünde bulunan taksi durağından bir taksiye binmek istedik, ancak taksi yoktu, bir tane taksi bulunuyordu ve içerisindeki şoför de uyuyordu. orada bulunan durak görevlisi tarafından kendisi uyandırıldıktan sonra ben, arabanın önüne, Musa Anter ve yanımızdaki şahıs da arkaya bindikten sonra Seyrantepe istikametine gitmek üzere Dağkapı'dan ayrıldık. Seyrantepe'ye vardığımızda da burasını geçtik ve Ergani yoluna doğru yol almaya başladık, epey bir müddet gittikten sonra Musa Anter, yanımızdaki şahsa buluşacağımız arkadaşlar nerede, biz yanlış yoldayız galiba diye sorduktan sonra yanımızdaki şahısta bize, peşmergelerin kaldığı yere gittiğimizi söyleyince Musa Anter, kendisine peşmergelerin kaldığı yer burası değil, kardeşim sen Diyarbakır'ı bilmiyor musun dediğinde de şahıs kendisinin köylü olduğunu ve şehiri bilmediğini söyledikten sonra Musa Anter, şoföre kardeşim, sen buradan dön, dedikten sonra Devlet Su İşleri

tesislerini geçince tekrardan geriye dönüp, Seyrantepe'ye geldikten sonra da tekrar Silvan yoluna saptık ve kısa bir süre gittikten sonra yolun sağında bir yerde şahıs arabayı durdurdu, bu arada biz de arabadan indikten sonra Musa Anter, taksisinin parasını ödedi, 50 000 TL.'sı para verdi ve geriye de 5 000 TL.'sı aldı, biz üçümüz arabadan indikten sonra ana yola cepheli olan bir bakkal dükkanına doğru yürümeye başladık, öntümüzde de yanımızdaki şahıs yürüyordu, bu bakkal dükkanına vardığımızda da şahıs dükkan sahibine bu mahalledeki Silvan'lı Mahmut veya Abdülkadir kim diye sorduğunda bakkal bu mahallede böyle bir şahıs oturmamaktadır, demesi üzerine yanımızdaki şahıs olmasa lazım diyerek bizden önce yürüterek sokağa girdi ve yukarıya doğru yürümeye başladı, biz de arkasından yürümeye başladık, aramızdaki mesafe de 25-30 metre kadardı, şahıs sokağın başına geldiğinde bize tamam buldum, bir üst sokakta demesi ile birlikte ben Musa Anter'in koluna girerek yukarıya doğru yürümeye başladık, yavaş yavaş yürüyorduk, zira Musa Anter yaşlı idi, hızlı yürüyemiyordu, yavaş yavaş şahsın bulunduğu yere doğru yürüdüğümüz sırada şahıs aniden dönerek bize doğru ateş etmeye başladı, bu arada ilk ateş sırasında da koluna girdiğim Musa Anter, yaralanıp yere düştü, bu arada ben de yaralandım, yaralandıktan sonra geriye doğru kaçmaya başladım, 3-4 metre kadar kaçtıktan sonra ben de yere düştüm, bu arada bize ateş eden şahsın da tekrar bize doğru gelmeye başladığını gördüm, yanıma geldikten sonra bana yakın mesafeden tekrar ateş ettikten sonra kaçıp gitti, bu arada ben bağırıp yardım istemeye başladım, yanıma gelen şahıslara 055 polis imdata telefon açarak yardım istemelerini söyledikten sonra çok az bir süre sonra polis ekipleri yanıma geldiler, bu arada yanıma gelen ilk görevliye evimin telefon numarasını verdim, daha sonra da kendimden geçmişim ertesi gün sabah gözümü açtığımda da hastanede olduğumu gördüm ve daha sonra da Musa Anter'in olay yerinde öldüğünü öğrendim, şu anda hayatta olmamı polislere borçluyum, zira olayın akabinde olay yerine gelerek benim tüm hayatı uzuvlarımın durmasına rağmen beni cansiperane bir şekilde çok seri vaziyette hastaneye yetiştirmişler ve benim tekrar yaşama dönmemi sağlamışlar, kendilerine şükran borçluyum, beni ve Musa Anter'i de vuran şahıs kesinlikle polis değildi, bir ara ağzından tekrar Ergani'ye döneceğini söylüyordu ve Ergani Kürtçesi ile konuşuyordu, bu şahıstan yakalandığı takdirde davacıyım, şu anda hayatta olmamı polislere borçluyum" demiştir. (Ek : 21)

Daha sonra dinlenen tanıklar resepsiyon memurları ve taksici Orhan Miroğlu'nun ifadesini teyid etmişlerdir. Komisyonumuzca dinlenilmek için aranan Orhan Miroğlu Komisyonumuz üyelerinden birine gelip tanık olarak ifade vermek istediğini beyan etmiş ve Komisyonumuzun bu üyesi tarafından ifade vermek üzere davet edilmişse de; davete icabet etmemiş, Komisyonumuzca da bir tanığın adresi bilinmediğinden çağrılması mümkün olmamıştır.

Musa Anter'in ölümünden sonra, ölümüyle ilgili bir çok iddia ortaya atılmış, cinayetin itirafçılar tarafından işlendiği ileri sürülmüştür. Bu iddiayı ortaya atanlar iddiaları ile ilgili somut deliller ibraz edemedikleri gibi, bu konuda Komisyonumuzca yapılan araştırmalarda da bir sonuç elde edilememiştir.

Musa Anter'in arazi itilafı nedeniyle öldürüldüğü ileri sürülmüş bu konuda da bir delil elde edilememiştir.

Mardin Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü'nün bildirdiği ve Ömerli Öztaş Köyünde 4.1.1990 tarihinde öldürülen 4 teröristin üzerinde bulunan 27.11.1989 tarihli Berdewan dergisinde ERNK'den yurtsever halkımıza duyurudur başlığı altında Musa Anter'le ilgili olarak; "elli yıldır Kürtçü geçinen Musa Anter düşmanın işbirlikçisi çıktı. Semildan'a Gel Muhabirinin Akarsu'dan

bıfırdığına göre geçtiğimiz aylarda ERNK adına Musa Anter'den vergi istendi. Musa Anter kendisine gönderilen vergi fişini yırtınca, gerilla istihbarat birimleri faaliyete geçerek nedenini araştırdılar ve Musa Anter'in T.C. ile işbirliği içinde olduğunu öğrendiler bu nedenle onun Stütle ve Zivince köylerinde bulunan malvarlığına el koydular. Kendisi de Kürdistanı terk ederek İstanbul'a kaçtı." denilmektedir. Bu haberdan yola çıkan güvenlik güçleri Musa Anter'in PKK tarafından öldürüldüğünü ileri sürmekte iseler de, bu konuda da Komisyonumuzca somut bir bilgi elde edilememiştir.

5. VEDAT AYDIN CİNAYETİ :

5.7.1991 günü saat 23.45 sıralarında evinden alındıktan sonra 7.7.1991 günlü cesedi bulunan Diyarbakır HEP il Başkanı Vedat Aydın'ın cenaze töreninde toplumsal olaylar meydana gelmiş ve cenaze günü saatlerce güvenlik güçleri bu olayları bastırmaya çalışmışlardır.

Olay hakkında Komisyonumuzca bilgisine başvuru olan Vedat Aydın'ın eşi Şükran Aydın; "olay gecesi saat 23.45 civarında kapının çalındığını eşinin kapıyı açtığını kapıda kilerle iki dakika konuştuğunu, içeri girdikten sonra hazırlandığını bunun üzerine kendisine nedir diye sorduğunu Vedat Aydın'ın kapıya gelenler polistir beni emniyete kadar götürecekler dediğini bunun üzerine kendisinin kapıya koştuğunu kapıyı açtığında telsizli olanın tam kapının önünde durduğunu kendisinin kapıyı kapatıktan sonra gidip pencereye baktığını arabalarını aşağıda gördüğünü arabada bir kişi olduğunu, arabanın station vagon siyah bir araba olduğunu ondan birkaç metre ötede bir araba daha beklediğini Şahin mi?, Brodway mi? olduğunu bilmediğini onun içinde de iki kişi olduğunu bu arabayı bankanın arabası olduğunu sandığını, Vedat Aydın'ın kendisine arkadaşlara haber ver gelenler polistir beni emniyete götüreceklerdir, dediğini bu arada yanına para ve nüfus cüzdanını aldığı gibi biraz sonra polislerin Vedat'ı alıp götürdüğünü götürüldükten 15 dakika sonra avukatları Hüsnüye Ölmez'in emniyete başvurduğunu ve çeşitli yerleri aradığını ancak bir cevap alamadığını, sabahleyin de resmî olarak ilgili yerlere arkadaşlarının başvurduğunu beyan etmiştir."

Konuyla ilgili bilgisine başvuru olan Vedat Aydın'ın avukatı Av. Hüsnüye Ölmez de verdiği beyanında; "5.7.1991 günlü saat 23.50'de Vedat Aydın'ın eşinin kendisini arayarak Vedat'ın gözaltına alındığını şubeye kadar götürdüklerini haberdar olup ilgilenmelerini istediğini, 20 dakika sonra Emniyet Müdürlüğünden siyasi şubeyi aradığını, gözaltına alınış sebebini ve ne zaman serbest bırakılacağını öğrenmek istediğini, ancak telefona cevap veren yetkilinin o isimde bir şahsın kendilerince gözaltına alınmadığını belirttiğini, kendisinin üstelerek siyasi şubeden gelen polisler tarafından alındığını söylemesine rağmen hiç ilgilenmeden telefonu polisin kapattığını aynı gece bir saat sonra Ahmet Türk'ü aradığını Ahmet Türk'ün de Emniyet Müdürlüğünü aramasına rağmen tatmin edici bir cevap alamadığını, sabahleyin de tüm parti yöneticileri olarak tüm yetkili birimlere başvurulduğunu beyan etmiştir."

Komisyonumuzca dinlenen HEP milletvekilleri Komisyonumuza vermiş oldukları 18.5.1992 günlü Meclis araştırma önergesinin bir suretinde cinayetin kontrgerilla tarafından işlendiğini ve soruşturmanın yapılmasına dair şüpheli noktaların bulunduğunu belirtmişler de; Komisyonumuzca yapılan araştırmalarda somut bir delil elde etmek mümkün olmamış, HEP milletvekillerinin verdikleri dilekçelerinde belirttikleri olaylarda somut delillere dayanmadığından bu konuda bir sonuç almak mümkün olmamıştır.

Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü tarafından 3.2.1993 günlü il merkezinde PKK terör örgütüne yönelik olarak yapılan çalışmalarda yakalanan örgüt mensubu müstafi hemşire Fatma Demirel isimli şahıs beyanında; "Vedat Aydın'ın PKK örgütünün mensubu olduğunu, Avrupa'da HEP adına toplanan döviz yardımlarının bu kişinin aracılığıyla terör örgütüne aktarıldığını, son dönemlerde bu kişi bu paranın bir miktarına el koyup kendisine ait olduğunu savunduğunu bunun üzerine PKK'ya ihanet durumunda olduğundan örgüt tarafından ihanetçi olduğunun açıklandığını bundan sonra da örgütün aldığı karar gereğince iç ve dış kamuoyunda tepki yaratmak ve öldürme olayının devlet güçleri tarafından yapıldığı imajı verilerek Vedat Aydın'ın örgüt tarafından öldürüldüğünü beyan etmiştir. (Ek : 22)" Ancak Fatma Demirel isimli bu şahıs da daha sonra poliste vermiş olduğu bu ifadesini reddederek polis bu ifadeleri kendisinden zorla aldığını belirtmiş ve beyanını değiştirmiştir.

Komisyonumuz kendisine intikal eden tüm iddialarla ilgili araştırmalar yapmış ancak somut bir neticeye ulaşması mümkün olmamıştır.

6. SAVAŞ BULDAN, HACI KARAY, ADNAN YILDIRIM CİNAYETLERİ :

Dinlenen maktül yakınları ve maktüllerin olay sırasında sabaha karşı çıktıkları İstanbul Yeşilköy Çınar Otelinin gazinosunun güvenlik görevlileri, maktülleri olay sırasında kendilerini polis olarak tanıtan telsizli 7-8 kişinin önce üzerlerini aradıklarını, daha sonra kendi arabalarına bindirerek olay mahallinden uzaklaştıklarını, maktüllerin cesetlerinin İstanbul'dan 300 kilometre uzaklıktaki Bolu İline bağlı Yığılca İlçesinin bir köyünde bulunduğunu, maktülün yakınları kendilerinin yaptıkları araştırma sırasında maktülleri getiren şahısların Yığılca İlçe Merkezinden sabaha karşı alışveriş yaptıklarını, maktüllerle birlikte ilçe merkezinden uzaklaştıktan sonra öğlenleyin maktüller olmadığı halde bu şahısların ilçe merkezine geri döndüklerinin tespit edildiğini beyan ederek, yakınlarının ölümleriyle gerek polisin, gerek ise savcılığın yeterince ilgilenmediğini kendilerinin ifadesine kimsenin başvurmadığını yakınlarının ölümlerinin şüpheli olduğunu zaten ölmeden önce de çeşitli defalar tehditler aldıklarını beyan etmişlerdir. Dinlenen otelin güvenlik görevlileri ise maktülleri arabaya bindirip uzaklaştıran şahısların her ne kadar ellerinde telsiz olup polisiz dediklerini duymuş olmalarına rağmen bu şahısların polis gibi arama yapmadıklarını, maktüllerin arabalarını hiç aramadıklarını; halbuki daha önce maktüllerin çeşitli defalar polis tarafından arandığını bu aramalar sırasında arabaların yedek lastiklerinin bile arandığı belirterek şahısların durumlarının şüpheli olduğunu belirtmişlerdir.

Dinlenen güvenlik görevlileri ve maktüllerin yakınlarının beyanlarından maktüllerle ilgili soruşturmanın yeterli olarak yapılmadığı inancı Komisyonumuzda hâsıl olduğundan bu konuda yeniden soruşturma yapılabilmesi için Adalet Bakanlığına suç duyurusunda bulunulmasına karar verilmiştir.

FAİLİ MEÇHUL SİYASAL CİNAYETLERLE İRTİBATLI CİNAYETLER :

Eğref Bitlis olayı, Cem Ersever ve arkadaşlarının cinayetleri her ne kadar siyasal bir cinayet olarak görülünse de; bu cinayete kurban giden kişilerin kimlikleri, bu cinayetlerin ülkemiz üzerinde oynanan bir takım planların uygulanmasıyla ilgili olduğu iddiaları ve bu cinayetleri faili meçhul siyasal cinayetlerle irtibatları göz önünde tutularak bu cinayetler üzerinde de araştırma yapılmıştır.

1. CEM ERSEVER, MUSTAFA DENİZ, NEVAL BOZ CİNAYETLERİ :

Cem Ersever, Mustafa Deniz ve Neval Boz cinayetlerinden sonra komisyonumuz 21.12.1993 günlü yazısıyla Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcılığından bu cinayetlere ilişkin evrakların gönderilmesi intenilmişse; Başsavcılık Komisyonumuza vermiş olduğu 27.12.1993 gün ve B-1993/1764 sayılı yazısında; "İlgi yazıda konusu edilen ve adı geçen Komisyonun almış olduğu karar gereğince Emekli Binbaşı A. Cem Ersever ve arkadaşları Neval Boz ile Mustafa Deniz'in öldürülmeleri olayı ile ilgili tahkikat evraklarının tasdikli birer suretinin Komisyonun görevinin sürerli oluşu da gözönüne alınarak 15 gün içinde elden Komisyona teslimini içeren yazı Adalet Bakanlığı Özel Kalemince Cumhuriyet Başsavcılığımıza 21.12.1993 tarihinde tevdi edilmekle, yasalar ve ilgili mevzuat ile bahse konu evrak incelendi;

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Yargı başlığını taşıyan Üçüncü Bölümünde;

"Hiçbir organ, makam, merci veya kişinin yargı yetkisinin kullanılmasında Mahkeme ve Hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı."

Devlet Güvenlik Mahkemelerinin Kuruluşu ile ilgili 143 ve 144 üncü maddelerinde de Devlet Güvenlik Mahkemeleri Cumhuriyet Başsavcılarının görevi gereği yaptıkları işlemlerin öğrenilmesi,

"Kanun, Tüzük ve Yönetmelikler ve Genelgeler aracılığıyla Adalet Bakanlığı kanalıyla yapılacağı"

Hususundaki açık hükümleri yanında,

Yine TBMM İttüzüğünün 103 üncü maddesinde Meclis Araştırma Komisyonlarının yetki sınırını açıkça çizerken yargıya intikal eden işlemlerin sorulması ve araştırılması sözkonusu edilmediği ve bu sınır içinde gösterilmediği,

Bu nedenle Emekli Binbaşı A. Cem Ersever ve arkadaşlarının öldürülmeleri olayı ile ilgili tahkikat evraklarının tasdikli birer suretinin anılan Komisyona gönderilmesinin mümkün olamayacağı gerekçesiyle, evrak örneklerinin çıkarılıp sunulmadığı ancak Komisyonun evrak içeriği olan işlemleri öğrenmesi bakımından soruşturmalarda yapılan işlemlerin inceleme Tutanağı içinde serdedilmesinin yasalara aykırı olmayacağı düşünülerek üç olay hakkında yapılan işlemleri gösterir Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcısı Kemal Ayhan tarafından düzenlenen 27.12.1993 günlü dosya İnceleme Tutanağı üç sayfadan ibaret olarak birlikte sunulmuştur." diyerek, dosya inceleme tutanağı başlıklı ek yazıda;

"OLAY : 1

31 Ekim 1993 tarihinde Ankara-İstanbul TEM yolu üzerinde, Çamlıdere ilçesi Dörtkonak köyü civarında kimliği meçhul kişiler tarafından öldürülüp yol kenarına bırakılan 30 yaşlarında başı Kuzeybatı, ayak kısmının ise Güneydoğu istikametinde olduğu, cesedin baş kısmının altında yaklaşık bir kilometre kan izi olduğu, cesedin sağ kulak bölgesinin künt travmaya bağlı tamamen çöktüğü ağız, kulak ve burundan kan geldiği cesedin 30 yaşlarında, 1.70 boylarında, yaklaşık 55-60 kg. ağırlığında olduğunun görüldüğü, olay yerinin Ankara-Bolu il sınırının yaklaşık iki kilometre kala yolun Ankara-Bolu istikametine göre sağ tarafında olduğu, cesedin yapılan harici muayenesinde, cesedin sol tarafında ölü morluklarının olduğu ceset üzerinde başkaca silah ve kesici ve delici alet yaralarının görülmeyeceği, cesedin kesin ölüm sebebinin "Sağ kulak ve beyin sağ tarafının künt travmaya bağlı olarak çökmesi ve bunun sonucu olarak beyin ve solunum faaliyetlerinin durması sonucu ölümün meydana geldiği kanaatine varıldığı için mahalli Çamlıdere Savcılığınca Klasik otopsi yapılmamıştır.

Maktül bayanın ilk zamanda (üzerinden kimliğini belirür belge çıkmamış ve tanıyan kişiye de rastlanmamıştır. Maktülün resimlerinin yayınlanmasından sonra Maktülün cesedinin kokmamasını önlemek için Çamlıdere Belediyesince ceset defnedilmiştir. Maktülün resimlerinin yayınlanmasından sonra maktülün yakınları Hasan Boz, Cemil Boz ve Nedim Boz Çamlıdere ilçesine gelerek Çamlıdere Cumhuriyet Başsavcılığına feth-i kabir için müracaat etmişler ve yapılan Feth-i Kabir'de çıkarılan ceset üzerinde ve gömülmeden önce çekilen resimlerden teşhis yapılmış ve maktülün,

Maktül : Neval Boz : Hasan ve Bedia kızı, 9.10.1964 doğumlu, Hatay ili Antakya ilçesi Merkez Çekmece Köyü Cilt : 101/07, Kütük Sıra No. : 22'de nüfusa kayıtlı olduğu,

anlaşılmış ve maktülün Antakya'ya nakli ve defni için gerekli belge Çamlıdere Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından verilmiştir.

OLAY : 2

1 Kasım 1993 günü saat 16.00 sıralarında Ankara-Polatlı ilçesi Alçı Köyü Yolu Kayabaşı Mevkiinde kimliği tespit edilemeyen ve kimliği meçhul kişi veya kişilerce ateşli silahla yakın mesafeden gözleri ve elleri önden bağlı vaziyette vurulmuş bir erkek cesedi bulunmuş yapılan harici muayenesinde cesedin 35-40 yaşlarında 1.70 cm. boyunda 65 Kg. ağırlığında, siyah bıyıklı, koyu kumral saçlı, esmer tenli 1-2 günlük traşlı olduğu görülmüş ve maktülün vücudu elbiselerinde tecrit edilerek yapılan harici muayenesinde vücudunun hemen her bölgesinde ölü morluklarının teşekkül ettiği ve ölü katılığının başladığı başın sağ tarafından bir adet (Oksipito pariyatal sağ aksta) 0.5 cm. kurşun giriş deliği görüldüğü, ancak saçlı deride barut yanık izinin görülmeyeceği, yüzün sağ göz üstünde (Sağ frontal) kurşun çıkış izi görülmüş, vücudun başka yerinde herhangi bir darp ve cebir arazi görülmemiştir.

Yapılan ölü muayenesi neticesinde şahsın yakın mesafeden başına tabanca ile ateş edilmesi sebebiyle giren kurşunun meydana getirdiği beyin doku kaybı ve beyin kanaması sebebiyle öldüğü neticesine varılmış, şahsın üzerinden bir miktar madeni para, Ankara Belediyesine ait tam otobüs bileti, 1 adet gözlükten başka kimliğini belirleyecek herhangi bir eşya çıkmamıştır. Maktülün çeşitli resimleri çekilmiş ve kimliğinin tespiti çalışmaları için ilgili yerlere gönderilmiştir. Olay yerinde deforme vaziyette bir adet üzerinde saç teli ve et parçaları bulunan bir adet mermi çekirdeği bulunmuştur. Bu çekirdek üzerinde Jandarma Genel Komutanlığı Kriminal Laboratuvarınca yapılan incelemede mermi çekirdeğinin 38 kalibre çapında olduğu ve aynı çaplı bir tabanca ile atıldığı saptanmıştır.

Kimliği meçhul bu erkek cesedinin, kimliğinin tesbiti çalışmaları sırasında Polatlı Cumhuriyet Başsavcılığına müracaat eden Mehmet Deniz adlı İbrahim ve Fatma oğlu, 1962 Doğumlu, Ağrı ili Doğubeyazıt ilçesi Leylekpinar Mahallesi Nüfusuna kayıtlı olup, Manisa ili Adakale Mahallesi Varlık Sokak 37/5 te oturan bu şahıs Maktülü Polatlı Hastanesinde görüp teşhis ettiğini kardeşi olduğunu ve kimliğinin;

Maktül : Mustafa Deniz : İbrahim ve Fatma oğlu, 1965 Doğumlu, Ağrı ili Doğubeyazıt ilçesi Leylekpinar Mahallesi nüfusuna kayıtlı olduğunu ve olay tarihinde Ankara'da bulunduğunu 5-6 yıl önce İstanbul'da okuduğunu okulu bitirmeden PKK örgütü içine girdiğini ve olaydan bir sene kadar önce pişmanlık yasasından istifade için teslim olduğu ve 6 ay kadar Diyarbakır Cezaevinde yattığı ve Cezaevinden çıktıktan sonra Devlete hizmete başladığını beyan etmiş ve cesedi teslim almıştır.

OLAY : 3

4 Kasım 1993 günü saat 18.00 sıralarında Ankara İli Elmadağ ilçesi Anayol üzerinde Ecza Mübendâslik ile Nursan Kireç arasındaki Mevkiide boş arazide kimliği meçhul kişi veya kişilerce

başından ateşli silahla vurulmuş ve elleri bağlı vaziyette üzerinde siyah göcuk, pantolon, siyah ayakkabı ve kırmızı kareli gömlek bulunan elleri önden ipe ve bandajla bağlanmış ve sol kolu üzerine yatar vaziyette bıyıklı bir erkek cesedi ve ceset yanında 2 adet 9 mm. çaplı boşkovan bulunmuş ve cesedin bulunduğu yerde boğuşma ve sair ize rastlanılmamış ve olay yerinde sadece bir otomobil lastik izi görülmüştür. Olay yeri Elmadağ Cumhuriyet Başsavcılığının temin ettiği fotoğrafçı vasıtasıyla resimlendirilmiştir. Ceset otopsi yapımı için Elmadağ Devlet Hastanesi morguna kaldırılmış burada yapılan ölü muayenesinde maktûlün başında Ateşli silah yarası görülmüş ve Ankara Adli Tıp Grup Başkanlığı morguna kaldırılarak ceset üzerinde muayene ve otopsinin burada yapılmasına karar verilmiş 5.11.1993 tarihinde Ankara Adli Tıp Grup Başkanlığında ceset üzerinde yapılan muayene ve otopsi neticesinde maktûlün ölüm sebebinin;

Ateşli silah mermi çekirdeği yaralanmasına bağlı kafatası çok parçalı kırıkları ile Mütarafık Beyin doku harabiyeti ve kanamasından olduğu ve kimyasal inceleme için cesetten ahşa alındığı, cesetten mermi çekirdeğinin çıkmadığı belirtilmiştir.

Adli Tıp'ta maktûlün eşi Yıldız Ersever'in teğhisine göre maktûlün kimliği;

Maktûl : Ahmet Cem Ersever : İzzet ve Fatma Hasibe Mualla oğlu, 1.9.1950 doğumlu, İstanbul-Şişli ilçesi 023/01-110-69 sırada nüfusa kayıtlı, Emekli Jandarma Binbaşı olduğu belirlenmiştir.

Bu arada Aydınlik Gazetesine telefon eden bir kişinin Emekli Jandarma Binbaşı Ahmet Cem Ersever'i PKK örgütü adına öldürdüklerini,

Sabah Gazetesine telefon eden kimliği meçhul kişinin ise Emekli Jandarma Binbaşı Ahmet Cem Ersever'i Eşref Bitlis'in katili olduğu için kaçırıp öldürdüklerini bunu (TİT) "Türkiye İntikam Tugayı" adlı örgütün gerçekleştirdiğini, bildirmiştir.

Yapılan soruşturma ve araştırmalar neticesinde elde edilen ilk bilgilere göre;

Maktûl Ahmet Cem Ersever'in Emekli Jandarma Kıdemli Binbaşı olduğu ve Ankara'da ölümlünden önce Anıttepe Akdeniz Caddesi No. : 17/4 adresinde oturduğu ve emekli olduktan sonra kitap işleri ile uğraştığı ve emekli olmadan Jandarma Genel Komutanlığı İstihbarat Biriminde çalıştığı, 13.2.1993 de emekli olduktan sonra "Üçgöndeki Tezgah" ve "Kürtler, PKK ve A. Öcalan" adlı kitaplarının yayımlandığı ve ayrıca Ağustos 1993 ayında Aydınlik Gazetesi'nde "Kontrgerillanın üç kolu" adlı röportajının yayımlandığı ve üçüncü kitabını çıkarma hazırlığı içinde olduğu, bu arada "Askeri sırları açıklamak" suçundan hakkında Genel Kurmay Askeri Mahkemesinde yürütülen dava bulunduğu, diğer maktûl eski PKK itirafçısı Mustafa Deniz'inde Cezaevinden çıktığı tarihten bu yana İstihbarat işlerinde Jandarma Kıdemli Binbaşı Ahmet Cem Ersever ile birlikte çalıştığı, yine maktûl Neval Boz'un aslen Hatay'lı olup, iyi derecede Arapça ve Kürtçe lisan bildiği ve Suriye'de Tıp öğrenimi gördüğü ve istihbarat görevi içinde bulunduğu bilinmekte olup, Hazırlık soruşturması her yönlü itibarıyla devam etmekte olduğunu," belirtmiştir.

Araştırma Komisyonumuz, Aydınlik Gazetesi Ankara Haber Müdürü Hikmet Çiçek'in Jandarma Eski Genel Komutanı Orgeneral Eşref Bitlis ile Jandarma Emekli Binbaşı Ahmet Cem Ersever'in ölümü ile ilgili olarak Komisyonumuza bilgi vermek istemesi üzerine 22.11.1993 tarihinde adı geçen şahsın bilgisine başvurmuştur.

Hikmet Çiçek 22.11.1993 tarihinde Komisyonumuza yaptığı açıklamasında : Ahmet Cem Ersever'le ölümünden önce 3 gün süren bir röportaj yaptığını, Cem Ersever'in Güneydoğu ve Kürt sorununa ilişkin analizleri olduğunu, Ersever'in Jitem'in kurucusu olduğunu, Ersever'in 1992 yılında Türk Silahlı Kuvvetlerince Kuzey Irakta yapılan operasyonun başarısız olduğunu ifade ederek ordudan ayrıldığını, Ersever'in çok iyi Kürtçe ve Arapça konuştuğunu ve doğrudan Jandarma

Genel Komutanı Eşref Bitlis'e bağlı olduğunu, Ersever hakkında Askerî Savcılıkça "resmî sıfatla askerî bilgileri kamuoyuna açıklamak suçundan" dava açıldığını, 26 Ekim 1993 tarihinde bu dava ile ilgili duruşmaya katılacağını Ersever'in Turkish Daily News gazetesinden gazeteci Hayri Birler'e telefonla bildirdiğini kendisine söylediğini, Ersever'in son gördüğü kişinin Hayri Birler olduğunu, Aydınlik Gazetesi olarak 27 veya 28 Ekim 1993 tarihlerinde Cem Ersever'in, kayıp olduğu haberini verdiklerini, 29 Ekim 1993 günü akşamı ise gazeteye açılan bir telefonda Ersever'in PKK tarafından öldürüldüğünü bildirdiğini, Sabah Gazetesini arayan bir kişinin ise olayın Türk İntikam Tugayınca üstlenildiğini söylediğini, 3.11.1993 tarihinde ise Ersever'in nüfus cüzdanının posta ile Aydınlik Gazetesine iletildiğini, o güne kadar kayıp olduğu ifade edilen Ersever'in gazetelerinin 4.11.1993 tarihli baskısında öldürüldüğüne ilişkin habere yer verdiklerini, Cem Ersever'in devlete ait çok sert eleştirileri bulunduğunu, Ersever'in Güneydoğu'da özel savaş savunduğunu Özel Harekat Timinin şehirlerde değil dağlarda savaşması gerektiğini söylediğini, Ersever'in Çekiç Güç'e karşı olduğunu, Çekiç Güç'ün süresinin uzatılmasının söz konusu olduğu tarihlerde Güneydoğuda bazı provakasyonların meydana geldiğinin Ersever tarafından ifade edildiğini, Ersever'in Talabaniye karşı olduğunu, Cem Ersever'in orduda görevli iken Ahmet Aydın takma adıyla iki kitap yayınladığını ve bu kitapların MHP'ye yakın yayın şirketince dağıtılması nedeniyle daha geniş kitlelere ulaşmadığından dolayı Ersever'in bu duruma üzülmediğini, Ersever'in Eşref Bitlis olayı hakkında konuşmak istemediğini, Eşref Bitlis'in Cem Ersever'in istifasına karşı olduğunu ve ordudan ayrılmasını istemediğini,

Eşref Bitlis'te ilgili olarak gazetelerinde yaptıkları haberde olaya ilişkin olarak Askerî Savcının takipsizlik kararı verdiğini, kazayı tahkikle ilgili teknik heyetin raporu ile uçağın yapımcaı şirketin raporlarının gazetelerinde mevcut olduğunu, resmî açıklamaya göre % 40 buzlanma % 60 pilotaj hatası olduğu, yapımcaı firmanın buzlanmayı kabul etmediğini, bu uçakların Sibirya ve Alaskada bile buzlanmadığını ifade ettiklerini, bu nedenle gazetelerinde kaza dışında başka bir ihtimal olabilir mi? Şeklinde haber yaptıklarını, uçağı kullanan pilotların çok eğitimli oldukları bu nedenle Eşref Bitlis'in ölümünde kamuoyunda bazı tereddütlerin belirdiğini, Ersever olayının da çok önemli bir siyasî cinayet olduğunu, Cem Ersever'in ordudan ayrılan şiddet yanlısı 30 subayla beraber mütalaa edilmesine tepki gösterdiğini 30 kişilik istifanın ekip mi? Yoksa jandarma mensuplarının görevi gereği istifası mı? (Türk Silahlı Kuvvetlerinde istifa dilekçeleri belli dönemlerde verildiğinden) olup olmadığı hakkında bir yorumda bulunamayacağını, aynı tarihlerde kaybolan eski PKK itirafçısı (kimlik değiştirerek İhsan Hakan adını alan) Mustafa Deniz'in Ticaret Sicilinde Mezopotamya Yayın Şirketi adına kaydının bulunduğunu, Ersever'in sevgilisi Mahsun'e'nin ise aslen Antakyalı olduğunu ve tıp öğrenimi yapabilmek için Suriye Uyuşuna geçtiğini, bunun dışında başka bir bilgisi olmadığını ifade etmiştir.

Komisyonumuz, 16.2.1994 tarihinde yapmış olduğu toplantısında önceden alınan karar uyarınca Emekli Binbaşı Ahmet Cem Ersever'in öldürülmesi olayı ile ilgili olarak Aydınlik Gazetesinden yazar Soner Yalçın'ın bilgisine başvurmuştur.

Komisyonumuzun T.B.M.M.'de bulunan çalışma salonuna davet edilen Soner Yalçın, 16.2.1994 tarihli açıklamasında : Aydınlik Gazetesi Ankara Haber Müdürü olduğunu, "Binbaşı Ersever'in Hatıraları" ismi altında bir kitap yazdığını, Ersever'in öldürülmeden önce kendisine anlattıklarını Aydınlik Gazetesinde dizi halinde yayınladığını, Ersever'in kendisine anlattıklarına göre Mehmet Sincar'ı itirafçı olan Adem Akın'ın öldürüldüğünü, öldürme planını da yine itirafçı olan Alaattin Kanat'ın yaptığını; Musa Anter'in öldürülmesi olayı ile ilgili olarak Cem Ersever'in düşüncesini sorduğunu, Cem Ersever'in de Musa Anter'in PKK ile itirafçıları barıştırma rolünü üstlendiğini ve itirafçılar tarafından öldürüldüğünü kendisine söylediğini, bunun üzerine Cem Erse-

ver'e bu cinayetleri kimlerin işlediğini ısrarla sorduğunu, Cem Ersever'in de bu cinayetleri "yeşil" kod adlı şahsın işlediğini, Jandarma ve Emniyetin "Yeşil" kod adlı bu şahıstan haber elemanı olarak yararlandığını söylediğini, Yeşil kod adlı kişinin daha sonra basında isminin Mahmut Yıldırım olarak çıktığını ve Elazığlı olduğunu, özellikle Diyarbakır, Elazığ, Tunceli, Bingöl, Bitlis yöresinde işlenen siyasal cinayetlerin Yeşil kod adlı bu şahısla, bunun emrinde çalışan 4-5 kişilik itirazçıların işlediğini Cem Ersever'in kendisine anlattığını,

İtirafçıların belli sürelerde cezaevinden çıkartılarak kendilerine cinayetler işletirildiğini, itirazçıların Olağanüstü Hal Bölge Valiliğine ait lojmanlarda kaldıklarını, itirazçılara kimlerin emir verdiği konusunu C. Ersever'in de bilmediğini,

Ersever'in 24 Kasım da kaybolduğunu, 1 Kasım 2 Kasımı bağlayan gece öldürüldüğünü ve Ersever'in nüfus cüzdanının da Aydınlik Gazetesine ve kendi adına gönderildiğini, çünkü Erseverle sağlığında mülakat yaptığını her nasılsa Ersever'i öldürenler tarafından öğrenilmiş olduğunu, nasıl öğrendiklerini bilmediğini, Ersever'in Güneydoğu ile ilgili bazı şeylerin kendisine anlatılmış olması nedeniyle mi? Yoksa başka nedenle mi? Öldürüldüğünü bilmediğini, Cem Ersever'in, PKK ile yapılan mücadelede hatalı olan kişilerin isimlerini verdiğini ve bu konularda konuştuğunu, Ersever'in, "Devletin-PKK ile yaptığı mücadelede yaptığı yanlışlıkları basına bildirdiğini ancak gereken ilgiyi görememesi nedeniyle Aydınlik Gazetesine gelerek açıklamalarda bulunduğunu, Ersever'in 5 Haziran 1993 tarihinde bütün ajanslara ve gazetelere çektiği faxla Devletin PKK ile mücadelede yaptığı yanlışları bildirdiğini, 5 Haziran 1993 tarihinde Ulusal Basın Ajansının Aydınlik Gazetesine geçtiği haber bülteninde A. Cem Ersever ismini Hikmet Çiçek'in farketmiş olduğunu, Ersever'in bu fax bilgilerinin hiçbir basında haber değeri görmediğini, ancak Aydınlik Gazetesinin Ersever'in anlattıklarına değer verdiğini, Ersever'in şiddet yanlısı olduğunu, Devleti, PKK ile mücadelede daha az şiddet kullandığı için eleştirdiğini, Ersever'in, Eşref Bitlis ile ilişkileri olduğunu, Ersever'in Jandarma İstihbarat Terörle Mücadele Birliğinin Grup Komutanlığını yaptığını, Avukat Emin Emir'in Cem Ersever'in avukatlığını yaptığını ve bu avukatın da Komisyonca bilgisine başvurulabileceğini ifade etmiştir.

Bilgisine başvuru Aydınlik Gazetesi Haber Müdürü Soner Yalçın'ın, Ahmet Cem Ersever cinayetiyle ilgili olarak avukatı Emin Emir'in bilgisine başvurulabileceğini ifade etmesi üzerine 23.2.1994 tarihinde Komisyonumuzca adı geçen Avukat Komisyonumuza davet edilerek bilgisine başvurulmuştur.

Avukat Emin Emir 23.2.1994 tarihli beyanında; Cem Ersever'le, liseden bir arkadaşı aracılığıyla tanıştığını, Ersever'in "Kürtler, PKK ve Abdullah Öcalan" isimli bir kitap yazdığını ve bu kitaba PKK'nın psikolojik baskısı nedeniyle yayınlamayacak ve dağıtımını yapacak bir yayın evi bulamadığını ve bu konuda kendisinden yardım istediğini, yayınlacağı kitapla ilgili olarak kendi bürosunun adresini verebileceğini Cem Ersever'e söylediğini, Ersever'in kitaplarını dağıtım şirketlerinin çoğunun almadığını ve direk olarak kitapçılara dağıtılmasında kendisinin Ersever'e yardımcı olduğunu, Cem Ersever'in, J. G. K. Askeri Mahkemesinde hakkında "mutali olduğu askerî muamelat ile ilgili olarak efrada bilgi vermek" suçundan açılan davada son derece çekindiğini, bir Avukat olarak bu derece çekinmesinin sebebini anlayamadığını, Ersever'in tutuklanıp hapse atılmaktan korktuğunu, uzun süre savcılığın davetine uymadığını, basına yaptığı açıklamalarla Ersever'in PKK'nın hedefi haline geldiğini, Arnavutluk yada Suriye'ye geçip ömrünün bundan sonrasını buralarda geçirmek istediğini kendisine söylediğini, Ersever'in can güvenliği açısından izini kaybetmiş gibi bir düşünce içinde bulunduğunu,

Cem Ersever ile yaptıkları bir görüşme esnasında Cem Ersever'in kendisine Suriye istihbarat teşkilatıyla bile ilişkisi olduğunu, bu nedenle fazla uzun yaşayamayacağını söylediğini,

Ersever'in Kuzey Irak'ta yaşayan Kürt gruplarla bir düşmanlığının olmadığını, son zamanlarda Talabani aleyhine konuşmaları olduğunu, Mesut Barzani ile yakın ilişkisinin bulunduğunu ve bu şahsın evinde misafir olarak kaldığını, yine Ersever'in Kuzey Irak'ta yaşayan Ömer Surçi ile de ilişkileri olduğunu Barzani'nin Türkiye'de günlük bir gazete çıkarmak istediğini ve bunu Ersever'le konuştuğunu, Ersever'in de Barzani'ye yardım edip etmeme konusunda kendisinin fikrine başvurduğunu, Barzani'den herhangi bir para alıp almadığını bilmediğini, Ömer Surçi'den, Cem Ersever'in para aldığını bildiğini, Neval Boz'un Suriye İstihbarat Teşkilatı El Muhaberat'ta bir süre çalıştığını, daha sonra Ersever'in bu bayanla irtibat kurduğunu, Neval Boz'un El Muhaberat'ta çalışırken Abdullah Öcalan'ın sekreterliğine verildiğini ve bu suretle El Muhaberat'ın Abdullah Öcalan'ın gözetimi altında bulunduğunu, bu arada Jitem'in Neval Boz'la ilişki kurduğunu ve Abdullah Öcalan'ın faaliyetleri hakkında 1 yıl süreyle bilgi aldıklarını ve Neval Boz'un daha sonra Suriye'den Türkiye'ye kaçtığını, Suriye İstihbarat Teşkilatında Neval Boz'un peşine düştüğünü, Cem Ersever'in bir takım ticari ilişkiler içine girdiğini fakat başaramadığını, ölümünden önce büyük malf sıkıntısı içerisinde olduğunu bildiğini, Ersever'in hep Mustafa Deniz ile birlikte dolaştığını, 30 arkadaşla birlikte ordudan ayrıldıklarını ve bunu Türk Silahlı Kuvvetlerinin PKK ile mücadelesinde yanlışlıklar yapması nedeniyle tepki için yaptıklarını Ersever'in söylediğini, Mustafa Deniz'in de ordudan istifa edenler arasında olduğunu;

Kritik bir makamda görev yapmış olmasına rağmen Ersever'in çıkıp kendisini basına afişe ettiğini, bu tutumuyla adeta öldürülmesine sebebiyet verdiğini, diğer yandan Barzani'den Talabani'ye, Suriye İstihbarat Teşkilatından Irak İstihbarat Teşkilatına, hatta Saddam'a kadar pek çok kişi ve kuruluşlarla girift ilişkileri olduğunu, bu çevrelerden kendisine verilen pek çok hediyeler bulunduğunu ve bu hediyelerin Ersever'in gösterdiğini belirtmiştir.

2. EŞREF BİTLİS OLAYI :

Eşref Bitlis olayıyla ilgili olarak komisyonumuza intikal eden iddialar üzerine Kara Kuvvetleri Komutanlığı Askeri Savcılığı'na yazılan mütekkereye istinaden ilgili dosya komisyonumuza intikal etmiş ve komisyonumuzca mezkûr dosyanın incelenmesi neticesinde; dosyada mevcut bilirkişi raporunda "Kalkışı müteakip alet şartlarında NDB üzerinde tırmanış sırasında muhtemelen pervane ve motor buzlanma sisteminde meydana gelen bir anıza nedeniyle buzlanma teşekkül ettiği, buzlanma pervane balanslarını bozması nedeniyle her iki motorda sarsıntı meydana geldiği, pilotlar bu balans bozukluğunu gidermek için imdat usulleri uyguladıkları, sarsıntının giderilememesi üzerine Esenboğa ATC'den imdat deklere edilerek (ILS) aletli iniş sistemi talep edildiği, inişin verilmesi üzerine ILS'ye giriş hazırlığının yapıldığı fakat pervanelerdeki buzlanmayı atlatamadığı için alçak irtifade uçağın kontrollünü kaybederek yere vurduğu değerlendirilmektedir." denildiği görülmüştür.

Bu bilirkişi raporlarından sonra Kara Kuvvetleri Askeri Savcılığınca olay hakkında 5.5.1993 gün 93/273 esas 93/239 karar sayılı takipsizlik kararı verilmiştir.

Bu bilirkişi raporları ve takipsizlik kararlarından sonra Eşref Bitlis ile beraber aynı uçakta vefat eden görevlilerin aileleri bilirkişi raporlarında eksiklik olduğunu ve verilen takipsizlik kararının usule aykırı olduğunu bildirerek gerek uçağın üreticisi olan firma aleyhine gerekse de ihmali olan görevliler aleyhine suç duyurusunda bulunmuşlardır. Halen firma aleyhine açılan davayada Ankara 13 üncü Asliye Hukuk Mahkemesinde devam edilmektedir. Komisyonumuzun imkânları ve yetkileri sınırlı olduğundan bu kazayla ilgili olarak derinliğine teknik bir çalışma yapılamamıştır. Ancak yapılan yargulamalar neticesinde gerçeklerin ortaya çıkacağı açıktır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Sonuç ve Alınması Gereken Tedbirlere Dair Öneriler

SONUÇ :

Bilindiği üzere, "Devlet veya diğer kamu tüzelkişileri tarafından veya bunların nezaret ve denetimleri kontrolleri altında genel ve kolektif ihtiyaçları karşılamak ve tatmin etmek, kamu menfaatini sağlamak için icra edilen ve umuma arz edilmiş bulunan devamlı ve düzenli faaliyetlere kamu hizmeti" denilmektedir. Bu anlamda kamu hizmetinin şu özelliklerini belirtebiliriz.

a) Devlet veya diğer kamu tüzelkişileri tarafından veya bunların denetim veya gözetimleri altında veya bunların katılımı ile kurulan ve işleyen bir teşebbüs olması.

b) Genel ve kolektif ihtiyaçları karşılamak ve tatmin etmek ve kamu menfaati sağlamak için kurulmuş bulunması,

c) Kamuya arz edilmiş olması.

d) Devamlı ve düzenli bir şekilde işlemesidir.

Kamu hizmeti cemiyeti hayatının devamlı, faaliyetlerinin işlemesi toplumun kalkınması, millî ekonominin ve menfaatlerin sağlanması için gerekli vasıtalaradır. Bunları, insanın yaşaması için gerekli olan kan dolaşımını teneffüs, hazım hareketleri gibi faaliyetlere benzetebiliriz. Yani bu hizmetlerin işlenmemesi, noksan veya sakat işlemesi cemiyetin bütünü üzerinde tesirini gösterir ve toplum hayatının durması gibi ağır bir netice doğurur. Gözülüyor ki; kamu hizmetlerindeki aksaklık veya durgunluk toplum hayatında insanın yaşama vasıtası olan organlarının faaliyetlerindeki aksaklığın neticesini doğurmaktadır. Kamu hizmetlerinin toplum hayatındaki bu büyük önemi bunların, kan dolaşımını, teneffüs ve hazım faaliyetleri gibi kesilmeksizin büyük bir düzenle ve toplumun hergün artan değişmez ihtiyaçları ile uygun bir şekilde görülmesini gerektirir. Bu nedenle, bu hizmetler hiç bir sebep yüzünden kesintiye uğratılamaz. Noksan veya düzensiz bir şekilde görülemez. Kamu hizmetleri düzenli bir şekilde işlemeyen bir toplum, buhran geçiriyor demektir ve hasta bir organ halindedir.

İnceleme yaptığımız bölgelerde kamu hizmetini yürütmek için idari teşkilatlanmanın yasal ve hukukî olarak kurulduğu tartışmasıdır.

Cumhuriyetin kurulduğundan bu yana kamuoyunda da sürekli belirtildiği üzere Doğu ve Güneydoğu bir sürgün yeri olarak görülmüştür. Bunun yanında liyakatlı, tecrübeli ve bilgili memurların buralara atanmadığı, atansa bile gümedeği bir gerçektir. Örneğin; buralarda Tarım Bakanlığına bağlı il ve ilçe Müdürlükleri kurmuşuz bunların binalarını da iyi bir şekilde tesis etmişiz ancak; basiretli bilgili, liyakatlı ve tecrübeli kişileri buralara ya atamamışız, ya da atadıklarımız çok kısa süre görev yaptıktan sonra bir yolunu bulup, buradan ayrılmışlardır. Tarım Bakanlığı ile ilgili bu örnek, diğer tüm Bakanlıklar içinde geçerlidir. Böyle bir hal vatandaşın Devlete olan bağlılığını önemli ölçüde sarsmıştır. Tarım gibi bir hizmetin aksaması vatandaşın iktisadî ve teknolojik hizmetlerden yoksun kalması ile izah edilebilirse de, maalesef buradaki devlet hizmetinde asıl önemli eksiklik idari, adil ve emniyet hizmetlerinde kendisini açık ve net olarak göstermektedir. Bu hizmetlerdeki eksikliğin neticesi ise amarı ile izah edilebilir.

Anayasamızın 2 nci maddesine göre, Devletimiz bir hukuk devletidir. Devlet olmanın ilk özelliği de adalettir. Bölgede terör örgütlerinin faaliyetlerine ortam hazırlandığı ve vatandaşın terörle birlikte yaşamaya bırakıldığı gözlenmiştir. Bölge halkının % 99'u Devletine bağlı Devletin hakimiyetini görmek isteyen, terör örgütlerinin ayrılıkçı zihniyetini benimsemeyen insanlardan oluş-

maktadır. Ancak vatandaş bölgesinde Devleti ve Devletin adaletini görmek istemektedir. Bu istekler ekonomik isteklerin önünde gelmektedir. Vatandaş terör içinde yaşarken kendisine yapılan taraflı propagandaların etkisi ile Kürt kökenli olmasından dolayı acaba Devlet benide potansiyel suçlu olarak görüyormu psikozuna itilmiştir. Vatandaş karakola güneye korkmaktadır. Bu sadece Güneydoğu ve Doğu Anadolu bölgesinde değil, tüm ülkemizde böyledir. Bürokrasi ağır ve hantal bir şekilde işlemekte, vatandaş Devletten umudunu keser bir hale getirilmektedir. Vatandaş buna karşılık sessiz, çaresiz ve tepkisiz bir şekilde kalmaya mahkum edilmiştir.

Bu şekilde toplumlardan meydana gelen demokrasilere "kuşatılmış demokrasi" denilmektedir. Bu kavramı tartışanlardan Agnes Heller'e göre; "biçimsel demokrasi, aynı demokratik sistem içerisinde, antidemokratik kurumların ortaya çıkmasına ve büyümesine imkân verebilir. Antidemokratik partileri kastetmiyorum. Burada seçimle iş başına gelmiş organların denetimlerinden kaçabilen kurumları kastetmiyorum. Bütün gizli örgütler ve bir devletin sınırlarını aşan her türlü örgütlenmeler ve teşebbüsler bu tip kurumlara girmektedir. Çünkü bunlar Devletin seçimle iş başına gelmiş organlarıncı denetlenemezler. Heller'e göre bu gizli örgütler Anayasa'daki haberleşme mahremiyetine rağmen mektupları okur, telefonları dinler. Bu gizli örgütleri, ellerindeki kartları masaya açmaya zorlayacak ne seçimle iş başına gelmiş bir organ ne de kamusal bir protesto vardır. Çünkü herşey daima olağanüstü hal veya ulusal çıkar sloganı ile meşrulaştırılabilir. (Fatih Çekirge - Sabah Gazetesi, 19 Haziran 1994) Nitekim komisyonumuzun çalışmaları sırasında vatandaşın yukarıda da belirtildiği gibi sessiz, çaresiz ve tepkisiz hali tespit edilmiş ve bu konularla ilgili gerçekleri tespit edip bunları yltce Meclise sunmak isteyen komisyonumuzun çalışmaları aynı Heller'in belirttiği gibi bir takım gizli örgüt denebilecek oluşumlar tarafından engellenmiştir. Bu gizli örgüt tabiriyle istihbarat örgütleri kastedilmemektedir. Devletin Anayasa ile sınırları çizilmiş yetki ve görev ayırımına rağmen, hukuk kurallarını tanımayan ve istedikleri zaman istedikleri kuralları uygulayan kişiler ve bir takım kurumlar kastedilmektedir.

Komisyonumuz görev yaparken birbirleriyle her haliyle bağlı oldukları dıştan bakıldığında bile belli olan bir takım odaklar, tanığın adresinin tespitini istememize rağmen bu tanığı önce televizyona çıkartıp, yalancı tanık olarak mahkum ettikten sonra komisyonumuza bırakmış, bu konuda yazmış olduğumuz yazılara yetkili makamlar sürekli olarak başka cevaplar vermiş, çok önemli soruşturmaların evrakları hukuk gereği olmasına rağmen Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcısının yaptığı gibi komisyonumuza gönderilmemiş, araştırmayı hızlandırmak için helikopter isteyen komisyonumuza 20'den fazla helikopter boş olarak bekletilmesine rağmen tahsis edilmemiştir. Bu örnekleri çoğaltmak mümkündür. Ancak bir merkezden yönetiliyormuşcasına gizli örgüt şeklinde örgütlenen bu oluşumların Devletin seçimle iş başına gelmiş organlarıncı denetlenemedikleridir. Bu örgütler hakkında zaman zaman kamuoyunda haberler çıkmakta ise de; nedeni bilinmez bir şekilde bunlar hakkındaki iddialar hiç bir zaman soruşturmaya konu olmamaktadır. Örneğin; MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeş hatıralarını anlatırken "Ağca'yı askeri cezaevinden kaçıran bir devlet örgütü" olduğunu belirtmiş, ancak bu iddiası üzerine herhangi bir soruşturma açılmadığı gibi hiç bir savcı da Alparslan Türkeş'e bu sözlerinin ile neyi kastediyorsunuz diye sormamıştır. (Umur Talu-Dipsiz Kuyu- Bir Devlet Örgütü, Milliyet 2 Mart 1995) Devletin seçimle iş başına gelmiş organlarıncı denetlenmeyen ve yargı organlarıncı da soru sorulamayan bu örgütler istedikleri gibi devlet idaresindeki organlara hâkim olmakta ve devleti her türlü emellerine alet edebilmektedirler.

Bunlar, yasal hiç bir dayanağı olmamasına rağmen istedikleri insana silah taşıma izni verebilmekte, istedikleri insanı da yasal hiç bir dayanağı olmayan bir şekilde gizli korucu adı altında görevlendirebilmektedirler. Ayrıca sivil otoritenin bu derece bölgede zaafiyete uğraması neticesinde,

siyasal irade herşeyi askere havale ederek sorumluluğu üzerinden atmaya çalışmıştır. Ancak görüntüde sivil otoritenin yetkili olmasına rağmen uygulamada askerî otoritenin herşeyi hâkim olması demokrasinin işleyişi açısından sakıncalar doğuracaktır. Bu durumda askerî otorite Parlamento ve siyasal iradeyi küçük görecektir, her türlü sıkıntının kendilerince çözülebileceğine kendileride inanmaya başlayacaklardır. Heller'in yukarıda bahsedilen makalesinde de bahsedildiği üzere; "ordunun antidemokratik karakterinin gitgide bağımsız bir güç haline gelmesinin bir göstergesinde kurumsal teminatlar karşısında sahici uzmanlık efsanesini temsil etmeleridir. Komutanlar ve kıdemli istihbarat subayları şu yada bu tip bilgilere sahip oldukları için, bir devlet için neyin faydalı olacağını hem vatandaşlardan, hem de hükümet örgütlerinden daha iyi bildiklerini farz ederler. Entellektüel uzmanları andıran bir kibir duygusuyla etki altında tuttukları Devletin seçimle iş başına gelmiş liderlerini hor görürler.

Bu tehlikeli halin ortadan kaldırılması için Devletin vatandaşın Anayasal hakkını tüm kuruluşları ile teminat altına aldığı göstermesi gerekmektedir. Seçilmişler kendilerinden beklenen sorumluluk duygusuyla hareket ederek, Devletin kurumlarına hâkim olmalı Devletin içerisinde bulunduğu izlenimi komisyonumuzca tespit edilen bir takım odakların devlet içerisinde temizlenmesi ve hukuk kurallarının hâkim kılınması için otoriteyi eline almak zorundadır. Bu yapılmadığı takdirde komisyonumuzun çalışmaları sırasında karşısına çıkan odaklar Devlete hâkimiyelerini devam ettirecekler ve hukuka aykırı davranışlarını devam ettireceklerdir. Şu bilinmelidir ki; hukuk devletlerinde hukuk dışı hiçbir oluşumdan medet umulmaz ve ortaya çıkan her türlü hukuk dışı oluşumunda fark edildiği anda ortadan kaldırılması gerekmektedir. Eğer hukuk devletinin yetkili kuruluşları hukuk dışı oluşumların faaliyetlerinin devam ettirmesine göz yumarlarsa bundan en fazla zararlı çıkacak hukuk devletidir.

Bu tür oluşumların devletin gözetiminde faaliyet gösterdikleri anlaşıldığı anda vatandaşın devlete olan güveni kalmayacak ve sistem büyük bir sarsıntı geçireceğinden belkide çökecektir. Örneğin İspanyada 1980'li yıllarda ETA Sempatizanlarına karşı devlet içinde kurulduğu iddia edilen ölüm mangalarını örtülü ödeneklerden kimlerin finanse ettiği hangi kiralık katillerin yada polislerin kafa başına kaçır para aldıkları yolunda başlatılan soruşturma sırasında ortaya çıkarılan ve hukuk dışı olan Teröre Karşı Özgürlük Grubu adlı Gruba yönelik operasyonlar nedeniyle göz altına alınan Devlet Güvenlik eski sekreteri Vera'nın beyanlarına göre konudan Başbakanın da bilgisi olduğu iddia edildiğinden bu yönde soruşturma başlatılmıştır. Ancak İspanya'da bu iddialardan ötürü demokrasi rejimi sarsıntı geçirmektedir. (Yeni Yüzyıl - 22.12.1994, Cumhuriyet 13 Mart 1995) Ayrıca İngiltere'de İRA'nın başlattığı terörü önleyebilmek için savaştan dönen İngiliz askerlerince oluşturulan "Black and Tans" adlı örgütün İrlanda'da İRA'ya karşı terör eylemlerine girişmesine önceleri İngiliz Hükümeti göz yummuş ancak daha sonra bunların rejimi tehdit edici faaliyetlerinden ötürü bunlara desteği kesmek zorunda kalmıştır. Ülkemizde halen böyle bir oluşum bulunmamaktadır. Ancak bu tür hevesler içerisinde bulunanlara yukarıdaki olaylar iyi bir örnek teşkil etmektedir. Devletin ve Parlamento'nun görevinde hukuk kurallarına bağlı olmayan veya bu kuralları açıkça çiğneyen bir takım görevlileri anında yargıya teslim etmektir. Yargının güçlü olması halinde zaten bu tür oluşumlara heves edenler başlarına gelecekleri bildiklerinden, hevesleri zihinlerinde kalacaktır.

Yargı organları mensupları her açıdan bağımsız ve güvence altında olmalı her türlü tehdide karşı sistem içinde kurulacak denetim mekanizmaları ile korunmalıdırlar. Gerçek adaleti tecelli ettirebilmek için hukukun üstünlüğüne inanan ve hukuk kurallarına bağlı yeterli sayıda hâkim, savcı ve güvenlik görevlisi istihdamı ile adil ve emniyet teşkilatının güçlendirilmesi esas alınmalıdır. Özellikle hâkim ve savcı eğitiminde vicdanları ve fikirleri hür Anayasada sınırları çizilmiş

hukuk devletine bağlı kişilerin yetişmesi sağlanmalıdır. Emniyet güçleri üzerinde idarenin yeterli denetimi kurulmalı, Emniyet güçleri içerisinde hukuk dışı oluşumlara izin verilmemelidir. Böylece demokratik sistem teminat altına alınarak, hukuk devleti korunmalıdır.

1992 yılı içerisinde hükümetimizin bir uygulaması olmuştur. Anarşinin sebeplerinden biri olarak görülen işsizliğe bir çözüm getirebilmek için 90 000 kadro ihdas edilmiştir. Oysa, yeterli hâkim ve savcının bulunup bulunmadığı düşünülmemiştir. Gerek Hâkim ve Savcı atamalarında, gerekse güvenlik görevlisi atamalarında bu yöreler ihmal edilmiş, yeni mezun kişilerin buralarda yaptıkları görev adlî hizmetin esasını oluşturmuştur. Oysa bu yörelerin ehil, liyakatlı ve bilgili kişilerin yönetim ve adaletine mehtaç olduğu açıktır. Bu yörelerde vatandaş bu nedenlerle ihmal edilmiştir. Bu ihmal de vatandaş devletle karşı hassas duruma getirecek, devlet dışındaki oluşumlardan medet ummasına yol açmıştır. Ayrıca hukukun üstünlüğü her alanda tartışma götürmez bir şekilde kabul edilmelidir. Bugün ülkemizin içine düştüğü durum en önemli sebeplerinden biri de kişi ve kurumların kanunların kendilerine verdiği yetkiyi kullanmamaları veya bu yetkiyi kanuna aykırı bir şekilde aşmalarıdır.

Sistem tam olarak yerleşmediğinden dolayı kişiler ve kurumlar herşeyin çözüm yeri ve çaresi olarak kendilerini görmekte kendilerince ulvi sayılan sebeplerden ötürü de kanunun verdiği yetkiyi aşarak başka birimlerin görev alanına müdahale etmektedirler. Ancak bilinmelidir ki; hukuka aykırı davranışlar, başlamasına izin verenler tarafından bile istenildiği zaman durdurulamaz. Kişi ve kurumlar hukuka aykırı davranışlarına izin verenlere karşı elde ettikleri hukuka aykırı saptamaları tehdit ve şantaj aracı olarak kullanarak, hükümlanliklerini devam ettirmek isteyeceklerdir. Bu nedenle hukukun üstünlüğü ne pahasına olursa olsun kabul edilmeli ve kişi ve kurumlar kanunun kendilerine verdiği yetki çerçevesinde hareket etmelidirler. Bu yapılabildiği kişi ve kurumlar özellikle de bürokratların hukuk kuralları çerçevesinde hareket etmeleri sağlanmazsa bunların devlet içerisinde vereceği tahribatların terörist faaliyetler ile devlet dışından gelenlerle birleşmesi üzerine her türlü yasa dışı olayların oluşmasına hazır bir zemin toplumdaki her zaman mevcut olacaktır.

Bu durumun ortadan kalkması için; ilk önce herhangi bir olay karşısında vatandaşın muhatap olarak gördüğü Emniyet Müdürlüğü, Jandarma Komutanı ve Savcıya olan başvurusunda doğru ve net bilgi alma güvencesi altında olduğunun hissettirilmesi ve diğer tedbirlerin alınması ile olacaktır.

ALINMASI GEREKEN TEDBİRLERE DAİR ÖNERİLER :

1. Gözaltına alınanların hepsinin listesi mahallî Cumhuriyet Savcılıklarında bulunmalı, vatandaş net ve sağlam bilgi alabilmeli, Savcılıklar havale memuru gibi kullanılmaktan vazgeçilerek yasal görevlerini yapmaları sağlanmalıdır. Böylece, güvenlik kurumlarında töhmetten kurtulmuş olacaktırlar.

2. Bölgede 200 kişi ile başlayan PKK hareketleri tüm Olağanüstü Hal Kanununun vermiş olduğu yetkiye rağmen ve bu bölgeye çok sayıda jandarma hizmetine tahsis edilen asker sevkine rağmen gelişmiş, gündemi tayin eder hale gelmiştir. Devletin kurumları yukarıda da belirtildiği üzere işler hale getirilmediğinden, kamu hizmeti şeklen var olduğundan olaylar alabildiğince tirmanmıştır.

Bu nedenle bu bölgede görev yapan memurların fazla maaş almasına sebep olmaktan başka hiç bir işe yaramayan Olağanüstü Hal alternatif çözümler yaratıldıktan sonra kaldırılmalıdır.

3. Bölgede yeni bir yasa dışı faaliyetin odak noktası olan ve sayıları hergün artmasına rağmen PKK'ya karşı yapılan mücadelede etkili olmayan koruculuk sistemine son verilmelidir. Bu şahıslara Devletin her ay almış oldukları maaş hiç bir şey yapmadan ödemek alternatif de dahil yeni

alternatifler üzerinde çalışılarak yeni çalışma imkânları sağlanmalı. Gerekirse bu şahıslara işsizlik sigortası olarak aldıkları ücretin hepsi ödenerek, ellerindeki silahlar biran önce alınmalıdır. Ayrıca yukarıda ilgili bölümde açıklandığı üzere; gizli geçici köy koruculuğu adı altında görevlendirilen bu şahısların görevleri hukuka aykırı olduğundan son verilmelidir.

4. İtirafçılar kendilerine düşen görevleri yaptıktan sonra, Kanundaki haklarından istifade ederek yeni kimlikler verilerek bölgeden derhal uzaklaştırılmalıdır. Adeta bu şahısların devleti kullanması gibi görüntü veren devlet-itarafçı ilişkisine son verilmeli. Bu şahıslarla sağlıklı bir ilişki kurulmalıdır. Ayrıca bu şahıslar derhal Diyarbakır polis lojmanlarından dışarı çıkarılmalı, suçla karışan bu şahısların polis evlerinde ikamet etmeleri engellenmelidir.

5. Bölgedeki vekaletlerle yönetim sistemine son verilmeli, tecrübeli ve kalifiye personelin bölgeye gitmesini sağlamak için gerekirse boş olan kadroların karşılığı sözleşmeli olarak gösterilerek, boş olan kadrolara tecrübeli ve liyakatlı personelin gitmesine sağlanmalıdır. Daire amirlerinin vatandaşla ilişkilerinde Devletin ciddiyeti ile vatandaşa saygı ve sevgisini gösteren hizmette öncelik etme durumunda olan kişilerden seçilmesi gerekmektedir. Bölgede istihdam edilecek sözleşmeli personelin sözleşme süresinin şartları Devlet ciddiyeti ile bağdaşır bir şekilde olması sağlanmalıdır.

6. Polis özel timleri yeniden organize edilmeli, pasifize edildikleri dönemde yitirdikleri hareket kabiliyetlerini sağlayabilmek için kurslara tabi tutulmalı, bu birliklerin jandarma bölgelerinde rahatlıkla da operasyon yapabilmelerini sağlayan hukukî düzenlemeler yapılmalıdır. Emniyet Müdürlüklerinin içerisindeki amaçlarına uygun hale getirilmeli Polis Okullarının kalitesi artırılmalı, Polis Okullarından özel hareket birliklerine tahsis edilenlere bu konudaki tecrübeli insanlar verilmeli, imkânları yeterli hale getirilmelidir.

Bu şekilde yetiştirilen polis özel timleri arazide gerilla savaşı verecek bir şekilde takip ve tarama faaliyetlerine katılmalıdır. Şehirlerde emniyet, köylerde jandarma adı suçlara yöneltilmeli terör suçları ile mücadele polis özel timlerine bırakılmalıdır.

7. Uzun vadeye bağlanacak bir şekilde jandarma teşkilatının uzmanlardan oluşması sağlanarak, Jandarmanın yapısı değiştirilmeli ve böylece terörle mücadelede daha etkin bir mücadele yapılmalıdır.

8. Alınacak terbirlerle bölgedeki devlet otoritesi tesis edilmeli, tesis edilecek otorite sayesinde vatandaşın güveni kazanılarak olayların üzerine vatandaşın desteği ile gidilmelidir. Otorite tesis edilmediği takdirde bölgede devlet su parasını bile tahsil etmekten aciz olduğu görüntüsünden kurulamaz.

9. Örgüt mensubu olupta hiç çalışmadan maaş aldıkları ileri sürülen kişiler hakkında soruşturma yapılarak bunlar derhal işten çıkartılmalıdır.

10. Bölgeye yeterli sayıda tecrübeli ve yeterli imam atanmalı, vatandaşın dinî duygularının kötü niyetli kişilerce kendi amaçları doğrultusunda kullanılmasına izin verilmemelidir.

11. İstihbarat hizmetleri için yeterli ödeneğin, örtülü ödenek şeklinde tüm ilgili birimlerde bulunması sağlanmalı, istihbaratta karşı koyma faaliyetlerine öncelik verilmelidir. Ayrıca istihbarat hizmetleri kanunen yetkili olan birimlere bırakılmalı, kanunen yetkili olmayan birimlerin bu faaliyetleri yapmaları engellenerek, bu konuda karışıklığa sebep verilmemelidir.

12. Geçmişteki başarısız uygulamaları ile 200 tane olan PKK'nın terörü turmandırmasına hatalı davranışları ile sebebiyet veren ve kamunun çok büyük zararına yol açan idareciler ve siyasi-ler hakkında gerekli soruşturmalar açılmalı ve cezalandırılmaları sağlanmalıdır.

13. Devletin içerisinde, Devleti gerek ihmalleri gerekse kasıtlarıyla yıkacak unsurlar temizlenmeli, faili meçhul siyasal cinayetlere karşı polis profesyonel olarak hareket etmesini sağlayacak yeni bir organizasyona gidilmelidir. Yoksa devleti yönetenler tarafından sürekli olarak devlet cinayet işlemez sözünün söylenmesine rağmen, bu cinayetlerin faillerinin bulunamaması vatandaşın kafasında bir takım soru işaretlerinin oluşmasına yol açacaktır. Devlet kendi içerisinde görevini kötüye kullanan görevlileri ve faili meçhul siyasal cinayetleri işleyen yasadışı örgütleri açığa çıkartarak yargıya teslim etmeli, böylece de devlet cinayet işlemez sözünün gerçek olduğuna vatandaşını inandırmalıdır.

14. Polisin ve diğer güvenlik güçlerinin profesyonel olarak faili meçhul siyasal cinayetlere karşı örgütlenmeleriyle bu cinayetler aydınlanacak ve bu sayede de olayların kaynağına inilerek Türkiye üzerinde oynanan oyunlar açıklığa kavuşturulacaktır. Uğur Mumcu cinayeti bölümünde açıklandığı üzere Harameyn ile Hameney'i karıştıracak kadar bu konularda bilgisiz güvenlik güçleriyle bu profesyonel cinayetlerin ve Türkiye üzerine oynanan olayların ortaya çıkartılması mümkün değildir. Kaldı ki soruşturmaları yürüten güvenlik güçlerinin bu bilgisizliklerinin yanında birbirlerine karşı mesleki açıdan da kıskançlık duymalarından ötürü elde ettikleri bilgileri diğerlerine verirken kısıtlı davranmalarından dolayı çoğu soruşturma sonuca ulaşmadan tıkanmaktadır. Bu nedenle güvenlik güçlerinin kanuni yetki ve görev alanları yeniden profesyonel olarak örgütlenecek bir tarzda şekillendirilmelidir.

15. İlk bölümde açıklandığı üzere: meclis araştırma komisyonlarının görev ve yetkileri içtüzükte yeniden düzenlenmeli ve bu komisyonları işlevsel hale getirecek yeni düzenlemeler yapılarak bu komisyonların yetkileri artırılmalıdır. Ancak bu şekilde seçilmiş kurumlar, atanmalar üzerinde denetim sağlayabilecek ve toplumda denetim demokrasi gereği Parlamentoda olacaktır.

16. Uğur Mumcu vb. cinayetlerin araştırılması sırasında da görüldüğü üzere: idarenin yanlış yapan kamu görevlisine ne pahasına olursa olsun savunması gerektiği uygulaması ve düşüncesinden vazgeçilmesi sağlanmalı. Böylece kamu görevlisinin kusurlarının kapatılması uğruna sistem yıpratılmamalıdır. Devlet kendi içerisinde görev suçu işleyenleri ne pahasına olursa olsun yargıya teslim etmelidir.

17. Ülkemizdeki yasa dışı örgütleri destekleyen, eğiten ve ülkemizi böylece rahatsız ederek, kendi emelleri doğrultusunda kargaşa ortamı yaratan ülkeler ve komşularımız açıkça kamu oyununda deşifre edilmelidir.

18. Tüm Hizbullahi hareketlerin hamisi olduğunu beyan eden ve ülkemizde faaliyet gösteren Hizbullah örgütü adı altındaki tüm örgütleri eğiten ve destekleyen ve halende Güneydoğudaki 400-500 kadar çocuğu kamplarda ülkemiz aleyhine yetiştiren komşu ülkemiz İran ve diğer komşu ülkelerimiz bu konudaki faaliyetlerinden dolayı uyarılmalıdır. Bu konuda derhal tedbir alınması sağlanması için raporun bir örneğinin Dışişleri Bakanlığına tevdiine...

19. Nedeni tarafımızca açıklanamayan bir nedenden ötürü komisyonumuzun çalışmalarını engelleyen ve hukuka aykırı olarak Emniyet Müdürlüğünün bilgi ve belge akışını kesen, komisyonumuzun görev alanına giren faili meçhul siyasal cinayetlerde ilgili bilgi ve belgeleri komisyonumuza vermeyen, Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcısı Nusret Demiral ve Ükltü Coşkun'un eylem ve işlemlerinin takdir için raporun bir örneğinin Yüksek Hâkimler ve Savcılar Kuruluna tevdi hususunun Genel Kurulun takdirine sunulmasına,

20. 442 sayılı Köy Kanununun 74 ve ilgili maddelerine aykırı olarak gizli GKK sistemi ihdas ettiren ilgililer hakkında gerekli işlemler yapılmak üzere raporun bir örneğinin Adalet Bakanlığına tevdiine,

21. Soner Yalçın'ın "Binbaşı Ersever'in hatıraları" kitabında milletvekili Mehmet Sincar ve Musa Anter'in öldürülmeleriyle ilgili iddialar bulunduğundan, bu iddialar hakkında soruşturma yapılması için Adalet Bakanlığına suç duyurusunda bulunulmasına,

22. Uğur Mumcu cinayetinin tanığı olduğunu söyleyen ve hakkında açılan dava dolayısıyla yargılanan Ayhan Aydın adlı şahsın müştekisi olarak gözükken İslamî Hareket Örgütü mensubu Mehmet Ali Şeker ve Ayhan Usta'nın tutuklu oldukları dosya içinde bulunan evraklardan anlaşılmasına rağmen adlarına yanlış adrese davetiye tebliğ ederek, bu şahısların bulunmadığından bahisle duruşma gününü erteleyen görevliler hakkında gerekli işlemler yapılmak üzere Adalet Bakanlığına suç duyurusunda bulunulmasına,

23. İlgili bölümlerde açıklandığı üzere korucu-itirafçı-JİTEM mensuplarının bir çok yasa dışı olaylara karıştıkları komisyonumuzca tespit edildiğinden bu konuda gerekli soruşturmanın yapılması için Adalet Bakanlığına suç duyurusunda bulunulmasına, Yüce Meclis çatısı altında kurulacak özel bir komisyon vasıtasıyla da bu konuda çalışmalar yapılarak yargı organlarına yardımcı olunmasına,

24. Uğur Mumcu cinayeti bölümünde açıklandığı üzere, çalışmaları ile komisyonumuzun çalışmalarını belli bir yere sevk etmeye çalışan Ateş Hattı yapımcısı Reha Muhtar ve Celal Kazdağlı hakkında gerekli soruşturmanın yapılabilmesi için Adalet Bakanlığına suç duyurusunda bulunulmasına,

25. Gazetelerde ve kitaplarda bir çok faili meçhul siyasal cinayet ve diğer iddialarla ilgili olarak haberler yer almasına rağmen Cumhuriyet savcılıkları tarafından bu konularda herhangi bir işlem yapılmadığı, âdeta normal vatandaş gibi bu iddiaların Cumhuriyet Savcıları tarafından da okunduğu görülmektedir. Bu nedenle raporun bir örneğinin Adalet Bakanlığına tevdi edilerek Cumhuriyet Savcılarının kamuoyunda çıkan haberlere karşı daha duyarlı olmalarının sağlanmasına,

26. Terör ile Mücadele Kanununun 20 nci maddesi uyarınca Bakanlar Kurulunun 16.8.1991 gün ve 91/2114 sayılı kararıyla yürürlüğe konulan "Teröre Karşı Koruma Tedbirleri Yönetmeliğinin" ikinci maddesine göre bu yönetmeliğin terör örgütlerinin açık hedefi haline gelen ve getirilen sivilleri de kapsamına rağmen yönetmeliğin 4 üncü maddesinde bu kapsama giren ve kamu görevlisi ile asker olmayan sivil vatandaşların korunmasına ilişkin düzenleme yapmayanlar hakkında gerekli soruşturmanın yapılması ve ikinci maddedeki kapsam doğrultusunda 4 üncü maddenin yeniden kaleme alınması için raporun Başbakanlık makamına tevdiine,

27. Uğur Mumcu cinayeti bölümünde belirtilen aksaklıkları yapan ve kusurlu davranışlarıyla Uğur Mumcu cinayetini çıkmaza sokan ve hatalarında ısrar edip, çeşitli defalar ilgili bölümlerde açıklandığı üzere komisyonumuzca yazılan yazılara ilgisiz cevaplar veren İçişleri Bakanlığı görevlileri hakkında, İçişleri Bakanlığı tarafından tarafsız bir soruşturma yapılamayacağı inancı komisyonumuzda hasıl olduğundan, bu konudaki aksaklıkları yapan kamu görevlileri hakkında gerekli işlemlerin yapılarak, görevde kalmalarının soruşturmaları aksatacağı ve yanlış yöne sevkedeceği anlaşıldığından bunların görevden alınması için raporun Başbakanlık Teftiş Kurulu'na tevdiine,

28. Çetin Emeç cinayetinin katil zanlısı olarak gözaltına alındıktan sonra serbest bırakılan Muhammed Celal Zehabi (Özel)'in dosyasının incelenmesinde vatandaşlığa alınma işlemlerinde kanuna aykırılıklar olduğu görüldüğünden ve bununla ilgili belgeler de rapora eklendiğinden, kanuna aykırı olan işlemleri idarenin her zaman geri alması mümkün olduğundan bu şahsın vatandaşlığa alındığı 17.9.1987 gün ve 87/12140 sayılı Bakanlar Kurulu kararının iptali ile bu şahıs hakkında

yanlış tahkikat yaparak kanuna aykırı bir şekilde vatandaşlığa alınmasını sağlayanlar hakkında gerekli işlemin yapılmak üzere raporun bir örneğin Başbakanlık Makamına tevdiine,

29. Mustafa Güngör cinayetinin hazırlık soruşturması sırasında soruşturmayı yürütenlerin bir takım ciddi iddialar üzerinde araştırma yapmadıkları görüldüğünden, bu kişiler hakkında TCK'nun 235 inci maddesi gereğince suç duyurusunda bulunulmasına,

30. Failli Meçhul Siyasal Cinayete kurban gittikleri iddia edilen Savaş Buldan, Adnan Yıldırım, Hacı Kıray'ın hazırlık soruşturması sırasında birtakım iddiaların araştırılmadığı görüldüğünden, maktûllerin yakınlarının da ifadesine başvurularak soruşturmanın genişletilmesi için Adalet Bakanlığına müzekkere yazılmasına,

31. Komisyonumuzun görev süresi bittikten sonra 15.5.1995 günlü dilekçesiyle Komisyonumuza müracaat ederek ifadesine başvurulmasını talep eden Bilge Emeç'in, Çetin Emeç'in öldürülmesi olayı ile ilgili olarak elinde yeni bilgi ve belge var ise bu doğrultuda soruşturmanın derinleştirilebilmesi için Adalet Bakanlığına müzekkere yazılmasına,

32. Cezaevlerinin durumu ile ilgili bölümde de belirtildiği üzere; cezaevlerinin terör örgütlerinin eğitim merkezi olmaktan kurtarılması için ıslahî ve gerekli tedbirlerin alınması için Adalet Bakanlığına raporun bir örneğinin gönderilmesine,

33. Failli meçhul siyasal cinayetlerin kamu görevlileri tarafından işlendiği iddiaları karşısında devleti zan altında kalmaktan kurtarmak için, güvenlik güçlerinin görevlerinden dolayı işledikleri suçlardan özlü haklarında idarî tahkikat yerine bu iddialardan ötürü bağımsız yargı organı olan Devlet Güvenlik Mahkemelerinde yargılanabilmeleri için gerekli kanunî değişikliklerin yapılması gerektiği,

Sonuç ve kanaatine varılmıştır.

İş bu rapor saygı ile Yüce Meclisin takdirine sunulur.

M. Sadık Avımdakuoğlu

Kırıkkale

Hüsamettin Korkutata

Bingöl

Osman Seyfi

Nevşehir

Muhalefet şerhim İsmail Köse'dir

C. Sadık Keseroğlu

Sinop

Bazı maddelere muhalefet

şerhim vardır

Yüksel Yalova

Aydın

Mustafa Yılmaz

Malatya

4 üncü Bölümün 6 ncı sayfasında
yer alan Kontrgerillaya ilişkin ifadeye
karşyım

Nevzat Ercan

Sakarya

Muhalefet şerhim var

Melih Papuçcuoğlu

Balıkesir

Muhalefet şerhim eklidir

İsmail Köse

Erzurum

Muhalefet Şerhim var

Eyüp Aşık

Trabzon

Stüleyman Ayhan

Çanakkale

(İmzada bulunamadı)

YILLARA GÖRE FAİLİ MEÇHUL SİYASAL CİNAYET LİSTESİ

Öğretim Üyesi	= 1
Toplam faili meçhul maktül sayısı	= 908
Toplam faili bulunan maktül sayısı	= 218
İçişleri Bakanlığında gelen maktül sayısı	= 23
Adalet Bakanlığında gelen maktül sayısı	= 126
İçişleri ve Adalet Bak.'dan müşterek bildirilen	= 759

YILLARA GÖRE FAİLİ MEÇHUL SİYASAL CİNAYET DAĞILIMI

1975 = 1
1976 = yok
1977 = 6
1978 = 46
1979 = 81
1980 = 98
1981 = 2
1982 = yok
1983 = 1
1984 = 1
1985 = yok
1986 = 2
1987 = 1
1988 = 2
1989 = 3
1990 = 6
1991 = 24
1992 = 316

YILLARA GÖRE FAİLİ MEÇHUL SİYASAL CİNAYET DAĞILIMI

1993 = 314
1994 = 4

İLLER İTİBARIYLA FAİLİ MEÇHUL MAKTÜL SAYISININ DAĞILIMI

Adana	= 23
Ankara	= 6
Antalya	= 3
Ağrı	= 5
Batman	= 125
Bursa	= 4
Bingöl	= 3
Bitlis	= 13
Diyarbakır	= 259

Elazığ	= 2
Eskişehir	= 4
Gaziantep	= 8
Giresun	= 7
Hatay	= 1
Iğdır	= 6
İçel	= 1
İstanbul	= 145
İzmir	= 4
Kars	= 4
Kayseri	= 4
Kocaeli	= 9
Konya	= 2
Malatya	= 25
Manisa	= 1
Mardin	= 155
Muş	= 7
Samsun	= 14
Ş. Urfa	= 10
Şırnak	= 34
Trabzon	= 3
Tunceli	= 15
Uşak	= 4
Van	= 1
Zonguldak	= 1

SIYASİ GÖRÜŞLERİNE GÖRE FAİLİ MEÇHUL SIYASİ
CİNAYET LİSTESİ

Maktûlün siyasî görüşü :

PKK sempazitanı	= 128
Sol	= 93
PKK	= 87
Sağ	= 49
MHP	= 18
Hizbullah	= 18
Radikal islami grup	= 11
Ülkücü	= 5
CHP	= 5
Hizbullah Sempati.	= 4
HEP	= 3

Sanığın siyasî görüşü :

PKK	= 140
Hizbullah	= 60
Radikal islami grup	= 33
Sağ	= 17
Sol	= 11
Dev-Sol	= 6
TİKB	= 3
TKİH	= 2
THKP-C/MLSPB Dev. Kur.	= 1
TKP/ML-TİKKO	= 1
PKK-YCK	= 1

Makûlûn siyasî görüüü :

Akıncılar Derneği	= 3
Küristan Ulu. Kur. Öv.	= 3
Halkın Kurtuluğu	= 1
THKP-C/Halkın Kuru.	= 1
TİP	= 1
MSP	= 1
AP	= 1
Halkın Yolu	= 1
Vatan Partisi Üyesi	= 1
Şeriatçı	= 1
Şah yarıdı	= 1

Sanığın siyasî görüüü :

Ölkücü	= 1
THKP-C/DEV-YOL	= 1
THKP-C/DEV-SOL	= 1
DEV-YOL	= 1
TKEP	= 1
HEP	= 1
Halkın Kurtuluğu	= 1

**FAİLİ MEÇHUL SİYASİ CİNAYETLERDE KULLANILAN
SİLAH LİSTESİ**

Kullanılan Silaha Göre Dağılım :

Tabanca	= 468
Silah	= 234
Kalaşnikof Mar. Oto. Silah	= 55
Bomba	= 22
Otomatik Silah	= 14
Bıçak	= 14
Uzun namlulu silah	= 10
Asılarak	= 9
Boğarak	= 8
İp	= 6
Sert bir cisim	= 4
Darpedilmek	= 4
Kesici, delici alet	= 4
Sopa	= 2
Taş	= 2
İşkence	= 2
Dövme	= 2
Kurşuna dizilerek	= 1
Roketatar	= 1
Patlavıcı madde	= 1
Telle Boğarak	= 1
Şiş	= 1

**FAILI MEÇHUL SİYASİ CİNAYETLERDE ÖLDÜRÜLENLERİN MESLEKLERİNE
GÖRE DAĞILIMI**

Maktulün Mesleğine Göre Dağılımı:

Serbest	= 152
Öğrenci	= 51
İşçi	= 44
Çiftçi	= 35
Şoför	= 29
Öğretmen	= 26
Memur	= 14
Muhtar	= 10
İmam	= 9
Gazeteci	= 9
Ev hanımı	= 5
Yazar	= 4
Çoban	= 3
Doktor	= 3
Avukat	= 3
Gazeteci-Yazar	= 3
Bekçi	= 2
Okul Müdürü	= 2
Eczacı	= 2
Polis	= 1
Astsubay	= 1
Garson	= 1
Subay	= 1

İÇİŞLERİ VE ADALET BAKANLIĞINDAN GELEN MAKTÜLLERLE
İLGİLİ LİSTE

İli	Her iki Bakanlıktan			Toplam
	İçişleri Bak.	Adalet Bak.	ortak bildirilen	
Adana	63	3	20	86
Adıyaman	-	1	-	1
Amasya	2	-	-	2
Ankara	7	-	-	7
Antalya	3	1	2	6
Ardahan	-	4	-	4
Ağrı	16	11	1	28
Batman	125	-	79	204
Bursa	4	-	-	4
Bingöl	-	34	-	34
Bitlis	86	-	2	88
Diyarbakır	178	68	42	288
Elazığ	23	20	4	47
Erzurum	-	12	3	15
Erzincan	-	1	-	1
Eskişehir	4	-	-	4
Gaziantep	10	1	2	13
Giresun	9	-	-	9
Hakkâri	2	-	-	2
Hatay	1	-	-	1
İğdır	4	34	1	39
İçel	5	5	1	11
İstanbul	190	11	4	205
İzmir	7	-	-	7
Kahramanmaraş	-	4	-	4
Kars	14	8	-	22
Kayseri	4	1	-	5
Kocaeli	9	-	-	9
Konya	2	1	1	4
Malatya	27	-	-	27
Manisa	4	-	-	4
Mardin	69	132	44	245
Muş	31	4	1	36
Rize	1	-	-	1
Samsun	14	-	-	14
Sivas	3	-	-	3
Siiirt	13	-	-	13
Ş. Urfa	12	8	3	23
Şırnak	124	25	1	150
Tekirdağ	1	-	-	1
Trabzon	4	-	-	4
Tunceli	-	39	2	41
Uşak	4	-	-	4
Van	1	-	-	1
Zonguldak	1	-	-	1

10/90 sayılı ülkemizin çeşitli yörelerinde işlenmiş faili meçhul siyasal cinayetler konusunda Meclis Araştırma Komisyonu raporunda yer alan ve devleti ve onun güvenlik güçlerini küçük düşürücü görülen başlıca hususlar yer aldığından muhalefet şerhimin rapora eklenmesini saygıyla rica ederim.

10/90 Sayılı Araştırma Komisyonu'nun 19 Nisan 1995 tarihinde yaptığı son toplantısında Komisyon Raporu'na son şekli verilmiştir. Ancak Devletimizi ve Güvenlik Güçlerimizi (Polis, Jandarma) suçlayıcı ve küçük düşürücü bazı hususlar gözden kaçırılmış ve raporda yer alması sağlanmıştır. Aşağıda belirtilecek olan bu hususların gerçekte bir ilgisi olmaması nedeniyle rapordan çıkarılması gerekmektedir. Aksi halde devletimizi ve onun Güvenlik Güçlerini suçlayan bu rapor T.C. Devleti'ni yıkmak ve parçalamak isteyen bölücü mihrakların elinde bir belge olacak ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti Avrupa Parlamentosu'na, Uluslararası Af Örgütüne bu rapor sayesinde rahatlıkla şikâyet edilebilecek ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti zor durumda bırakılacaktır.

1. Raporu "OHAL'de Genel Görünüm" başlığını taşıyan 4 üncü bölümün 2 nci sahifesinde bulunan bir paragraf aynen şöyledir: "Herhangi bir nedenden ötürü, örneğin pasaport almak için, kaybolan yakınını sormak için karakola giden vatandaş hakaretlere maruz kalmakta, PKK'lı olmakla suçlanmaktadır. Vatandaş karakollarda insanca muamele görmemekten şikâyetçidir. Vatandaşın çoğunluğu da cahil olduğundan kimi kime şikâyet edeceğim mantığı ile hareket ederek kendisine kötü davrananları şikâyet etmeye çekinmektedir."

Bu paragrafta bir genelleme yapılarak güvenlik güçlerimizin karakollara gelen vatandaşlara PKK'lı muamelesi yaptığı insafsızca ve haksız bir şekilde ifade edilmiştir. Bunun gerçekte bir ilgisi yoktur. Ülkemizde can ve mal güvenliğini sağlamaya çalışan güvenlik güçlerimiz böyle haksız suçlamalarla yıpratılmak istenilmektedir. Her kuruluşta olduğu gibi Güvenlik Güçleri içerisinde kusurlu hareket etmiş olanlar olabilir. Ancak genelleme yapılarak Güvenlik Güçlerimizin bütünümlü suçlamak haksızlıktır. Münferit olaylarda mahallinde adli makamlar tarafından takip edilmekte ve koğuşurulmaktadır. Ülkemiz bir hukuk devletidir. Herkes kanun önünde eşittir. Suç işleyen görevliler arasında bağımsız yargı önünde hesabını mutlaka verir ve vermektedir.

Bugün ülkemizde isteyen her vatandaş gerektiğinde Karakollara rahatlıkla gidip şikâyetlerini yapabilmektedir. Aksini savunmak güvenlik güçlerimize hakarettir.

2. Raporun 4 üncü bölümünün 2 nci sahifesinin son paragrafında aynen "İdarî makamların çoğu vekâletle yürütülmekte, çoğu Kaymakamlık, Başkomiser ve Komiser Yardımcısı unvanına sahip emniyet görevlileri tarafından icra edilmektedir."

Araştırma Komisyonu 1993 yılının yaz aylarında Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde birkaç günlük bir inceleme gezisi yapmış ve bu arada Diyarbakır Silvan İlçesi'ne de gitmiştir. O tarihte görevli Kaymakam'ın 20 gün süre ile inceleme amacıyla yurt dışına gönderilmiş olması bahane edilerek ilçede Kaymakam olmadığı ve hatta bu bölgede çoğu Kaymakamlıkların boş olduğu ve Emniyet Görevlilerinin bu kadrolara vekâlet ettiği yalan yanlış bilgilerle ifade edilmektedir. İçişleri Bakanlığı'na Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ne kura'dan hiçbir zaman Kaymakam gönderilmemektedir. Bu bölgeye tayin edilen Kaymakam'ların en az 6 yıllık bir devlet memurluğu ve idarecilik tecrübeleri vardır. Raporunda İçişleri Bakanlığı'nı hedef alan bu suçlama tamamen

gerçek dışıdır. Bugünkü tarih itibariyle belirtmek gerekirse Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde sadece Nusaybin ve Doğanşehir ilçelerimiz boş bulunmaktadır. Buralara da ilk Kaymakamlıklar Kararnamesinde Kaymakam ataması yapılmıştır. Araştırma Komisyonu'nun yalnız bir ilçede Kaymakam'ın bulunmadığını tespit ederek bunu bir genelleme ile çoğu Kaymakamlık'ların Emniyet Görevlilerince vekaleten yürütüldüğünü ifade etmesi İçişleri Bakanlığı'na yönelik büyük bir haksızlıktır. Böyle bir eleştiriyi haklı bulmak mümkün değildir.

3. Raporun 4 üncü bölümünün 3 üncü sahifesinin son cümlesinde "Bu bölgeye tecrübeli emniyet görevlisi gönderilmesi gerekirken tecrübesiz ve eline hiç tüfek almamış bir kısım insanlar gönderilmektedir" denilmektedir.

Emniyet Teşkilatı'na polis olarak girmek isteyenler yazılı ve sözlü sınavı kazandıktan sonra gereken eğitimleri için polis okullarına gönderilmekte ve burada bir yıla yakın bir süre nazari ve tatbiki eğitimleri sağlandıktan sonra Emniyet Teşkilatı'nın muhtelif kademelerine polis memuru olarak atanmaktadır. Bilindiği üzere askerlik 20-22 yaşları arasında yapılır. Bu yaşlar eğitime en müsait yaşlardır. Her türlü güçlüğü bu yaşlarda tahammül daha kolaydır. Polis Okulu'nda polis adaylarına silahlarla ilgili her türlü bilgiler verilmektedir. Komisyonun bu suçlaması da gerçek dışıdır. Silahu, tüfeği görmeyenin polis yapılması ve Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ne gönderilmesi sözkonusu değildir.

Şırnak ilçe idi il yapıldı. İl yapıldıktan sonra burada diğer kamu kuruluşlarında olduğu gibi emniyet teşkilatının da bina meselesi halledilmek durumunda olmuştur. İlçe'nin il olması ile birlikte Şırnak' tayin edilen Güvenlik Mensubunun sayısında bir artış olmuş, ancak mensuplarımızın ikâmeti gibi bir problemle karşı karşıya kalınmıştır. Buraya tayin ettiğimiz personel konut sıkıntısı nedeniyle ailelerini götürememişler ve polis lojmanlarında bekâr olarak kalmak durumunda olmuşlardır. Mülkiye Müfettişlerinin brifing raporlarında belirttiği Şırnak'ta Emniyet Şube Müdürlükleri'nin vekâletle yürütülmesi konusu başlangıçta belirttiğimiz bu zorunluluktan kaynaklanmıştır. Bugün durum böyle değildir.

4. Raporun 4 üncü bölümünün 4 üncü sahifesinde bir paragrafta aynen "Vatandaş, acil hastalarını bile belli bir saatten sonra, örneğin köyden şehire can güvenliği olmadığından dolayı götürmemekte, cenazelerini bile kaldıramamaktadır." denilmektedir.

Bugün ülkemizin genelinde devletimizin otoritesi hâkimdir. Vatandaşın birliği ve bütünlüğünü hedef alan bölücülere karşı ülke çapında tüm Güvenlik Güçlerimizce amansız bir mücadele örneği verilmektedir. Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde de devletimizin ve onun Güvenlik Güçlerinin tam bir kanun hâkimiyetini sağladığını söyleyebiliriz. Bu bölgemizde birkaç yıl öncesine göre çok şey değişmiş ve devlet her karış toprakta egemen olmuştur. PKK'nun etkisi yok edilmiştir. 1993 yılında Diyarbakır'da gazeteler satılamazken siyasî partiler faaliyetlerini sürdüremezken bugün buralarda kanun hâkimiyeti sağlanmış ve bölücü örgüte büyük darbeler indirilmiştir.

Bu bölgemizde can ve mal güvenliği sağlanmıştır. Bu bölgelerimizde bulunan illerimize ve ilçelerine yurdumuzun her tarafından şehirlerarası otobüs seferleri her gün muntazam devam etmektedir. Seyahat güvenliği sağlanmış durumdadır. Hükümetimizin bu konudaki gayretlerini görmezlikten gelmek büyük insafsızlıktır.

5. Raporun 4 üncü bölümünün 4 üncü sahifesinin son paragrafında aynen "Bölgede devletin otoritesi zafiyet içerisinde olduğundan kimin ne yaptığı belli olmamaktadır..." şeklinde bir ifade yer almıştır.

Yukarıda da açıklandığı gibi bugün Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti almış olduğu tedbirler sayesinde bu bölgede de kanun hâkimiyetini sağlamış durumdadır. Askeri ile polisi ile valisi, kaymakamı, hâkimi savcısı ile hülâsa bütün kamu görevlileri ile devlet vatandaşın yanındadır. Onların hizmetindedir. Devletin ve Güvenlik Güçlerinin acz içerisinde olduğu iddialarının gerçekte bir ilgisi yoktur. Bölgede olup bitenler Güvenlik Güçleri' mizce yakından izlenmektedir. Kimsenin yaptığı kanunsuzluk yanına bırakılmamakta ve devletçe takip edilmektedir. Bundan kimsenin kuşkusu olmamalıdır. Misak-ı Milli ile çizilen sınırlarımız içerisinde Türkiye Cumhuriyeti Devleti ve Milleti egemendir. Yıkıcı ve bölücü unsurların bu yörelerimizde hâkimiyeti söz konusu değildir.

6. Raporun 4 üncü bölümünün 5 inci sahifesinde "... Jandarma subayları ve görevli olmayan birtakım şahısların verdiği silahlarla, birtakım görevsiz ve yetkisiz şahıslar şehir içerisinde silahla dolaşabilmektedir." denilmekte ve örnek verilmektedir.

Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde Jandarma, Polis ve Asker olmak üzere tüm güvenlik güçlerimiz can ve mal güvenliğini sağlamak için bütün güçleri ile mücadele etmektedirler. Bölücü örgüt PKK'ya karşı mücadelede en önemli hususlardan birisi de güçlü bir istihbarata sahip olmaktır. Güvenlik güçlerimiz bu konuda kendisine yardımcı olacak vatansever vatandaşlara her zaman minnettardır. Bu kişilerin de deşifre edilmeden can ve mal güvenliklerinin korunması devletin başlıca görevidir. Değil bu bölgemizde ülkemizin diğer bölgelerinde de hayatın harici ve ciddi bir tehlikeye maruz kaldığı yaptırılan tahkikatlarda anlaşılan vatandaşlarımıza istekleri halinde silah taşıma izin belgesi verilmektedir. Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde bazı illerimizde uygulanmakta olan olağanüstü hal durumu da kaynağını yasadan almaktadır. Olağanüstü Hal Kanunu ile olağanüstü hal uygulanan illerimizde asayişin sağlanmasından Olağanüstü Bölge Valisi yetkili kılınmıştır. Olağanüstü Hal Bölge Valisi'de bu yetkilerini Asayiş Bölge Komutanlığı ile emniyet güçleri marifetiyle kullanmaktadır. Adı geçen kimselere verilen Silah Taşıma İzin Belgeleri Olağanüstü Hal Bölge Valiliği ve Asayiş Bölge Komutanlığı'nın bilgisi dahilindedir. Aynı zamanda yetkileri de vardır. Devlet, güvenlik güçleri, istihbari konularda kendisine yardımcı olan bu vatandaşlarımızı da korumak zorundadır. Bundan daha doğul ne olabilir?

7. Raporun 4 üncü bölümünün 5 inci sahifesinin son paragrafında "Bölgede örgütün yaptığı propagandalar etkili olduğundan vatandaş her faili meçhul siyasi cinayetin arkasında devletin gölgesini aramakta, PKK örgütü sistemli bir şekilde her cinayeti kontrgerilla yada Hizbu-Kontra eylemi olarak vatandaş arasında propagandasını yapmaktadır. Bu olaylar aydınlatılmadığı sürece örgütün sistemli propagandası neticesinden devlet şaibe altında kalmaktadır. Örgütün, bu cinayetleri devletin yaptığına ilişkin propagandası başarılı olmaktadır. Devlet buna karşılık birşey yapmamakta yapsa da etkili olmamaktadır..." ifadeleri yer almaktadır.

Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde PKK'nın ve bazı yerlerde de Hizbullah adlı bölücü örgütlerin işledikleri cinayetleri halkımız gerek yazılı basında ve gerekse görsel yayınlarda açıkça görmekte ve bilmektedir. Bunları bir cinayet şebekesi olduğu bilinmektedir. Devlet hiçbir zaman vatandaşını öldürecek örgüt kurmaz. Bunu düşünmek dahi olanaksızdır. Devleti meydana getiren unsurlar içerisinde cinayet işlemek amacıyla bir örgüt kurulmaz. Kontrgerilla iddiaları özel-

likle bölücü unsurlar tarafından sırf devleti yıpratmak amacıyla ortaya atılmaktadır. Bugün Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgemizde PKK'nun propagandası etkisiz kalmıştır. Türkiye Cumhuriyeti devleti güçlü oldukça bölücüler emellerine asla ulaşamayacaklardır.

8. Raporun 4 üncü bölümünün 6 ncı sahifesinde "... Silopi gibi küçük bir ilçede, Batman'da Silvan gibi ilçelerin en işlek caddelerinde faili meçhul siyasal cinayetler işleniyor ve failleri bulunamıyorsa devlet bunları istemediğinden dolayı tespit etmemektedir intibai ortaya çıkmaktadır." denilmektedir.

Bu ifade ile devlet zan altında tutulmak istenilmektedir. Yukarıda da belirttiğimiz gibi devlet hiçbir zaman cinayet işlemez, işletmez. Bu amaçla bir örgüt kurmaz. Zaten böyle bir örgüt söz-konusuda değildir. Devletin görevi suç işleyenin yakasına yapışmaktır. Yoksa bir kısım cinayetleri devlet istemediğinden tespit etmiyor iddiası da gerçek dışıdır. Devlet hiçbir cinayet şebekesi, yıkıcı ve bölücü odaklarla işbirliği yapamaz, bunları himaye edemez, etmesi de söz-konusu değildir. Yapılan bireysel hatalar varsa bunu devlete mal etmek de mümkün değildir. Suç işlendiği zaman devletin ilgili makamları derhal harekete geçmektedir. Ama herkesinde kabul etmesi gereken bir gerçek var ki bu olayların aydınlatılmasında tanık çok önemli bir delildir. Tanık bulunamıyorsa kabahati devlete yüklemek doğru değildir. Suçluların bulunması için hiçbir makam ya da merciiye devletin baskısı da söz-konusu değildir. Bu tür iddialar devlet düşmanları tarafından ileri sürülen hususlardır.

9. Raporun 4 üncü bölümünün 7 nci sahifesinde araştırma komisyonununun 1993 yılının yaz aylarında Batman İline yaptığı inceleme gezisinde "Batman Vali Yardımcısı ve Emniyet Müdürü'nün Batman'a bağlı Gerciş İlçesi'nin Sekti Gönüllü ve Çiçekli Köyleri Bölgesinde Hizbullah Örgütü'nün bir kampı bulunduğu ve yörede bulunan askerî birliğin bu kampa yardımcı olduğu yönünde haber aldıkları hususunu Araştırma Komisyonu'na iletmeleri nedeniyle Emniyet Müdürü'nün başanlı olmasına rağmen görevinden alınarak merkezde pasif bir göreve atıldığı belirtilmektedir.

Emniyet Müdürü'nün görevinden alınmasının bu beyan ile bir ilgisi yoktur. Zaten Araştırma Komisyonu bu konuyu tetkik için Jandarma Genel Komutanlığı'na sormuş ve cevabi yazılarından da anlaşılacağı üzere bu yörede Hizbullah Örgütü'nün bir kampının bulunmadığı bildirilmiştir. Daha evvelki açıklamalarımızda da belirttiğimiz gibi devletin hiçbir terör örgütünü himaye etmesi söz-konusu değildir. Türkiye Cumhuriyeti Devleti Millî, Demokratik ve Laik bir hukuk devletidir. Hizbullah Örgütü'nün amacı bilinmektedir. Bölgede dinî esaslara dayalı bağımsız bir Kürt Devleti kurmayı amaçlayan bu örgütle laik Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin işbirliği yapması onu himaye etmesi düşünülebilir mi? Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni yıkmayı hedef alan bu örgütle güvenlik güçlerimiz gerekli mücadelelerini vermekte, yakalanan militanları bağımsız yargı organlarına hesap vermek üzere teslim edilmektedir.

10. Raporun 4 üncü bölümünün 8, 12 sayfeleri arasında Silvan İlçe Jandarma Bölük Komutanı Yüzbaşı Bülent Eroğlu'nun para mukabilinde Rifat Akış isimli şahsa SHP II Genel Meclisi Üyesi Mehmet Menge'yi öldürtmek istemesi" iddiasının İçişleri Bakanlığınca yaptırılan tahkikatının sonunda Meni Muhakeme kararı verilmesi gerektiği şeklinde soruşturmanın kamuoyunca yeterli görülmediği, güvenlik güçlerinin bu tür suçlarının yargı mercileri tarafından araştırılması gerektiği belirtilmektedir.

Jandarma Teşkilatı Hakkında Kanuna göre jandarma mensupları mülki görevlerinden dolayı bir suç işlediklerinde Memurin Muhakematı hakkında Kanuna tabi tutulmuşlardır. İçişleri Bakanlığınca görevlendirilen tahkik elemanlarınca konu araştırılmış ve yetkili kurullar adigeçen şahsın menî muhakemesine karar vermişlerdir. İdare kurullarınca verilen menî muhakeme kararları yasa gereği itiraz olsun olmasın bir üst kurula incelenmektedir. Memurin muhakematı hakkında yapılan son değişiklikle menî muhakeme kararları ilçe idare kurullarınca verilmişse itiraz merciî Bölge İdare Mahkemesi olmaktadır. İdare Kurullarınca yargı yolu açık olmak üzere verilen bu kararlara saygılı olmak gerekir. Nihai olarak son söz yine yargı organlarının olmaktadır. Adigeçen Yüzbaşı hakkında yaptırılan tahkikat eksik olmuş ise zaten soruşturma dosyası yetkili idarî yargı merciinden geri dönmekte, ya da dosya münderecatına göre gerekirse İltzumu muhakeme kararı verilebilmektedir. Mevcut yargılama sistemimizde bulunan kanun hükümlerini tabik etmek durumundayız.

11. Raporun 4 üncü bölümünün içerisinde, "PKK örgütünün propagandasına karşı OHAL'in faaliyetleri" başlığını taşıyan bölümde :

PKK terör örgütüne karşı Olağanüstü Hal Bölge Valiliğinin propagandasının yetersiz olduğu vurgulanmaktadır. Böyle bir tezi kabul etmek mümkün değildir. Bölge Valiliği her fırsatta bölücü terör örgütü PKK'nın masum insanlarımızı acımadan katlettiğini, bunların bölge insanına hizmet götürülmesini istemediğini, iş makinelerini yaktıklarını, köy okullarını ateşe vererek bu yörelerimizde yaşayan vatandaşlarımızın çocuklarının cahil kalmasını istediğini her fırsatta radyo, televizyon ve basın aracılığı ile halkımıza duyurmaktadır. Olağanüstü Hal Bölge Valiliğinin çalışmaları takdire şayandır. Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinde devletimiz PKK terör örgütünün propagandasını etkisiz kılacak her türlü önlemi almış durumdadır. Nitekim bugün bu yörelerimizde PKK psikolojik olarak vatandaşlarımız üzerinde etkisini tamamen kaybetmiş durumdadır. Vatandaşlarımız devletine güven duymaktadır.

Yine aynı bölüm içerisinde "Bu bölgede görev yapan basın mensuplarının güvenliklerinin de sağlanamadığından" bahsedilmektedir.

Bu görüşe katılmak mümkün değildir. Devletimiz güçlüdür. Hangi basın mensubu can güvenliğinin olmadığını beyan etti de kendisine koruma görevlisi verilmedi? Bilakis 2 yıl önce Diyarbakır'da PKK'nın psikolojik baskısından çekinen gazeteler faaliyetlerini durdurmak istediklerinde kendilerine can güvenliğinin devletimizce sağlanacağı garantisini verilmiş, isteyen basın mensuplarına da koruma sağlanmıştır. Bugün bu bölgelerdeki genel güvenlik ve asayiş durumu 2 yıl önce sine göre çok daha farklıdır. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ülkemizin bölünmez bütünlüğünü bedel alan PKK terörünü gündemden çıkarmak üzeredir. PKK terör örgütü karşısında devletimizin güvenlik güçleri kesin bir hâkimiyet sağlamış durumdadır. PKK'ya ağır darbeler vurulmuştur.

12. Raporun 4 üncü bölümü içerisinde "Bölgede görevli kamu görevlilerinin durumu" başlığını taşıyan kesimde : "Bölge, devlet memuru için bir sürgün yeri olarak görülmektedir." ifadesi kullanılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Devletinin böyle bir politikası yoktur, olması da mümkün değildir. Vatandaşımızın her karış toprağı kutsaldır. Her bölgesi ayrı güzellikler taşımaktadır. Yurdumuzun hiçbir bölgesi devlet memurları için sürgün mahalli olarak kullanılmamaktadır. Böyle bir ifadenin "Meclis Araştırma Komisyonu" raporunda yer alması bölücülükle mücadele etmekte olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini uluslararası kuruluşlar nezdinde küçük düşürür ve sıkıntıya sokar. Bu cümlenin de rapor metninden çıkarılması gerekir.

13. Raporun 4 üncü bölümünün "Güvenlik güçlerinin eksiklikleri" başlığını taşıyan kısmında "Emniyetin araç yetersizliği ve yetişmiş personel eksikliği sözkonusudur. Genellikle bölgeye polis

okulundan vasat eğitim gören personel gönderilmektedir. Çoğu personel Kaleşnikof silahı bölgeye tayin edildiğinde görmektedir." denilmektedir.

Emniyet teşkilatımızın modernize edilmesi için hükümetimiz elinden gelen her türlü gayreti göstermektedir. Polis için gerekli araç ve gereçler bütçe imkânları ölçüsünde temin edilmeye çalışılmaktadır.

Yine bir genelleme yapılarak Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesine polis okullarında vasat eğitim gören personelin tayin edildiği ifade edilmektedir ki, gerçekte hiçbir ilgisi yoktur. Aksine bu yöreye daha deneyimli elemanlarımızı tayin etmek için bütün gayretlerimizi göstermekteyiz. Emniyet mensuplarımız yurdumuzun diğer bölgelerinde en az 5-6 yıl hizmet ettikten sonra Şark hizmetine tayin edilmektedir. Bakanlığımızda halen uygulama da bu yödedir.

Polis okullarımızda vasat eğitim diye bir şey sözkonusu değildir. Polis adayları en disiplinli ve en elverişli ortamlarda eğitilmektedirler. Kendilerine silah bilgileri nazari ve tatbiki olarak verilmektedir. Kaleşnikof silahı bölgeye tayin edildiğinde görmektedir ifadesi polisimize bir hakarettir. Bunu ancak maksatlı kişiler söyleyebilirler. Kaleşnikof silahı basın ve yayın organlarından vatandaşlarımız bile tanır haldedir. Polisin bu silahı görmemesi mümkün olabilir mi?

14. Raporun 4 üncü bölümünün "İtirafçılık Kurum" başlığını taşıyan 17-20 sahifelerinde : "Devletin samimi olarak itirafa bulunanları koruyamadığı, kötü niyetli itirafçıları zaptedemediği" belirtilmektedir.

Bilindiği üzere "İtirafçılığın" yasal dayanağı 3419 sayılı Bazı Suç Failleri Hakkında Uygulanacak Hükümlere Dair Kanun"dur. Güvenlik güçleri uygulamalarında bu kanuna bağlı kalmaktadır. Yine bu yasa uyarınca bir itirafçının cezaevinden güvenlik güçlerine yardımcı olmak üzere alınması ilgili C. Savcısının talebi üzerine mahkeme kararı ile olmaktadır. İşin gereği icabı itirafçı mahkeme kararı ile ceza ve tutukevinden bir defada da alınabilir. Birkaç defa da da alınabilir. Bunu zaten ilgili mahkeme takdir etmektedir. İtirafçılığı düzenleyen yasa, terör örgütlerine katılıp bu örgütler tarafından işlenen suçlara iştirak etmeyenler ile iştirak etmiş olmakla birlikte haklarında tahkikata başlanmamış olanlara karşı devletimizin şefkat elini uzatmasıdır.

Devletimiz samimi olarak itirafa bulunanlara sözkonusu yasa gereği bazı kolaylıklar tanımaktadır. Nüfus ve tapu kayıtlarının yeniden düzenlenmesi, estetik cerrahi, iş bulma gibi kolaylıklar bunlardan birkaçıdır. İtirafçıların korunması için devletimiz her türlü özeni göstermektedir. Zaten yasadaki düzenlemelerde bunun en açık delilidir. Samimi olarak itirafa bulunan kişilerin yasadaki belirtilen koruma önlemlerinin alınmasını isteme haklarına sahiptir. Bir kişi öldürülmüş diye itirafa bulunanlar korunamamaktadır demek insafsızlık olur.

Diğer yandan devletin, Alaattin Kanat gibi kötü niyetli itirafçıları zapt edememesi gibi bir şey sözkonusu olamaz. İtirafçı, itirafa bulunduktan ve kendisine bazı kolaylıkların (Estetik, nüfus vs.) sağlanmasından sonra yeni yaşantısında serbesttir. Normal bir vatandaşımız nasıl yaşıyorsa itirafçı da o şekilde yaşayacaktır. Alaattin Kanat gibi bir itirafçı yeni yaşantısında suç işliyorsa devletimiz elbette onun yakasına yapışacak ve hesabını vermek üzere adli makamlara teslim edecektir.

15. Raporun 4 üncü bölümünün "Koruculuk" başlığını taşıyan kısmında (Sahife 20-24) "...Mülki idare amirlerinin korucuların seçiminde ve denetimlerinde yeterli yetkileri olmadığından bu kurumdaki aksaklıklar ve kanuna aykırılıklar denellenememiştir." ifadesi yer almıştır.

Mülki idare amiri olan vali bu konuda tam yetkilidir. Vali, korucunun tayininde onay makamıdır. Onay makamının yetkisinin yetersiz olduğunu söylemek mümkün değildir. 86/9759 sayılı İçişleri Bakanı onayı ile yürürlüğe giren 24.10.1986 tarihli Geçici Köy Korucuları Yönetmeliği-

nin 10 uncu maddesi gereğince koruculuk için yapılan müracaatlar valilik ve kaymakamlıklarca ilçe jandarma bölük komutanlıklarına havale edilmekte, müracaatçıların durumu jandarmaca gerek kendi kayıtlarından ve gerekse diğer resmi kurum ve kuruluşlardan soruşturulmakta, jandarma bölük komutanının kanaati ile birlikte valilik ve kaymakamlıklara sunulmaktadır. Valinin onayı ile atama işlemi tamamlanmaktadır. Onay makamı nasıl yetkisiz olarak nitelenebilir? Tahkikat evrakları olumlu ise valilerce onay verilmekte aksi halde evrak geri çevrilmektedir. Yasalara aykırı yetkili makam ya da mercilerin soruşturma veya kovuşturma yapacağından kimsenin kuşkusu olmamalıdır. İşlenen bir suç varsa bunu örtbas etme yetkisini yasalar kimseye vermemiştir. Suç işleyen cezasına da katlanmak durumundadır.

Korucuların denetimini mülki idare amirleri adına jandarma komutanlıklarınca yapılmaktadır. Kendilerine devletçe silah verilmiş olan bu kişilerin bir güvenlik kuruluşumuz olan jandarma teşkilatı tarafından denetlenmesi kadar doğal ne olabilir ki?

"Koruculuk başlığını taşıyan aynı bölüm içerisinde "Devlet bu konuda hata üzerine hata yapmış, koruculuğun yasal dayanağı olan 442 sayılı Köy Kanununun 74 üncü maddesinde ve 86/9759 sayılı kararla yürürlüğe konulan 24.10.1986 tarihli Geçici Köy Korucuları Yönetmeliğinde yer almasına rağmen kanuna aykırı bir şekilde "Gizli" köy koruculuğu ihdas etmiş ve bunları il merkezlerinde kanuna aykırı bir şekilde görevlendirmişlerdir." denilmektedir.

Köy korucularının seçim ve denetiminde mülki idare amirlerinin yeterli yetkileri bulunmadığını belirten Araştırma Komisyonu Raporu bu defa çelişki içerisine girerek valilerin bilgisi dahilinde gerçekleştirilen bu işlemleri kanuna aykırı olarak niteleyebilmektedir. Geçici köy korucusu olarak görevlendirilen kişiler aynı zamanda buldukları köy halkı tarafından korucu oldukları bilinen kimselerdir. Güvenlik güçlerimiz istihbarat çalışmalarında kendilerine yardımcı olabilecek kimselere gerektiğinde parasal yardım bile yapmakta ve bu kişilerden gerekli istihbarat bilgileri toplayabilmektedirler. Devlet kendisine bilgi veren bu kimseleri deftere almak zorunda mı olmalıdır, yoksa bu vatandaşların can ve mal güvenliklerine hiç zarar gelmemesi için "Gizli" olarak mı istihdam etmelidir? Dünyanın hiçbir ülkesinde istihbarat elemanları bilgi aldıkları kimseleri açıklamazlar. Devlet hizmeti yapmayan, hele hele güvenlik kuruluşlarımızdan çalışmamış kimselerin bunu anlamaları mümkün değildir. Şundan kimsenin kuşkusu olmasın yapılan işlemler devletin valilerinin bilgileri dahilinde yapılmaktadır. Yapılan işlemlerde de devletin güvenliği esas alınmaktadır.

Korucularla ilgili bölümün son paragrafında "Yapılan bu yanlış uygulama artık öyle bir hale gelmiştir ki, devlet her ay maaş verdiği ve silahını teslim ettiği bu şahısların maaşlarını kesip, silahını istediğinde ne ile karşılaşacağı belli değildir.

...Bir kurum olarak devletin karşısına silahlı bir güç olarak çıkacaktır. Devletin yanında olmayı ayrıcalık sayan ve devletin yanında yer aldıklarından dolayı hak talep eden ve bu doğrultuda örgütlenen korucular karşısında zamanında tedbir alınmadığı takdirde, bunların PKK'dan sonra devlete yönelik silahlı eylemlerine rastlanabilecek bu defa bunlar birtakım kişiler tarafından devlete yönelik olarak kışkırtılabilecektir." denilmiştir.

Bu paragraftaki yazılanlar 13 Mart 1995 tarihli Cumhuriyet Gazetesinden alınarak rapora eklenmiştir. Söylenenler bir senaryoyu andırmaktadır. Koruculuk sistemi halen iş başında bulunan Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin de uygulamakta olduğu bir nevi güvenlik tedbiridir. Yerine yeni önlemler ikame edilmeden, bu sistemin tamamen işe yaramadığını ve tamamen suiistimal edildiğini söylemek yanlıştır. Her meslek grubu içinde bazı kimselerin suç işleyebildikleri gibi zaman zaman geçici köy korucularından da suç işleyenlere rastlanılmakta ve mevcut yasalarımız karşısında haklarında gereken işlemler derhal yapılmaktadır. Geçici köy korucuları da bu vatanın evladı-

dir. PKK ile mücadelede bu vatan evlatları da çarpışmakta ve bazen de şehit düşmektedirler. Birkaç kişi suç işliyor diye bu sistemin tamamına karşı çıkılması yanlıştır. Ancak olağanüstü halin kalkmasından sonra koruculuk sistemine alternatif olabilecek tedbirlerde düşünülebilir. Fakat Meclis Araştırma Komisyonunun raporunda köy korucularına âdeta "Potansiyel suçlu" gözüyle bakılmaktadır. Bu görüşe katılmak mümkün değildir. Komisyon raporunda âdeta bir tahmin yapılmakta ve geçici köy korucularının bir gün silahlarını devlete yöneltebileceği ifade edilmektedir. Devletimiz güçlüdür. Verdiği silahı gerektiğinde geri de alabilir. Ancak silahını geri alacağı kimselerde bu vatanın evlatlarıdır. Devlet onları açlığa mahkûm edecek değildir. Elbette tedbirlerini de almaktadır.

16. Meclis Araştırma Komisyonu Raporunun 7 nci bölümü içerisinde Uğur Mumcu cinayeti ile ilgili açıklamaların 15 inci sayfasında "Uğur Mumcu gibi potansiyel olarak birtakım örgütlerin devamlı tehdidine maruz kalan bir vatandaşın neden dolayı koruma tedbirlerinden faydalandırılmadığı düşünülmektedir." denilmektedir. Devam eden paragrafta ise "Teröre Karşı Koruma Tedbirleri Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinde düzenleme yapmayarak İçişleri Bakanlığının açık bir kusur işlediği" ileri sürülmekte, bu tutarsız iddia ile Uğur Mumcu'nun ailesi ve yakınlarının Ankara 4 No. lu İdare Mahkemesinde açtığı 1994/586 sayılı esasına kayıtlı davaya âdeta Komisyonun bu raporu bir belge, bir dayanak olarak sunulmak istenilmektedir. Gerçeği yansıtmayan bu bölümlerin rapordan çıkarılması gerekmektedir. Aksi halde komisyon kişisel menfaatlere alet edilmiş olacaktır.

17. Raporun sonuç bölümünün ikinci sayfasında aynen "...Vatandaş karakola gitmeye korkmaktadır. Bu sadece Güneydoğu ve Doğu Anadolu Bölgesinde değil tüm ülkemizde böyledir." ifadesi kullanılmakta, bu önyargı ile polis teşkilatımız âdeta bir öcü gibi gösterilmeye çalışılmaktadır. Raporda böyle bir ifadenin yer alması doğru değildir. Aynı zamanda gerçekte de ilgisi yoktur. Vatandaşlarımız gerektiği takdirde karakollara müracaat ederek rahatlıkla şikâyetinde bulunabilmekte ve polisten yardım talep edebilmektedir. Bu ibarelerin rapor metninden çıkarılması gerekmektedir.

18. Yine raporun sonuç bölümünün 3 üncü sayfasında üstü kapalı olarak Emniyet Makamları Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi, Cumhuriyet Başsavcısı, Olağanüstü Bölge Valisi "...bir merkezden yönetiliyormuşcasına gizli örgüt şeklinde örgütlenen bu oluşumlar..." şeklinde bir ifade ile tanımlanmaya çalışılmakta, onuru ile görev yapmaya gayret eden bu kamu görevlilerinin çalışmaya aşkı ve azmi rencide edilmektedir. Bu kişiler âdeta devlet içinde bir gizli-örgüt olarak görülmektedir.

1994 yılı yaz aylarında Diyarbakır, Şırnak illerine inceleme gezisine giden Araştırma Komisyonuna Olağanüstü Hal Bölge Valisince araç, şoför ve koruma verilmiş ancak haklı bir gerekçe ile helikopter talepleri uygun görülmemiştir. Çünkü aynı tarihte Sayın Başbakan Tansu Çiller'in talimatı üzerine Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinde Bölge Valiliği ve güvenlik güçlerimizce kullanılan helikopterler Türkiye'de temsilcilikleri bulunan yabancı büyükelçilerin bölgede birlikte yapacakları inceleme için hazır bekletilmiştir. Böyle bir mazereti haklı görmeyenlerin şikâyetini raporda belirtmeleri de uygun değildir. Bu nedenle rapordan bu ifadelerin de çıkarılması uygun olacaktır.

19. Raporun "Sonuç ve alınması gereken tedbirlere dair öneriler" başlığını taşıyan 8 inci bölümün ilk 5 sayfasının tamamının rapordan çıkarılması gerekmektedir. Çünkü belirtilen bu kısımda devlet içerisinde de gizli oluşumlardan bahsedilmekte ve âdeta kontrgerillanın devlet içerisinde olduğu ifade edilmeye çalışılmaktadır. Araştırma Komisyonunca böyle bir sonuca ulaşılmamış ve bu konuda somut bir delil de elde edilmemiş iken bu ibarelerin rapora eklenmesine bir anlam verilmemiştir. Rapordan bu ibarelerin çıkarılmaması halinde faili meçhul siyasal cinayetlerin devletin gölgesi altında işlendiği izlenimi ortaya çıkacaktır ki, böyle bir durum asla sözkonusu değil-

dir. Araştırma Komisyonunun yapmış olduğu müşterek çalışmalarda hiçbir zaman böyle bir kanaata varılmamıştır. Sadece 1-2 kişinin subjektif görüşlerini Komisyon Raporuna gerçekmiş gibi monte edilmesi Türkiye Cumhuriyeti Devletine hakarettir. Bu nedenlerle belirtilen 5 sayfalık kısmın rapordan çıkarılması sağlanmalıdır. Dayanaksız olan bu görüşe katılmak mümkün değildir.

20. Raporun 8 inci bölümü içerisinde yer alan ve "Alınması Gereken Öneriler" başlığını taşıyan kısımda ise :

Koruculuk sistemine son verilmesinin önerildiği üçüncü sıra numarada bulunan paragrafın, 7 sıra numarada "Jandarma Teşkilatının kaldırılması" öngören paragrafın,

19 sıra numarada bulunan ve Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcısı Nusret Demiral ve Ülkü Coşkun ile ilgili paragrafın,

20 sıra numarada gizli köy koruculuğundan bahsedilen kısmın,

21 sıra numarada JİTEN mensupları hakkında soruşturma yapılmasının talep edildiği kısım,

26 sıra numarada teröre karşı koruma tedbirleri yönetmeliğinden değişiklik yapan görevliler hakkında soruşturma yapılması istenilen kısım,

27 sıra numarada Uğur Mumcu cinayetini çıkmaza sokan İçişleri Bakanlığı yetkilileri hakkında soruşturma talep edilen kısmın,

28 sıra numarada bulunan Çetin Emeç'in katil zanlısı olarak gözetim altına alınan ve hakkın da yeterli delil olmaması nedeniyle serbest bırakılan Muhammet Celal Zehebi adlı şahsın Türk vatandaşlığına alınması ile ilgili 17.9.1987 tarih ve 87/12140 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının iptalini öneren kısmın Komisyonun görev alanına girmemesi ve yasal dayanaklarının bulunmaması nedeniyle rapordan çıkarılması, 29 sıra numarada bulunan ve Devlet güvenlik güçlerinin işledikleri suçlar hakkında doğrudan Devlet Güvenlik Mahkemelerinde yargılanmalarını öneren kısım,

Komisyon raporundan çıkarılması gerekmektedir.

21. Ayrıca Araştırma Komisyonunun bizzat tespit etmediği bazı gereksiz bilgilere raporun 5 inci Bölümünde yer verildiği görülmüştür "Faili meçhul siyasal cinayetleri işleyen yasadışı örgütlerin yapısı, tarihçesi, çalışma usulleri vs. hususların ayrıntılı olarak rapora eklenmiş olması gereksiz bulunmuştur. Bu tür bilgilerin emniyet, jandarma ve mahkemelerden ve istihbarat makamlarından toplandığı ve rapora Araştırma Komisyonunun tespiti imiş gibi eklenildiği anlaşılmaktadır. Bu bilgilerin de rapordan çıkarılması gerekmektedir.

21 sıra numarada belirtilmeye çalışılan ve kabul edilmesi mümkün olmayan hususlar rapordan çıkarılmadığı için muhalefet şerhi verilerek rapor tarafımızdan imzalanmamıştır.

İsmail Köse
Erzurum

Melih Pabuçcuoğlu
Balıkesir

Nevzat Ercan
Sakarya

MUHALEFET ŞERHİ

TC Devleti kurulduğundan bu yana özellikle çok partili demokratik dönemde, yurt içinde devlet ve rejim düşmanlarının sık sık kendilerinin yazıp, kendilerinin oynadıkları senaryolar vardır, bunlardan biri de "devlet cinayet işliyor" iddiasıdır.

"Faili bulunamamış her cinayete siyasî cinayettir, devlet bunun failini kasıtlı olarak bulmuyor" şeklinde hissî, siyasî ve her türlü mantıktan uzak bu isnatların doğru olmadığını bilmemize rağmen bir şeyin şuyuu vukuundan beterdır tekerlemesine getirmektedir.

Bir hukuk devletinde istisna da olsa bazen güvenlik görevlilerinin kasten veya ihmalleri neticesinde görevlerini kötüye kullanmaları söz konusu olabilir, bu hallerde Türk Ceza Kanununun ilgili maddelerine göre bunların cezalandırılması cihetine gidilmektedir, ancak buradan hareketle devletin tüm anayasal organlarına bunu şumullendirmek hukuk mantığına hiç sığmaz.

Özellikle demokrasiyi içine sindiremeyen bazı devletlerde sırf siyasal iktidarı kötülemek için siyaseten bu tür iddialar ortaya atılırken devletin anayasal ve meşru organlarına büyük zararlar verildiğini unutmamak gerekir. Türkiyemiz uzun yıllar siyasal ve ideolojik terör tehdidi ile başbaşa olup, ona karşı amansız bir mücadele verirken bu tür iddiaların ve söylentilerin teröre çanak tuttuğunu göz ardı edemeyiz, o nedenle :

Mezkûr raporun :

Sonuç ve alınması gereken tedbirlere dair önerilerin;

13 üncü fıkrasında "...kasıtlarıyla yıkacak unsurlar..." cümlesinin "...kasıtlarıyla yıkacak kişiler..." olarak yazılmasını,

19 ve 20 nci fıkraların tamamen çıkarılmasını,

23 üncü fıkranın "...Yüce Meclis çatısı altında kurulacak özel bir komisyon vasıtasıyla da bu konuda çalışmalar yapılarak yargı organlarına yardımcı olunmasına..." cümlesinin çıkarılmasını,

29 uncu fıkranın da rapordan çıkarılmasına dair muhalefetimi saygılarımla arz ederim.

2.10.1995

Cafer Sadık Keseroğlu

Sinop

KARŞIOY

10/90 sayılı Fahi Meçhul Siyasal Cinayetleri Araştırma Komisyonu Raporunun 4 üncü bölümünün 6 ncı sayfasında yer alan "Kontregerilla örgütü ile ilgili iddialara dayanak teşkil eden herhangi bir somut delil ileri sürülemediği" biçimindeki görüşe katılmıyorum.

İşbu karşıoy yazımın rapora eklenmesini diliyorum.

Kişinin temel hak ve özgürlüklerinin başında "Yaşama Hakkı" gelir. Günümüzde evrensel buyut kazanan insan haklarının en yaşamsalı budur. Devletin varoluş nedeni yurttaşının can güvenliğini sağlamak, buna yönelik eylemlerde bulunanları yakalayıp bağımsız yargıya teslim etmektir. Bu çağdaş devletin başta gelen ödevidir. Anılan işlevin gereğince yerine getirilememesi devletin en büyük açmazını oluşturur.

"Ülkemizde yaşamaya, yargıya, yürütmeye ve onun emrindeki güvenlik görevlilerine güven-sizlik giderek artmaktadır." Bunun nedenlerini duygusallığa yer vermeden "saptamak ve çözüm bulmak, devletin varlığı ve sürekliliği açısından" zorunludur.

"Şiddet ve terör yoluyla devletin varlığına ve demokratik otoritesine saldırı, insan hak ve özgürlükleri çerçevesine giremez ve kabul edilemez. Devletin görevi de hukuka ve insan haklarına bağlı demokratik devlet anlayışını ödünsüz uygulamaktır. Böyle bir devlet anlayışı ülkenin ve yurttaşın tümü için güvence olacaktır."

Birilerinin çıkıp kendisini devlet yerine koyması ve "yasadışı, hukuk dışı işler yapması, devletin korunup-kollanmasına değil, onun çökertilmesine hizmet" olur.

Böylece "Güç odakları sayesinde Türkiye uluslararası kuruluşlar ve Batılı devletlerce yargısız infazlar, gözaltında kayıplar ve faili meçhul cinayetler ülkesi olarak anılmaktadır.

"Bu gerçekler gizlenerek hukuk devleti güçlendirilemez. Güvenlik güçlerinin, bir örgütün, bir partinin vurucu gücü gibi hareket etmesiyle de devletin varlığı ve ülkenin bütünlüğü korunamaz.

Türkiye'de çok sayıda faili meçhul cinayet ve kayıp vardır. Kayıpların ve cinayet failerinin bulunamaması halkta korku, kuşku ve güvensizlik yaratmaktadır. Güvensizliği, korkuyu, kuşkuyu ve adaletsizliği artırarak devleti korumak olanaksızdır.

Güvensizliği güvene dönüştürmenin, yaşadığımız olumsuzlukları aşmanın ve devleti güçlü kılmanın yolu, kişi hak ve özgürlüklerinin sınırının genişletilmesi, parlamentonun yetkilerine sahip çıkması ve anılan "güç odaklarının" üzerine inançla ve kararlılıkla gidilmesiyle olanaklıdır.

Devlet içindeki "güç odağının" Özel Harp Dairesi olduğu yaklaşık 27 yıldır tartışılmaktadır. 1968'lerden başlayarak günümüze dek gelen her eylemin içinde ÖHD'nin olduğu ileri sürülmüş, yazılıp, çizilmiştir. ÖHD'nin; sivil uzantısı olan kontrgerillayı beslediği, olaylarda kullandığı yaygın bir kanıdır.

Konuya ilişkin binlerce gazete haberi, makale ve köşe yazısı basında yer almıştır. Son yıllarda bununla ilintili olarak TV programları düzenlendiği dahi görülmektedir.

Yine kontrgerillanın varlığı hakkında başta emekli Kurmay Yarbay Talat Turhan olmak üzere birçok yazarın belgeli, bilgili, yer göstermeli yayımlanmış yapıtları da bulunmaktadır.

Sayın Talat Turhan, "Bomba-1", "Bomba-2", "Doruk Operasyonu", "Kontrgerilla Cumhuriyeti", "Özel Savaş Terör ve Kontrgerilla".

Stüleyman Genç, "12 Mart'a Nasıl Gelindi?", "Bıçağın Sırtındaki Türkiye" (CIA/MİT Kontrgerilla) adlı yapıtlarında;

Emekli Tümğ. Celil Gürkan, "12 Mart'a Beş Kala",

Em. Hâk. Alb. Emin Değer, "CIA Kontrgerilla ve Türkiye";

Soner Yalçın, "Binbaşı Ersever'in İtirafları";

Haydar Tunçkanat, "Amerika, Emperyalizm ve CIA";

Fatih Güllapoğlu, "Tanksız, Topsuz Harekât";

İlhan Selçuk, "Ziverbey Köşkü";

adlı yapıtlarında konuya yeterince ışık tutmaktadırlar.

Değerli yazar İlhan Selçuk, "Ziverbey Köşkü" adlı yapıtının 11 inci basımında sorgucunun kendisine "İlhan Selçuk, Genelkurmay Başkanlığına bağlı kontrgerilla örgütünün karşısında bulunuyorsun. Sen bizim tutsağımızsın, burada Anayasa, bahayasa yoktur. Örgüt seni ölüme mahkûm etmiştir. Sana istediğimizi yapmaya yetkiliyiz. Buraya getirilmen örgüt kararıyla (Sayfa 63).

Seni şimdi gönderiyoruz. Bundan böyle gözümüz üstünde olacak. Bu teşkilatta 22 general ve albay bulunmaktadır. Teşkilatı mahsus gibidir. Bak görürsün bu teşkilat neler yapacak (Sayfa 9)." dediğini yazmaktadır.

12 Mart 1971 ve 12 Eylül ve 1980 askerî eylemleri sonrasında gözaltına alınanlar arasında kontrgerilla tarafından sorgulandıklarını ileri sürenlerin sayısı oldukça kabanktır.

Kontrgerillanın varlığını ve olaylarda kullanıldığını ilk kez ortaya atan zamanın Başbakanı, bugünün DSP Genel Başkanı Sayın Bülent Ecevit, 6.12.1992 tarihli Cumhuriyet Gazetesinde yer

alan bir açıklamasında kontrgerillanın elle tutulmayan bir örgüt olduğunu, resmî belgelerde görülmediğini belirterek, "Ben, 1978-79 Hükümet döneminizde Genelkurmay Başkanından öncelikle bu soruna çözüm getirmesini istedim ve o da bir ölçüde bir şeyler yapabildi." demektedir.

Ayrıca 10 Mayıs 1995 Çarşamba günü ATV'de Ali Kırca ile yapılan söyleşide Sayın Ecevit; "Size düzenlenen suikaste kontrgerilla parmağı olduğu söylendi. Niçin olay aydınlığa kavuşturulamadı sorusunu, Devletin içinde böylesi bir güç var. Bana verilen bilgiye göre belli bir yer kadar gidilmiş, daha fazla gidilememiş" biçiminde yanıtlanmaktadır.

Aynı konuda MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeş, Sabah Gazetesinde "Şahinlerin Dansı" adıyla yayınlanan anılarında; "Ağca'yı Ülkü Ocaklarının bazı binalarına sokup saklamışlar. İpekçi'yi vuran o değilmiş. Oral Çelik isimindeki arkadaşımıymış. O da ülkücü gibi gösteriliyor ama değil. Ağca'yı cinayeti işleyen diye tutukluyorlar. Mamak'tan (Kartal'dan olması gerekir) kaçınıyorlar, kendi başına kaçması mümkün değil. Asker elbisesiyle kaçınıyorlar. Ağca'yı askeri cezaevinden kaçırın bir devlet örgütüdür." demektedir.

Ülkemizde uzun yıllar Başbakanlık yapmış ve şu anda Cumhurbaşkanı olan Sayın Süleyman Demirel 1990 yılında kontrgerillayı kastederek; hukuk devletinde bu tür örgütlere yer yoktur. Parlamantonun bu toplumsal tehlikeye, hukuk dışılığı ve devlet içindeki bu gizli örgütlenmeye karşı çıkması bir görev haline gelmiştir. Türkiye Cumhuriyeti Devleti cinayet işleyen bir devlet imajı ile Türk Halkının önünde duramaz. Savcılar ne güne duruyor?" diye bağırken, Başbakan olduktan sonra, 1993 yılında "kontrgerilla tartışmaları havanda su dövmektir" diyebilmektedir.

Yayımladığı anılarında bu konuya değinen eski Cumhurbaşkanı Kenan Evren "1980 yılında Demirel'in kendisinden Özel Harp Dairesini 1971 yılında olduğu gibi anarşi ve terörde kullanmayı talep ettiğini, ancak kendisinin reddettiğini" belirtmekte, "yine de, haberim olmadan belki bazı olaylarda kullanılmıştır." demektedir.

Yapılan açıklamalar sıradan kişilerin değil, ülkemizde Cumhurbaşkanlığı, Başbakanlık, siyasi parti liderliği yapmış olanların kontrgerillaya ilişkin itirafıdır.

Aslında Özel Harp Dairesinin, Özel Kuvvetler Komutanlığına dönüşmesi 3 Aralık 1990'da Genelkurmay Brifingi ile resmîyet kazanmış ve daha sonraları Özel Harp Dairesinin Güneydoğuda bölütle eşkıyaya karşı görev aldığı kabul edilmiştir.

Mayıs 1990'da İtalya'da "Gladio" örgütünün ortaya çıkması ve bu örgütün Cumhurbaşkanı F. Kösiga tarafından korunduğunun anlaşılması üzerine, kontrgerilla, Türkiye'de yeniden güncellik kazanmış ve yoğun biçimde tartışılmaya başlanmıştır. O günlerde ve 1991 seçimleri sonrasında Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan partiler ve milletvekillerince çok sayıda Meclis araştırma önergesi verilmiştir. Önergelerin tümündeki ortak amaç, olaya TBMM'nin elkoyması, böyle bir örgüt varsa ortaya çıkarılmasıdır.

Anılan örgütün TBMM'de araştırılması, halk üzerine simmiş bulunan korku ve kuşkuyla atacak, demokrasimize yeni boyut kazandıracak uluslararası kamuoyunda ülkemizin saygınlığı artacaktır.

"Kontrgerilla denen gücün varlığı inkâr edildiği için hiçbir denetim mekanizması işletilememekte", TBMM yetkilerini kullanarak konuyu araştıramamakta, dönemin Genelkurmay Başkanı, Meclis Başkanına telefon ederek, "Bu komisyon üyeleri ne yapmak istiyor? Ben elemanlarımı deşifre ettirmem, üyeler ÖHD yetkililerini dinlemekten vazgeçsinler" diyebilmektedir.

4 Eylül 1988 tarihli Nokta Dergisi ekinde yer alan 125 sayfalık "MİT Raporunda" emniyetten bazı yetkililerin mafya ile içli-dışlı olduğu, dosyaların kaybedildiği, ifadelerin silindiği ya da değiştirildiği hususlarına yer verilmekte, ama kimse konunun üzerine gitme yürekliliğini göstermemektedir. Eğer, Devletin yasal gizli örgütünün raporunda bunlar yazılıyorsa Uğur Mumcu'nun katil sanığı olarak teşhis edilen iki kişinin yakalama tutanaklarının tarihlerindeki "tahrifat" üzerinde niçin önemle durulmadığı sorusu akla gelmektedir.

Eski bir kılıfede 1,5 ton patlayıcı madde ile yakalanan Mehmet Ali Çeviker, Mahir Çayan'ın kaçırılmasında rol üstlenen Yzb. İlyas Aydın necidir?

Rahmetli Uğur Mumcu'nun köşesinde çok yazdığı Tğm. Mustafa İlerisoy ve Fehmi Altınbilek'in; Dr. Necdet Güçlü'nün öldürülmesinde kullanılan silahları ülkücülerde ne aramaktadır?

Kültür Sarayı yangını, Marmara Gemisinin batırılması, Eminönü Araba Vapuru ile Kastamону Şilebine sabotaj olayları niçin karanlıkta bırakılmaktadır. Bu ulusal değerleri tahrip edenler kimlerdir?

Son yıllarda ölüm makinesi olarak nitelendirilen Tunceli-Bingöl-Şırnak yörelerinde cinayet işleyen kişiler niçin yakalanmamakta ya da yakalanamamaktadır?

Geçmişte Devrimci Öğrenci Birliği adlı örgütlerdeki konuşmalarında "Devrimci mücadelenin gücü silahtır. Silahsız mücadele başarıya ulaşamaz. Pasifizme bir son verelim" diyerek gençleri silahlı mücadeleye çekmeye çalışan görevli hakkında niçin işlem yapılmamıştır?

20.3.1995 tarihinde ATV'de yayınlanan ve Savaş Ay tarafından yönetilen "A Takımı" programında İstanbul Gazi Mahallesi olayları ile ilgili olarak açıklama yapan Mahir Kaynak, "Bu olayın üstü kütlenmelidir, aksi halde Türkiye kanışır" sözünü neye dayanarak söylemektedir?

Gazeteci Ali Öncü Tercüman Gazetesinde 7 Mart 1993 tarihinde yayınlanan seri yazısında; kontrgerillaları 1984'ten sonra Güneydoğu'da kendisini gösterdiğini, devletle ilgisinin olmadığını, PKK tarafından yakınları öldürülenlerin gerillalara karşı örgütlendiğini, Anadolu Halk Cephesini oluşturduklarını hedeflerinin devleti korumak olduğunu yazmaktadır. Bu yazıların doğruluk derecesi nedir?

Türkiye'de ilk kez Hizbullah operasyonu yapan hücre evinde yakaladığı altı silahın balistik incelemesi sonucu 37 faili meçhul cinayeti ortaya çıkaran Polis Şefi ödüllendirilecek ve terfi edecek yerde niçin sürülmüştür?

Bütün bunların ve benzeri olayların araştırılması, incelenmesi, faili bilinmeyen birçok cinayeti ve sabotajları gün ışığına çıkaracak, halkımızın esenliği, ülkemizin birliği ve bütünlüğü açısından yararlı olacak, devlet töhmet altında kalmaktan kurtulacaktır.

Üste adını verdiğim yapılar, yazıların, Devlette umur görmüş yetkililerin açıklamaları ve Meclis araştırma önergelerinin varlığı karşısında Komisyon Raporunun 4 üncü bölümünün 6 ncı sayfasında "Kontrgerilla örgütü ile ilgili iddialara dayanak teşkil eden somut delil ileri sürülemediği" biçiminde özetlenen çoğunluk görüşüne katılmıyorum.

Saygılarımla.

Mustafa Yılmaz

Malatya

Kâtip Üye

RAPORA MUHALEFET ŞERHİ YAZAN SAYIN MİLLETVEKİLLERİNİN MUHALEFET ŞERHLERİNDEKİ DÜŞÜNCELERİNE KARŞILIK, KOMİSYON BAŞKANININ GÖRÜŞLERİ :

Öncelikle rapora muhalefet şerhi yazan Sayın İsmail Köse, Nevzat Ercan, Melih Pabuçcuoğlu ve Osman Seyfi'nin muhalefet şerhinde ileri sürdükleri hususları incelemeden önce, kısaca, tarihimize bakmak gerekirse : Kurduğumuz devletlerin istikrarsızlığa ve karışıklığa sürüklenmeye çalışıldığı dönemlerde, devletin istikrarsızlığa ve karışıklığa sürüklenmesine yol açan sebepleri açıklayan ve bunları yüksek sesle söyleyen kişilere karşı, yürürlükte bulunan düzensizlikler ve kuralsızlıklar ortadan kalktığına menfaatlere hanel gelecek birtakım kişi ve kuruluşlar tarafından yoğun tepki ve eleştiri yöneltildiği görülecektir. Devletimiz içerisinde vukubulan düzensizlikleri muhafaza ederek menfaatlere hanel görmesini engellemeye çalışan bu kişi ve kuruluşlar, Devletin âli menfaatlerini, milletin geleceğini düşünerek devletin içine düştüğü durumu ve hataları ortaya koyan kişileri bazen hain, bazen devlet düşmanı, bazen birtakım mihrakların eline birtakım kozlar vermekle suçlamışlardır.

Ancak yine tarihimiz incelendiğinde açıkça görüldüğü üzere; Devletin ve milletin geleceğini düşünerek hataları ortaya koyan ve bunların çözülmesi için öneriler getirenler milletin ve tarihin takdirini kazanırken, kuralızsızlık ve düzensizlikten medet umarak bunların üzerini örterek haklarına hanel gelmesini engellemeye çalışanlar tarihin kara sayfalarında anılmışlardır.

Bu nedenle Devletimizin ve toplumumuzun hatalarını açıkça söylemek ve bunlara çözümler üretmeye çalışmak ülkesini seven anayasal düzene inanan ve Hukuk Devletini benimseyen her yurttaşın anasayal ödevidir. Bu ödevi yerine getirmeyenlerin ve hataları örtmeye çalışanların tarihin yanında hukukî açıdan da sorumlulukları bulunmaktadır.

Kaldı ki; ülkenin çözüm üretmeye yetkili ve görevli organları Devletin hatalarını açıkça ortaya koyarak, çözüm bulunmasına yardımcı olamazsa, bu hataları birtakım yıkıcı ve bölücü mihraklar tarafından istenildiği gibi yorumlanacağı ve kendi ideolojileri doğrultusunda birtakım olumsuz sonuçlara varılarak, Devletimizin küçük düşürülmeye çalışılacağı ortadadır. Çünkü yıkıcı ve bölücü örgütler saklanmaya çalışılan bu hatalardan hareketle, kolaylıkla bu doğruların arasına birtakım yanlışları ve örgütsel propagandalarını sıkıştırarak istedikleri gibi kamuoyunu yanıltabilirler.

Görüldüğü üzere; hataları açıklayıp, bunların üzerine gitmek değil, hataları saklayıp kapatmaya çalışmak, devletimizi yıkmak ve parçalamak isteyen bölücü mihrakların eline verilen bir kozdur. İşlenen hataları ve aksaklıkları saklamanın hukukten suç olması bir yana, yıkıcı örgütlere koz verilmesi açısından da devlete ve millete ihanettir. Bu ihanetlerin neticesinde de 1984'de 200 kişi olan terör örgütü PKK bugün binlerle anılır hale gelmiştir. 1984'de 200 olan terörist sayısının binlerle anılır hale gelmesine yolaçan ve başlangıçta hataları ufak tefek hadiseler olarak gören ve önemsemeyen, böylece de bu örgütü Devletimizin ve milletimizin başına bela eden bu zihniyetin ürünü olan ihanet şebekesinin, anayasal suç işlemeden ötürü yargılanması gereklidir. Bu açıklamalardan sonra sayın milletvekillerinin mezkûr muhalefet şerhlerini incelemek gerekirse:

Yukarıda da dile getirildiği gibi raporda vurgulanan gerçeklerin, gerçeğe ilgisi olmadığını belirterek rapordan çıkarılmasını isteyen sayın milletvekillerine yukarıdaki bilgiler doğrultusunda söylenecek tek söz vardır; tarihten ders alınması gerektiğidir. Diğer konuları sırayla incelemek gerekirse :

1 ve 2 No. lu Şerhler :

Muhalefet şerhi yazan sayın milletvekilleri maalesef Komisyonumuzca faile meçhul siyasal cinayetlerin yoğun olarak işlendiği yörelere yapılan inceleme gezilerine, kendilerine yapılan tüm davetlere rağmen katılmamışlardır.

Bu nedenle bu yörede yaşayan vatandaşları dinleme fırsatı bulamamışlar, ilk ağızdan gerçekleri öğrenememişlerdir. Yörede yaşayan vatandaşın durumunu Meclisteki odada oturarak anlamak mümkün değildir. Yöreye gitmeden ve yöredeki vatandaşın dinlemeden yöredeki vatandaşlarla ilgili olarak yorum yapan ve muhalefet şerhi yazan sayın milletvekillerinin durumunu kamuoyunun takdirine bırakıyorum. Komisyonumuzda mevcut olan tutanaklarda incelendiğinde görüleceği üzere; raporda yer alan ifadeler vatandaşın feryadının yumuşatılarak yazılmış halidir. Yöreye yapılan davelere katılmayan, Komisyonumuzun diğer üyelerinin yaptıkları inceleme gezilerinin tutanaklarını dahi inceleme zahmeti göstermeyen sayın milletvekillerinin bu konuda muhalefet şerhi yazmaya hakkı olmaz.

Kaldı ki; idarî makamların çoğunun vekâletlerle yönetildiği de Komisyonumuzun bölgeye yaptığı gezilerde tespit edilen bir husustur. Yöreye gitmeden ve buralardaki vekâletler yönetimini görmeden yazılan bu muhalefet şerhinin hiçbir geçerliliği olmaz. Ayrıca Komisyonumuzca bölgeye yapılan ilk geziden sonra bir ara rapor hazırlanmış, bu ara rapor İçişleri Bakanlığına ve Başbakanlığa Komisyon Başkanı ve üyeleri tarafından takdim edilmiş, İçişleri Bakanının da bizzat kendisi bu rapordan sonra eksikliklerin en kısa sürede giderileceğini beyan etmiştir. Tabii bu konudan Komisyon çalışmalarını takip etmeyen sayın milletvekillerinin haberdar olması düşünülemez. Bu nedenle bu konudaki muhalefet şerhini cevaplamak dahi fuzulidir. Sadece gerçekleri inkâr edenlerin tarihe bakması gerekmektedir.

Yöreye atanan Devlet memurlarının stajdan atanmadığı hususuna gelince, bizzat eski Olağanüstü Hal Bölge Valisi Sayın Hayri Kozakçıoğlu'nun da Komisyonumuza İstanbul'da yaptığı açıklamada da görüldüğü üzere stajdan atanan savcılar idealist olmalarına ve her türlü gayreti göstermelerine rağmen bazı olaylarda tecrübesizliklerinden ötürü yetersiz kalabilmektedirler. Bu durumda delillerin toplanmasını engellemekte ve sıhhalî neticeye ulaşamamaktadır. Tabii bu durumu da ancak komisyon çalışmalarını takip eden sayın milletvekilleri tespit edebilmişlerdir.

3 No. lu Muhalefet Şerhi :

Bölgeye tecrübesiz emniyet görevlilerinin gönderildiği ve Şımak'ın vekâletle yönetildiği bizzat komisyon raporuna ekli mülkiye müfettişlerinin raporları ile de sabittir. Bu konuda komisyonun tespitleri de aynı yödedir. Muhalefet şerhi yazan milletvekillerine komisyon raporunun ekindeki mülkiye müfettişlerinin raporlarının okunması tavsiye olunur. Kaldı ki Komisyonumuza bilgi veren bir çok emniyet görevlisi de bölgede görevinin uzmanı olmayan bazı görevlilerin değişik branşlarda istihdam edildiğini belirtmişlerdir.

4 No. lu Muhalefet Şerhi :

Maalesef Komisyonumuzca yapılan gezilerde tespit edilen bir husus gezi tarihinde vatandaşın acil hastalarını belli bir saatten sonra bir yerden bir yere götüremediği, cenazelerin sabahı beklediği şeklindedir. Bizzat komisyon üyelerimiz bu gerçeği yaşamışlardır. Bu gerçeğe itiraz ederek bir şeyi değiştirmek mümkün değildir. Bu gerçekleri ancak yöreye gitmemiş ve Meclisteki odadan muhalefet şerhi yazan sayın milletvekilleri inkâr edebilirler.

5 No. lu Muhalefet Şerhi :

Yine maalesef yöreye Komisyonumuzca yapılan geziler sırasında devletin otoritesinin zaafiyet içerisinde olduğu ve kurumların iribatsız bir şekilde çalıştığı, Türkiye Elektrik Kurumunun, elektrik parasını tahsil edemediği belgeleriyle birlikte tespit edilmiştir. Bu konudaki belgeler raporun ekinde. Gerçekleri görerek Devletin hukuk hâkimiyetini bölgede hâkim kılmak için ne gibi çözümler üretiriz diye düşünmesi gereken kişi ve kuruluşların bu olumsuzlukları nasıl özeriz diye oturdukları yerden çaba sarfetmeleri yakın tarihimizdeki olumsuzlukları ister istemez hatırlara getirmektedir.

6 No. lu Muhalefet Şerhi :

Bu muhalefet şerhini yazabilmek için gönlü ve zihin, mantık kapılarını her şeye Türkiye ve bölge gerçeğine kapalı tutmuş olmak gerekmektedir. Raporun ekindeki belgelerde de açıkça görüldüğü üzere, hiçbir yetkisi olmayan uzman çavuş kendi takdirine dayanarak istediği şahıslara silah taşıma izni vermiş ve bu şahısların silahla gezmelerine göz yummuştur. Bu muhalefet şerhini yazanlar da gayet iyi bilmektedirler ki böyle bir şey suçtur ve hukuk devletinde cezasız kalmaz. Nitelik bu konudaki yargılamalar Yargıtay 9 uncu Ceza Dairesi tarafından yürütülmektedir. Birtakım ulvî amaçları perde yaparak hukukî olmayan uygulamaları savunmanın hangi sonuçlara yol açtığını da yine tarihimize bakarak öğrenmek mümkündür. Bu nedenle bu konuda gerçeklerle bağdaşmayan ve hukukî olmayan tamamen yuvarlak birtakım kelimelerle kanun dışılığı korumanın parlamento adına denetleme görevi yapan bir komisyonun sayın üyelerine düşmemesi gerekir.

7 ve 11 No. lu Muhalefet Şerhi :

Komisyonumuz raporunun bu bölümünde Devletimizin propagandasının eksiklikleri belirtilerek, örgütlerin buna karşılık bu yetersizlik ve eksikliği kullanarak kendi lehlerinde nasıl propaganda yapıldıkları belirtilmektedir. Bu eksiklikleri nasıl gideririz diye çözüm üretmesi gerekenlerin bu hataları kapatmaya çalışmalarını anlamak mümkün değildir. Olaylar kapatılınca, üzeri örtülünce düzelmemektedir. Üzerine gitikçe hatalardan kurtulmak mümkün olmaktadır. Bunu her dinç ve ülkesini seven zihnin bilmesi gerekmektedir.

8 No. lu Muhalefet Şerhi :

Bu muhalefet şerhinde Silopi, Batman ve Silvan gibi yerlerin en işlek caddelerinde işlenen cinayetlerin faillerinin bulunamamasından dolayı vatandaşın zihninde "bunların faillerini Devlet istemediğinden dolayı ortaya çıkartmıyor" gibi bir düşünceyi olamayacağı belirtilmiştir. Ancak yine bu düşünce de masa başında üretilen, halktan kopuk ve ona karşı duysuz bir bakış açısının ismarlama kalbine aldığı gerçek dışı senaryodur. Çünkü küçük bir ilçe olan Silvan'ın yansı askerî birlikse ve bir çok polis gücü bulunmasına rağmen ana caddede güpegündüz vatandaşın öldürülmesine rağmen faili bulunamıyorsa yörede yaşayan vatandaşın başka türlü düşünmesi mümkün değildir. Burada Devlete düşen görev vatandaşın böyle düşünmesini engelleyecek tarzda hareket etmek ve devletin nefesini eşkiyanın tepesinde hissettirmektir. Terörist örgütlerin Devleti yıpratmaya yönelik propagandasına karşılık, Devletin yetkili ve görevli organları karşılık verememişlerdir. Gündemi tayin etmesi gerekenlerin, gündemin peşinde gider hale gelmeleri vatandaşta tereddütlere yol açmış, bazı kötü niyetli kişilerin teşvikleriyle de şüpheler yoğunlaşmıştır.

9 No. lu Muhalefet Şerhi :

Batman'a yapılan gezi sırasında Komisyon üyelerinin Emniyet Müdürlüğünü ziyareti sırasında Batman Vali Vekili ve Emniyet Müdürü tutanaklarda ve teyp kasetinde sabit olduğu üzere Hizbullah adlı yasa dışı örgüt konusunda açıklamalarda bulunmuşlar, bu açıklamalardan bir müddet sonra hayatını terörist faaliyetlere karşı mücadele ile geçirmiş ve hiç kimsenin başarsız diyemeyeceği, dosyasında birçok takdimame bulunan Devletimize ve milletimize hayatı pahasına hizmet etmiş ve bunu da kanıtlanmış Emniyet Müdürü maalesef sırf Komisyona bilgi verdiği için görevden alınmıştır. Kaldı ki burada Emniyet Müdürü Vali Vekiline atfen konuşmuş, Vali Vekilinin fikirlerini komisyon üyelerine aktarmıştır. Bu durumu kapatarak görevden almaya kılıflar uydurmanın kimseye bir yarar yoktur. Sadece Devlete hizmet eden ve canını bu millete feda eden kamu görevlilerini kültürmeye yarar. Yüce Meclise karşı, Türkiye'de hangi otoritedir ki bu tür skandal uygulamalara cesaret edebilmiştir, demesi gereken sayın milletvekillerinin buna karşı tutum almaları anlaşılır gibi değildir. Bu tutum demokrat, büyük, konuşan Türkiye felsefelerinin ayaklar altına alınması demektir. Buna değerli muhalefet şerhi, bütün parlamenterlerin karşı çıkması elzemdir.

10 No.lu Muhalefet Şerhi :

Bu konuda yazılanları da maalesef sayın milletvekilleri yanlış yorumlamışlardır. Yüzbaşı Bülent Eroğlu'nun tabii tutulduğu hukukî prosedüre komisyon raporunda bir itirazda bulunulmamış, bundan sonra bu ve benzeri olaylara ilişkin tahkikatların yargı mercileri tarafından yapılarak vatan-daşın kafasında herhangi bir şüphenin kalmaması için hukukî prosedürde Yüce Meclis tarafından çıkarılacak bir kanun ile değişiklik yapılması gerektiği öneri olarak dile getirilmiştir.

12 No.lu Muhalefet Şerhi :

Bölgenin Devlet memuru için sürgün yeri olarak görülmediğini ileri sürecek akli selim bir kişinin veya yetkilinin bulunması mümkün değildir. Bu ifadenin komisyon raporunda yer alarak Türkiye Cumhuriyetine uluslararası kuruluşlar nezdinde sıkıntıya sokacağını ileri sürecek hiç bir akli selim kişinin bulunması da mümkün değildir. Hangi mantıkla, ne çıkar umularak yazıldığı belli olmayan, tarafımızca anlaşılamayan bu ifadelerin mantığı yoktur. Gerçekleri üstünü örtterek kapatmaya çalışmak, güneşi balçıkla sıvamakla eşdeğerdir. Bunu anlamak için de biraz Türkiye sevdalısı olmak yetecektir.

13 No.lu Muhalefet Şerhi :

Bu konudaki tespitler yerinde ve bölge yetkilileri dinlenerek ve teçhizatları gözlenerek yapılmıştır. Bu konudaki inceleme tutanakları, mülkiyet raporları komisyon raporunun ekinindedir. Polis tüm teçhizata sahiptir diyerek anlaşılabilir bir tutum içerisinde girenlerin, şehit polis evlatlarımızın kanlarının hesabını veremeyecekleri de ortadadır.

14 No.lu Muhalefet Şerhi :

Devletin samimi olarak itirafta bulunanları koruyamadıkları bizzat güvenlik görevlilerinin Komisyonumuza yaptıkları açıklamalar ile sabittir. Bu konudaki tutanaklar rapor ekinde bulunmaktadır. Kaldı ki Devletin itirafta bulunan kişileri koruyamadığına dair örnekler de raporun ilgili bölümünde bulunmaktadır. Devletin kötü niyetli itirafçıları zaptedemediği de yine güvenlik güçlerinin samimi beyanıdır. Bu konudaki soruşturmalara ilişkin örnekler yine raporda mevcuttur. Bu muhalefet şerhleri rapor ve ekleri dahi iyi okunmadan hazırlandığı için bu tür hatalar sürekli gözlenmektedir.

15 No.lu Muhalefet Şerhi :

Burada da hukukî mevzuat yanlış yorumlanmış, daha doğrusu istedikleri sonuçlara varabilmek için komisyon raporunu istedikleri gibi yorumlamışlardır. Mülki idare amirleri korucuların seçiminde ve denetiminde yeterli yetkileri yoktur. Sadece atanmak için onaylarına ihtiyaç vardır. Bunun dışındaki tüm işlemler Jandarma Komutanı tarafından yapılmaktadır. Bu nedenle de denetim yetkisi olmayan Valilik makamı eksik bilgilendirilebilmekte, komisyon raporunda da belirtildiği gibi kan davalı veya yaş küçük kişiler köy korucusu olarak atanabilmektedir.

Kaldı ki Gizli Köy Koruculuğu diye bir kurum da hukukten yoktur. Korucunun kimliğine gizli diye yazmak komisyon raporunda da belirtildiği gibi 442 sayılı Köy Kanununun 74 üncü maddesine aykırıdır. Devlet istihbarat toplamak için yasa dışı olarak kurulan ve hukukî olmayan Gizli Köy Koruculuğu adı altında bir faaliyete muhtaç olamaz. Devletin yetkili ve görevli istihbarat organları bu konudaki faaliyetleri yürütürler. Bir takım ulvi amaçların arkasına sığınarak hiç kimse hukuka aykırı bir işlem yapamaz.

Ayrıca korucuların PKK'dan sonra Devletin başına büyük dertler açacakları konusundaki yorumlar Cumhuriyet Gazetesinin 13 Mart 1995 tarihli nüshasından da alınmıştır. Cumhuriyet Gazetesi okunduğunda da görüleceği üzere, bu gazetede korucuların işlediği suçlarla ilgili bilgiler var-

dır. Gerekli incelemeyi yapmadan ve kaynakları okumadan ısmarlama olarak yazılan bu muhalefet şerhini TB.M.M.'nin sayın üyeleriyle bağdaştırmak mümkün değildir.

16 No.lu Muhalefet Şerhi :

Uğur Mumcu cinayetiyle ilgili olarak Teröre Karşı Koruma Tedbirleri Yönetmeliğindeki eksiklikler Komisyonumuzca belirtilmek zorundadır. Sayın milletvekillerinin de bileceği üzere Komisyonumuz Yüce Meclis adına denetleme görevi yapmakta, aynı zamanda da eksiklikleri Yüce Meclise aktararak bu konularda hukukî düzenlemeler yapılmasını sağlamak zorundadır. Komisyonun Uğur Mumcu'nun ailesinin kişisel menfaatlerine alet olacağını ileri sürmenin akıl, vicdan, insaf ve insanlıkla hiç bir alakası bulunmamaktadır.

17 No.lu Muhalefet Şerhi :

Burada bir cümleyi ele alarak bundan kötü sonuçlar çıkarmak yerine arkasından gelen cümleleri de okuyarak, yazıdan ne kadar iyi niyetli bir anlam çıkarılabileceğini göremeyen sayın milletvekillerinin iyi niyetinden kuşku duymamak elde değildir. Anlatılan polis ile halk arasında bazı kötü idarecilerden kaynaklanan kopuklukların giderilmesine yönelik iyi niyetli tespitlerdir. Polis örgütümüz de bu kopuklukları gidermek yolunda çabalar göstermektedir ve son dönemde önemli adımlar atılmıştır. Bunda teşhircilerimizin de katkısı vardır.

18 No.lu Muhalefet Şerhi :

Komisyonumuzun çalışmaları sırasında Devletimizin içerisinde bulunan ve kendisini Devlet adına yetkili gören alında yetkisiz birtakım kişi ve kuruluşlar çalışmalarımıza sekte vurmaya çalışmışlardır. Komisyon raporunda bunlar belirtilmiştir. Ayrıca muhalefet şerhi yazan üyelerin ne kadar gerçeklerden uzak ve olaylardan bihaber oldukları da bu şerhlerinde açıkça görülmektedir. Komisyonumuzun bölgeye ziyaretinden önce Türkiye'de temsilcilikleri bulunan yabancı büyükelçiler bölgede incelemeler yapmışlardır. Komisyonumuz inceleme gezisine başladığında da bu büyükelçiler Ankara'ya dönmüş bulunmaktaydı. Ve komisyon üyelerimizin bizzat kendi gözleriyle gördükleri üzere 20'den fazla helikopter piste hazır halde beklerken Komisyonumuzun bölgede yaptığı gezilere helikopter tahsis edilmemiştir. Komisyonumuza helikopter tahsis edilmemesini muhalefet şerhlerinde "Sayın Başbakan Tansu Çiller'in talimatıyla Türkiye'de temsilcilikleri bulunan yabancı büyükelçilerin bölgede yapacakları inceleme için hazır bekletildiğinden bahisle mazeret uydurmaya çalışan" sayın milletvekillerine kendileri gibi milletvekili olan komisyonun bölgeye ziyarette diğer üyelerine inananlarını, tarihleri tekrar tekik ile bu konuda ısmarlama yazılan şerhler ile kimseye alet olmamalarını tavsiye ediyoruz.

19 No.lu Muhalefet Şerhi :

Komisyon çalışmalarına iştirak etmeyen sayın milletvekillerinin komisyon raporunu da okumadıkları, muhalefet şerhlerini ısmarlama kaleme aldıkları belli olmaktadır. Gönlül isterdi ki komisyon çalışmalarına katılmayan ve rapora emeği geçmeyen bu üyeler bari hiç değilse komisyon raporunu iyice okuyarak kendi görüşleri doğrultusunda muhalefet şerhi hazırlayabilselerdi. Sadece şunu söylemek gerekirse; raporu okusalar ki böyle maksatlarını aşan ifadelerin altına imza koymazlardı.

20 No.lu Muhalefet Şerhi :

Bu bölümde sayın milletvekilleri yukarıdaki şerhler doğrultusunda önerilerin bir kısmının rapordan çıkartılmasını önermişlerdir. Ancak burada dikkati çeken bir nokta bulunmaktadır ki; bu gerçekten düşündürüktür. Sayın milletvekilleri Çetin Ermeç'in katil zanlısı olarak gözaltına alınan ve delil yetersizliğinden serbest bırakılan Celal Özel isimli şahsın Türk vatandaşlığına alınmasını

ilişkin Bakanlar Kurulu kararının iptalini öneren kısmın rapordan Komisyonumuzun görev alanına girmemesi dolayısıyla çıkartılmasını talep etmiştir. Türk Ceza Kanununun 235 inci maddesine göre her Türk vatandaşı muttali olduğu her suçta yetkili makamlara ihbarla yetkililüdüdür. Komisyonumuz da, Komisyonumuzun üyeleri de, Komisyonumuzun çalışanları da bu yetkililülük ile mükelleftir. Bu mükellefiyeti bilen ve kanunî zorunluluğun idrakinde olan Komisyonumuz vatandaşlığa alınması sırasında birtakım yasa dışı işlemlerle vatandaşlığa alınmasını sağlayan Celal Özel isimli şahsın hem vatandaşlığının iptali, hem de bu konuda işlem yapan görevliler hakkında gerekli kovuşturmanın yapılabilmesi için suç duyurusunda bulunulmuştur. Bunun tersi suç oluşturacağı gibi, tüm üyeleri cezaî sorumluluğa sürükler. Hakkında croin kaçakçılığında ve diğer birtakım yasa dışı işlerden soruşturma geçirmesine rağmen vatandaşlığa hukuka aykırı ve hileli olarak alınmasını sağlayan Celal Özel isimli şahsın vatandaşlığının iptalini öneren Komisyon Raporumuzun ilgili kısmının metinden çıkartılmasını isteyen sayın milletvekillerinin durumunu kamuoyunun takdirine sunuyor, bu şahıs hakkında yaptığımız suç duyurusu ile Türk Ceza Kanununun 235 inci maddesine göre muhalefet şerhi yazan sayın milletvekillerimizi de cezaî sorumluluktan kurtardığımızı bu milletvekillerimize bu vesileyle de hatırlatıyorum. Burada dikkati çeken nokta muhalefet şerhi yazan sayın üyelerin yasama üyesi olmalarına rağmen kendilerini idarenin yerine koyarak birtakım hukuka aykırı ve yanlış uygulamaları savunarak böyle bir komisyon raporuna muhalefet şerhi koyup, birtakım tedbirler aldıklarını belirtmelerini, yasamanın bağımsızlığına inanan bir kişi olarak anlamam mümkün değildir.

Sayın Cafer Sadık Keseroğlu'nun Muhalefet Şerhine Karşı Dıyeceklerim :

Sayın Cafer Sadık Keseroğlu'na Komisyonumuzun çalışmalarına sonradan dahil olmasına rağmen gerekli dikkati ve itınayı göstermesinden dolayı herşeyden önce teşekkür ederim. Ancak Sayın Keseroğlu komisyon çalışmalarına sonradan dahil olduğundan dinlenen kamu görevlilerini dinleyemediğinden ve komisyon tutanaklarını okuyamadığından ve Komisyonumuzla gezilere katılmadığından bir takım değişik yorumlara sahip olabilmekmiştir. Bu nedenle Sayın Keseroğlu'na komisyon raporunu ve ekindeki metinleri yeniden okumasını önerir gösterdiği gayreti takdir eder teşekkür ederim.

Sayın Mustafa Yılmaz'ın Muhalefet Şerhine Karşı Dıyeceklerim :

Sayın Mustafa Yılmaz muhalefet şerhinde "Kontr Gerilla örgütüyle ilgili iddialara dayanak teşkil eden herhangi bir somut delil ileri sürülemediği" şeklindeki cümleye muhalefetini yazılı olarak ibraz etmiştir. Bu cümleden kastedilen faili meçhul siyasal cinayetlerle Kontr Gerilla adlı oluşum arasında iddiası bulunanların bu konuda Komisyonumuza herhangi bir somut bilgi ve belge ileri süremedikleri sadece birtakım kişileri Kontr Gerilla olarak izafi bir şekilde suçladıkları yündedir.

Saygılarımla arz ederim.

Komisyon Başkanı
M. Sadık Avunduktuoğlu
Kırkkale

DİZİ PUSULASI

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM EKLERİ

1. Diyarbakır Valiliği Emniyet Müdürlüğü yazısı ve ekleri.
2. Diyarbakır Valiliği Emniyet Müdürlüğü'nün TEK Müessesesi Müdürlüğüne yazısı.
3. Duruşmadan çekilme gerekçesi.
4. Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesiyle ilgili mülkiye müfettişlerince hazırlanan brifing raporlarının asayişle ilgili genel değerlendirmesi.
5. İçişleri Bakanlığı mülkiye müfettişliği soruşturma fezlekesi.
6. Muş İl Merkez Jandarma Bölük Komutanlığının C. Baş. Savcılığına yazısı.
7. Diyarbakır Dev. Güv. Mah. Cum. Başsavcılığının hazırlık dosyası.
8. Diyarbakır Dev. Güv. Mah. Başsavcılığının hazırlık dosyası.
9. Geçici Köy Korucuları Yönetmeliği.
10. Diyarbakır C. Savcılığı hazırlık dosyası.
11. Bismil C. Savcılığının Diyarbakır C. Başsavcılığına fezlekesi.
12. Diyarbakır İl Jand. Komutanlığının C. Başsavcılığına yazısı.
13. Baroca avukat tayini için işlem yapılması. Duruşma gününün bildirilmesi.
14. Tatbikathı yer gösterme tutanağı.
15. Diyarbakır Dev. Güv. Mah. Başsavcılığı hazırlık dosyası.
16. " " " " " " "
17. " " " " " " "
18. " " " " " " "
19. " " " " " " "
20. " " " " " " "
21. Diyarbakır 1 No.lu Dev. Güv. Mahkemesi kararı
22. Diyarbakır Dev. Güv. Mah. Başsavcılığı hazırlık dosyası.
23. Bingöl Valiliği Emn. Müdürlüğü İst. Şb. Mükl. PKK hak. haberi.
24. K.K.K. 8. Kolordu Komutanlığı Askeri Savcılığı kararı.

BEŞİNCİ BÖLÜM EKLERİ

- 1., 2. İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı kararı.
3. Ek ifade tutanağı.
4. Ek ifade tutanağı.
5. İfade tutanağı.
6. Sanık ifade tutanağı.
7. İfade tutanağı.
8. İfade tutanağı.
9. İfade tutanağı.
10. Diyarbakır 2 No.lu Dev. Güv. Mahkemesi kararı.
11. Sanık ifade tutanağı.
12. Mehmet Karagöz'ün İçişleri Bakanlığına istek yazısı.

ALTINCI BÖLÜM EKLERİ

1. İslami Hareket süreci.
2. Müslüman halkımız. (İslami Halk Hareketi)
3. İslami Kürdistan (PİK)'in oluşumu.

